N:o 70 — 1916

UUSI SUOMETAR

Sunnuntaina Maaliskuun 12 p. — Sunnuntaina Maaliskuun 12 p.

Kahdeksasvidettä (48) vuosikerta

TOIMISTO
Helsinki, Antinkatu 4

Uutisosaston puhelin 2 50
Toimitussihteerin „ 79 20
Päätoimittajan „ 22 34
Ulkomaan osaston „ 60 38

Ilmoitushinnat:
Tekstin edellä 12 p.; jälessä 10 p.; määrätyllä paikalla 15 p. palstamm. alalta. Väriliset ilmoitukset 25 p. mm., vähintäin 20 mk. — Kuolemailmoitukset alan mukaan, vähintäin 4 mk. Kihlaus-, vihkimä- ja syntymäilmoitukset 2 mk. — Maksun voi suorittaa 5, 10 ja 20 p:in postimerkeillä: karttamerkkejä ei vastaanoteta.

Vastaava ja päätoimittaja:
P. J. HYNNINEN
Tavataan toimistossa klo 2—4 i.p.
Puhelin 22 34

Tilaushinnat:

	Helsingissä: haettaessa kotiin tuotuna	Maaseudulla:	Venäjällä:	Ulkomailla:
1/1 v:lta	15 mk. — p.	15 m. — p.	6 rpl. — kop.	30 m. — p.
1/2 „	7 „ 50 „	8 „ — „	3 „ 50 „	3 „ — „	20 „ — „
1/4 „	3 „ 75 „	4 „ — „	4 „ 50 „	1 „ 50 „	10 „ — „
1/12 „	1 „ 25 „	1 „ 40 „	1 „ 75 „	— „ 50 „	8 „ 50 „

Viikko-Suometar Smk. 3: 50 vuodelta.
Tilattaessa on aina mainitt. onko tilaus uusi vai samana vuonna jatkuva.

KONTTORI: Helsinki, Antink. 4
avoinna klo 8 a.-p.—7 i.-p.
HAARAKONTTORI: 2 linja 5
avoinna klo 9—11 ap. ja 2—7 ip.

Konttorin puhelin 12 90
Haarakonttorin 92 06
Taloudenhoitajan „ 65 65
Asiamieskonttorin „ 90 43
Taloudenhoitaja tavataan klo 2—4

Hugo Bastman:in Höyrypanimon
Karhu-Pilsneriä
(Mieton mallasjuoma)
suositellaan.
Hinta jälleenmyyjille Smk. 5: — 24/1 pullos
„ „ 3: 50 24/2 „
yksityisille ostajille kotiintuotuna
Smk. 6: — 24/1 „
„ 4: — 24/3 „
Tilauksia vastaanotetaan puhelimella 19 17.
(L. 3309) 4784

Honkolan kartanon
rouhittuja
KAURARYYNEJÄ
täydellisesti puhdistettuja akanoista 1 kilon paketeissa myyvät:
C. A. Gustavson. Bulevardink. 1. Puh. 2150.
Knut Thun. Luotsik. 8. Puh. 3244.
I. K. Lindgren. Siltasaarenk. 12. Puh. 3588.
(L31404277

„Ideal" ja „Alfa"
savukkeet hienointa laatua suositellaan
Osakeyhtiö „Tollander & Kiörlchin" Tupakkatehdas
518

Tarmokas ja taitava
Paperitehtaan mestari
saa vakituisen paikan. Hakemukset palkkavaatimusineen ja läljennökset todistuksista lähetettävä osotteella: Osakeyhtiö Tornator, Imatra, Tainionkoski.
(S. I. 5453) 4596

DESINFISIOIMISLAITTEITA,
Höyrypesulaitteita ja Höyrykeittiöitä joukkotarjoiluihin hankki
Insinööri CARL AHLSTRÖM, Helsinki — Kulosaari. (Brändö)
A. B. CALOR'in lämpöjohtojen, Tukholmassa, yksinmyyjä.

Taksoitusvalituksia
laatii **nopeasti** ja **halvalla FIX PIKATOIMISTO, Mikonk. 8,** (käytävä pihalta).

Pääsylippuja
painetaan ja myydään
Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainossa, Antinkatu 4.

Koirankuonokopia
kaikki [illegible]
Oy. Husqvarnan Urheiluliikkeessä
Helsinki, Aleksanterink. 34.
4561

Haapaniemen Valssimyllyn
(Suomen uudenaikaisimman myllylaitoksen)
jauhamia
Ruisjauhoja ja Vehnäjauhoja
(Graham-jauhoja)
myy
H. Saastamoinen,
Kuopiossa.
4662

Halutaan ostaa
(S.H.)
Hauta-Tervaa
Tarjouksia, hinta vapaasti Rauma eli Mäntyluoto, lähetetään
SUOMEN LUX O.-Y:lle
Teknill. Toim.
Helsinki, Mikonk. 23. Puh. 66 61.
4508

Halutaan palvelukseen
Alallaan taitava suomea ja ruotsia puhuva
Valumestari
saa edullisen paikan
Kotkan Konepajalla.
4573

Suuri maatilojen ja irtaimiston huutokauppa!

Verhon kartano

Padasjoen pitäjän Nyystölän kylässä, jonka muodostavat Verhon N:o 3 ja Turvan N:o 6 säteriratsutalot sekä niihin perinnöksiostetut akumenttitalot Tepponen N:o 4, Ruukari N:o 5, Riihelä N:o 7, Seppälä N:o 9, Rusila N:o 10 ja Komsu N:o 11 ynnä Heimalan N:o 12 ja Klemetin N:o 13 perintötalot ja jotka kuuluvat **tilanomistaja Ernst Mether-Borgströmin** konkurssipesälle, myydään ulosottotoimin **keskiviikkona tulevan huhtikuun 12 päivänä** kello 12 päivällä itse paikalla pidettävällä huutokaupalla. Tiloista annettakoon tässä seuraavat tiedot:

Kartano sijaitsee luonnonihanalla paikalla Päijänteestä pistävän lahden rannalla suuren puiston keskellä 3 km. päässä Padasjoen pitäjän kirkonkylästä. Matka lähimmälle laivalaiturille on 5 km., josta laivamatka Lahteen kestää 3 tuntia. Säännöllinen laivakulku Lahteen kaksi kertaa päivässä. Maanteitse on matka Lahteen 60 km ja Hämeenlinnaan 80 km.

Kartanossa on kaksi asuinrakennusta, molemmat kaksikerroksisia ja puusta rakennettuja. Upea päärakennus sisältää 18 huonetta ja 6 eteistä sekä pienempi asuinrakennus 12 huonetta ja 4 eteistä. Molemmat asuinrakennukset ovat hyvässä kunnossa. Navetta, joka on rakennettu kivestä 100 lehmää varten, on jotenkin uusi ja varustettu m. m. tuulimoottorin käyttämällä vesijohdolla. Hevostalli on aivan uusi, rakennettu tiilistä ja sementistä 21 hevosta varten. Riihirakennus on niinikään aivan uusi ja varustettu uudenaikaisilla puima-, kuivaus- y. m. koneilla. Muut ulkohuonerakennukset, joista mainittakoon erityisesti eräällä ulkotalolla löytyvä kivestä rakennettu navetta 40 lehmää varten, ovat kaikki hyvässä kunnossa. Kartanolla on sitäpaitsi oma vesivoimalla käypä mylly, varustettu sekä jauho- että ryynikiviparilla ja kotitarveraami.

Kartanoon kuuluvien tilojen yhteispinta-ala on n. 7,800 tynnyrinalaa, siitä kartanon omassa viljelyksessä olevaa peltoa ja suoviljelyksiä n. 400 tynnyrinalaa. Pellot ovat yleensä voimaperäisesti viljeltyjä ja ensiluokkaisessa kasvukunnossa. V. 1915 saatiin kartanossa rukiita 300 hl, ohria 50 hl., kauroja 1,100 hl., perunoita 48 hl., heiniä n. 260,000 kg. sekä rukiin- ja suoviljanolkia 73,000 kg.

Kartanossa on elätetty päätilalla n. 100 lypsävää lehmää ja ulkotilalla n. 40 kpl. nuorta karjaa sekä suuri määrä teurassikoja. Koska laidunmaat ovat erinomaiset, voitaisiin kuitenkin karjan lukua tulevaisuudessa huomattavasti lisätä.

Kartanossa on n. 50 torpparia ja mäkitupalaista, jotka suorittavat, paitsi luonnontuotteita ja rahaveroa, 1,742 hevos- ja n. 1,300 miespäivätyötä vuodessa.

Tiloilla löytyy arvokas, hyväkasvuinen halko- ja tukkimetsä. V. 1912 tehdyn luettelon mukaan on metsässä 169,459 havupuurunkoa, jotka 18 jalan päästä mitattuina täyttävät 5 tuumaa ja siitä ylöspäin. Metsä sijaitsee suureksi osaksi aivan lauttausväylän läheisyydessä.

Tilojen myynnin päätyttyä myydään samassa paikassa samalle konkurssipesälle kuuluvaa erinäistä irtainta omaisuutta, kuten huonekaluja, maanviljelyskoneita, viljaa, heiniä y. m. sekä hevosia, lehmiä ja vasikoita. Tarpeen vaatiessa jatketaan huutokauppaa seuraavana päivänä klo 10 alkaen. Irtaimiston huudot ovat käteisesti maksettavat.

Lähempiä tietoja myytävistä tiloista antaa suullisesti tai kirjeellisesti

Lakiasiaintoimisto Pellinen & Niemelä, Helsingissä.

Helsingissä, 6 päivänä maaliskuuta 1916

Toimitsijamiehet.
4287

Kutsumus
merkitsemään
Suomen Kiinteistöpankki, osakeyhtiön 5 % obligatsionia v:lta 1916.

Sittenkuin K. Senaatti on oikeuttanut Suomen Kiinteistöpankki, osakeyhtiön ottamaan uuden obligatsionilainan Suomen markkaa 10 miljonaa, tarjoamme täten tähän lainaan kuuluvia obligatsioneja merkittäväksi.

Obligatsionit päivätään maaliskuun 1 p:nä 1916, ovat nimellisarvoltaan Smk. 500, 1,000, ja 5,000 sekä tuottavat 5 % vuotuista korkoa, joka maksetaan puolivuosittain maaliskuun 1 p:nä ja syyskuun 1 p:nä. Obligatsionit, jotka ovat vapaita voimassaolevasta kuponkiverosta, eivät ole arvonnan alaisia, vaan maksetaan ne 6 kuukautta pankin puolesta tapahtuneen irtisanomisen jälkeen; irtisanominen voi tapahtua aikaisintaan maalisk. 1 p:nä 1926.

Kupongit maksetaan, paitsi meidän konttorissamme, myöskin Suomen Yhdyspankin, Kansallis-Osake-Pankin, Privatbanken i Helsingfors'in ja Säästöpankkien Keskus-Osake-Pankin kaikissa konttoreissa.

Merkitsemisehdot ovat seuraavat:

1) **Hinta** on **nimellisarvon** mukainen.

2) **Maksu** voidaan suorittaa **huhtikuun 1 päivästä** tulevan **joulukuun 1 päivään** kunkin merkitsijän valinnan mukaan.

3) **Merkitseminen** tapahtuu meidän konttorissamme **tämän kuun 16 päivästä 30 päivään.**

4) Jos maksu suoritetaan väliaikaiskuittia vastaan, vaihdetaan tämä kustannuksitta obligatsioneihin.

Helsingissä, maaliskuun 11 p:nä 1916. (S.I.5476)4005

Suomen Kiinteistöpankki, osakeyhtiön Hallitus.

Liike-Osotteita.

Agentuuriliikkeitä:
Otto Lumme & Ki P.Espl.25,t.9250 11660

Agraaritoimistoja
Suomen Agraaritoimisto, E.-Espl.k. 16, tel. 86 33, klo 10—4.

Arkkitehtejä
Axel Mörne, Albertink. 24. Puh. 1363.

Hantaustoimistoja:
Uusi Hautaustoimisto, Lapinl.k.15. 6520.

Herrainvaatetusliikkeitä:
Lorens Malmström, P.-Espl.k. 33. P.642.

Huonekalukauppoja:
I. Kilpinen Kaivok. 8. Puh. 4543.
C. L. Larsson Aleksanterinkatu 19. Puhelin 28 11.
O.-y. John Paischeff A.-b. Mikonk. 7. Puh. 15 59.

Ilmoitustoimistoja:
UUDEN **SUOMETTAREN** konttori
välittää ilmoituksia kaikkiin lehtiin ja aikakauskirjoihin. Yksi käsikirjoitus ja yksi lasku eri lehtien omilla hinnoilla.

Insinööritoimistoja:
Insinöörit. Zitting & C:o, E.-Makas.k. 2.

Jaikineliikkeitä:
Hagnäsin Jaikineliike, Erottaja 19, Puh. 792. Haaral, Siltasaarenk. 12. P. 29 45.
V. Lindholm, Konstantiinink. 26.
Hugo Valve, Kenkätehd. Hämeenk. 2 B.

Kahvikauppoja ja -paahtimoja:
J. A. Weijola, Mikonk. 8. P. 4022, 7860.
Oy. Pohjolam. Kahvikompp. (Tukutt.) Kruununvuorenk. 3. P. 4058 ja 5825.

Kalanpyydyksiä ja laivatarpeita:
Hjelt & Lindgren, Länsiranta 16. P. 784.

Kananmunakauppoja:
I. Arkadieff, P.-Esplan.k. 11-13. P. 1713.

Kangaskauppoja:
V. Aaltonen, II linja 13, puh. 8929.
Kangasliike »Eljens», Annank.10. T.8642.
A.-B. M. Lindroos, Aleks.k. 11. P. 512

Kehysliikkeitä:
Joutsen & Nikolajeff, Museok. 3. P. 6529.

Kemikalieliikkeitä:
Astra Kemikalieliike, Arkadiank. 8.

Kielenkääntäjiä:
POLYGLOTT.
12 kielt. Val. tehn. kielenk. Böul 9. p. 1578
Uusien Kielten Opisto
Valant. kielenk. Puh. 34 10. Aleks.k. 11.

Kirjallisia toimistoja:
Kirjallinen Toimisto, Fredrikink. 39 B. (Bulev. kulmassa). Puh. 73 71.

Kirjansitomoja:
M. KESTI Kirjansitomo Korkeavuorenkatu 32. Puh. 72 32
TARMO KIRJANSITOMO. Kaivok. 11. P. 6845
Kirjansitomo Tukeva (om. K. Sneck), Unionink. 13. Puh. 5801 ja 8215.
K.O.Y. Valistus KIRJANSITOMO-- Annank. 29. P. 10859

Kirjapainoja:
Suomalaisen
Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon O y.
Helsinki, Antinkatu n:o 4. Puh. 447 suorittaa kaikkia kirjapainoalalle kuuluvia töitä nopeasti, täsmällisesti, huolellisesti ja kohtuullisilla hinnoilla.
K. F. RUOMINIEMEN KIRJAPAINO Y.
Lapinlahdenkatu 7. Puh. 32 57.
SANA Kirjapaino Kirjansitomo Kotelotehdas Konttorikirjatehdas CITY-PA:

Kirjapaino-asioimistoja:
Osakeyhtiö Grafica Aktieboiag, Kasarminkatu 23. Puh. 59 12.

Klisheelaitoksia:
KEMIGRAFINEN OSAKEYHTIÖ, Antink. 10. Puh. 5480 ja 11382.
O. Y. Kliché, Aleksanterinkatu 46. Puhelin 1992
O/Y KUVA A/B Yrjönkatu 27. Puhelin 6507.

Koulutarpeiden kauppoja:
Koulutarpeiden Keskusliike O. Y. Vladimirink. 3. Puh. 58 62.

Konekirjoituskursseja:
Oy. Systema. Ynä uusiutuvia konekirj.kursseja. Aleksanterink. 7. Puhel. 1092

Korsettiliikkeitä:
Kotimainen liivi- ja korsettiliike, Heinä, Yrjönkatu 14. Puh. 9796.

Kukkakauppoja:
Gustaf Andersson, L.Heikink.14. P.4588.
Hagan Kukkakauppa, E.-Espl. 2. P.5117
A.-r. Sagulin, Aleksanterink. 46. P. 977

Kultasepänliikkeitä:
Kulta- & hopeaseppä-Osuusk. Hakasalenk. 2. P. 67 28.
Isak. Lindroos, Aleksant.k. 43. Erott. 9.
Aikala, O.y., Mikonkatu 8. Puh. 1 66.

Kumitavaraliikkeitä:
Ohj. Gummitavara-liike, Aleksanterinkatu 17 B. P. 83 14.

Kupari- ja peltisepänliikkeitä:
M. F. Hätinen, L.Heikink. 13. P. 1331.

Kivennäisvesitehtaita:
Sanitas, Eerikinkatu 22. P. 3191.

Kylpylaitoksia:
Kylpylaitos Imatra, Malmink. 24, t. 9866.

Lasi- ja taloustarvekauppoja:
G. F. Stockmann O.-Y., Unionin- ja Aleksanterink. kulm. Taloustarveos. p. 6450. Lasi- ja Posliinios. p. 514. Kangas- ja Lankaosasto 866.

Lasinleikkausliikkeitä:
A. Hj. Leppälän Lasihiomo ja lasinjalostusliike, Mikonk. 8. Puh. 50 23.
Lasihiomo Väinölä, Bulev.k. 30. P. 7608.
Joutsen & Nikolajeff, Museok. 3. P. 6529.

Lanka- ja villatavarakauppoja:
Willandt, Uudenmaankatu 15. P. 5530.

Lihakauppoja:
Alex. Grönlund, Kauppiask. 5. P. 48 52.

Leikkeleliikkeitä:
Helsingin Leikkeleliike, Mikonk. 2. P.491.

Leipuri- ja Kondiittoriliikkeitä:
E. Heinänen 3:s linja 18. Puhelin 9940 ja 2096.
N. Leino, P.-Makasiink. 4. P. 212.
Helsingin Höyryleipomo, Ludvigink. 5. P. 1732. Sivunmyym. Unionink. 23. P. 1839.

Lyhyttavaraliikkeitä:
Heippola, Siltasaarenk. 6. P. 7428.

Maalarinliikkeitä:
V. Silvonen, Simonk. 3. Puh. 88 27.

Maanmittareita:
Artur Allin Maanmittaustoimisto.
Helsinki, Erottajak. 5, 5 krs. Puh. 2788
Rauramo, E., Korkeav.k. 6 A, p. 9714.
K. A. Sariola, Katajanokank. 7 B. P.7511.
Tukkila, v.-maam., Vladim.-k. 11 A. 4580.

Maatalous- ja Metsätoimistoja:
Helsingin Metsätoimisto, Ernst Wrede, Neitsytpolku 7, 10—4. Puh. 10 08.
R. W. HOFFSTRÖMIN Metsätoimisto, Mikonkatu n:o 7. — Puhelin 90 05.
Itä-Suomen Metsätoimisto VIIPURI. Puhelin 375.
Keski-Suomen Metsätoimisto Tampereella. U. J. Grönholm. Puh. 1561.
Maatal. ja Metsätoim. Aleks.k. 48, p.5151
E. R. Alcenius, E. Cajander, Brutus Lesche
W. G. Thomén Metsätoimisto, Annank. 2. P. 3743

Muotiliikkeitä:
A. Lönngrén, Korkeavuorenk. 22. P. 8350
Suomen Muotikauppa, Kiuuvik.7.P.4581.

Nahkakauppiaita:
Knut E. Holtz O.y. (tukuttain), I. Heikink. 13. Puh. 24 80.

Naisten kangasliikkeitä:
Aitta, Kiuuvikatu 4. Puh. 54 66.

Naisten pukimoliikkeitä:
O. Y. O. Stenberg, P.-Espl.k. 27. P. 1727.

Ompeluliikkeitä:
B. S. Forssell, I.-Rob.k. 33 A, 6. P. 2833.
Selma Tamminen, Tehtaank. 3. P. 85 71.

Paikanvälitystoimistoja:
Kansakoulujen maan. 11—½1 kesk. lauv. 11-1. Annan.k.9 Tel. 3183

Pakkalaatikkotehtaita:
Oy.Pakkalaatikkotehd.Annank.18,p.8701.

Paperikauppoja:
I. Baetman, Aleksanterink. 11. P. 8983.
Lång & Leppäaho O.y. Aleksk. 44. P.143.
Th. Wulff, P.-Espk. 43. puh. 2450.
K. G. Öhman Bulevardink. 12 Puhelin 1339.

Patenttitoimistoja:
Helsingin Patenttitoimisto, Bulevardinkatu 19, klo 11—1, 2—3.
Suomen Patenttikonttori O.-y.
Bulevardinkatu 6, puh. 52 41.
Hakee ja myy patentteja.

Pianoliikkeitä:
Hellas o.-y. Pianotehdas, Aleksanterinkatu 50. Puh. 661.
Mikkola & Wegelius, Aleks.k.15. P.6205.

Pikatoimistoja:
Mikonk. 8 Puh. 77 11. **FIX** Aleks.k. 19 Puh. 77 13
MARS (N. M. K. Y:n pikatoim. ja työlaitos varatt. pojille. P. 2359. Vuorik. 17.

Puusepänliikkeitä:
Helsingin Uusi Puusepänliike (E. A. Berghem), Sepänk. 9. P. 61 00 ja 68 06.
L. Moilanen, huonek. tehd., I.-Roop.k. 10. Puh. 30 90.

Puutavaraliikkeitä:
Antti Jukka, Pietarink. 15. Puh. 9753.
Eemeli Palotie, varasto Huopalahdessa. Puh. 24 47, Hgin sentraali.

Puutavarakauppiaita:
Sörn. Halko- ja Puutavara.o.-y. Fredriksbergink. 13. Puh. 270.

Rakennusainekauppoja:
Helsingin Rakennusainekauppa O.-y. Heikinkatu n:o 3. Puh. 256.

Rautakauppiaita:
Emil Lesch, Aleksanterink. 17. P. 1401
Uusi Rautakauppa O. Y. I. Heikinkatu 13 Puh. 1591.
O. Y. K. H. Renlund, Rautakaup. P.1534

Rautasänkyliikkeitä:
Helsingin Uusi Rautasänkytehdas, Polsa & Merivaara, Hallitusk. 15. P. 1630.
Rautasänky- ja Konek. Antink. 4. P.8521
Suomen Rautasänky O.-Y., Helsinki, IV:s linja 6. Puh. 9896.

Rohdosliikkeitä:
Enbergin Rohdosk., Hakasimk. 4. P.3456
Ab. Medeor Rohdosliike Oy. Mikonk. 11. Rautat. torin luona. P. 5489.
Rohdosliike Varia, Aleks.k. 50. P. 11397.

Romuliikkeitä:
Hels. Romuliike, Siltasaarenk. 7. P. 6 75.

Räätälin- ja vaatetusliikkeitä:
Liinus Aalto, Korkeav.-k. 41. P. 4359.
J. D. Karjalainen, Vuorik. 7, A². P. 92 61.
K. M. Kaskinen, Kork.v.k. 28. P. 1151.
OY. KALLIO AB. Uusi Ylioppilastalo Puh 67 3[illegible]
K. G. Lehto, Fredrikink. 40. P. 1914.
K.H. Pohjanpää Yrjönk.23. puh. 1117.
Räätälint.tek. liike, Hämeenk. 2 P. 3707.
Vaatetusliike Pohjola O.-y., Aleks.k. 17.
L. Välsänen, Museokatu 5. Puh. 5779.

Sanomalehtiä:
Uusi Suometar, tehokas ilmoituslehti.
Suomalainen, suurin lehti Jyväskylässä.

Siirtomaatavarakauppoja:
V. W. Dahlgrén, Vladim.-k. 34. P. 5275.
J. H. Dahlgrén, Tukku- ja vähittäisliike, Annankatu 26. Puh. 757.
E. Hansson, Vuorim.-k. 35. Puh. 33 33.
A. E. Isakasson, I.-Robertink. 1. P. 6647, Museokatu 8. Puh. 291.
V. Lehmuskoski, Yrjönk. 31. Puh. 274
Aleksander Manelius, Viiborgk.4. P.1392.
Arthur Nyman, Eerikink. 17. Puh. 2 48.
Oskar Parkkinen, Siltasaarenkatu 16. Puhelin 28 49 ja 41 14
Jalmari Vainio, Neitsytpolku 10. P.3597.

Silmä- ja suurennuslasikauppoja:
Oskar Eriksson & C:o O.-y. Mikonk. 7. Puh. 365.

Sähköliikkeitä:
Ojalan Sähköliike O.y. Mik.k 9. P. 5285.
Siemens & Halske, Mikonk.11.p.2626 2724

Teekauppoja:
A. K. Savin Kauppahuone, Antink. 4. Puh. 204 ja 7120.

Taidetakomoja ja messinkivalimoja:
O. M. Nurmi, Liisank. 11. Puh. 33 81.

Taloissa tarvittavien metallitöiden valmistus- ja korjausliike:
O. S. Pesonen, Kristinank. 8. Puhel. 19 70, 115 63.

Tapetti- ja mattoliikkeitä:
A. Haanoja, Neitsytpolku 3. Puh. 534.
J. Korte, Aleksanterink 7. Puh. 2971.
Vald. Salvén, Unionink. 28. Puh. 924.

Tukkuliikkeitä:
Helsingin Tukkukauppayhtiö
Vuorikatu 8. Puh. 8514.
Tehtaitten Tukkukauppa
Siltasaarenk. 6, t. 6754. (Lyhyttavaraa) I. Pohto (nahkaa, vuotia, ekstrakt.), Kiuuvik. 4. Puh. 86 35 ja 22 55.

Urheilu- ja polkupyöräkauppoja:
Oy. Husqvarna, Aleksanterink. 54 Puhelin 1847.
Stockmann, Urheiluosasto, Union.k. 23. Puhelimet: Joht. 1781. Myymälä 5467, Konttori varasto 2052.

Valokuvaamoja:
Valokuvaamo Strandberg, Aleksanterinkatu 17. Puh. 2309.
A. B. Valokuva-atelieri Apollo O. Y. Aleksanterinkatu 13. Puhelin 8 38.

Verhoilijoita:
B. S. Forssell, I.-Rob.k. 33 A, 6. P. 2833.

Verkakauppoja:
S. Sällä & K:i, Aleks.k. 9. Tel. 45 89.

Vesijohtoliikkeitä:
A.-B. Rob. Huber O.-Y. Mikonk. 13—15. Puhel. 271.
O. S. Pesonen, Kristinank. 8. Puhel. 19 70, 115 63.
A. B. Vesijohtoliike O. Y., Nuoranpunojank. 4 A. P. 3318, 5663 ja 6840.

Voiliikkeitä:
O.y. Hansa A.b., Unionink. 26. P. 6451.
F. Heino, I.-Viertotie 2. Puh. 31 36.
Valio r.l, E.-Espianaatik. 2. Puh. 77 33.

Väri- ja vernissakauppoja:
Suomen Väri- ja Vernissatehtaan Osakeyhtiö, Etelä-Esplan.-k. 8. Puh. 85.

Castrén & Snellman Asianajotoimisto, Helsingissä :: Aleksanterinkatu 42. Perustettu v. 1888. Auki 10—½4. P. 7 35, 71 72 ja 22 79.
Omistajat: A. M. Lassenius, Varatuomari. Kaarlo Fröjdman, Varatuomari. Vakinaisia avustajia: Iivari Fröjdman, Varatuomari. Arvo Haveri, Fil.maist.Hov.ausk.
Ajavat asioita kaikissa maamme oikeuksissa ja virastoissa. Laativat testamenttejä, yhtiöjärjestyksiä, kauppa- y. m. asiakirjoja. Toimittavat perunkirjoituksia, perinnönjakoja, saatavien perimisiä ynnä muita asianajoalaan kuuluvia tehtäviä. **Matkustetaan myös maaseudulle.** 18

L. POHJANHEIMON ASIANAJOTOIMISTO HELSINKI, VUORIK. 8. Ei kankaan rant.-asem. Puh. 7496 sekä 5006. Avoinna klo ½10—4.
Omist. Varat. L. Pohjanheimo, jota ils. varm. tav. k. 4—5.
Ajaa virasto- ja oikeusasioita, myös testamentti- ja perintöriitoja; toimittaa saatavainperimisiä, perunkirjoituksia, perinnönjakoja; laatii testamenttejä, vararikoln.etteloja, kauppa- y. m. kirjoja. y. m. **Matkustetaan maaseudulle.** 27

Varatuomari
Veikko Vartiovaaran Asianajotoimisto,
24 Helsinki, Aleksanterinkatu 15. Toimisto auki 10—4. Puh. 4716 ja 65 79
Matkustetaan maaseudulle.

Suomalainen Asianajotoimisto
A. RIMPPI, lak. kand., Helsinki, Unioninkatu 8, P. 66 57. Auki 10—1 ja —7. Matkustetaan maaseudulle. 38

Kihloissa
Jenny Kerrman
Niilo Tispala
Helmi Saari
Juho Aho
Soini.

Kuolleita

✝
Ilmoitan, että Herra käsittämättömässä rakkaudessaan, meille katkeraksi suruksi kutsui mieheni ja lastemme turvan, Karttulan Sourun kansakoulunopettajan
Antti Korhosen
ijäiseen rauhan majaan Kuopion Sairashuoneella maaliskuun 6 p. 1916, 47 v. 11 kk. 10 p. vanhana. Kalvaten muistelevat häntä paitsi meitä, kaksi sisarta, veli perheineen, opettajatoverit sekä muut ystävät.
Olga Korhonen, o. s. Kuittinen.
Soinna, Peitti, Taina, Juho, Auvo, Aino ja Esko.

— »On minulla kuitenkin jotain: minulla on Jumalan armo», olivat vainajan viimeisiä sanoja.
»Oi riemun kun saa mennä Jumalan temppeliin, Porteista Herran käydä sisälle pyhyyksiin.»

Hautaus tapahtuu Karttulan vanhalla hautausmaalla t. k. 19 p:nä klo 2 j. pp.
(SavonS.) 4652

✝
Surun murtamana ilmoitan, että rakas puolisoni ja heilä lasten isä, seppä
Augusti Ferdinand Österlund
vaipui kuolon uneen uskossa Jeesukseen kodissaan U. I. Pyhäjärven Ahmon kylässä maaliskuun 6 p:nä 1916 42 vuoden 7 kuukauden 13 päivän iässä. Rakkaudella häntä kaipaavat kanssani 2 tytärtä ja 2 poikaa.
Alma Österlund.

Surulla ilmoitamme, että rakas mieheni, Työnjohtaja
Gustaf Vilhelm Hagel
synt. 18⁸⁰/₁₁50, kuoli rauhallisesti uskossa Vapahtajaansa Helsingissä 6. 3. 16. Jättäen jälkeensä vaimon ja tyttären y. m. sukulaiset ja tuttavat.
Ida & Eliina Hagel.

K. V. Bergmanin Kivenveistämö
Jälkelainen Wilhelm Ekman
Lapinlahdenk. 13 :: Puhelin 428
Hautakiviä aina varastossa.
Marmoritöitä tehdään.

O.Y. GRANIT
Konttori: Bulevardink. 15
Avoinna: 11—3 :: Telef. 87
Hautapatsaita
Varasto:
Leppäsuon huvil. Lapinlahdenk.
Avoinna: 9—12; 1—6. Tel. 4237.
Parasta aineita, uusinta mallia!

Taloyhtiöiden
Vuosikertomuksia
painaa Suomalaisen Kirjall. Seuran Kirjapaino, Antinkatu 4. Puhelim. 447 ja 5019.

Näitä maukkaita, ravitsevia ja säilyviä mietoja mallasjuomia valmistaa sekä myy
AKTIEBOLAGET P. SINEBRYCHOFF. Tilattavina osotteella:
SÖRNÄISTEN PANIMO, Helsinki. Puh. 67.

Virkoja haettavana
Paikka.
Kahden kuukauden ajaksi halutaan kirkkoherran apulaiseksi nuorta pappia tai teologiaa opiskelevaa. Hyvä paikka. Lähemmin Bulevardinkatu 38. (Kajander). Puhelin 115 51.

Sekalaisia ilmoituksia
Yksityiskurssit
hieronnassa ja sairasvoimistelussa; sähköhoidossa; kasvojen hoidossa.
Uusia oppilaita otetaan paraillaan käymässä olevalle kurssille jos kiireesti ilmoittaudutaan.
Tarkemmin ilmoittaa klo 3—5 puhelin 92 07. 4633

HENGELLINEN TEATTERI
Kokoussalissa It. Teatterikuja 3 B. (ei Ostrobotnialla) tänään sunnuntaina klo 6 ip. aineesta:
Pedon kuva ja nykyajan „kerettiläiset“, (Ilm. k. 13).
Kuinka on laskettava pedon luku „666“?
Arne Birtsle.

Teosofiset esitelmät
Bulevardink. 7:ssä.
Sunnuntaina maaliskuun 12 p:nä klo 12 Annie Besantin esitelmäsarja: Vihkimisestä; II esitelmä: Mestaria etsimässä, lukee Hilda Pihlajamäki.
Pääsy 50 p. (S. I. 5109) 4686

Luontaisessa terveyshoidossa
Pastori Uodin poissaollessa antaa ohjeita hänen valmonsa
Augusta Uoti.
Vastaanotto 10—12 a.-p. ja 6—7 i.-p.

Koska uusi panos Kruunu-Portteria tästä päivästä alkaen lasketaan kauppoihin olemme pakotetut **korottamaan**
Kruunu-Portterin
hinnat samoiksi kuin ne ennen ovat olleet, eli:

jälleenmyyjille	Smk. 5: 50	1 korilta	1/1	pulloja
	„ 3: 75	1 „	1/2	„
sekä yksityisille ostajille kotiin tuotuna	„ 6: 25	1 „	1/1	„
	„ 4: —	1 „	1/2	„

Osakeyhtiö P. Sinebrychoff'in haaraliike
SÖRNÄISTEN PANIMO. Puhelin N:o 67.
(1.3280) 4607

Kaikkia Työnantajia käsityö- ja teollisuusalalla
Helsingissä
pyydetään kohteliaimmin kokoontumaan **Säätytalolle** keskiviikkona maalisk. 15 p:nä klo ½8 ip. keskustelemaan **ammattietujen** valvomisesta tulevissa **valtiopäiväaloeissa.**
Helsingin Käsityö- ja Tehdasyhdistyksen valtuutetut
(1.3192) 4337

Perheenemännät huomatkaa!
Nykyinen vesijohtovesi ei kelpaa juotavaksi.
Jokaisen perheenemännän velvollisuus on tarkoin tietää, minkälaista **Juomia** hän tarjoo perheelleen.
Vakuutamme, että Fortunan
Talous-Kaljan
valmistuksessa on noudatettu mitä suurinta **puhtautta.**
Talous-Kaljan valmistuksessa käytetty **vesi** on **täydellisesti keitettyä.**
Talous-Kalja ei ole liika tuoretta.
Talous-Kaljaa on saatavissa 10 ltr. pulloissa ja erisuuruisissa tynnyreissä.
Oy. Fortuna Ab.
Fredriksbergink. 11. Puh. 7 14 & 46 84. (S.I. 5583) 4728

Haaksirikko-huutokauppa.

Julkisella huutokaupalla, joka pidetään Porin Tullinakkahuoneella maanantaina maaliskuun 20 p:nä klo 10 a.-p., myydään asianomaisten laskuun seuraavat meren pohjasta pelastetut tavarat, nim.:

Höyrylaivasta Everilda:
Osia muuntajaan, joka voi muuttaa 3.000 voltin kolmijaksoisen vaihtovirran 2×120 voltin tasavirraksi noin 400 hv. sekä siihen kuuluvia koneita.
Kaikenlaisia suurehkoja rautalevyjä säiliöihin tarpeineen.
Suurehko, kaksiosainen, kuparilevystä tehty ilmanvaihtolaite (cyclon) tarpeineen.
2 siirrettävää, 2 silinteristä ilmantiivistäjää sähkökäyttövoimaa varten tiivistämään 4 kuutiom. ulkoilmaa 7 atm. ylipaineeksi minuutissa.
2 Kehräämökoneosaan kappaletta, painava noin 20 tonnia, Lawsonin patenttia Leeds'issa.
2 poikkitukkia lastauslukkuja varten.
Laatikko piirautaa.
Rautalevy 2,700×850×3 m/m.
Kaikenlaisia Loxlamppujen osia.
Laatikko sähköhehkulamppuja.
2 astiaa kloorikalkkia.
Noin 350 kg. teetä (kuivattua).
Noin 30 kg. jäljennöspaperia rullissa.
Sekalaisia kupari- ja rautasilintereitä kiilloituslaitteisiin.
Kaikenlaisia puunjalostuskoneen osia.

Höyrylaivasta „Carolus“
haaksirikkoutunutta lastia:
69 laatikkoa hevosenkenkänauloja.
8 „ taottuja nauloja.
2 kpl. 4" □ rautaa.
159 nippua pyöröraudaa ²/₄" ja ⁷/₈".
47 tankoa „ 1".
4 rullaa teräslankahöyttä — 1½".
31 rumpulasia (damejania) selluloidilinsta.
Yksi 6 silinteriinen venemoottori raakaöljyä varten.
„ 2 „ „ „ „
Rautahöyläkoneen erikoisosat.
3 parkituskonetta.
9 sorvia.
15 separattoria.
1 laatikko sekal. koneosia.
Kaikki hinnat ovat käteisellä maksettavat.
Porissa, 4 p. maaliskuuta 1916.
Puolesta S/S CAROLUS — **Victor Ek.**
Puolesta S/S EVERILDA — **Aktiebolaget Oscar Heine & C:o.**
(Bj. T.) 4305

ARVOISAT NAISET HUOMATKAA!
KEVÄTHATUT
ostetaan edullisimmin **Sesonkimyyntiliikkeestä,** Aleksanterinkatu 50. — **Iso varasto:**
::: **Erittäin huokeat hinnat.** :::

Halutaan ostaa!
16.000 juoks. metriä, suorakasvuista, oksista mahdollisimman vapaita petäjähirsiä, kymmenen tuumaa latvasta, vapaasti rautatien asemalla tai vesitien varrella. Hankinta-aika viimeistään kesä- ja heinäkuulla. Varmat myyjät voivat saada etumaksua. Vastaanotetaan myöskin pienemmissä erissä, käteisellä.
Tarjoukset lähetetään **Hufvudstadsbladet'in** konttoriin merkillä **„STOK-KONTANT“.** (I. 3313) 4743

Nyt saapunut:
kokoelma erityisesti valittuja:
Itämaisia mattoja (pienilä)
(n. k. rugsia)
sekä Madrasi- ja Musliiniverhoja,
valkoisia ja värillisiä. 4623

STOCKMANN O.-Y.

MAATILA,

4000 tyn. al. rälssitila,

pinta-ala yhdessä palassa, sijaitseva luonnonkauniilla paikalla keski-Suomessa on myytävänä.

Lähemmin

O. Y. Maanviljelijäin Kauppa Keskus.

Hietalahdenkatu 4, puh. 8593. (S.I 5590) 4698

Myytävänä

Kaislasta valmistettu, kotimainen

Kengänpohjallinen

on kestävin.

Tukkumyyjä:

O. NIKANDER & K:o
Omist. O kar Nikander.
Helsinki, Vladimirink. 22.
Puh. 2690 ja 5424.
(S.I.160)716

Hyvän maanviljelystalon halukkaille ostajille ilmoitetaan, että

Viialan yksinäinen TILA

Pusulan pitäjässä on myytävänä, samoin kuin että sen pinta-ala on 229,64 ha, että metsän arvo on 20,000 mk. ja että kauppahinta on 80,000 mk. ilman irtaimistoa. Tila on 9 km. matkan päässä Högforsin asemalta.

Lähempiä tietoja tilasta antaa

Högforsin Laklasiaintoimisto,
4654 Os.: Högfors.

Metallisahan teriä, Rasvakuppeja
varastosta
Osakeyhtiö MERCANTILE
Helsinki. Puhelin 2983.
(I. 3287) 4749

Höyrylaiva myytävänä.

Matkustajahöyrylaiva, 19,88 tonnin kantoinen, rakenneltu vuonna 1912 raudasta, pituus 65 jalkaa, leveys 14 jalkaa, 36 m² höyrypannulla ja 80 ind. h. v. kompound koneella, hyvässä merikelpoisessa kunnossa myydään täydellisine kalustuksineen.

Lähempiä tietoja saadaan ja tarjouksia vastaanotetaan maaliskuun 25 p:nä 1916.

Pyhtään Höyryvene O.-Y. — Pyttis Ångbåts A.-B. Hallitus.

Puhelimet: Svartbäck n:o 4. Kotka n:o 119.
(Kotka N.) 4656

Kuulutuksia

Keisarillisen Senaatin määräyksen mukaan 12 päivältä toukokuutaa 1908 on Loviisan ja Maarianhaminan, 28 päivältä lokakuuta 1910 Heinolan, Käkisalmen ja Savonlinnan, 22 päivältä elokuuta 1913 Hangon ja Haapaveden kylpylaitoksissa määrävuosien kuluessa annettava maksutonta kylpyparannusta ja lääkärinhoitoa määrätylle luvulle henkilöitä, jotka kuuluvat kansakoulunopettajistoon tahi muihin maan palveluksessa oleviin alempiin virka- ja palvelusmiehiin, nimittäin 8:lle henkilölle Loviisassa, 15:lle Hangossa sekä 10:lle toisissa edellämainituissa kylpylaitoksissa, jota paitsi Loviisassa annetaan 4:lle, Maarianhaminassa 5:lle, Hangossa 8:lle ja Haapavedellä 5:lle henkilölle myöskin vapaa vaatimaton asunto.

Tämän johdosta saa Ylihallitus kehoittaa niitä sekä kaupungin- että maalaiskansakoulujen opettajia ja opettajattaria ynnä oppilaitosten palveluskuntaan kuuluvia henkilöitä, jotka tänä vuonna haluavat saada puheenalaista etua nauttia, jättämään Ylihallitukselle osoitetut kirjalliset hakemuksensa asianomaiselle kansakouluntarkastajalle (palveluskuntaan kuuluvat asianomaisen oppilaitoksen johtajalle) kuluvan maaliskuun kuluessa sekä samalla ilmoittamaan niin hyvin ne syyt, joiden nojalla tahtovat tulla huomioonotetuiksi kuin myöskin missä kylpylaitoksessa ja minä kylpykautena etupäässä haluavat vesiparannusta nauttia.

Helsingissä, Koulutoimen Ylihallituksessa, 7 päivänä maaliskuuta 1916.

Viran puolesta:

K. A. Castrén.
(S.I. 5660) 4696

Kokouksia

Eteläsuomalainen Osakunta

Kokous maanant. klo 7 i.-p. Juoksevia asioita.

Illanvietto. Esitelmä: Aleksis Kivi kirjeittensä valossa (kuraattori), Kuorolaulua. Lausuntakilpailuja jatketaan y. m. (S. I. 5567) 4677

Savolainen Osakunta

kokoontuu maanantaina t. k:n 13 p:nä klo 7 i.-p.

Juoksevia asioita. Ehdotus Aug. Ahlqvistin haudan kunnossapitämiseksi.

Karsintakilpailua osakuntainvälisiä lausuntokilpailuja varten jatketaan.

Varsinaissuomal. osakunta

Kokous maanant. klo 7. Raha-asioita. Vuosijuhlakysymyksiä.

Esitelmä varjokuvin: Suomen suvun muinaisuus arkeologian valossa, pitää toht. A. M. Tallgren.

Huom.! Huoneistossa esillä lista, johon vuosijuhlaan aikovia kehoitetaan keskiviikkoon menneessä merkitsemään nimensä.

(S. I. 5664) 4736

Karjalaiset!

Sattuneesta syystä ei taloudenhoitaja ole tavattavissa ennen keskiviikkoa klo 6 i.-p. Maanantain kassakokous lykätty samaksi illaksi. 4739

Suomenkielisten Teknikkojen Seura

kokoontuu viettämään 20-vuotisjuhlaansa perjantaina t. k. 17 p. klo 8 i.-p. Seurahuoneelle.

Esitelmä: »Maamme vohma- ja polttoainekysymys», insinööri B. Vuolle. 4740

Miesyliopp. Kristill. Yhdistys

Toveri-ilta sunnuntaina t. k. 12 p. klo 7 i. Liiton huoneustossa Osakuntatalolla.

Ohjelmassa: Puhe, maist. G. O. Rosenqvist. Keskustelukysymys: »Kristityn suhde alkaan ja ijäisyyteen», alustaa yliopp. Toivo Voipio, soittoa, yksinlaulua y. m. Kaikki miesylioppilaat tervetulleet! (Kotim.) 4635

Helsingin Kaupungin Valtuusmiehet

kokoontuvat tiistaina 14 p:nä maalisk. 1916 klo 7 j. pp. 4653

Kotikasvatusyhdistyksen esitelmätilaisuus

pidetään ensi maanantai-iltana klo 7 N. M. Kr. Y. talossa Vuorik. 17. Esitelmiä pitävät emäntä E. Ala-Kulju, opettaja V. Reima. Lopuksi taikalyhtykuvia. Pääsy vapaa. 4554

Osmolan,

Akateemisen Osuusruokalan i. l. jäsenet kutsutaan täten varsinaiseen kokoukseen vanhalle ylioppilastalolle sunnuntaina maaliskuun 19 p. 1916 täsmälleen klo 12,30 keskustelemaan ja päättämään: 1) sääntöjen 19 §:ssä mainituista asioista; 2) sääntöjen muuttamisesta; 3) 7/11 15. tehdyn lahjoituspäätöksen vahvistamisesta; ja 4) eräs johtokunnan esitys.

Tilikausikertomus ynnä tilintarkastajain lausunto on nähtävänä Osmolan konttorissa lauantaina 18 p. t. k. klo 12—2.

Helsinki, 11 p. maalisk. 1916.
(J. 3318) 4745 Johtokunta.

Helsingin kaupungin Kauppiasseuran

Eläke- ja Apulaitoksen sekä vanhemman että nuoremman rahaston osakkaat kutsutaan varsinaiseen kokoukseen Helsingissä, Kaupplasyhdistyksen huoneustoon, Pörssitalossa perjantaina maaliskuun 24 p. 1916 klo 6,30 i.-p.
(I. 3308) Johtokunta.

Pellervo-Seuran vuosikokous

pidetään Helsingissä, Uudella Ylioppilastalolla, I. Heikinkatu 9, ensi huhtikuun 20 p:nä, klo 2 j. p.p. ja käsitellään siinä sääntöjen 8 §:ssä a—d kohdissa mainitut asiat.

Helsingissä, maaliskuun 7 p. 1916.

Johtokunta.

(S.I. 5547) 4673

Voinvienti-Osuusliike Valion r. l.

vuosikokous pidetään Helsingissä, Uudella Ylioppilastalolla, I. Heikinkatu 9, ensi huhtikuun 18 p:nä klo 10 e. p.p. ja käsitellään siinä sääntöjen 21 §:ssä mainitut asiat.

Helsingissä, maalisk. 7 p. 1916.

Vilho Oksanen,
Hallintoneuvoston puheenjohtaja.
(S. I. 5544) 4672

Keskusosuusliike Hankkijan r. l.

XII varsinainen osuuskuntakokous pidetään Helsingissä, Uudella Ylioppilastalolla, I. Heikinkatu 9, tiistaina tulevan huhtikuun 18 päivänä klo 6 j. p.p. ja tulevat siinä käsiteltäviksi sääntöjen 21 §:ssä mainitut asiat ja sääntöjen muutos.

Helsingissä, maaliskuun 8 p. 1916.

A. Osw. Kairamo,
Hallintoneuvoston puheenjohtaja.
(S.I. 5550) 4674

Varsinainen Yhtiökokous

O.-Y. Helikonin osakkaat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen maanantaina maalisk. 20 p. klo 6 ip. Nordiska Biograf Komp:n huoneustoon Kasarminkatu 46.

JOHTOKUNTA.

4667

Hels. S., Työm., Hbl. (ruots.) 2 k. 12. 3, 26. 3. 1 s. 40 mm.

Oy. Nikolaink. 16

vuosikokous pidetään tiistaina t. k. 28 p. klo 7 i.-p. Itäinen-Teatterikuja 3, Rautatieläisyhdistyksen huoneustossa. Kokouksessa käsitellään sääntöjen 11 § mainituita sekä mahdollisesti muita esiintulevia asioita.

Helsinki 11. 3. 16.

Johtokunta.

Kaikkia vähittäiskauppiaita,

ruokalan ja leipomon omistajia y. m. kehoitetaan ehdottomasti saapumaan yhteiseen **kokoukseen** R. Y. Koiton talolle, Yrjönkatu 31. Sunnunt. t. k. 12 p. klo 1,15 päiv. (S. I. 5698)

A. Oy. Ilmarin

osakkaat kutsutaan vuosikokoukseen keskiviikkona 15 p. maaliskuuta 1916 klo 7 i.-p. Liikeapulaisten huoneistoon Kasarminkatu 23, jossa käsitellään yhtiösääntöjen 16 § mainitut asiat.

Johtokunta.

Suomen Ravintoloitsija Yhdistyksen jäsenet

kutsutaan täten vuosikokoukseen 27 p:nä kuluvaa maaliskuuta klo 2 Alppilassa Helsingissä.

Tässä kokouksessa tullaan käsittelemään kysymyksiä, jotka koskevat maamme kaikkia ravintoloitsijoita, jonka takia kaikkien läsnäolo on toivottava.

Kokouksessa voivat uudet jäsenet ilmoittautua.

Hallinto.

(P.I.18895)4620

Osakeyhtiö Agrosin osakkaat

kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen yhtiön konttorissa Helsingissä kuluvan maaliskuun 27 p:nä klo 7 ip. käsittelemään yhtiön sääntöjen 10 §:ssä mainittuja asioita kuin myöskin kiinteimistöjen ostosta.

Helsingissä, maaliskuun 8 p. 1916.

4498 **Hallitus.**

Suomen Matkailijayhdistyksen

vuosikokous on Helsingissä, yhdistyksen huoneustossa, P.-Esplanaadik. 21 lauvantaina maaliskuun 18 p:nä 1916 klo 7 i.-p. käsitellään kokouksessa yhdistyksen sääntöjen 5 §:ssä mainitut asiat.

Herra Bruno Tallgren esittää skioptikonkuvia eri osista Suomea.

Keskustoimikunta.

(S. I. 5559) 2898

Suomen Kirjaltajain Apuyhdistys

kokoontuu vuosikokoukseen sunnuntaina 19 p:nä maaliskuuta klo 11 a.-p. Perustuslaillisen Työväenyhdistyksen huoneustossa, Fredrikinkatu 24.

Kokouksessa käsitellään sääntöjen 25 §:ssä mainitut kysymykset sekä päätetään yhdistyksen vastaisesta toiminnasta.

Helsingissä, maalisk. 3 p:nä 1916.

TOIMIKUNTA.

Raittiustalo Oy. Koiton

varsinainen yhtiökokous pidetään maanant. 13 p. maalisk. klo 7 ill. Yrjönk. 31 Juhlasalissa.
(S. I. 5638) 4730 Johtokunta.

Suomen Eläinsuojelusyhdistys

Vuosikokous pidetään maanantaina t. k. 13 p:nä klo ½8 i.-p. Eläinsuojelustoimistossa. 4661

O. Y. Otsola A. B.

osakkaat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen joka pidetään Kalevan Hotellissa Helsingissä tiistaina olevan maaliskuun 28 p. kello ½8 i.-p. käsittelemään yhtiön sääntöjen 11 § mainitut asiat.

Helsingissä 8 p. maaliskuuta 1916.
4634 Johtokunta.

Työm. 1 s. 20 mm.

O. K. LEPOLAN r. l.

vuosikokous on sunnuntaina 26 p. t.k. klo 10 ap. H. Immosen huvilassa, jossa käsitellään paitsi sääntöjen määräämät kohdat, O. K. Lepolan hajoituksesta.

Johtokunta.

O. Y. Vuokkolan

varsinainen vuosikokous pidetään sunnuntaina 26 p. maaliskuuta klo ½4 i.-p. Perustuslaillisen työväenliiton huoneustossa, Fredrikinkatu 24.

Johtokunta.

Hels. S., Työm. 1 k. 1 s. 25 mm.

O. Y. Runeberginkatu 6 B:n

osakkaat kutsutaan ylimääräiseen yhtiökokoukseen tiistaina maaliskuun 14 p:nä v. 1916 klo ½8 i.-p. joka pidetään Kahvila Kiistossa Antink. n:o 3. Kysymys lainoista ja kiinnityksistä.

Johtokunta.

Asunto O. Y. Marstähden

varsinainen yhtiökokous on sunnuntaina 12 p:nä maalisk. 1916 klo 10 a.-p. S. Rautatieläisyhdist. huoneustolla Itä-Teatterikuja n:o 3.

Käsitellään sääntöjen 17 § mainitut asiat y. m. johtokunnan selittämiä asioita.

(Työm.) 4659 **Johtokunta.**

Oy. Sampsan

osakkaat kutsutaan vuosikokoukseen maanantaina maaliskuun 27 p:nä klo 7 i.-p. talon konttorihuoneeseen, Tehtaankatu 7.

Johtokunta.

Työm. 11/3, Hbl. (ruots.) 12/3 1 k. 1 s. 25 mm.

Maa-osuuskunta „ELO r. l."

Varsinainen vuosikokous on Pakinkylässä, Huvilatie N:o 25, Valeniuksen huvilassa, kuluvan maaliskuun 25 p:nä klo 2 i.-p.

Hallinto.

Asunto O.Y. Mäenpään

osakkeenomistajille ilmoitetaan täten että yhtiön vuosikokous pidetään keskiv. sisällä olevan maaliskuun 29 päivänä klo 7 i.-p. omassa talossa Vladimirink. 14, Ovesénin luona. Käsiteltäväksi tulee sääntöjen 16 § mainitut asiat. H:gissä 9 päiv. maalisk. 1916.
4583 **Johtokunta.**

Oy. Kivikko.

Osakeyhtiö Kivikon osakkaat kutsutaan varsinaiseen yhtiökokoukseen, joka pidetään **torstaina maaliskuun 16 pnä 1916 klo 7 ip.** yhtiön omassa talossa allekirjoittaneen luona.
4296 **Isännöitsijä.**

H:gin Pika- ja Kuorma-ajurien Hevosvakuutusrenkaan

kanto on A. Salmisen hevosesta lauantaina 18 p. t. k. klo 4—6 ill. Arkadian ajurituvalla. (S. I. 5761)

Muistakaa asettaa voileipäpöytään
Aksel Liljeforsin Makkaratehtaan hienon hienoja makkaravalmisteita.
Tehdas ja konttori, puh. 892. Myynti: Metsästäjänk. 6 B. Puh. 53 14, Iso kauppahalli, puh. 22 32. Hietalahden halli, puh. 42 11. Museok. 10, puh. 84 82. Iso-Roopertink. 10, puh. 116 35. Hakaniemen halli. 23

Huveja

Suomen Kansallisteatteri.

Sunnunt. maalisk. 12 p. klo ½4
alenn. hinnoin
Jeppe Niilonpoika,
klo 7 korot hinn.
Peer Gynt.
4541

Kansan Näyttämö

Sunnunt. maalisk. 12 p:nä ko ½5
alenn. hinn. 58:nen kerr.
Nuori Mylläri.
Klo 8
Tunturi-Ejvind ja hänen vaimonsa.
4627

Apollon Operetti.

Tänään klo 5 (n. ½ hint.) ja klo 8.
Susi.
Uusi 3-näyt. hyvin hauska operetti.
Lippuja tilataan klo 1:ltä. Puh. 7306.
Lippuja myydään klo 3:lta. Puh. 7306.
4625

KOITON NÄYTTÄMÖ

Sunnuntaina 12 p:nä maalisk. klo 8 i. p.
Näyttelijäin hyväksi.
Lausuntoa: Ajatuksen vapaus
lausuu johtaja Rag. Länsivuori.
Usko ja kotimaa
3-näyt. murhenäyt. Kirj. Karl Schönherr.
Lippuja kassasta klo 12—2 ja 5—8.

Suomen Laulu

esittää **H. Klemetin** johdolla
Lisztin messun
„Missa choralis"
ja **Bachin suuren kantaatin**
„Kristus kuolon kahlehissa"
Johanneksen kirkossa
tiistaina 21 p. maalisk. klo 8 ip.
Avustavat: **Oskar Merikanto** / **Kaupunginorkest.**
4648

Laulajatar **Anna**
HAGELSTAM
KONSERTTI
Yliopiston Juhlasalissa
Maanantaina 20 p. maalisk. klo 8 ip.
Avustaa: **Kosti Vehanen.**
4647

Viuluvirtuoosi CECILIA HANSEN
KONSERTTI
Yliopiston Juhlasalissa
Perjant. 17 p. maalisk. klo 8 i. p.
Avustaa: **Elvira Hansen.**
4433

SALON
Taidenäyttely Pekka Halonen.
Tänään 12—3.
Arkipäiv. 9—6.
Aleksanterink. 34. Pääsy 1: —.

Teatteri Lyyra

Erottajank. 15—17. Puhelimet: Kassa 11580, Konttori 7616

Huomenna maanantaina suuri vaihteleva ensi-ilta!

Jännittävä amerikkalainen taidofilmi:

1—2.

Kuinka äkäpussi vaimo kesytetään
eli
Kumpi herrana huoneessa.

2-osainen mielenkiintoinen avioliittodraama, joka kuvaa kuinka syrjään syslätty mies voi jälleen saavuttaa luonnolliset oikeutensa.

Filmi on kerrassaan voittamaton. Reipas, amerikkalainen esitystapa, soveliaasti valittu ympäristö sekä jännittävä kokoonpano antavat sille mitä mielenkiintoisimman leiman. Filmi on alusta loppuun täynnä mitä jännittävimpiä ja järkyttävimpiä kohtauksia.

3—4.

Ovela kuvanveistäjä.

2-osainen humoristinen filminäytelmä.

Ei liene liikaa sanottu, kun uskaltaa väittää, ettei hauskempaa ja huvittavampaa kuvaa ole esitetty pitkään aikaan. Kuva on kauttaaltaan täynnä hauskoja ja hullunkurisia kohtauksia, jotka pitävät katsojan koko ajan mitä hilpeimmällä tuulella.

5.

Kersantti Jimin hevonen.

Liikuttava kohtaus intiaanien ja valkoihoisten keskuudesta villissä lännessä.

Näytäntöjen aikana soittaa Lyyran valio-orkesteri!
Huom.! Puolipiletejä ei myydä sunnuntaisin.
4718

Teatteri Elysée.

Vladimirinkatu 12.

Tänään näytellään viimeisen kerran suurta 4-osaista huomiota herättävää sekä jännittävää **„Camorraa"** eli **„Taistelua suurista timanttikaivoksista".**

HUOM.! Huomenna näytellään uusi rakkautta uhkuva

1-3. **Kuoleman suutelo**
eli
Kosto haudan takaa.

3-osainen rikos- ja rakkausdraama, joka toisessa osassa muuttuu kamalaksi rikokseksi sekä kolmannessa osassa kaameaksi, kuolleen- ja myrkytetynaviovaimon jälleennäkemiseksi.

4. Kulmalan uusi järjestysmies.

Surullisen koomillinen pilajuttu, jossa yhteiskunnan suurin tohvelisankari Kulmalan järjestysmieheksi valittuna tekee suuren ihmeen kiinioittamalla erään pelätyn roiston.

5. Liittoutuneitten laivasto Dardanelleilla.

Huomiotaherättävä ainoa todellinen sotakuva Dardanelleilta.

6. Onnettomuuksien päivä.

4621 Repäisevän hauska ilveily.

Alennuspiletti seuraa. — Alk. arkip. klo 4 j. pp. sunnunt. klo 2 j. pp.

Olympia. Esplanad.

HUOM.! Alkavalla viikolla suuri Max Linder-Prince ohjelma.

Max valokuvaajana.

Leikillinen näytös, jonka Max Linder on näytellyt. HUOM.! Maksin loisto-osia.

Morsiushuoneesta rintamaan.
(Un marriage a la baionette.)
2-osainen huvinäytelmä päiväntapahtumista, jossa pääosaa näyttelee Prince meidän kaikkien yhteinen Pekkamme.

Sieluntuskaa.
(Värillinen filmi.)
Tärisyttävä kuvaus ihmiselämän kurjuudesta.

Sotauutisia ja päiväntapahtumia.
Kuvia päivänpolttavista tapahtumista.

HUOM.! Käykää aikaisemmissa näytännöissä ennenkuin jonon muodostuminen alkaa.

TIVOLI

Iso-Robertinkatu N:o 1.

Tänään näytetään viimeisen kerran
Charlien seikkailut,
repäisevän iloinen humoreski. Pääosassa verraton **Charlie Chaplin.**

Huomenna maanantaina suuri jännittävä 2-osainen salapoliisiseikkailu.

1—2 **Salapoliisi Kelly**
ja
Nainen leopardinnahkatakissa vastakkain.

3 **Dickin ensi esiintyminen.**

4 **Rikoksen teillä.**
Näytelmä. Pääosassa **Maurice Castello.**

5 **Viimeiset maailmanuutiset.**

6 **Max ja Moritz sirkuksessa.**
Perin hauska ilveily. Pääosissa suositut näyttelijät **Robert Thornby** ja **George Stanley.**

MAXIM

HUOM.! Filmi, joka antaa miettimisen aihetta Todella hyvä ja terveellinen filmi on

Yhteiskunnan hylkäämät

Liikuttava 4-osainen yhteiskuntanäytelmä.

Filmi on yksi kaikkein parhaita elävienkuvien taideteoksia, mitä milloinkaan on esitetty ja osoittaa, että myös mykällä näyttämöllä voi saada aikaan yhtä valtavia ja tärisyttäviä vaikutuksia kuin puhenäyttämöllä.

Filmi on liekehtivä vastalause yhteiskunnan omavaltaisuutta ja sen velvollisuuksien laiminlyöntiä vastaan.

HUOM! **Max Linder** pingoitetulla nuoralla

Mestarinyrkkeilijä

Pilakuva, jonka on näyttämölle asettanut ja näytellyt tuo kuolematon Max Linder.

Näytäntöjä arkisin klo 4:ltä ip. sunnunt. klo 2:lta ip

Orkesterisoittoa joht. Gennaro Romano

EDISON

Ken halusa nähdä jännittävää seikkailua, sotkuisia juonoja, miehekkyyttä ja naisiljuutta, saa halunsa täytetyksi filmissä

„Tähdenmuotoinen arpi"

eli

Black-roisto ja piiloitettu perijätär

4-osainen rikos- ja rakkausnäytelmä.

Tässä kanttaultaan mielenkiintoisessa näytelmässä saa katselija filmin alusta sen loppuun asti seurata toiminnan päähenkilöä ja sankaritarta mitä harvinaisinten ja jännittävinten seikkailujen kautta niin oudoissa olosuhteissa, että aniharvoin lie ihmisen osaksi joutunut mitään senlaatuista koettavaa.

Nimen kirous

Amerikalainen pilakuva.

Orkesterisoittoa joht **Romolo Cornazzani**

1698

SCALA

21 Pohjois-Esplanadinkatu 21.

Näytäntöjä joka päivä klo 2—11 i.p. P. 22 80.

HUOM.! Soittaa Scalan taiteilijakolmikko Bror Persieltin johdolla.

Huomenna maanantaina suuri „Danmark"-filmi ensi-esitys!!

LIEKKIEN LÄPI ONNEEN

3-näytöksinen hämmästysnäytelmä.

Pääosissa:
Herra EM. GREGERS
Neiti EMILIE SANNOM.

„Danmark" filmi, joka voittaa kaikki aikaisemmin näytetyt. Yllätys seuraa yllätystä ja mitä jännittävimmät kohtaukset ja tilanteet jatkuvat keskeytymättömässä sarjassa. Herra Gregers näisten ilmeinen suosikki on tässä kuten ainakin suuremmoinen ja neiti Sannom viehättävä.

Emilie Sannom! Emanuel Gregers!

Tämän näytäntökauden suurin hämmästysfilmi.

Munan kehittyminen

Mielenkiintoisia kuvia ajanmukaisesta kanatarhasta, jossa nähdään munan kehittyminen 1—20 vuorokauteen.

Kun roistot tapaavat

Läpeensä hassunkurinen. Keystone ilveily.

Sotauutisia (N:o 17)

Viimeiset ja mielenkiintoisimmat sotauutiset.

ELDORADO

2 Kluuvikatu 2.

Näytäntöjä joka päivä klo 2—11 i.p. P. 65 34.

HUOM.!
Soittaa Eldoradon solistisoittokunta.

Huomenna maanantaina suuri !! ensi-esitys !!

Taidefilmi! Taidefilmi!

NEAPELIN ÖITÄ

eli

RAKKAUDEN KAHLEISSA

4-näytöksinen näytelmä.

Pääosassaan kauneudestaan ja loisteliaisuudestaan kuuluisa italialainen näyttelijätär FERNANDA NEGRI.

Filmi täynnä runoutta, jonka liikuttava sisältö on varmaan syvästi vaikuttava katsojaan.

Fernanda Negri! Fernanda Negri!

Viimeiset maailman uutiset (N:o 16)

Mielenkiintoisimmat päivänpolttavat maailmannutiset. Japanilaisessa Dreadnoughtissa. Cattaron lahden rannalla. Kreikkalaisia sotajoukkoja Eperus'essa. Ranskalainen tykistö matkalla rintamaan Flandriassa. Belgialainen kaupunki „La Capelle Au Bois" jälleen belgialaisten hallussa. Belgialainen koira on erinomainen apu kuljetuksessa. Ranskalaisia Alppisotilaita Vogeseilla.

Billy seikkailuilla

Läpeensä hupaisa amerikkalainen luvinäytelmä! 4661

Tämän viikon ehdottomasti parhaat kuvat!

Kansan Näyttämön

Arpajaisten ensimäiset voittokokoelmat

ovat sunnuntaista 12. 3 alkaen yleisön nähtävinä joka päivä klo 12—3 Arpajaisten Toimistossa, Uudella Ylioppilastalolla. Samalla on tilaisuus ostaa ennakkoarpoja à 1 mk. kpl.

HUOM.! Voittojen näyttely avoinna myös tänään! 4663

Konsertti

hätää kärsivien lasten hyväksi esikaupungissa TYÖVÄENTALOLLA

Sunnuntaina 12 p. maalisk. klo 2 i.p.

Avustajat:
H:gin Työväenyhdistyksen Orkesteri.
H:gin Mieskuoro.
Laulajatar Idi Basilier.
Konserttimestarit: Ossian Fohström ja S. Steinberg.
Taiteilijat: Axel Ahlberg ja Hemmo Kallio.
Pianisti Uuno Aarto.

Pääsylippuja on saatavana Työväen Kirjakaupasta, Sirkuskatu 3, sekä Sanomalehtimyymälästä Aleksanterinkatu 30.

Lippujen hinnat sotaveroineen 2: 20, 1: 65, 1: 10, 85 ja 55 p.

Kaupunginorkesteri.

Torstaina t. k. 16 p:nä klo ½8

Ylioppilaiden juhlasalissa

XVII:s Sinfoniakonsertti.

Johtaja: Solisti Vilhelm Stenhammar.

Ohjelma:
Stenhammar: Sinfonia (ensi kerran).
Beethoven Pianokonsertti (Ess-duur).

Pääsylippuja: numeroit. à 6: 60, numeroit. à 4: 40, ylioppilaille à 1: 10 saatavana maanant. t. k. 13 p:stä alkaen klo 10—2 ja 5—7 Ylioppilaiden lippumyymälässä.

HUOM.! Tilausmaksun kolmas erä **on ehdottomasti** suoritettava Ylioppilaiden lippumyymälässä ennen torstaita t. k. 16 päh. 4636

KAHVILA

I.-Heikink. 1. Puh. 84 34.

Helsingin Soutuklubi

Tanssi-illama

Uudella Ylioppilastalolla

Sunnunt. 19 p:nä maalisk. klo 5—11 i.-p.

HUOM.! V. P. K:n soittokunta soittaa kahdessa osassa.

Lippuja etukäteen à 1: 50 Starin ja Fagerin kahviloiga sekä jäseniltä. Ovella à 2 mk. (S. I. 5569) 4673

Hiiliä Biograafilamppuja varten.

11×14, 12×16, 14×18 mm. myydään varastosta.

Finska Film Agenturen.

Helsinki. Puhelin 403.

Kaupunginorkesteri.

Sunnuntaina t. k. 12 p:nä klo ½5 ip.

Kansan-Konsertti

Kansantalella.

Johtaja: Professori R. **Kajanus.**

Ohjelma: **Thomas:** Mignon-alkusoitto. **Saint-Saëns:** Danse macabre. **Massenet:** „Lehmusten alla" (klarinetti- ja sello-solo, hrat K. Aerile ja O. Fohström). **Bizet:** L'Arlesienne-sarja II.

Pääsylippuja à 55 p. saatavana ennen konserttia Kansantalon lippumyymälässä. 4552

Svea Textorius

antaa tänään **klo 2**

Apollo-teatterissa

iloisen ja hauskan

Viisu-Konsertin

Numeroit. lippuja 2:50—55 p. klo 1:ltä. 4624

VII SEPTEMIN

V näyttely

Ateneumissa

Auki 10—4. Sunnunt. 12/3 viimeinen päivä. Pääsy 50 p. (S.I.4503)3550

Hels.S. 12/3, Kotim. 14/3 1 s. 49 mm.

Hilja Haahti Kirjallinen Ilta

(näytelmädraama »Tuhotulva.»)

Uudella Ylioppilastalolla perjant. t.k. 17 p:nä klo 8. Pääsylippuja à 2: 20 1: 70, 1: 10, A. Apostolin musiikkikaupassa ja ovella.

Helsingin Luistinklubi

toimeenpanee pohjoissatamassa olevalla radallaan

Kansainväliset Pikaluistelukilpailut

Sunnuntaina 12 p. maaliskuuta klo 1 i.-p.

1,500 ja 10,000 metrin matkoilla.

Venäjän etevimmät pikaluistelijat Ippolitoff, Kalinin, Melnikoff ja Koreleff ottavat kilpailuun osaa.

Sunnuntaina ulkoradalle 1 mk., sisäradalle 2 mk., klubijäsenille 1 mk., varatut paikat 3 mk. 4717

Drumsö

Kahvitarjoilua

Avoinna joka päivä. Tehkää huvimatkoja Drumsöhön. Keikkamäki parhaimmassa kunnossa.

Aina Bergroth.
Puhelin 9430.

Drumsön liikenteen kulkuvuorot ovat joka lauantain lehdessä. Puhelin 36 26.

Liettualainen

Musikaalinen Lausuntoilta

liettualaisten pakolaisten hyväksi

Kansantalolla

tiistaina t. k. 14 p.

Huom.! Ohjelman jälkeen yleinen tanssi. Pääsy 1: 10, 3: 30 Smk. Alkaa klo 7. Ennakko-osto Jakobsonin liikkeessä, Kasarmink. 38 sekä esityspäivänä klo ½7:stä kassassa.

Päivälista.

Lääkäreilä:

Alho, Aleksk. 15, last.t. 12-1, 5-6, t.7772. **Bardy,** P.-Espl.-k. 15, 12-1, 5-6, kirurg. korva-, nenä-, kurkut., tel. 4553 & 8875. **Bengelsdorff,** Annank.20,11-12;5-6,naist. **Björkenheim,** Erott. ½, 1-3 naist. T.4826, **af Björkestén,** Yrj.k. 16, ½3-¼4, herm. **Tri Boije,** Bulev.k. 22, ½3-¼4, ei keskiv. **Hj. v. Bonsdorff,** Bonl.k. 11 3-4, ei kesk. **Bonsdorff,** Uudenm.k.7,12-1.P.3207.Last. **Väinö Bärlund,** P.-Espl.k. 25, iho- ja veneer. taut. 8-10, 6-7, nais. 10-11. P.7416. **Creutz,** Bul.k. 9, naist.jasynn.1-2,6-7.5143 **Axel Cedercreutz,** Yrjönk. 9, ihot. 9-10, 5-6. Nais. ja laps. tiist. ja perj. 11-12. **Collan,** Yrjönkatu 11, 2—4. Ihotautia. **Ehrström,** P.-Espl. 37, sisät. (vatsa-, sydän-, keuhko-, sok.-taut.) 2-¼4. P.4194. **A. Elmgren,** E.-Espl.k. 12 (korva-, nenä-, kurkkut.), klo 12-1 ja 5-6. **Elin Elmgren,** Aleks.k.44,12-2,5-7,t.1698. **R. Elmgren,** Uudenm.k. 11, rintat., 5-6. **Eskelin,** Pietarink. 24, ½3-4; ei keskiv. **Fabritius,** Yrjönk. 10, hermo-, sokeri-, sisätauteja. ½3—4. Puhelin 9681. **Faltin,** P.-Makasiinik. 6. Matkoilla. **v. Fieandt,** Vilhonk. 5, korva-, nenä- ja kurkkut. 4—6 (paitsi lauv.). P. 37 97. **Tri Forselles,** Bulevardink. 1, 2-3, 5-6. Puh. 16 33. Korva-, nenä- ja kurkkut. **Frisk,** Erottaja 4, vatsa-, suoli- ja sokeritauteja, klo 11—12 ja 5—6. **Gorbatoff,** Yrjönk. 8, 1-3. P. 7044 Sis. t. **Geitlin,** Aleks.-k. 46, hermot., sis. (syd.-reum.) 2-3 (ei maan., torst.). T. 4133. **Granholm,** Tehtaank. 1. Matkoilla. **Grenman,** silmät. P.-Espl.k.15, 11-12, 6-7. **Grönholm,** Erottajak. 9, silmät., 9—11. **Grönroos,** Kasarminkatu 44, ihotauteja, 9—10 ja 5—7, puhelin 116 68. **Gyling,** Bulev.k. 22, 9-10, ½3-½6, tiist., perjant. ainoast. ½5-½6. Puh. 1403. **Hammar,** Mik.k.3,nenä-,kaula-,äänit.11-1 **Hagelstam,** Antinkatu 15, sis., hermo- ja sydänt. 2—¼4. **Hahl,** Bulev. k. 14, ½2-3 l.-p. Puh. 1943. **Hirviasto,** sisät. Vlad.k.11,12-1,5-7,t.3595. **Hisinger,** Liisank. 27, ½2-½3. P. 2360. **Hoffmén,** Museok. 7 A, klo 5-6 l., p. 7852. **Holmström,** Vladimirink. 7, 9—¼11; 5—6; naiset ½12—1. Puhelin 2615. **J. Ignatius,** sisät. 2-3, 5-6, p.1928,Yrj.k. 8. **Jokinen,** P.-Esp.37, 12-1, 5-6,iho-ja vener. **A.Johnsson,** Kasarmink. 38, klo 2—¼4. Sisätauteja (rintat.). Puh. 7652 ja 563. **Jägerroos,** E.-Espl.k. 2, naist synn. 3-4. **Koskimies,** Korkeavuorenkatu 45, ven. taut. 6—7, ei tiistaina, lauantaina. **Kuhlefelt,** Bulev.7, 11-12,6-7, silm.,nenät. **Kyrklund,** Yrjönk. 4, 12—½2. T. 7960. **Lavonius,** Aurorank.5, kirurg. 6-7, p.3441. **Leidenius,** Kas.k.38, 9-10,5-6, t.7652,naist. **Limnell,** Vladim.k. 3, 12-1, 5-6, p. 313. **F. V. Litonius,** sydän-, keuhko- ja vatsatauteja, klo 11—1, 5—7. Aleksanterinkatu 50, puhelin 5248. **J. Lojander.** Erottaja 13, ven. ja ihotauteja, 9—11, 5—7. **U. Lojander,** Uudenmaank. 7, vener.- ja ihotaut. 9—11 ja 5—7. Naiset 11—12. **Londen,** Ritarik. 7. 11—12. **Lydecken,** sisät., Aleks.-k. 46. Lääk. kon. parant. p. B. ½12-1 ei lauv. t.7633. **Länsimäki,** Prof. Engströmin assist. Siltasaarenk. 4, 2—4, 6—7. Puh. 85 16. **Löfqvist,** P.-Makas.k. 7, 12-2,naist. synn. **Lövegren,** last.-t. 10-11 5-6. Kesk., lauv., ainoast. 10-11. P. 3364. Erottajak. 7. **Murto,** Kirkkok. 5, 10-11, 6-7, p. 9741. **O. Neovius,** silm. P.-Espl. 37, 10-11, 6-7. **Nyberg,** last. Töölönk. 8, maalisk. matk. **Ollonqvist,** kirurgi, 1—2, Ritarik. 9 B. **Pirilä,** Annank. 24, iho-, ven.-t. 9—10, 5—7; naiset tiistaina ja torstaina 12-1. **Qvarnström,** sisät., P.-Espl.33, 3-4,p.6484 **ReijoWaara,** Antink. 15, ½6-6. P. 4892. **Renvall,** Korkeav.-k. 45, vatsa-, suoli-, reum. ja sokerit. ½2-3, ½6-½7, keskiv. ja lauvant. ainoast. ½2—3. Puh. 4668. **Ruotsalainen,** lastentaut. ja sisätaut., Bulev.k. 13, 11—12; 5—6. Puh. 55 21. **Ryömä,** sisät., 9-10, 2-3, 6-7, Heikink. 9. P. 1169. Yksityinen fysik. hoitolaitos. **Räbergh,** Liis.k.17,9-11,½6-7,ei torst. i.p. **Rönnholm,** naist. Kasarmink. 34. 1—3. **E. Sandelin,** Erott.11, 2-¼4,ei kesk.lauv. **Schroderus, M.,** Synnyt.-lait. ass. lääk. Kasarm.k. 44, 1-½3,t. 9038 naist.ja synn. **Sievers,** sisät., ½3—4. Yrjönkatu 5. **Sipilä,** Annank. 25, 9-10, 4-6,puh. 2241. **Silfvast,** silmälääkäri, Bulevardink. 12, ei vastaanottoa. **Sivén,** P.-Espl.15, 2-3, sisät.,hermot.8875 **Sjöblom,** Yrj.k.16,sisät.,sydänt.5-6,p.6484. **Sjöström,** Yrj.k.10,korv.nen.kurk.3-4.8107 **Stockmann,** ihot., Erottaja 9, arkip. 9—11. Naiset keskiv. ja lauvant. 12—1. **Streng,** Yrjönk. 13, rintat. P. 7525, 6-7. **Suolahti,** Uudenmaankatu 9. 2—4 (ei lauv.) P. 1701. Korva-, nenä- ja kurkkut. **Taskinen,** Annank. 29, 12-1, 6-7, p. 5026. **Tennberg,** I.-Roop.k. 3 keuhk. 2-3 ei lauv. Tuberkulos. vastust. yhdist. asiamies. **Tuklainen,** ven., ihot., 9-11, 5-7, Erott. 3. **Tollet,** Unioninkatu 22, 1-2, 5-6, kurkku-, nenä- ja korvatauteja. **Vaenerberg,** Heik.k. 1, last. sisät. 10-11. **Vartiovaara,** Aleksanterink. 40, silmätauteja 10—11; 6—7; puh. 6962. **Veikkola,** sisät., Nikolaink. 17, 12—1, 6—7, t. 2545, yksit. fysik. hoitolaitos. **Wallin,** Kirkkok. 14, 5—6. Puh. 33 31. **Wasenius,** Erott. 19, 9—11, 2—3, t. 487. **Wetterstrand** Erottajank. 3. Klo 2—¼4. Kirurg. Sair. Pietarink. 24. **L. Wetterstrand,** I.-Viert.5, 9-10,4-6,8301. **E. A. v. Willebrand,** sisät., erik. verit., sokerit., vatsat. Aleks. k. 50, ½3—¼4.

Silmäsairaala.

Silfvastin silmäpoliklinikka ja sairaala vähävar. Porthaninrinne 1. 3—4.

Hammaslääkäreitä:

Aspelund, Axel. Aleks.k.46, 10-11 a. 2-3 l. **Avellan, Hj.,** Yrj.k. 10, 2-3, ei lauvant. **Benge,** E. Espl.k. 2, 1-2, 5-6, puh. 1147. **Bergström,** I.-Heikink.1, 10-12, 3-5 t.2180 **Bonsdorff,** Bulev.-k. 12, 11—12. **Enckell,** Erott. 4, Apt. talo 12-1. P. 2414 **Groundstroem,** Aleks.k. 11, 11-12.P.2413 **Hammasklin. Fredrikink.** 14, 2—3, 7—8. **Hällfors,** Bulevardink. 4.12-2,5-6. P. 3523 **Idman,** Siltasaarenk. 6, 10—12, ei lauv. **Evi Inberg,** Kasarminkatu 38, 11—1, ½6—½7, t. 6837. **Helmi Kargus,** Lönnrot.p. 5; 12-1, 5—6. **Eva Karvonen,** ei vastaanottoa **Kerttula,** Kluuvik. 6, 11-12, 5-6. P. 7562. **Kerstin Konsin,** Yrjönk. 12, 12—1 4—5. **Konsin, T.,** Yrjönkatu 12, 10—11, 5—6, ei perj., lauv. Puhelin 1611. **Katri Lille,** Aleksk.40, 10-12, 5-6, p.11605. **Alvar Lind** 10-11. Yrjönkatu 8. **Lundholm,** Kasarmink. 44, 11—2, 5—6. **Lyytikäinen,** 11—1, ½6—½7. Yrjönkatu 10. Puhelin 5885. **Mellenius,** Esplanaadink. 12, 2—3. **Nandelstadh,** P.-Espl.33,10-11,3.4.P.4459. **Mikael Perach,**P.Espl.31,11-2,4-6,p.10046. **Puolanne,** Mar.k. 16, maan.kesk.perj.12-1. **Salingre, A.,** Antink. 3, 11-12, puh. 778. **Sandelin,** Kaivok. 12, 12-1, 5-6. P. 8005 **Seppälä,** Vladim.k. 12, 12—2. P. 108 27. **Silvenius, G.,** Vlad.k.11,10-12,½6-7,p.7976 **Stigell, Saima,** 12-1, 6-7. Fabianink. 23. **R. Stenberg,** Erott. 11, 11—1. P. 3213. **Stockus,** Bulev.k.9, 11-1, ½6-½7, p. 5403 **Thorman,** Korkeavuorenk. 27, 11-1, ½6-½7, ei keskiviikk. ja torst. P. 25 06. **Wasenius,** Bulevardink. 14, 9—10, 1—2. Puh. 1182 ja 4587; ei lauantaina. **Äyräpää,** P.-Espl. 5, 10—12. P. 112.

Yks. Hammask. Unioninkatu 41, 8—9, 2—3, 7—8.

Sairaaloita ja kylpylaitoksia:

ENSI Sairaala ja Synnytyslaitos, Speranskintie 3. P.4029&8869 RÖNTGENLABORATORIO.

Kammion sairaala, Töölö. Tri Sivén, miest. os. 9—10. P. 760. Tri Geitlin, Topeliuksenk. 9½11—½12. P. 4133. (Naist. os.)

Lääkk. Koneel. Parantola. Aleks.-k. 46, pr. A (P. 4200) pr. B (P. 7633)

Mehiläinen Huvilak. 20 Sairashuone puh. 7768. Synnytysosasto puh. 7226.

Taskinen, Fyaikaal. Hoito & Röntgenlaitos, Annank. 29 Hermo, reum. ja sisät. sähkö, kylp. val. kuumenn. y. m. hoito.

Tallbackan sairas- ja lepokoti. Töölö. Tri S. af Björkesten. Tri Einar Runeberg.

HOITO- ja KYLPYLAITOS BAD GRANKULLA Puhelin Grankullan sentraali. Tri Einar Runeberg, vast-otto 10—12.

KUUSELAN Parantola Keuruulla. O. Heikinheimo Puh. Naislääkäri: Tri Ericson-Boije, Kasarminkatu 27, klo ½10—½11 ja 5—6.

Lepolan LEPOKOTI os. Järvenpää Ruh.

MATTILAN LEPOKOTI, OITTI.

Tyynelän koti Oitissa. Puh. Augusta Lagerbohm.

Kerätystoimikunta vähävaraisten kenkotautisten hyväksi. Toimisto Bulevardinkatu 13, joka arkipäivä klo 12—4. Puh. 99 70.

Hierojia ja voimistelijoita:

Ukko Falck, Konstantinink. 5. P. 9515. **Fagerholm,** P.-Raut.k.19C,t.3872,11-2,5-7. **MimmiFrey,**Kasarm.k. 20,p.D.P.7632,12-2 **Mauri Hartea,** P.-Espland. 35. P. 2426. **Flina Partio,** Tehtaank. 20. Puh. 1397. **Helmi Raatikainen,** Kork.v.k. 8. P. 9305. **Liida Uusivuori,** Konstantinink. 9 D.

Eläinlääkäreitä:

H:gin Eläins. (Hackman 9-12 ja 1-3 (Siltasaar.14. P. 1455 Höljer, 10—12, puh. 1022 ja 1455. **Yliopiston eläinsairaala,** Ritarikatu 6, 9—11, puhelin 9624 ja 7369.

Eläinsuojelustoimisto, Fredrikink. 26, Puh. 3609. Konttorialka klo 10—3.

Luontaisen terveyshoidon neuvoja: J. Uoti, I.-Viert. Kulmalank.6,10-12,6-7ark.

Asianajajia Helsingissä:

Asianajotoimistoja

joiden omistajat kuuluvat Helsingin Asianajajayhdistykseen:

Antell & Söderhjelm, E.-Espl. 16 (Hypot.-yhd. talo), 10—4. P. 7731.

Becker & Vesamaa, omist. varatuom. Kaarlo Vesamaa. P.-Espl. 15, ½10—4. Puh. 6155 ja 1944.

Harry Bergroth, Annank. 22 A, ½10—11, 3—4; puh. 115 86.

Castrén & Snellman, omist. A. M. Lassenius ja Kaarlo Fröjdman. Aleks.k. 42, 10—½4. P. 735, 7173 ja 2279.

Jonas Castrénin Asianajotoimisto, omist. Lauri Castrén, Erottaja 4. 10—4. Puh. 1285 ja 1235.

Kaarlo Castrénin Asianajotoimisto E.Espl.k. 16, 10-4, p. 4264, 8185, 3383

Helsingin Lakiasiaintoimisto, om. Arvid Sourander, Aleksanterink. 36. 9—12, 1—½4. Puhelin 39 93.

K. V. Holma, Aleks.-k. 45. ½10—12; 1—4. P. 8576, 9822 ja 5061.

Hj. Långström, Fabianink. 39. Tav. 9—3. 6—7. Puh. 41 34.

Robert Näkki, Länsi-Heikink. 12. Av. 10—12 ja 1—4. Puhelin 93 31.

Pellinen & Niemelä (ent. Koski & Suomalainen), Mikonkatu 6. 10—4 Puh. 2335 ja 7144.

Heikki Ritavuori, Fabianink. 31, 10—12, 1—4. Puhelin 34 70.

Serlachius & Ryti, P.-Esplanaadik. 33, 10—¼4. Puh. 67 65 ja 71 10.

Snellman, Hannes, P.-Esplanaadik 37, 10—3. Puh. 6112.

Arthur Söderholmin Lakiasiaintoimisto, E.-Esplanadik. 16, 10—4, puh. toim. 1495 ja 2939, joht. 2142.

Veikko Vartiovaaran asianajotoimisto, Aleksanterink. 15, 10—4. Puh. 47 16 ja 65 79.

Advokat A. B. Asianajo Osakeyhtiö, Sofiank. 2, 10—3. Puh. 65 74.

Aksel Alanderin Asianajotoimisto O. Y. Mikonk. 7, 9-12 ja 1-4. P. 1872 ja 4214.

Herman Bergquist Mikonk. 19. 9-1 4-7 Puh. 5693. Erikoisala rikosas., kauppa & maariitoja

Jaakko Eerikäinen Varat. Siltasa.k.5 P. 9094, 10—4. Erikoisal. rikosas., kauppa- ja maariit.

G.Fredenberg vrt. I.-Roprtk. 3,10-4 t.9556

Voldemar Haikala v. tuom. Kasarmink. 23. ½10—1. 6—7 P. 34 52.

Väinö Hakkilan (ent. Väinö Tannerin) Asianajotoimisto, Itä-Heikink. 9 (Uusi Ylioppilastalo). 10-2, 5-7. Puh. 6852, 1048.

Ossian Hellman ja **Yrjö Strang,** varatuom. P.-Rautat.k. 19 A ja Arkadiak. 21 B. Klo 9-10; 5-6. P. 108 48 ja 108 01.

Suomalainen Kiinteistö- ja Lakiasiain toimisto, Erottajakatu 15—17. **Hainari & Paajanen** 10—1 5—7. Puhelin 37 66.

Helsingin kaupungin vähävaraisten Oikeusaputoim., Katariinank. 2, 3 kerr., klo ½10—11 e. pp., tiist. ja perj. klo 7—8 j. p. p. Telef. 77 29.

Niklas Järnefeltin Maanmittaus ja lakias. toim Lakiasiain vakin. ayust. **lakit. kand. C. H. OTTO,** Länsi-Heikink. 16. Puh. 3760 Järnefelt. Puh. 3756 Otto.

Einari Laaksovirta Eläintarhantie 1 P.9287 Av. ½10—½1 ja 4—6

B. J. Lindelöf, 9-12, 3-4. Yrj.k.11, t. 4146.

Otto Kaukovaaran ASIANAJOTOIMISTO, Erikois. rikos- & yhtiöas. Yksit. etsiviä. Mikonk. 11. ½10-2, 5-7. Puhelin 27 23.

Kaleva

Itäinen Viertotie 5.

Yksi H:gin suurimmista ja aistikkaimmin rakennetuista elävienkuvien näyttämöistä

HUOM.! 700 istumasijaa! HUOM.!

Huom.! Uusi ohjelma joka Maanantai ja Perjantai.

Huomenna Maanantaina suuri Loisto-Ensi-esitys.

Bajadeerin kosto.

3-osainen draama Intian satumaasta.

Pääosassa: Ihailtu ilmitähti Rita Sacchetto.

Bajadeeri on intialainen tanssijatar, jota kotimaassansa kutsutaan „jumalien palvelijattareksi". Bajadeerit ovat nim. pyhitetyt palvelemaan jumalia tanssilla ja laululla temppeleissä ja olemaan pappien apulaisina. Löytyy myöskin bajadeerejä, jotka kuljeskelevat ympäri ja joita palkataan ihmisiä huvittelemaan.

Rita Sacchettosta, joka esittää naispääosaa tässä satumaisen kauniissa filminäytelmässä, kirjoittaa muuan ihastunut arvostelija, joka ei ole muutoin aivoa, sillä kaikki ulkomaan sanomalehdet ylistävät häntä: „Hän elää sitä soittoa mitä hän tanssii, hänessä on antautumista, siroutta, sulokurmua, vaatimattomuutta, pyytelä, elämänihastusta, baccanalista riehuntaa, kaikki esitetty sellaisella vaatimattomuudella, puhtaudella, joka häikäisee ja hurmaa."

Samalla mitalla.

2-osainen huvinäytelmä.

Tämä filminäytelmä on kieltämättä huvittava ja onnistunut pilakuva. Näytteleminen on kuten ainakin tanskalaisissa filmeissä ensilnokkaista. Gyda Aller kevytmielisen naisen osassa kunnostautu kuten tavallisesti, samoin hänen kanssanäyttelijänsä Henry Seeman.

Näytäntöjen aikana esittää soittoa ensil. solistikvartetti.

Thalia

Iso-Robertinkatu 21.

Ohjelma vaihtuu joka maanantai ja perjantai.

Ensiluokkaiset ohjelmat!

Hyvää soittoa!

Huomenna maanantaina ensi-esitys.

Valtioneuvoksen rakkaus

4-osainen kinoromaani.

Pääosissa: Nti V. A. Karalli ja herra V. F. Elskij.

Junarosvon loppu

eli

Hänen veljensä veri

2-osainen rikos- ja seikkailudraama kaukaisen lännen rajamaista.

Naispääosan esittäjä tässä filmissä on Marie Walcamp, on hämmästyttävän taitava ratsastajatar ja vetää siinä suhteessa vertoja mille sirkustaitelijalle tahansa. Tässä filmissä näemme m. m. miten hän täyttä karua ratsastaa erään ravintolan suuren pelilasiakkunan lävitse. Semmoiseen uhkarohkeaan tekoon tarvitaan hermoja, kylmäverisyyttä ja rohkeutta enemmän kuin moni mies saattaa kehua omaavansa.

Soittoa näytäntöjen aikana esittää ensiluokkainen joulsikolmikko. 4694

Kuvitus- ja Reklaamitalde-Näyttely

Ateneumissa, ovi B. Maaliskuun 4—19 p. klo 12—3. Pääsy 1 mk.

Järjestänyt **Koristetaiteilijain Liitto Ornamo.**

Urheiluseura Kalevan Tanssiaiset

sunnuntaina 12 p:nä maaliskuuta 1916 klo 5—11 Pälvölän juhlasalissa, Kasarminkatu 23. Lippuja saatavana etukäteen jäseniltä à 1: — sekä ovelta klo ½5—10 à 1: 50. (S. I. 3389) 4682

HARALD-GALLEN

Näyttely

Etelä-Esplanadink. 8. Avoinna joka päivä klo 11—9. Pääsy 50 p.

Suomen Punasen Ristin hyväksi

maaliskuun 6—11 p. 1916. Pääsy 1 mk.

(Hbl.)

Stenmanin Taidesalonki Erottajankatu 7 Klo 10—8 **Loppuunmyyntinäyttely.**

(J. 3158) 4273

Helsingin Musiikkioplisto

Kamarimusiikkimatinea VI

sunnuntaina 12. 3. klo ½2

Uudella Ylioppilastalolla.

Ohjelma: Beethoven: cellosonaatti, lauluja, trio.

Esittäjät: rva Schaeevoigt, ntl Ina von Pfaler, hrat Lindelöf ja Persfelt.

Ovirahaa: 2: 80. 4434

Asianajo- ja Perimistoimisto oy. Luottotieto
HELSINKI. MIKONKATU 5 PUH. 9990

Möller, Enwald & Järnefelt. Asianajo- ja Tilitoimisto. E. Espl k. 2 Suom. talo. 10-3¼4. Puh. 9505.

L. K. Orraeus Aleks.k. 52, 10-1, 4-6. Puhelin 42 68.

Timo Springert, Uudenmaank. 7, 10—3 ja 6—7. Puh. 9803.

Eugen Tesche Aleks. k. 40 10-4. P. 2157
Varatuom. UOTILA ja PAKKALA, E.-Esplanaatik. 10. Puh. 70 71, 10—3.
Otto Akesson, E.-Espl.k. 16, 10-4, p. 8633

Liiketoimistoja:

JUUSELA & LEVXNEN
Helsinki, Mikonk. 23. P. 5972, 7280. Suorittaa kaikkia kirjanpito- ja liiketehtäviä. Välittää kauppoja. Järjestää arpajaisia, laatii arpajaisanomuksia ja neuvoo kaikissa arpajaisia koskevissa asioissa.

Tilitoimistoja:

Juho Someri P. Rautatienk. 15. Suomen tilitoimiston omist. P. 7882. Klo 11-12 ja 4-6.

Asianajajia Hämeenlinnassa:
Hämeenlinnan Asianajotoimisto, omist. varatuomari Nillo Aarnisalo.
Kanksanpää, Hanne, Varatuomari.

Asianajajia Joensuussa:
Itä-Suom. Lakiasiaintoimisto. Joensuu.
Joensuun Lakiasiaintoimisto.

Asianajajia Jyväskylässä:
SALONEN & TENNBERG. Puh. 305.
Arturi Wakkolan Asianajotoimisto.

Asianajajia Kouvolassa:
Kouvolan Asianajotoimisto, omist. varat. Martti A. Eklund.

Asianajajia Kuopiossa:
Juhani Hietasalo. Varatuom. Kuopio.
V. E. KIVINEN. Varatuomari.

Asianajajia Kotkassa:
Kotkan Asianajotoimisto. Omist. varatuomari Ake Kyander.
Aug. Rydman, varatuom. Puh. 92.
Rafael Zinck, varatuomari.

Asianajajia Kemissä:
Varatuomari ANTTI KARIKOSKI.

Asianajajia Kokkolassa:
Uno Björklund, Varatuomari, Kokkola.

Asianajajia Lahdessa:
Kerppola & Tauleri, Puhelin 2 66.

Oskari Lehtonen lakitieteen kand Lahti. Puh. 270
Varat. Mikko Louhivaara. Puh. 465.

Asianajajia Lappeenrannassa:
Lappeenrannan Asianajotoimisto.

Asianajajia Mikkelissä:
Nyberg &Ättilan asianajotoimisto.
L. Puupponen, lakit. kand.
Raevaara & Muttilainen.

Asianajajia Oulussa:
S. Haapalan Asioim. Oulussa, per. 1886

Asianajajia Pieksämäellä:
»Pieksämäen Asianajo- ja Välit.-toim.»
Pieksämäen Lakiasiaintoimisto. Omist. Hov. ausk. Martti Muttilainen

Asianajajia Pietarissa:
A. Hackzell, Baseinaja 2. Puh. 181—49.
Erikoisala: Oikeusasiat Venäjällä.

Asianajajia Porissa:
K. J. Inberg, varatuomari, Pori.

Asianajajia Porvoossa:
A. TULIKOURA, Varatuomari. P. 49.

K. M. af URSIN, varatuomari, puh. 395.

Asianajajia Raumalla:
E. J. Eskola, varatuom. Rauma, P. 170.

Asianajajia Salossa:
Tuomaala, H., Varatuomari.

Asianajajia Savonlinnassa:
Salonen & Rainio Lakiasiaintoimisto Savonlinnassa.
Savonlinnan Lakiasiaintoimisto. Rajasalo & Nevalainen.

Asianajajia Sortavalassa:
ANTON KOTOSEN LAKIASIAINTOIMISTO, Sortavala. Tel. 38.

Asianajajia Tampereella:
Varatuomarit Ahlman & Pulkkinen Lakiasiaintoimisto Tampereella.

Eriksson & Grönblad Tampere Puh. 659.
Varatuomarit Koskinen & Leiniö.

K. O. Laitinen ja Kannu Peltonen.
KAAPO MURROS, puh. 758.
Planting & Puhe, Asianajotoim. P. 1165.

Procopé & Soivio

Asianajajia Turussa:
Jaakkola & Piintilä Turku. P. 882. Av. klo 9—4.
KIVIMÄKI & TULENHEIMO.
Puh. 484 ja 945. Av. klo 9—4.
J. A. NIKKILÄ lakit. kand. varatuomari Turku. Puh. 270
Nestor Simola, varatuomari. P. 1752.
A. G. Timgren, varatuomari. Turku. Puh. 869.

Asianajajia Vaasassa:
Toivo Anjalan Asianajotoimisto Vaasa. Puh. 694.
Hasselblatt & Boxström Vaasa
VÄINÖ HEINIÖ, varatuomari, Vaasa.
J. Sahlström, hovioik. not. Vaasa.
ONNI VALLINMAA, Asianajotoimisto.

Asianajajia Viipurissa:
JOH. BROFELDT, varatuomari.
Einar Hänninen, varatuom., Viipuri.
V. Joutsenlahti, Vaasank. 21, P. 792.

Metsämies & Lumme. P. 760
Neovius & Lyytikäinen, Viipuri. P. 391.
Martti Pitkänen, varatuom. Tel. 1560.

Vilko Sarkanen Lakit. kand. Viipuri, puh. 1556

Otto Tanner Lakiasiaintoimisto Viipurissa

Voipion Asianajotoimisto
Viipuri, Pietarink. 12. Puh. 1554.

Matkailutoimistoja:
Matkailutoimisto P.-Espl. 21. Puh. 5903. Arkip. 10—4.

Matkustajakoteja:
Anglais, L. Heikink. 18. Puh. 83 98.
Matkustajakoti »AURA»
Mikonk. 17, vast. asem. P. 6849 ja 6525.
Matkustajak. »Lempi», Vuorik. 4,p. 4851.
Matk.k. Rauhala, Annank. 32. Puh. 9933.

Pappeja:
Katso perjantai-numeroa

Pankkeja:
Kansallis-Pankki Aleksk. 42. Avoinna klo 10-¼4.
Suom. Säästöpankki, I. Teatterik. 3. Av. 10—12 a.-p. ja 6—7, lauant. 3—4 l.-p.

Suomalaisen puolueen kanslia,
Antink. 4, 2 kerros. Puhelin 5619.
Avoinna klo 10—12 ja 1—4.

Vakuutuskonttoreja:
Ensimäinen Venäläinen Vakuutus-Yhtiö. E. Esplanadink. 16. (Hypoteekkiyhdistyksen talo). Puhelin 231. 1827

PALO vakuutusosakeyht. Fennia
Unioninkatu 25.
Av. 10-4. lauvant. 10-3 Puh. 203 & 6193.

IMATRA Palovakuutus O.-Y. Fabianink. 14. T. 66 15. Av. 10—4.

Kaupunkien Paloapuyhd. irtaimisten varten. Asiam. Karl Rindell. Fabianink. 14 P. 6022.

Kaleva Henkivak.-yhtiö. I.-Heikinkatu 11, koutt. klo 10—12 ja 1—4, lauant. sekä juhla aattoina 10—2. P. 1084.

KULLERVO Tapaturmavak. O.-Y. P. 4070. Av. 10-4 Aleksanterink. 44.

Suomen Lasivakuutus O.y. Fabianink 31, Puh. 3 45

Suomen Merivakuutus-Osakeyhtiö.
Etelä-Makasiinik. 4. Puh. 1224 & 6094

PATRIA Tapaturmavakuutus O.-Y. Unionink. 25. Puh. 1481. Av. 10—4. Lauvant. 10—3.

POHJOLA Palovak. Osak.-Yht. Tel. 627. Aleksk. 44. Avoinna klo 10—4.

Providentia Pääkonttori Kalvok. 8. P. 39.

Suom. Sahanomistajain Paloapuyhdistys
Unionink 28. Helsinki. av. 10-4. Tel. 1585.

Salama Henkiv., Aleks. 15, 10—½12 1—3 sekä psitsi ei pyhänaatoina, ½6—½7. Puh. 4107.

SAMPO Keskinäinen Vakuutuslaitos Turussa, pääasiamies H. Akerman, Bulevardink. 14, 6 Puh. 483

Skandia Palo- ja Henkivakuutusyhtiö. Schildt & Haliberg. P. Espl. k. 15. Puh. 220

SUOMI Keskin. Henkivak.-yhtiö, Antink. 5. Konttori avoinna klo 9—11, ½1—4 P. 4 14.

SVEA Palo- ja Henkivakuutus O.Y Puh. 228. P. Esplanaadink. 33. Av. klo 9—6.

Triton merivak. O. Y. Asiam. Helsing. Vakuutuskontt. Fabianink. 14 p. 6022 ja 1163. Axel Holmström Ankkurink. 5. P. 2924 ja 1267.

Vellamo Palovak. Oy. Vaasa. Pääasiam. Niklas Järnefelt, L.-Heikinkatu 16. P. 3760 & 7611. Kontt. aika 10—5.

Vakuutuskonttori Fabianink. 14, P. 6022 ja 1163.
Välittää kaikenlaisia vakuutuksia.

— **Sairaussuhteet Helsingissä.** Seuraavat uudet taudinkohtaukset kaupungissa ilmoitettiin 27/2—4/3 päivien välisellä viikolla (numerot sulukkeiden sisällä merkitsevät taudinkohtausten lukua edellisellä viikolla):

suolityyfusta	—	(—)
pilkkulavantautia	—	(—)
toisintotyyfusta	—	(—)
gastrista ja vaihtelevaa kuumetta, febricula	3	(8)
influensaa	255	(251)
tartt. selkäydin ja aivokalvojen tulehd.	—	(2)
asiat. koleraa	—	(—)
punatautia	5	(—)
kotimaista koleraa, epidem. vatsa- ja suolikatarria	—	(—)
vatsa- ja suolikatarria	50	(50)
isorokkoa	—	(—)
vesirokkoa	9	(4)
tulirokkoa	4	(5)
tuhkarokkoa	11	(8)
vihurirokkoa	1	(—)
ruusua	1	(1)
lapsivuodekuumetta	1	(—)
kurkkumätää	7	(14)
kuristustautia	2	(5)
kurkkutautia	46	(49)
kurkunpää- ja keuhkokatarria	226	(259)
hinkua	6	(15)
keuhkotulehdusta	37	(32)
sikotautia	—	(2)
nivelleriä	13	(7)
tuberk. aivokalvon tulehdusta	—	(1)
keuhkopussin tulehdusta	5	(11)
vatsakalvon tulehdusta	2	(1)
umpisuolen tulehdusta	14	(9)
syphilis, recens	14	(8)
gonorrhoe	49	(49)
ulcus molle	11	(8)
Yhteensä	774*)	(799)

*) Näistä on 174 tapausta alueläkärien ilmoittamia.

— **Kaupungin sairaaloissa** oli sairasten luku 27/2—4/3 päivien välisellä viikolla keskimäärin päivässä: Marian sairaalan sisätautiosastolla 168, Marian sairaalan kirurgisella osastolla 66, Marian sairaalan kuikutautiosastolla 110, Marian sairaalan lastenosastolla 32, Kunnankodissa 96, kaupungin mielisairaalassa Nickbyssä 316, Humaliston sairaalassa 50, Kivelän sairaalassa 374, Hesperian sairaalassa 26; yht. 1,258.

Helsingistä.

Sodan tähänastiset vaiheet.

1916.

X.

Sodan 85:s viikko.

(S.H.) Sota on entisestään vieläkin laajentunut. Saksa on julistanut sodan Portugalille.

Että Portugal ennemmin tai myöhemmin kietoutuisi sodan pyörteisiin, siitä on kyllä alusta saakka ennustettu jo siitä syystä, että Portugalin taloudellinen riippuvaisuus Englannista jo ammoin on pakoittanut Portugalin ulkopolitikan kulkemaan Eglannin vanavedessä. Mutta kun toista vuotta oli kulunut, eikä Portugalin yhtymisestä sotaan lopultakaan mitään varmaa kuulunut, alkoi se käsitys päästä vallalle, että näistä suunnitelmista oli luovuttu. On tosin kerrottu, että Portugal ilman sodanjulistusta on ollut sotatoimissa Saksaa vastaan afrikalaisten siirtomaidensa rajaseuduilla, mutta täyttä varmuutta siitä ei ole ollut. Joka tapauksessa oli Portugalin puolueettomuuden tasapuolisuus äskenmainitun riippuvaisuussuhteen vuoksi hyvin kyseenalaista. Kuinka hyvänsä: nyt on Saksa, julistamalla sodan, tehnyt tästä epämääräisyyden tilasta lopun. Ulkonaisena aiheena on ollut saksalaisten kauppalaivojen takavarikoiminen Portugalin satamissa ja Portugalin hallituksen kieltäytyminen laskemasta niitä vapaiksi, kuten Saksan hallitus oli vaatinut.

Portugal on pinta-alaltaan Europan pienimpiä valtioita: 91,948 km²; pääosan Pyreneiain niemimaasta täyttää Espanja, jonka pinta-ala on 504,547 km². Lopulla vuotta 1911 toimitetun väenloskun mukaan oli sen asukasmäärä 5,960,056 henkeä, joten voimme arvioida sen nykyään nousevan jonkun verran yli 6 miljonan hengen. Tähän lisäksi tulee Afrikassa ja Aasiassa erinäisiä siirtomaita, joiden pinta-ala on tavattoman suuri: yli 2 milj. km² ja väkilukuin varsin huomattava: yli 9 miljonaa. Kokonaisuudessaan ei siis Portugalin valtakunta ole mikään mitätön suure. Sodan yleiseen kulkuun voinee se kuitenkin vaikuttaa ainoastaan Europassa olevien sotavoimiensa kautta ja ne ovat suhteellisesti vähäiset: rauhan aikana on Portugalilla aseissa vakinaista väkeä vain 10,000 miestä maajoukko, ja, joiden lisäksi sen 26 aluksesta kokoonpantuun sotalaivastoon kuuluu 5,600 miestä meriväkeä. Sodan aikana voidaan Portugalin armeija kuitenkin kohottaa verrattain suureksi, sillä vuodesta 1887 on siellä ollut voimassa yleinen asevelvollisuus. Maa on jaettu 8 sotilaspiiriin ja vakinaiseen armeijaan kuuluu 8 divisioonaa, kussakin 4 kolmipataljoonaista rykmenttiä jalkaväkeä ynnä suhteellinen määrä muita aselajeja. Reserviarmeija on yhtä suuri ja sen lisäksi tulee vielä nostoväki. Kun kuitenkaan ei ole todennäköistä, että sota voisi levitä Portugalin maa-alueelle Europassa, niin tuskin nostoväen liikekannallepano tulee kysymykseen. Jos laskemme kuhunkin divisioonaan eri aselajeineen n. 15,000 miestä, olisi Portugalin vakinaisen armeijan miesluku sotakannalla n. 120,000, joiden lisäksi tulee yhtä suuri määrä reservijoukkoja. Upseereja on maa-armeijassa kaikkiaan n. 1,800 ja merivässä 420.

Miesä näitä sotavoimia tullaan käyttämään, siitä ei tietenkään voi olla muuta kuin arveluita. Lähinnähän olisi Ranskan rintama, jonne Portugal kaikkensa ponnistaen näin ollen kenties voisi lähettää n. 200,000 miestä, mikä kylläkin saattaisi olla tuntuva apu. Mutta, kuten sanottu, missä Portugal tulee sotaa käymään, siitä ei toistaiseksi ole mitään tietoa, ja luonnollisesti kuluu jonkun verran aikaa ennenkuin liikekannallepano saadaan loppuunsuoritetuksi, varsinkin kun — kuten sanottu — kantajoukkojen miesluku ei ole suurempi kuin noin 10,000.

*

Ranskan rintamalla on kamppailu Verdunin seudulla jatkunut vielä koko viime viikonkin ajan ja taistelu tuntuu vain kiihtyneen, ilman että kuitenkaan vielä voidaan sanoa sen saaneen ratkaisevaa käännettä. Saatuaan haltuunsa Douaumontin linnakkeen, samannimisen kylän, osan Poivren kukkulaa ja Champneuvillen kylän, kohdistivat saksalaiset rynnistyksensä Maasjoen länsipuolella olevaa rintaman-osaa vastaan, joka kulki Forgesin ja Berthincourtin kylien kautta Malancourtiin, ja vetäytyivätkin ranskalaiset Berthincourtin ja Forgesin välisellä alueella 1½—2 km. taaksepäin. Samaan aikaan ryhtyivät saksalaiset rynnistämään Verdunin ympärillä hevoskengän muotoisena kaarena olevan rintamansa toisessakin päässä, Maasjoen itäpuolella, pyrkien täten saamaan linnan piiriä umpisaarroksiin. Tällä suunnalla onnistui heidän saada haltuunsa Fresnesin kylä ja valiata takaisin Haudromontin redutti, joka viime viikon kuluessa kolmasti vaihtoi omistajaa. Riidahalaisia ovat Vauxin, Génicourtin ja Troyonin linnakkeet. Molemmat viimeksimainitut, jotka sijaitsevat Maasin itärannalla St. Mihielin linnakkeen pohjoispuolella, ovat saksalaisten väitteen mukaan jo aikoja ennen nykyisen rynnistyksen alkamista olleet saksalaisten hallussa, jota vastoin ne kaikilla ranskalaisilla ja englantilaisilla rintamakartoilla ovat ranskalaisten käsissä. Vauxin linnakkeen, joka on Douaumontin linnakkeesta itäkaakkoon, ilmoittavat saksalaiset t. k. 8 pnä saaneensa vallatuksi, samoin kuin sen lähimmässä ympäristössä olevat monilukuiset varustukset, mutta puolivirallinen ranskalainen Havasin toimisto väittää tätä tietoa jyrkästi perättömäksi. Mutta vaikkapa olettaisimme niinkin, että nämä riidanalaisetkin linnakkeet olisivat saksalaisten hallussa, ei saksalaisten tähän saakka saavuttamaa menestystä Verdunin luona siitenkään voi sanoa ratkaisevaksi. Ranskalaiset pitävät yhä sitkeästi puolianSa Verdunin ympäristöllä, eikä saksalaisten ole missään kohti onnistunut puhkaista heidän puolustusketjuansa. Kun kolmiviikkoiset suunnatonta miehukkaa vaatineet ponnistukset eivät ole tämän ratkaisevampaa tulosta aikaansaaneet, on se ajatus saanut yhä enemmän jalansijaa, että saksalaisten yritys saada Ranskan rintama tällä kohdalla puhkaistuksi jo nyt on katsottava rauenneeksi. Kun kuitenkin taistelut yhä edelleenkin jatkuvat vähentymättömällä vimmalla, on luonnollisesti ennenaikaista vielä tässä suhteessa tehdä mitään päätelmää. Aika kyllä tuo varman tuloksen, eikä se enään voi olla kovinkaan monen päivän takana.

Kaukaasian rintamalla ovat venäläiset menestyksellä jatkaneet turkkilaisten III armeijan ahdistamista. Valloitettuaan Vanjärven lounaispuolella Bitlisin kaupungin samaan aikaan kuin toinen osasto Persiassa tärkeän Kermanshahin valloituksen jälkeen on ripeästi edennyt tästä kaupungista sekä koilliseen että lounaaseen, näyttää kysymys venäläisten joukkojen mahdollisesta saapumisesta Mesopotamiaan englantilaisten avuksi joutuneen päiväjärjestykseen. Mutta päävoiminensa etenee Kaukaasian armeija Erserumista länteen käsin, samalla kun sen eikea sivusta Mustanmeren rannikkoalueella on laivaston tukemana valloittanut Atinan sekä sittemmin vielä Risan kaupungin ja lähenee nopeasti tärkeätä Trapezuntin kaupunkia. Turkkilaisten avuksi Syyriasta ja Konstantinopolista käsin rientävät apuvoimat eivät näy vielä ehtineen perille ja senvuoksi pidetäänkin luultavana, että turkkilaisten ei onnistu saada uutta laajaa puolustusrintamaa kuntoon, ennenkuin vasta Anatoliassa, Sivasin seudulla.

*

T. k. 9 pnä kokoontuivat Köpenhaminassa yhteiseen neuvotteluun Ruotsin, Norjan ja Tanskan pää- ja ulkoasiainministerit. Vaikka kokouksesta ei vielä ole saapunut lähempiä tietoja, sopii siitä kuitenkin jo ennakolta katsoa uudeksi takeeksi siitä, että Skandinavian maat edelleenkin tulevat noudattamaan tähänastista tasapuolista puolueettomuuttaan. Meille Suomessa on tämä tieto siitäkin tärkeämpi, kun siten se mahdollisuus, että sota leviäisi tämänkin maan alueelle, vähenee mikäli sitä lienee ajateltu Ruotsista päin kysymykseen tulevien sotatoimien yhteydessä. Skandinavian maissa itsessään yhteistoiminnan lujittuminen tukee itsekunkin mahdollisuuksia tehokkaammin torjua saattuvia puolueettomuudenloukkauksia ja antaa Skandinavialle kokonaisuudessaan ja erikseen kullekin sen kolmesta valtiosta suuremman merkityksen kuin mitä ne erillisinä toimien voisivat saavuttaa.

Kysymys vaaliliitosta eduskuntavaaleissa.

Puolueemme sanomalehdistön suhtautuminen siihen.

(S.H.) Kysymystä vaaliliitosta joidenkin puolueiden kesken tulevissa eduskuntavaaleissa on viime viikkoina vilkkaasti pohdittu puolueemme sanomalehdistössä. Yleisvaikutus asiasta tapahtuneesta keskustelusta on, että liittoutumisajatus on puolueemmo piirissä ympäri maata kohdannut myötätuntoa, vaikka toisaalta on pidetty tarpeellisena jo etukäteen alleviivata sen toteuttamista kohtaavia käytännöllisiä vaikeuksia.

Mitä lähinnä tulee kysymykseen, missä laajuudessa vaaliliittoajatusta olisi koetettava toteuttaa, on alkuperäinen ehdotus vaaliliitosta kaikkien puolueiden kesken puolueemme piirissä kohdannut varsin vähän aatteellistakaan myötätuntoa, ja joka tapauksessa on ollut pantava merkille, että keskustelu sellaisesta liittoutumisesta on hyödytön sosialistien johtomiesten ilmoitettua, että he aikovat kulkea omaa tietään. Ovat sitten jälellä n.s. porvarilliset puolueet. Liittoutumista vastaan, joka käsittäisi myöskin ruotsalaisen puolueen — jommoista ei tietääksemme siltä taholta ole esitettykään — on huomautettu, että tarpeellista aatteellista pohjaa sellaista liittoutumista varten ei ole olemassa. Ruotsalainen puolue, jonka kehitys varsinkin viime vuosina kauttaaltaan on kulkenut yhä kasvavan eristäytymisen merkeissä, on edustanut ja edustaa suureksi osaksi harrastuksia, jotka ovat suomalaiskansallisille pyrinnöille ei ainoastaan vieraita vaan vieläpä vastakkaisiakin. Yhteisen katon alle meneminen vaaleissa ruotsalaisen puolueen kanssa edellyttäisi suomalaiselle puolueelle oleellisten harrastusten syrjään jättämistä, mikä olisi omansa lamauttamaan valitsijain mieltä ja puolueen toimintaa. Lisäksi tulee, että kaikkien porvarillisten liittoutuminen arvatenkin antaisi sosialisteille aihetta taasen valitsijoilleen ruikuttaa, että kaikki porvarit ovat liittyneet yhteen heitä muka sortaakseen.

Mikäli olemme huomanneet, on puolueemme sanomalehdistö yksimielisesti periaatteessa kannattanut liittoutumista suomalaisen ja nuorsuomalaisen puolueen kesken. Näyttää puolueemme piirissä olevan aivan yleinen se käsitys, että puolueemme ja nuorsuomalaisen puolueen nykyiset pyrinnöt siinä määrin lähenevät toisiaan, että riittävä aatteellinen pohja tällaiselle yhtymiselle on olemassa. Sitä vastoin on eri taholta huomautettu, että käytännölliset vaikeudet tulevat olemaan suuret, jopa lausuttu epäilyksiä siitä, ovatko ne voitettavissa. Niinpä on huomautettu, että esim. Turun ja Porin läänin pohjoisessa vaalipiirissä, josta suomalaisella puolueella viimeksi on ollut 5, nuorsuomalaisilla 2 edustajaa, liittoutumisesta voisi seurata, että tämä suhdeluku muuttuisi puoleen kuin toiseenkin, riippuen siitä, montako ehdokasta asetetaan ja miten listat tehdään. Yritys välttää näitä vaikeuksia siitä, että kumpikin liittoutunut puolue osettaisi ainoastaan saman määrän ehdokkaita, kuin siitä viimeksi on ollut edustajia, veisi siihen, että kummankin puolueen edustajain varamiehiksi tulisi sosialisteja. Sama vaikeus lienee olemassa jossain määrin kaikkialla lukuunottamatta niitä vaalipiirejä — Vaasan läänin pohjoista ja eteläistä ja Kuopion läniistä — joissa jommalla kummalla puolueella ei ole ollut omaa edustajaa, ja joissa toisen äänet sentähden tähän asti ovat menneet hukkaan.

On edelleen huomautettu, että vaikeuksia syntyy myöskin siitä, jos jompikumpi liittoutuneista tahtoo asettaa ehdokkaiksi henkilöitä, jotka toiselle puolueelle ovat erityisesti vastenmielisiä, ja kehoitettu puolueita siinä suhteessa noudattamaan pidättäytyväisyyttä ja harkintaa. Muissa vaaleissa saadun kokemuksen perusteella täytyy kuitenkin epäillä, tulisiko kumpikaan liittoutuneista antamaan toiselle puolueelle oikeutta arvostella sen ehdokkaita. Ruotsinmieliset lienevät kyllä routavuosina esim. kunnallisvaaleissa harjoittaneet sentapaista nuorsuomalaisten ehdokasten valikoimista, mutta kaikesta päättäen ei tämä ollut omansa tekemään vääjä näiden puolueiden kesken sydämellisemmiksi. Eri asia tietenkin on, minkä verran pidättäytyväisyyttä kukin puolue itse katsoo etujensa mukaiseksi noudattaa. Ei tuntuisi kuitenkaan — suoraan sanoen — kovinkaan viehättävältä ajatus liittoutua sillä edellytyksellä, että jonkun puolueen olisi luovuttava asettamasta ehdokkaiksi henkilöitä, jotka sen mielestä ovat oivallisia, mutta jotka toiselle syystä tai toisesta ovat vähemmän mieluisia. Tuskin kannattaa yrittääkään liittoutumista muulla edellytyksellä kuin sillä, että kumpikin puolue ehdokkaikseen asettaa ne henkilöt, jotka se pitää sopivimpina. Missä ei liittoota syntyäkseen tällä edellytyksellä, siellä puuttuu siltä yhtymisen välttämätön pohja.

Mitä tulee maalaisliiton yhtymiseen puheenalaiseen vaaliliittoon, on sitä ainakin Pohjois-Pohjanmaalla, ehkä muuallakin, puolueemme piirissä kannatettu. Maalaisliiton vuosikokouksessaan toispäivänä tekemä kielteinen päätös tekee kuitenkin enemmät puheet asiassa tarpeettomiksi. Huomioon on sitäpaitsi otettava se tosiasia, että käytännölliset, varsinkin vaaliteknilliset vaikeudet käyvät sitä suuremmiksi, kuta useampilaatuisia aineksia vaaliliitto käsittää. Tämä näkökohta painaa vaa'assa myöskin, kun on arvosteliava kysymystä kristillisen työväenliiton suhteesta puheenalaiseen liittoutumisyritykseen.

Kun muutamia viikkoja sitten käsittelimme vaaliliittokysymystä, lausuimme mielipiteenämme, että vaaliliittoedellytysten arvosteleminen ja niiden mukaisiin toimenpiteisiin ryhtyminen olisi jätettävä kunkin vaalipiirin omaksi asiaksi. Asiasta sittemmin sanomalehdistössä tapahtunut keskustelu on vahvistanut tätä käsitystämme. Sillä vaikka ilmeisesti nykyään onkin aatteellisia edellytyksiä liittoutumiselle varsin laajassa muodossa, tuotian toisaalta liittoutumisen menestyksellinen toimeenpano kieltämättömiä sekä henkilöllisiä että asiallisia vaikeuksia. Vähimpiä eivät ole itse vaalilain asettamat, se kun vie suhteellisesti oikeudenmukaisiin tuloksiin, jos puolueet seisovat jyrkästi vastakkain, mutta antaa tilaisuutta moneniaiseen koinotteluun ja yllätyksiin, jos ne koettavat kulkea yhdessä. Näitä vaikeuksia ei voida syrjästä päin arvostella. Jos siis vaadittaisiin yhdenmukaisia menettelyä yli koko maan, voisi tuloksena helposti olla lihava riita, nykyään vallitsevan, ainakin laihan sovun sijasta.

Mutta me lisäämme: asia on siksi tärkeä, sen myönteinen ratkaisu muutamissakin vaalipiireissä tulisi siihen määrään vaikuttamaan vaalitaisteluun kaikkialla, jopa toivottavasti itse eduskuntatyöhönkin, että sen hyväksi kannattaa jotain yrittää. Se yleinen kannatus, minkä liittoutumisajatus on saanut puolueemme sanomalehdistössä, osoittaa, että hyvää tahtoa ei Suomalaisen puolueen taholla puuttu.

Kansainväliset kilpailut Mäenlaskussa

sunnuntaina maalisk. 12 p:nä klo 1 i.-p.

40 osanottajaa ilmoittautunut!

(I.3302) H:gin Hiihtoklubi.

Siroimmat Kihlasormukset
ilman juotossaumaa ostetaan varmasti huokeammalla
Suomen Kultaseppä O-y:ltä
Aleksanterink. 15
(Mikonkadun kulmassa).
Turku Aurak. 12. Tampere Kauppak 8.
— Suurin varasto Suomessa. —

SALAMANDRA Sota-, palo- ja merivakuutuksia. Erottajak. 13. Puhelin 27 89.

Pianonvirityksiä
ja korjauksia tekevät ensluokkaiset ammattimiehet.
K. G. Fazerin Musiikkikauppassa. Aleksanterink. 38. P. 1431.
4484

Palovakuutus-Osakeyhtiö IMATRA
myöntää palovakuutuksia ja lasivakuutuksia edullisilla ehdoilla ja erittäin halvasta vakuutusmaksusta. Yhtiön pääkonttori on Helsingin Pörssitalossa, Fabianinkatu 14 ja telef. 69 15 1

Uutisia Helsingistä.

Suomen kauppavaihto sodan aikana.

Keisarikunnan kauppa- ja teollisuusministerin selvitys.

(S. H.) Kauppa- ja teollisuusministerin, ruhtinas Shahovskoin määräyksestä on toimitettu tiedustelu, jonka tarkoituksena on selvittää Suomen tavaravaihdon laatu sodan aikana. Tämän toimenpiteen tarkoituksena oli ministerin halu tarkalleen saada selvitetyksi Suomen ulkomaista kauppaa koskeva kysymys, joka on aiheuttanut mitä erilaisimpia arveluita sekä sanomalehdistössä että myöskin yleisön keskuudessa. Tulokset tästä tiedustelusta ovat olleet seuraavat:

1) Viljan ja viljatuotteiden vienti Suomeen oli ensimäisen sotavuoden aikana tavallista tuontia alempi. Tuonti Venäjältä Suomeen, vaikkakin suureni ehdottomasti rauhan aikaan verrattuna, ei kuitenkaan voinut täyttää koko sitä vajausta, minkä ulkomaisen tuonnin seisaus synnytti.

2) Suomen tarve muiden ruokatavarain suhteen tyydytettiin ensimäisen sotavuoden kuluessa täyteen määräänsä. Tähän ryhmään kuuluvat sellaiset tavarat, jotka ennen sotaa tuotiin melkein yksinomaan Venäjältä, sokeri, munat y.m. Sen vuoksi ei sota osottanut erityisempää vaikutusta näiden tavarain tuontiin Venäjältä.

3) Rehuaineiden tuonti nousi huomattavassa määrässä yli ensimäisen kolmivuotiskauden keskituonnin. Tämän lisääntymisen selvittää huomattavan huono kaura- ja ohravuosi Suomessa 1914.

4) Suomen kuiomateollisuusaineiden suhteen tyydytettiin vuosina 1914 ja 1915 tarve täysin määrin. villoja lukuunottamatta, joiden tuonti väheni ja jolloin pellavan ja hampun tuonti niin 1914 kuin 1915:kin nousi sangen huomattavasti yliteen säännöllisen vuosituonnin.

5) Suomen erilaisten metallien tarve tyydytettiin ennen sotaa melkein yksinomaan ulkomaisella tuonnilla. Sodan alusta lähtien tämä tuonti huomattavasti supistui, kun Venäjä sodan vuoksi ei voinut suurentaa metallitavarain vientiään Suomeen Suomen tarpeita vastaavassa määrässä.

6) Kivennäisöljyjen maahan tuonti ei kärsinyt mitään supistuksia paloöljyä lukuunottamatta, ja vieläpä kasvoikin muutamiin tuotteisiin nähden.

Yläoleva selostus Suomen varustamiesta osoittaa, ettei Suomella ole ollut käytettävänään vähäisiä poikkeuksia lukuunottamatta minkäänlaisia vapaita varastoja ulkomaista vientiä varten. Itse Suomen turvaamiseksi muonavaroilla ja pääasiallisesti vihollismaiden varustamisen ehkäisemiseksi kielsi Suomen senaatti erinäisten tuotteiden maastaviennin. Ensimäisen sotavuoden kuluessa tapahtui usein muutoksia niiden tavarain luettelossa, joiden vienti Suomesta oli kielletty, eivätkä luettelot aina pitäneet yhtä keisarikunnassa voimassaolevien kanssa. Mutta sittemmin senaatin päätöksellä marrask. 9 p. v. 1915 järjestettiin täydellinen yhtäläisyys Suomen ja keisarikunnan kielluettelojen välillä. (Birsh. Vjedom.)

D. MALMBERG.
Puhelin 1554. Helsinki, Aleksanterinkatu 15.
SUOSITTELEE
lujia ja mukavia
Jalkineita kotimaista ja ulkomaista tekoa
naisille, herroille, koululaisille ja lapsille.
Huom.! Uusi, runsas varasto Voimistelukenkiä.
104

Kiellettyjen tavarain maastavienti.

Lupakirjat sellaisten tavarain viemiseen Suomesta.

Asetuskokoelmassa on julaistu seuraava Senaatin päätös:

Keisarillinen Suomen Senaatti on, sille armossa annetun vallan nojalla, päättänyt vahvistaa seuraavat säännökset lupakirjoista sellaisten tavarain viemiseen Suomesta, joitten maastavienti on kielletty.

1 §.

Anomukset saada kuljettaa maasta sellaisia tavaroita, joiden maastavienti on kielletty, on jätettävä Keisarilliseen Suomen Senaattiin ja tulee anomuksesta käydä selville:

1) minkälaisia tuotteita ja suuriko määrä niitä aijotaan maasta viedä;

2) mistä paikkakunnasta ja mihin tavara aijotaan viedä;

3) miltä tietä tavara aiotaan viedä; rautateitse, vesitietä taikka hevosilla ynnä molemmissa viimeksi mainituissa tapauksissa, minkä tulliloimiston kautta;

4) lähettäjän täydellinen nimi, ammatti ja asuinpaikka, sekä

5) viennin tarkoitus.

Jos tavara aijetaan viedä linnoitusalueeseen kuuluvasta paikkakunnasta, on anomukseen liitettävä todistus siitä, että vientiin ei ole esteitä linnoituksen Komendantin taholta.

2 §.

Lupakirjasta, joka oikeuttaa viemään tavaroita Keisarikuntaan, ei kanneta maksua.

3 §.

Kun tavara kuormataan rautatien vaunuihin, on rahtikirjaan merkittävä, että vientiin on annettu lupakirja, ja mainittava sen päivämäärä sekä numero. Jos lupakirjassa mainittu koko tavaramäärä viedään samalla kertaa, niin lupakirja otetaan pois tavaraa rautatielle vastaanotettaessa ja lähetetään se tullihallitukseen, jolloin siinä on mainittava, milloin kuormaus on tapahtunut. Jos tavara viedään maanteitse tai vesitietä, kuuluu lupakirjan poisotto ja asianomaisten huomautusten merkitseminen siihen tulliviranomaisille.

Jos tavara viedään useissa erissä, niin on rautatie- tai tulliviranomaisten kulloinkin merkittävä lupakirjaan tavaraerän suuruus ja milloin se on kuormattu tai maasta viety. Kun viimeinen tavarerä kuormataan, otetaan lupakirja pois ja lähetetään asianomaisilla huomautuksilla varustettuna tullihallitukseen.

4 §.

Jos rautatie- tai tulliviranomaiset havaitsevat lähettäjän puolelta tapahtuneen väärinkäytöstä lupakirjan käytämisen nähden, on se viipymättä ilmoitettava lähimmälle poliiviranomaiselle ja asia saatettava lähimmän esimiehistön tietoon, jonka tulee säädetyssä järjestyksessä lähettää lupakirja asianomaiselle kuvernöörille, ja on kuvernöörin ryhdyttävä rikolliseen nähden asiasta aiheuttuviin toimenpiteisiin.

— **Valtionrautateiden aikatauluut.** (S.H.) Porin kaupungin valtuusto on rautatiehallitukselta anonut, että Porin ja Mäntyluodon välillä kulkeviin juniin asetettaisiin kulkemaan erityisiä työläisvaunuja ja että työväki saisi näissä vaunuissa matkustaa samalla hinnanalennuksella kuin n. s. työläisjunissa esim. Helsingin ja lähiasemien välillä.

— **Sikarutto.** (S.T.T.) Koska sikarutto ei enää ole ilmennyt Brutnbyn kylässä Helsingin pitäjässä on Uudenmaan läänin kuvernööri julistanut mainitun paikkakunnan sikarutosta vapaaksi.

Suomalaisen puolueen toimintaa.

Piirikokous Helsingissä.

Eilen pidettiin täällä Uuden Suomettaren huoneistossa Antinkadun 4:ssä Uudenmaan läänin Suomalaisen Puolueen piirijärjestön ja paikallisseurain edustajain kokous. Kokouksessa olivat edustettuina puolueyhtuuskunta, piiritoimikunta sekä Helsingin Suomalainen Seura ja Naisjärjestö, Helsingin Kansallismielinen Nuoriso, Orimattilan, Tuusulan, Pusulan, Porvoon, Hyvinkään, Iitin, Nummen ja Vihdin Suomalaiset seurat, jota paitsi Lapinjärven suomenmieliset olivat kokoukseen lähettäneet edustajansa.

Kokouksen avasi piiritoimikunnan puolesta toimitt. A. Lipponen. Puheita johtamaan valittiin maanvilj. Arturi Hiidenheimo ja pöytäkirjan pitämään opett. V. Valkama.

Piiritoimikuntaan valittiin opett. V. Valkama, maanvilj. P. Hiidenheimo, tuom. A. Tulikoura, opett. Maiju Pohjanpalo, maanvilj. J. Vohlonen, agr. H. J. Linna, rva H. Jalasmaa, maist. A. Kuusi, opett. A. Noponen ja työnjoht. F. Nummivuori.

Kesäjuhla päätettiin toimeenpanna Iitissä.

Vaalitoimintaa koskevassa keskustelussa ei lopullisia päätöksiä tehty, vaan jätettiin ne piiritoimikunnan ratkaistaviksi.

Yleisohdokkaaksi päätettiin pyytää vapaaehr E. G. Palmén, joka kuitenkin piiritoimikunnan myöhemmin tekemään pyyntöön vastasi kieltävästi.

Uusi piiritoimikunta kokoontui heti piirikokouksen päätyttyä ja valitsi puheenjohtajakseen hra Nummivuoren, varapuheenjohtajakseen hra Kuusen ja sihteerikseen hra Valkaman. Piirisihteerintoimi päätettiin julistaa haettavaksi. Lisäksi keskusteli piiritoimikunta valmistelevasti useista muista vaalitoimintaa koskevista seikoista. Seuraava piirin edustajakokous pidetään täällä huhtik. 16 p. klo 1 päiv. ja piiritoimikunnan kokous huhtik. 15 p. klo 11 a.-p.

Kuopion läänin läntisen vaalipiirin edustajakokous.

Eilen pidettiin Kuopiossa Kuopion läänin läntisen vaalipiirin suomalaisen puolueen edustajakokous. Kokouksen alussa maist A. Rauanheimo toi terveiset puolueen keskusvalinkunnalta, esittäen samalla seikkoja, jotka olisi otettava huomioon ja keskusteltaviksi vaalivalmistuksiin ryhdyttäessä. Kokouksen päähuomio kiintyi kysymykseen vaaliliiton aikaansaamisesta muiden porvarillisten puolueiden kanssa. Oltiin sitä mieltä, ettei ole olemassa sellaisia periaatteellisia esteitä, jotka tekisivät mahdottomaksi vaaliliittoutuman suomalaisen ja ruotsalaisen puolueen kesken Kuopion läänin läntisessä vaalipiirissä. Myöskin muista vaalitoimia koskevista seikoista keskusteltiin ja valittiin piiritoimikunta niitä edelleen ajamaan.

Palovakuutus-Osakeyhtiö Pohjola.

Vuosikertomus XXIV:ltä tilivuodelta.

(S.H.) Painosta julaistusta Palovakuutus-Osakeyhtiö Pohjolan vuosikertomuksesta tilivuodelta 1915 käy ilmi m. m. seuraavaa:

Yhtiön voitto- ja tappiotili jouluk. 31 p:ltä 1915 osoittaa voittoa 377,081: 16. Kun tästä erästä vähennetään edellisellä vuodelta siirtynyt voittolääännös 35:75, saadaan yhtiön tuoitama puhdas voitto, mikä teki 377,045: 41. Vuoden voiton 377,081: 16 ehdottaa johtokunta jaettavaksi seuraavalla tavalla:

Osakkeenomistajille jaetaan 11 % pohjarahastosta eli 16:50 osakkeelta, joka tekee 165,000: —. Säästörahastoon siirretään 20,000: —. Takuusitoumusten lunastusrahastoon siirretään 150,000: —. Kalustosta poistetaan 6,588: 33. Käyttämättömien voittovarojen rahastoon siirretään 35,492: 83.

Tämän jaon perustukseila tulevat yhtiön rahastot olemaan seuraavat:

Takuurahasto 3,500,000: —. Pohjarahasto 1,500,000: —. Vararahasto 1,200,000: —. Säästörahasto 215,639: 50. Vakuutusmaksurahasto 3,394,295: 54. Vahinkojen vararahasto 1,532,078: 02. Käyttämätömiä voittovaroja 385,248: 02. Yhteensä 11,677,315: 08.

Yhtiön henkilökunnan hyväksi käytettävässä rahastossa on 206,498: 83 ja takuurahaston sitoumusten lunastamiseksi varatut varat tekevät 150,000: —.

Pohjolan tilit ovat tarkastaneet hrat Niilo Helander, K. J. Inberg ja Hjalmar Kahelin. Hallintoneuvoston puolesta antamassaan lausunnossa lausuu prof. Allan Serlachius m. m. seuraavaa: Tilintarkastajat ovat antamassaan kertomuksessa todistaneet johtokunnan tekemän tilinpäätöksen oikeaksi sekä puoltaneet johtokunnan ehdottamaa vuosivoiton käyttämistä. Tämän nojalla ja koska hallintoneuvostolla puolestaan ei ole mitään muistutettavaa johtokunnan kertomuksen johdosta, kannatlaa myös hallintoneuvosto johtokunnan ehdotusta voiton käyttämisestä.

Pohjolan varsinainen yhtiökokous pidetään tulevan huhtik. 7 p:nä k:lo 7 i.-p. yhtiön huoneustossa Aleksanterink. n:o 44.

Suomi-yhtiö.

Suomi-yhtiön tilinpäätös viime vuodelta osottaa uusia vakuutuksia myönnetyn 32,818 henkilölle 51,696,085 markasta ja vakuutuskannan siten nousseen 474,283,449 mkaan 198,619 henkilön hengelle. Yhtiön kaikki vakuutusmaksutulot olivat Smk. 13,441,572: 51 ja korkotulot Smk 6,619,707: 46. Yleisen osaston voitto on 3,919,240: 13. Voittoonoikeutetuille vakuutuksenottajille ehdottaa johtokunta jaettavaksi kuten ennenkin yhteensä 2,9 % heidän vakuutusteen matemaattisista arvoista eli Smk. 3,304,965: 90 ja voiton jäännöksen Smk. 614,274: 23 siirrettäväksi voittorahastoon. Kansanvakuutusosaston voitto- ja tappiotili viime vuodelta osottaa voittoa Smk. 37,925: 70.

Yhtiön vakuutusmaksurahasto, joka vastaa vakuutettujen säästöönpanoja, on Smk 118,068,870 ja yhtiön omat rahastot nousevat, jos vakuutuksenottajain edustajat hyväksyvät edellä mainitun siirron voittorahastoon, 8,997,445 mkaan.

— **Läänninvirkamiehet.** Sipoon ja Pornaisten piirin kruununnimismieheksi on nimitetty v. t. kruununnimismies Frans Fagerholm.

Kaupunkien kunnalliset laitokset.

Kunnallisen keskustoimiston johtaja, lakit. tri Leo Ehrnrooth on näinä päivinä palannut Pohjois- ja Keski-Pohjanmaan kaupunkeihin tekemältään matkalta ja antanut eräälle S. T. T:n toimittajalle seuraavia tietoja matkansa tuloksista.

Tri Ehrnroothilla on jo jonkun aikaa ollut tapana ajan ja tilaisuuden salliessa käydä eri kaupungeissa kunnallisen keskustoimiston johtajana henkilökohtaisesti perehtymässä kunnallisiin laitoksiin asianomaisilla seuduilla ja samalla henkilökohtaisesti tutustumassa johtaviin kunnallisiin henkilöihin kullakin paikkakunnalla. Tällöin on samalla ollut hyvä tilaisuus neuvotella kokoontuneiden kaupunginvaltuusmiesten ja rahatoimikamarin jäsenten sekä muitten kunnallisten toimihenkilöitten kanssa päiväjärjestyksessä olevista kunnallisista kysymyksistä sekä antaa neuvoja ja opastuksia sellaisissa asioissa.

Tällä kertaa kävi tri Ehrnrooth, kuten sanottu, Pohjois- ja Keski-Pohjanmaan kaupungeissa, nim. Torniossa, Kemissä, Oulussa, Raahessa, Kokkolassa, Pietarsaaressa ja Uudessakaarlepyyssä. Mitä tulee kunnallisiin laitoksiin näillä paikkakunnilla, on erikoisen mielenkiintosta huomata, kuinka useissa näissä kaupungeissa ovat kotikaupunkinsa hyvää harrastavat henkilöt tehneet huomattavia lahjoituksia kunnallisiin tarkoituksiin, liittäen siten nimensä huomattavain laitosten historiaan. Niinpä on mainittava, että Torniossa äskettäin Porthanin lahjoitusrahaston varoilla saatettiin rakentaa sikäläisiin olosuhteisiin nähden suuremmoinen kansakoulurakennus, jota paraikaa invalidikuljetuksissa käytetään sairaalana. Tämä sairaala sisältää 250 vuodetta. Raahessa on tunnettua Fellmanin porvari- ja kauppakoulua lukuunottamatta ajanmukainen sairaala, joka on rakennettu Gellmanin lahjoitusrahaston varoilla. Pietarsaaressa on tunnettu Malmin sairaala, joka niinikään on lahjoitusvaroilla rakennettu. Nämä ovat vain esimerkkejä lahjoitetuilla varoilla rakennetuista kunnallisista laitoksista eikä tämä luettelo suinkaan tarkoita olla täydellinen.

Oulussa on kaupunginvaltuusto äskettäin tehnyt päätöksiä useissa tärkeissä kaupungin maapolitiikkaa koskevissa kysymyksissä. Niinpä on sitkeä lahjoitusmaariita päättynyt sopimukseen kaupungin ja tilanhaltijain välillä. Edelleen on asemakaavat vahvistettu kahta uutta kaupunginosaa (Alalaanilaa ja Tuirsa) varten, joista tullaan luovuttamaan vuokraehdoilla tontteja eri tarkoituksiin, ja niinikään on kahta läheistä saarta (Hiota- ja Mustasaarta) varten vahvistettu asemakaavat ja ne osiettu huvila-asetuksia varten.

Useimmat nyt kysymyksessä olevista kaupungeista sijaitsevat viereisten maaseurakuntain välittömässä läheisyydessä ja seurauksena siitä on ollut lisääntyvä esikaupunkimuodostus kaupunkirajan toisella puolen, mikä ilmiö kunnallispolitiikan kannalta katsoen on arveluttava. Seurauksel siitä, että aikaisemmin on laiminlyöty lunastaa tällaisia asutusalueita kaupungin laskuun, alkavat ilmetä ja olosuhteiden kehityksen pakosta joutuu kunnallispolitiikan ratkaistavaksi nyt monimutkaisia tehtäviä.

Useimmilla seuduilla olivat kaupunginvaltuustot osaksi jo ryhtyneet, osaksi aikoivat ryhtyä toimenpiteisiin nykyisten rahamarkkinoilla vallitsevain edullisten rahansaantisuhteiden hyväkseen käyttämiseksi joko konverteeraamalla aikaisemmat lainat ehdoittaan edullisemmiksi tai ottamalla uusia lainoja tulevia suurempia kunnallisia yrityksiä varten, joissa tärkeimpänä säännöllisesti olivat kaupungin sataman laajentamis- ja korjaustyöt.

Tällä matkalla kuten aikaisemminkin samassa tarkoituksessa tehdyllä matkoilla saaduista kokemuksista ilmenee tri Ehrnroothin mielestä selvästi, että tällaiset käynnit voivat huomattavasti elähdyttää kunnallisia harrastuksia erittäinkin pienemmissä kaupungeissa, ja on tri Ehrnroothin aikomuksena, mikäli toimiston työt sallivat, tehdä sellaisia matkoja muihinkin maan kaupunkeihin.

Elintarvekysymys.

Ruht. Obolenskin uusi selitys.

(S. H.) Eilispäivän »Djenj» julkaisee siinä aikaisemmin olleen uutisen »Miljoonia puutia lihaa ja sokeria Pietarissa» johdosta Pietarin kaupunginpäällikön, ruht. Obolenskin antaman oikaisun, jossa tämä ilmoittaa, ettei Pietarissa ole uutisessa mainittuja lihamääriä ja mitä taas tulee Moskovan—Vindaun—Rybinskin radalla oleviin sokerivarastoihin, toistaa kaupunginpäällikkö entisen selityksensä, että sokeri on varattu Suomea varten, jonne sitä lähetetään joka päivä, mutta tämä vienti on käynyt hitaasti Suomen rautateitten riittämättömän kuljetuskyvyn tähden.

— **Kuolleita merimiehiä.** (S.T.T.) Asianomaisten konsulinvirastojen ilmoituksen mukaan ovat suomalaiset merimiehet Artur Illman, Johan Sintonen ja Edv. Tötterman kuolleet sairaalassa Liverpoolissa Englannissa.

Kotimaisen teollisuuden keskuslaboratorion hanke.

(S. T. T.) J. C. Frenckell & Son Aktiebolag Tampereella on lahjoittanut 10·000 mk. avustukseksi kotimaisen teollisuuden keskuslaboratoriota varten.

Suomen Matkailijayhdistys.

Suomen Matkailijayhdistys alottaa XXX:n toimintavuotensa. Jo neljä vuotta sitten se alkoi jäsenilleen jakaa pirteästi toimitettua ja hienosti kuvitettua Matkallulehteä, josta tämän vuoden Punkaharjulle omistettu ensinumero ilmestyi viime kuussa. Tähän saakka on yhdistyksen jäsenmaksuna ollut 3 mk., mutta nyt on yhdistys ollut pakoitettu kohottamaan jäsenmaksun 5 mk:ksi. Siitä huolimatta toivoo yhdistys, että sen jäsenluku yhä kohoaisi. Matkailijayhdistys järjestää ensi suven kuluessa edelleen koskenlaskua Oulun vesillä, matkailijain viihdyttäjäksi Mankalassa on edeileen lupautunut Eskolan-isäntä. Samoinkuin viime keväksi, julkaisee Matkailijayhdistys nyikin erikoisena hauskasti kuvitettuna matkaoppaana vihkosen »Suomen kylpylät, parantolat ja lepokodit», ja toivoo, että asianomaisten laitosten, vieläpä maalaistäysholtolainkin pitäjät antaisivat tietoja laitoksistaan yhdistykselle ensi tilassa. Yhdistyksen vuosikokous on t. k. 18 p. klo 7 i.-p. yhdistyksen huoneustossa. Tilaisuudessa esittää tunnettu amatöörivalokuvaaja Bruno Tallgren skioptikonkuvia eri osista maata.

Huomautus maamiehille.

Tämän vuoden siemenvilja itää yleensä huonosti.

Suomen Tietotoimiston välityksellä on prof. Gösta Grotenfelt toimittanut sanomalehdille seuraavan huomautuksen maamiehille:

Maanviljelijäimme olisi tänä vuonna suuremmassa määrin kuin tavallisesti kiinnitettävä huomiotaan siemenviljan itävyyteen ja muihin ominaisuuksiin, koska viime syksynä korjatut siemenet ovat usein osoittautuneet huonosti kypsyneiksi ja useassa tapauksessa tulleet korjatuiksi epäsoveliaissa olosuhteissa. Tämän vuoksi on todella välttämätöntä, että maamiehemme nyt hyvissä ajoin tutkivat siemenviljansa laadun, ja eilei se osottaudu tarpeellisen hyväksi, hankkivat itselleen muualta täysin hyviä ja taattuja siemenvaroja ensi kevät- ja syyskylvöä varten. Huomattava on, että kaksinkertainen määrä puolihyvää siementä ei anna samaa tulosta kuin yksinkertainen määrä täysin hyvää siementä.

— **Osuuskauppojen Keskusosuuskunta.** T. k. 11 p:nä päivätyillä kauppakirjalla on Suomen Osuuskauppojen Keskusosuuskunta r. l. varat. Hj Furuhjelmiltä ostanut talon ja tontin Vilhonkatu 4 tässä kaupungissa 255,000 mkn kauppahinnasta. Vastaanotto tapahtuu t. k. 20 p:nä. S. O. K. tulee myöhemmin rakennuttamaan tontille liiketalon pääkonttoriaan ja muita liikkeensä helsinkiläisiä osastoja varten.

Vain rippeet jälellä

on eniä Kallion ja Kouvolan Yhteiskoulujen Jättiläisarpajaisten ennakkoarvoista. Kun menekki kuitenkin juuri nyt päivä päivältä vilkastuu

arvonta kun on peruuttamattomasti 30 p:nä kuluvaa maalisk.,

on jokaisen syytä kiirehtiä ja hankkia itselleen niitä ennen kuin on myöhäistä. Pitäkää siis varanne!

Arpoja myydään tänään sunnuntaina ke'lo 12—3 päivällä Juli Leväsen konttorissa (Helsingin Torvisoittokunnan Arpajaistoimistossa) **Mikonkatu 23 ja Arpajaistoimikunnan konttorissa Siltasaarenk. 8—10.**

Tilaukset asiamiehille ja yksityistilaajille toimittaa sikäli kuin varastos riittää ja siinä järjestyksessä kuin tilaukset saapuvat:

Kallion ja Kouvolan Yhteiskoulujen Arpajaistoimikunta

Helsinki, Siltasaarenkatu 8—10. — Puh. 5972.

Irtileikatkaa toinen allaolevista lipuista ja lähettäkää meille avonaisessa kuoressa 5 pn postimerkillä:

Lähottäkää minulle postietuantia vastaan 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 15, 20, 25 ennakkoarpaa jättiläisarpajaisistanne. (Pyyhittävä yli ne numerot, joita määriä ei haluta.)

Nimi _____

Osoite _____

Ryhdyn asiamieheksenne ja pyydän lähettämään myytäväkseni 20, 30, 40, 50, 100 arpaa. (Pyyhittävä yli ne numerot, joita määriä ei haluta.)

Nimi _____

Ammatti _____

Osoite _____

4560

Kirje Helsingistä.

1725.

Lääkärit neuvottelemassa. — Nykypäivien siveellisyyskysymys ja sosialismi. — Kerran alennustakin korotusten keskellä. — Kauppatorilta ja muilta vaihdepaikoilta.

Maaliskuun 11 p.

(S.H.)

Lääkärien neuvottelu on aina erittäin vakava asia. Kun nämä Aesculapiuksen pojat — nyttemmin tällä isällä on useita tyttäriäkin — tulevat harkinta-aikein yhteen, silloin on, sen me tiedämme, kysymyksessä jonkun pahan taudin torjuminen, ja maallikko-ihmiset odottavat jännityksellä neuvottelun tuloksia.

Tänä iltana on suomalaisia lääkäreitä kymmenittäin, kenties sadottain, koolla Ylä-Opriksella, ei yhteistä illanvietto ja virkistystä varten, niinkuin paikan valinnasta voisi päättää, vaan vakavan harkinnan aikeissa. Käsiteltävänä on ikävä tautilmiö, joka viime aikoina on saanut miltei kulkutaudin luonteen. En ole niin perehtynyt lääketieteelliseen sanastoon, että voisin mainita sairauden nimen. Taudin tuntomerkkinä on yhteishyvän hylkiminen ja sairaloinen erikoiskiintyminen nurkkakuntaisuuteen.

Erittäin kuvaava sille on lääkinlöneuvos Bergstedtin jälkisäädösjutta, yksi monien samanlaisten tapausten joukosta. Hra B. on Suomen mies, elänyt ja toiminut, kuten sanomalehdissä on jo huomautettu, suurimman osan ikäänsä suomenkielisellä maaseudulla, jossa häntä tietysti kuten muitakin ruotsinkielisiä ja -mielisiä virkamiehiämme on hyvänä lähimäisenä »autettu ensintämään ja varjelemaan tavaraansa ja elatustansa». Mutta hänen jälkisäädöksensä unhottaa kokonaan sen väestön, jonka keskuudessa elämän ja toiminnan useimmat vuodet kuluivat, ikää karttui ja varat varttui, unhottaa sen väestön kielen, sen taudit ja tarpeet ja määrää kaiken jälkeenjäänneen omaisuuden yksinomaan »Suomen ruotsinkielisen asuluksen terveydellisiä oloja koskevien tieteellisten tutkimusten suorittamiseksi ja edistämiseksi», vieläpä ainoastaan »tunnetusti ruotsalaista kulttuuria erikoisesti harrastavien lääkärien avulla».

Kun vainajista ei sovi puhua muuta kuin hyvää, emme huoli sen enempää arvostella jälkisäädöstä. Siinä oli kaikessa tapauksessa jätetty Suomen Lääkäriseuralle, jossa suomen- ja ruotsinkieliset lääkärimme yhdessä toimivat, pitäen silmällä koko maan ja kansan terveydellisten olojen kohottamista, valinnan tilaisuus; se saattoi harkintansa mukaan joko ottaa testamenttivarat hoitaakseen jälkisäädöksen määräysten mukaan tahi jättää ne ruotsalaisen kulttuurin kohottamista erikoisesti harrastavan yhdistyksen, Ruotsalaisen kirjallisuuden seuran huostaan. Kuinka Lääkäriseura valinnassa menetteli, se on eilenkin tässä lehdessä mainittu. Päätöksensä kautta seura on tunnustautunut erikoisten ruotsalaisuusharrastusten kannattajaksi, joka suhta mainitsemillani edellytyksillä vieläkin saa tavallista räikeämmän leiman. Ajattelen, että ainakin niiden lääkärien, jotka kuuluvat Duodecimiin ja siten ovat sitoutuneet toimimaan maassamme »sekä lääketieteellisissä opinnoissa että lääketieteen ja lääkäritoiminnan alalla kokonaan syrjäytetyn suomen kielen kohottamiseksi, käytäntöön ja oikeuksiinsa saattamiseksi», lienee vaikea enää kuulua ruotsalaisuuden palvelijaksi antautuneeseen Lääkäriseuraan. Siitenhän heidän pitäisi kantaa vaippaa kaksilla hartioilla, joka lienee niin vakaville miehille mahdotonta.

Mitä herrat suomalaiset lääkärit päättävät tämänillaisessa kokouksessaan, sen arv. lukijani näkevät samasta U. S:n numerosta, johon minä näitä mietelmiäni raaputan. Millaiseksi päätös tässä erikoistapauksessa muodostuneekaan, voi sillä ja siihen johtavalla harkinnalla ehkä olla merkitystä koko siihen tauttiin nähden, jonka yksityisilmiö, kuten olen sanonut, tämä jälkisäädösjutto on.

Ja siksi on tämänilitainen kokous huomion arvoinen.

* * *

Työmies-lehdessäkin on tällä viikolla puhuttu epäsiveellisyyteen vajonneista ja vajoomassa olevista naisista, mikä kysymys on näinä aikoina erityisistä syistä muuttunut päivänkysymykseksi. Rva Hilja Pärssinen, sosialistisen naismaailmamme pääkellokas, on kirjoittanut siitä artikkelin viime keskiviikon Työmieheen, eikä voine olla kokonaan mielenkiintoa herättämättä se tapa, jolla hän suhtautuu tähän asiaan.

Hän halveksuu »farisealaista» häpeä-sanaa, jolla »eräässä herrasleh-dessä» on puheenaolevaa suhtaa leimattu, eivätkä hänestä ole »minkään arvoisia sellaisten siveellisyysruikuttelut», jotka eivät ole sosialistisen ohjelman mukaan työskennelleet naisiin kohdistuvassa yhteiskunallisessa toiminnassa. Koko se »häpeä», josta nyt hälinää pidetään, on rva H. P:n selityksen mukaan »hedelmää siitä tavasta, jolla meidän maassamme on vastustajain taholta työväenliikkeen pohjalta kohonneita sivistyspyrkimyksiä kohdeltu». Ja tässä siveellisesti turmelevassa kohtelussa huomautaa Työmiehen artikkelin sepittäjätär varsinkin seuraavia kohtia:

1:ksi: »palvelijattarilta kielletään työväen sanomalehtien lukeminen»;

2:ksi: »työväen kokoontumistilaisuuksiin heidän ei sallita lähteä»;

3:ksi: »työväenliikkeen luottamustoimissa olevia naisia parjataan»;

4:ksi: »sosialismin kaunis aate on kuvattu rumaksi, peloitellen yksinkertaisia ja aikeellisella tasolla olevia työläisnaisia loitolle työväenliikkeen piiristä».

Nämä ovat tärkeimmät niistä syistä, jotka ovat johtaneet naisväkemme siveettömyyden surkealle polulle. Asian auttamiseksi — se lankeaa luonnostaan — tarvitaan vain muuttaa ruoititut kielteiset seikat päinvastaisiksi, myönteisiksi ja silloin kaikki moitteen sija sukupuoliseen suhtautumiseen nähden kerrassaan häviää.

Paras apu saadaan siis työväen lehtien, eritoten Työmies-lehden lukemisesta. Sen tehoisampaa keinoa siveellisyyden korottamiseksi ei rva H. P. todellakaan olisi löytänyt. Kaikki, mitä »Työmies» samoin kuin muutkin sosialistiset lehtemme, aina »Kurikkaan» sankka, ovat puhuneet uskonpollisuudesta, avioliiton pyhyydestä ja yleensä naisen ja miehen suhteesta — se on, tiedämme me, omiaan vaikuttamaan siveellisesti jalostavasti. Siinä ei ole »auttamattomien ennakkoluulojen raivoitusta», jonka rva H. P. näkee haittaavan »valkonauhojen pelastavaa työtä». Ja tärkeintä on silloin muistaa se erityinen siveellisyysosasto, joka vaihtelevana ja sisältörikkaana painetaan kunakin luojan päivänä Työmies-lehden takasivulle, nuo lukemattomat »heilan» etsimis- ja »heilaksi» tarjoutumisilmoitukset ja ehkäisykeinojen yhtä monet kauppaukset, löysien suhteiden julkiset suosittelut niin hyvin avioliitossa oleville kuin aviotto. millekin naisille ja miehille. — Ken tällaisen luettavan levenemistä palvelijattarien joukkoon vastustaa, hän »pysyttää työläisnaisia henkisesti tietämättömyyden tilassa», ja seuraus on, sanoo rva H. P., porvarien huutama »häpeä».

Samoin on laita, jos estetään pääsy »työväenkokoontumistilaisuuksiin». Työmies-lehdessä ilmoitetaan parikymmentä työväen järjestöjen puuhaamaan tanssi-iltamaa kunkin pyhän tienooksi. Ne ovat kai nämä »tilaisuudet», joihin palvelijattarilla voi olla vetoa, vaan joista »tietämättömyyttä» suosivat rouvat mieluummin heitä pidättävät. Se on rva H. P:n päätelmien mukaan siveellisesti turmelevaa. Missä määrin niissä todellakin kuudennen käskyn syvällisin sisällys nuorille selvijää, sitä en tiedä.

En tahdo lähemmin kajota 3:n numerolla merkitsemääni epäkohtaan, »työväenliikkeen luottamustoimissa olevien naisten parjaamiseen»; sillä ei mielestäni ole yhteyttä kysymyksessä olevan epäkohdan kanssa. Rva H. P. saattanee sanoa, että minä olen nyt häntä »parjannut», mutta eihän kellään »työläisnaisella» pitäisi olla syytä lähteä sentähden synnin jälille. Ja jos muuten »parjaamisesta» olisi jotakin sanottava, niin totta totisesti se on ala, jossa sosialistit, naiset kai yhtä hyvin kuin miehetkin, ovat aina erinomaisen voittokkaasti taistelleet »porvareita» vastaan, joten siihen nähden kaikki siveellisyys on kovin hyvin turvattu.

»Sosialismin kaunis aate» — se kai tähän kysymykseen nähden levitteleikse parhaiten juuri Työmies-lehden palstoilla, joissa ei todellakaan ole »siveellisyysruikutuksia». Siellä saa vapaasti »köyhä tyttö etsiä rikkaan herran ystävyyttä», ja se voi olla »taloudellisen voittokulun karvaita hedelmiä» Mutta se muutamien naisryhmäin halpamainen menettely, joka on näinä aikoina herättänyt kiusallista huomiota ja paheksumista, ei voine sisältää mitään taloudellisten etujen tavoittelua.

* * *

Molemminpuoliset lahjat vahvistavat ystävyyttä, sanotaan. Verotuslautakunta on näihin asti vuodesta vuoteen tehnyt palkatonta työtä, istunut kunkin vuoden kahden ensimäisen kuukauden useimpina iltoina pitkät puhteet harkitsemassa, kuinka, minkälaisten suhdemäärien mukaan kaupunkilaisilta on koottava ne miljoonat, joita hyvän Helsinkimme kunnallinen elämä vaatii. Tuo palkaton työ on kai tuntunut hyvinkin raskaalta, niin että lautakunnan jäsenten pää arvatenkin ovat väsymyksestä kallistuneet, ja ehkä juuri siitä syystä ovat myöskin meidän kunnalliset veroäyrimme kallistumistaan kallistuneet. Nämä kaksi kallistumista, joista toinen merkitsee painumista ja toinen nousemista, näyttävät minusta todellakin olleen jonkinlaisessa yhteydessä keskenään.

Varsinkin sen vaiheen vuoksi, joka nyt on tapahtunut näissä suhteissa. Verotuslautakunnan jäsenillä on nyt ollut syytä kohottaa päänsä. Kuntia on näet edustajiensa kautta myöntänyt heille, nyt ensi kerran, palkan työstään. Tosin vain pienen, ainoastaan 5 mk. kullekin jäsenelle noin 4 tuntisen illan työstä, siis ainoastaan 1 mk. 25 p. tunnilta, jota määrää myöhäisten iltahetkien ylimääräisestä aherruksesta ei sopine pitää kovin kalliina. Ja tosin tämäkin palkka maksetaan vasta ensi vuotena niille, jotka silloin elävät ja iltoja istuvat. Mutta taksoituslautakunnan jäsenten sitkeä ja pitkällinen työ on kaikessa tapauksessa jo myönnetty palkitsemisen arvoiseksi. Ja sen johdosta nämä kunnan kunnon miehet nyt ovat kohottaneet alaspäin kallistuneet päänsä, ja silloin he myöskin palkinnoksi meille, jotka olemme edustajiemme kautta heille ensi vuodelta palkan myöntäneet, jo tänä vuotena

(S.H.)

Uuden Suomettaren toimittamia haastatteluja.

II.

(S.H.)

Pankinjohtaja Emil Schybergson

lausui:

(S.H.) Nykyinen taloudellinen elämämmehän on loistava, rahamarkkinat ovat hyvät ja rahaa on runsaasti. Se onkin ollut onneksi teollisuudellemme, joka tähän asti on työskennellyt liian pienellä pääomalla ja jota korkea korkokanta alituisesti on painanut. Osa teollisuuslaitoksistamme on nyt voinut järjestää raha-asiansa huokeilla obligationilainoilla; osa on saanut raha-asiansa järjestykseen edullisilla tilauksilla. Työttömyyttä on havaittavissa ainoastaan puutavarateollisuudessa, mutta ei siinäkään niin paljon kuin alukset olisi luullut.

— Mitä lähivuosiin rauhan palattua tulee, jatkoi hra S., olen siinä, kuten yleensä, taas päinvastaista mieltä kuin muut. Yleensähän otaksutaan, että sodan päätyttyä tulee loistava taloudellisen nousun aika. Ja onhan siihen todistuksiakin olemassa. Ollaanhan me jo nyt huonoissa vaatteissa ja jalkineissa; sodan loputtua täytyy kunkin vointinsa mukaan hankkia itselleen uusia. Ja kysyntää on sodan loputtua ei ainoastaan suutarin- ja räätälinammatin alalla, vaan kaikilla elämän eri aloilla. Siitä huolimatta on vakaumukseni, että noin 3 vuoden aikana rauhan solmiamisen jälkeen tulee meillä olemaan huono aika. Kun muistelee n. s. Buurisotaa, jota käytiin niin kaukana meistä ja jonka vaikutukset kuitenkin voimakkaasti ulottuivat tänne, niin onhan luonnollista, ettei nykyinen suursota mene jälkiä jättämättä. Niin suunnattomassa määrin kulutetaan ja tuhlataan nyt pääomia, että vuosia kuluu ennenkuin tasapainoon päästään. Vasta 8 vuotta kestäneen murroskauden jälkeen rauhan solmiamisesta arvelen tasaisen nousukauden meillä alkavan.

— Kun sota kerran päättyy, lankeaa luonnollisesti osa raskaista sotaveloista meidänkin maksettavaksemme; hyvä senvuoksi on, että jo nyt suunnitellaan, miten noista rasituksista kunnialla selviydymme. Teollisuuden kehittämisestä siihen suuntaan, mihin se tähän asti on käynyt, ei ole paljon apua. Uusia voimalähteitä olisi luotava; huomiota olisi kiinnitettävä koskissamme piileviin hevosvoimiin ja sähkönkäytäntöön. Nykyään ei olisi kuitenkaan liike-elämässä kehoitettava lisäämään yritteliäisyyttä, sillä jokainen uusi päivä näkyy itsestäänkin tuovan mukanaan uutta yritteliäisyyttä ja — uusia keinottelijoita. Meilläkin syntyy n. s. »gulaschparoneja». Heistä ei ole kuitenkaan pitemmäksi ajaksi, vaan katoavat he liike-elämästä sitä mukaa kuin säännölliset olot palaavat.

Se, mihin tulevaisuus on perustettava, on maanviljelys ja metsänhoito. Kun maanviljelys sivuelinkeinoineen on vakavalla kannalla, on myöskin maa turvattu raskaampia taloudellisia rasituksia kestämään. Ja sellainen maanviljelys — samoin kuin se on ollut aikaisemmin — tulee olemaan vastaisuudessakin se pohja ja perustus, jonka pohjalla sitten voivat teollisuus, kauppa y.m. elinkeinot kukoistaa. Maanviljelyksellä ja karjanhoidolla on nyt ollut »hyvä aika», mikä on erityisellä ilolla merkillepantava. Talonpoika on voinut vahvistaa asemaansa tuntuvasti. — Poiketen Hypoteekkiyhdistykseltä haettuihin lainoihin, voin mainita, että lainoja on haettu kuten säännöllisissäkin oloissa. — Metsiä hakataan tätä nykyä toisin paikoin hyvin runsaasti. Se ei mielestäni olekaan vahingoksi, jos metsiä hakkauksen jälkeen aletaan hoitaa. Sallittakoon maamiesten metsistäänkin saada nyt tuloja, kun puutavaran hinnat ovat korkeat. Samalla toivoisin, että maamiehet käyttäisivät ne varat, joita he nyt maanviljelyksestä, karjastansa ja metsästänsä saavat, peltojensa laajentamiseen, ojien syventämiseen ja metsiensä hoitoon. Sillä rahalla, joka nyt on halpaa ja ehkä vieläkin halpenee, tulee maahan kinnitettynä olemaan aina täysi arvonsa.

— Maanviljelyksessä sivuelinkeinoineen ja metsien hoidossa on mielestäni tulevaisuuden turvamme, lopetti hra S. haastattelun, ja jättäessään haastattelijallemme hyvästit toisti:

»Muistakaa ne syvät ojat!»

(S. H.)

Prof. Gust. Komppa.

(S.H.) Haastattelijamme huomautukseen, että Uudella Suomettarella on erikoinen syy tiedustella juuri hänen mielipidettään nyt virinneessä suuressa taloudellisessa kysymyksessämme, koskapa eräät jo haastatteluista ovat lausunet otaksuman, että mikäli teollisuutemme tulevaisuuteen tutee, se tullee löytämään uusia uria ja menestymään kemiallisella alalla, lausui prof. Komppa, että hänen esitelmissään, keskusteluissa y.m. useasti julkilausuma mielipiteensä on jo kauan ollut se, että kemiallisella teollisuudella tulee olemaan aivan erityinen merkitys maamme taloudellisessa kehityksessä.

Annettuaan vielä hyvin ansaitun huomautuksen sanomalehdille ja julkiselle elämällemme yleensä siitä, että ne yhä edelleen pyrkivät pysymään vanhalla juristi- ja filologikanalla, korkeintaan ottaen huomioon myös liikemiehet, vieläpä silloinkin kun on kysymys nimenomaan teollisuudesta, lähti prof. Komppa vastaamaan itse kysymykseen.

Kemiallinen teollisuus on elpyvä.

— Mitä maamme tuotannon lisäämismahdollisuuksiin tulee, lausui prof. Komppa, tulee kemiallinen teollisuus sodan jälkeen meilläkin varmaan elpymään ja edistymään hyvinkin paljon. Erityisestikin pitäisi tulla kysymykseen sellaiset kemiallisen teollisuuden alat, jotka voivat saada raaka-aineensa kotimaasta. Semmoisina tulevat elupäässä kysymykseen ne teollisuudet, jotka työskentelevät metsätalouden kanssa yhteydessä, toisin sanoen teollisuudet, jotka saavat raaka-aineensa havupuiden juurista ja lehtipuista, viimemainitunlaatuiset erittäinkin semmoisilla paikoilla, joista lehtipuun kuljetus ei kannata polttopuiksi t.m.s. tai myös yhteydessä rullateollisuuden kanssa.

Havupuujuurien käyttö.

Havupuiden juuret voitaisiin osittain, kuten tähänkin asti, vaikka yleisemmin kuin ennen, kuivatislata. Tämä teollisuus ei ole suurteollisuutena tähän asti kannattanut, koskapa ei ole ollut ainakaan käytännössä kontinuerlisia, yhtäjaksoisia tislauksuuneja. Sitävastoin kannattaisi suurteollisuutena varmaan paremmin uuttamis- eli ekstraktimenettely, jonka menettelytavan mukaan voidaan petäjän juurista valmistaa hartsia ja ensiluokkaista tärpättiä. Tämmöistä teollisuutta harjoitetaan parhaillaan Suomalaisen Kemiallisen Osakeyhtiön tehtaassa Palokissa. Jos hartsin hinnat vastoin odotusta sodan jälkeen pysyisivät niin huonnottoman alhaisina kuin ne olivat juuri ennen sotaa, voisi hallitus jonkun verran nostaa semmoisen tummemman hartsin tullia, jota tämmöisissä tehtaissa voidaan valmistaa riittävästi kotimaista tarvetta varten.

Lehtipuitten käyttö.

Mitä tulee lehtipuun kuivatislaukseen, ei sitä meillä toistaiseksi harjoitetu juuri ollenkaan. Ainoastaan pieni yritys, sekin englantilaiselta taholta alkuunpantu, oli meillä Ruukissa, mutta se ei osittain asiantuntemuksen puutteessa osittain muista syistä ole oikein ottanut onnistuakseen. Sitävastoin harjoitetaan tätä teollisuutta hyvin suuressa määrässä kaikissa metsärikkaissa teollisuusmaissa, kuten erittäinkin Amerikassa ja Itävallassa. Sen kannattavaisuudesta meilläkin ei tarvitse olla mitään epäilyksiäkään. Tuloksina tällaisesta teollisuudesta, jota voidaan harjoittaa yhtäjaksoisesti suurteollisuutena, saataisiin: etikkahappoa (tai etikkahappoista kalkkia, harmaakalkkia), puualkoholia (metyylialkoholia eli puuspriitä), koivutervaa (tököttiä), ja puuhiiliä eli sysiä. Näistä voisi edelleen valmistaa etikkahappoisesta kalkista joko puhdasta etikkahappoa tai kuivatislaamalla n.s. asetonia, jota aivan rajattomassa määrässä tarvitaan savuttoman ruudin valmistuksessa. Tököttiä eli koivuntervaa käytetään Venäjällä nahkanvalmistuksessa. Sysien käytännön jokainen tietää; mainita tässä vain voisi niiden lähettämismahdollisuuden Venäjälle polttoaineeksi metallurgiseen teollisuuteen ja käytännön kemiallisen teollisuuden eri haroissa raaka-aineena, kuten esim. kalsiumkarbidin valmistuksessa.

Erittäin suotavaa olisi, että lehtipuun kuivatislaus yhdistettäisiin rihmarullateollisuuteen, koska tähän viimemainittuun tarkoitukseen kelpaa koivuista vain noin 15 %, jolloin kuivatislausteollisuuden käytettäväksi jäisi noin 85 % käytetystä koivusta.

Sellulosateollisuuden kehittäminen.

Muut puhtaasti kemiallisen teollisuuden haarat, jotka meillä kaipaavat edelleen kehitystä ja laajennusta, olisi erittäinkin sellulosateollisuus, jolloin esim. sulfiittisellulosalipeästä, joka sisältää noin 30—40 % puuta liuenneessa muodossa ja joka toistaiseksi päästetään turmelemaan vesiä, pitäisi ruveta valmistamaan, kuten jo Ruotsissa on alulle pantu, alkoholia, jota denaturoituna voisi käyttää huokeana polttoaineena, raaka-aineena ja liuottimena. Vielä voitaisiin sulfiittisellulosalipeästä valmistaa parkitusainetta, jommoista valmistetaan ja käytetään suurissa määrin erittäinkin Amerikassa. Sen valmistus on suhteellisesti yksinkertaista ja se kelpaa erittäinkin hyvin käytettäväksi muiden parkitusaineiden yhteydessä.

Maanviljelystuotteistakin kemiallisia valmisteita.

Myös maanviljelystuotteista, erittäinkin perunoista, pitäisi enemmän kuin meillä tähän asti on tapahtunut, valmistaa jalostetumpia kemiallisia tuotteita, kuten erityisesti tärkkelystä, perunajauhoja ja dekstriniä, jota viimemainittua suurissa määrin käytetään meillä kangastehtaissa jälkikäsittelyssä ja liiman korvaajana.

Sähkökemiallinen teollisuus.

Se teollisuuden haara, joka meillä sodan jälkeen pitäisi saada vielä laajempaan käytäntöön ja monipuolisemmaksi, on sähkökemiallinen teollisuus, johon meillä olisi käytettävänä suhteellisesti huokeata vesivoimaa. Tosin olisi meillä lainlaadinnan kautta saatava ensin koskien ostot yksinkertaisemmiksi ja helpommiksi. En luule että meillä ainakaan lähemmässä tulevaisuudessa kannattaa sellainen sähkökemiallinen suurteollisuus kuin on typen polttaminen salpietarihapoksi, kuten Norjassa, koska se vaatii paljon ja huokeaa voimaa. (On laskettu tämän teollisuuden kannattavan vasta kun hevosvoiman vuosikustannukset nousevat korkeintaan 15—20 mkaan, mutta meillä tulee 20:kin vuotta sitten tehtyjen sopimusten mukaan vesivoima maksamaan vuodessa vähintäin 50 mk.)

Mahdollisesti kuitenkin voisivat tässä suhteessa tulla kysymykseen ne uudet typen sitomismenettelyt, joita Saksassa on hiukan ennen sotaa keksitty, joita on edelleen kehitetty sodan aikana ja joiden mukaan (esim. Haberin menettelyn) ilman typpi suorastansa yhdistetään vetyyn ammoniakiksi, josta sitte valmistetaan erittäinkin lannoitusainetta. Mutta tämähän ei olekaan sähkökemiallista teollisuutta!

Kalkkitypen valmistus.

Sitävastoin katson kyllä mahdolliseksi semmoisen meillä uuden teollisuudenhaaran käytäntöön ottamisen kuin kalkkitypen (kalsiumcyanamidin) valmistuksen. Tätä valmistetaan sähköuunissa ensin valmistetusta (hiilestä ja kalkista) kalsiumkarbidista, jota meillä jo aikaisemmin kahdessakin tehtaassa valmistettiin, vaikka tehtaat silloisen ylituotannon perusteella olivat pakotetut lakkauttamaan toimintansa, johtamalla kuumennetun kalsiumkarbidin yli typpeä.

Mainittua kalkkityppeä käytetään nykyään hyvin suuressa määrin lannoitusaineena, typpilannoituksessa, ja kelpaa se siihen erittäinkin syvämultaisessa maassa. Sitä voitaisiin senvuoksi varmaan edullisesti myydä myöskin Venäjälle, Mustanmullan seuduille. Tämä teollisuudenhaara ei vaadi niin suuria voimamääriä kuin edellämainittu typenpolttamismetoodi ja kestää vähän korkeamman vesivoimahinnan.

Käyttäkää
Havara terveysjauhoa
(S. I. 5575) 4679 Joka päivä

Sähkömetallurginen teollisuus — jo käynnissä.

Yksi sähkökemiallisen teollisuuden haara, joka voisi tulla kysymykseen, on sähkömetallurginen teollisuus, jommoista meillä on vasta ruvettu yhdessä ainoassa muodossa harjoittamaan, nimittäin toistaiseksi Vuoksenniskalla olevassa uudessa piiraudan valmistustehtaassa. Toista tällaista rakennetaan paraikaa Nokialle. Niinikään voitaisiin ottaa käytäntöön välitön teräksen valmistus sähköuuneissa ja useiden raudan metallurgiassa tarvittavien metallisekotusten (lejeringien) valmistus. Alkalin, klorin ja klorkalkin sähkökemiallinen valmistus tullee varmaankin sodan jälkeen käytäntöön suuressa mitassa meilläkin. Vielä voisi meillä tulla kysymykseen Achinsonin uusi grafiitin sähkökemiallinen valmistus. Sen mukaan on nimittäin ruvettu grafiittia hienoksi jaettuna käyttämään voiteluaineena öljyn seassa, jolloin se alentaa kitkaa 50—60:kin %. Tämmöisiä tehtaita on jo Amerikassa ja Englannissa, onpa jo ollut puheena sellaisen rakentaminen Venäjällekin. Paitsi tähän tarkoitukseen, kelpaa tämä grafiitti erinomaisesti lyijykynäteollisuuteen y.m.

Välttämättömin: rikkihappo.

Se kemiallisen teollisuuden haara, joka välttämättä, niin pian kuin mahdollista, olisi saatava meilläkin käyntiin, on rikkihapon valmistus, koska tämä aine on aivan välttämätön väline melkein kaikissa kemiallisissa teollisuuksissa. Toivottavaa olisi, että tähän suuntaan menevät kokeet valtion ja Hackman & C:on omistamalla Outokummun kuparikaivoksella ja -tehtaalla pian veisivät toivottuun tulokseen.

Toteuttaja: yksityinen yritteliäisyys.

Mitä kaikkien näiden y.m.m. mahdollisuuksien toteuttamiseen muuten tulee, oli prof. Komppa sitä mieltä, että ne olisi pääasiassa jätettävä, kuten tähänkin saakka, yksityisen yritteliäisyyden varaan. Hallituksen tulisi tätä toimintaa helpottaa sen vallassa olevilla keinoilla, kuten esim. omistamalla entistä enemmän huomiota teollisuustuotteiden kuljetuksen helpottamiselle, tullille y.m.s. Voimakkaampien rahalaitosten ja pääomarikkaampien yhtiöiden tulisi tukea yrityksiä taloudellisesti, uskaltaen yhä useammin kokeilla tehdasmaisessa mittakaavassa aivan uusillakin keksinnöillä ja menettelyillä, sillä ainoastaan täten viedään teollisuutta eteenpäin ja kestetään kilpailu ulkomaiden kanssa.

(S. H.)

Insinöri M. Lavonius.

(S.H.) Tampereen Puuvillatehtaan isännöitsijä, insinööri M. Lavonius halusi rajoittaa sanottavansa pääasiassa yhteen seikkaan, mikä hänen mielestään on maamme taloudellista tulevaisuutta silmälläpitäen tärkeä. Kuten tunnettua, on tuotanto sodan aikana useilla teollisuuden aloilla ollut sangen runsas samalla kuin tuotteista on saatu verrattain korkeat hinnat. Täten on saavutettu hyviä voittoja. Nyt on tärkeätä harkita, miten täten kerääntyneet varat on käytettävä. Yleinen näkökanta, jota näin kerääntyneihin pääomiin nähden on mielessä pidettävä, on säästäväisyys. Kun emme hyvin ymmärrettävistä syistä vielä voi lähemmin tietää, millaisiksi olot sodan jälkeen muodostuvat, emmekä siis voi vielä tarkemmin sanoa, mitkä teollisuusalat tulevat edullisimmiksi maassamme, on ehdottomasti viisainta nykyään pitää koolla pääomia niin paljon kuin mahdollista tulevaisten päivien varalle. Tässä voidaan luonnollisesti menetellä eri tavoin. Ajattelematon tuhlailevaisuus ei tietysti saisi tulla kysymykseen. Vaikka nyt onkin vapaita pääomia tavallista runsaammin käytettävissä, on tuhlaus silti nyt tuomittava vielä ankarammin kuin normaaliolojen vallitessa. Varojen kiinnittämistä tuotannollisiin yrityksiin sen sijaan on puolustettava. Mutta juuri sen vuoksi, että tulevaisuus on nyt niin hämärä kuin se on, on nykyään pakosta oltava varovaisia uusia tuotantolaitoksia perustettaessa. Tällainen varojen sijoittamistapa ei siis voine tulla laajemmassa määrin kysymykseen. Muutamilla teollisuuden aloilla ovat tehtaat nyt sodan aikana laajentaneet laitoksiansa sotakonjunktuurien kautta saaduilla voittovaroilla. Tällainen menettely voi hyvin käydä päinsä sellaisissa tapauksissa, missä selvästi jo voidaan laskea laajennusten olevan tarpeen ja kannattavia myöskin rauhan palattua.

Tunnettua on, että sellaiset tuotantolaitokset parhaiten menestyvät, joilla on runsaasti omia pääomia. Sen vuoksi olisi nyt edullista säästää tukemalla kokoontuneilla vapailla pääomilla laitosten asemaa ja saattaa ne entistä vakavaraisemmiksi. Tiet-

---

Huom.! Kotimainen valmiste
Känsälaastari
IDEAL-PROBAT
Verraton ja varmin keino kivuttomasti poistaa liikavarpaat, känsät y. m. ihokovettumat.
Myytävänä kaikissa maamme Apteekeissa ja Rohdoskaupoissa.
Päävarasto:
O. Y. A. E. HEDMAN,
Viipuri. (S.I.1209) 1297

---

ovat tuntuvasti alentaneet meidän ylöspäin kallistuneita veroäyrejämme.

Kuten tässä lehdessä viime torstaina kerrottiin, on tässä todella tapahtunut ilahduttava poikkeus ajan yleisestä suunnasta. Kaiken muun kohotessa ja muiden maksumäärien yhä vain kallistuessa ylöspäin, on kunnallisen veroäyrin hinta saatu alenemaan vähintäänkin kolmella markalla. Se ei johdu siitä, että kaupungin menot olisivat vähenneet, niin ettei rahoja tarvittaisi yhtä paljon kuin edellisenä vuotena, vaan siitä, että kuntalaisilla on ollut suurempia tulomääriä verotettavana. Veroäyrien luku on siten kohonnut 145,554:llä, ja nousu on melkein kokonaan tapahtunut liikkeen- ja ammatinharjoittajien luokassa. Siellä on ollut runsaasti työtä ja ansiota; siksi he saavat myöskin runsaasti maksaa. Ja mielellään maksavatkin; sillä heillä on millä maksaa. Mutta meille tavallisesta työstämme toimeentuleville pikkueläjille, viiden, kymmenen tai parinkymmenen veroäyrin miehille tuntuu hyvältä, kun 100 mk:n, 200:n tai 400:n sijasta pääsemme 85:llä, 170:llä tai 340:llä.

Veroituslautakunta ansaitsee kiitoksen hyvästä löydöstään. Ja jos sen jäsenten päät taas joskus vastaisuudessa rupeavat kallistumaan alaspäin ja meidän veroäyriemme määrä kallistumaan ylöspäin, pitää keksiä taas keino suhteen muuttamiseen, ehkäpä lisäämällä viiteen markkaan kuudes. Niin korkealle kuin hra v. Wright valtuustossa ehdotti, saamatta kenenkään muun kannatusta 60 valtuusmiehen joukosta, nimittäin 10 m:kaan, ei lautakunnan jäsenten palkkiota nostettane ainakaan 60 vuoteen.

Olen saanut seuraavan lyhyen kirjeen:

»U. Suomettaren Matti.

Ettekö te, Matti, sanomalehtimiehenä saattaisi varoittaa niitä suomenkielisiä poikia, jotka Kauppatorilla ja muilla raitioteiden vaihdepaikoilla myyskentelevät sanomalehtiä, että he käyttäytyisivät siivommasti, erittäinkin puheeseen nähden. Muun vekkuloimisen saattaisi kärsiä, sillä ainahan ne nuoret nujuavat, mutta kipeältä tuntuu kuulla raakoja sanoja ja kirouksia keskenkasvuisten poikain suusta. Se häväisee vieraidenkin kuulten kieltämme ja kansallisuuttamme.

Liikkuja.»

Hm! Se on vanha valitus, tällä kertaa vain erityisesti kohdistunut poikasiin. Kyllähän nuori suku käy koulua ja on tilaisuudessa saamaan paljon tarkempia neuvoja kielen käyttöön ja muihin sopiviin tapoihin nähden, kuin useimmat vanhemmat kaduilla ja toreilla liikkujat ovat saaneet. Mutta todellisuudessa näyttää olevan niin, että nuoret ottavat katuelämälleen ja -puheilleen esikuvan kaduilta. Ja rahvaan lapsia kun ovat, niin tekevät ja puhuvat niinkuin rahvaan miehet kaduillamme ja toreillamme puhuvat ja tekevät.

Ja rahvaanmiehemme ovat edelleen niin kauhistuttavan plintyneitä kiroilemiseensa ja raakoihin puheisiinsa, että monesti aivan selkää karmii heitä kuullessa, vaikkei itsekään ole mikään erityisemmän hienosanainen ja ääninen. Ajurimme odotuspaikoillaan kertovat vieläkin äänekkäästi, kuinka he ovat sitä ja sitä sarvipäätä kiidättäneet rattaillaan kaupungin ympäri. Nuoret miehet ja vanhemmatkin kiroilla paukuttavat, usein joka askeleelleen kaikkein jyrisevimmällä äänenpainolla. Se on jäyhän miehekästä, uhkeaa ja uljasta, siinä on mukamas karskja urhoutta, ja tällainen esimerkki tarttuu poikiin. Koulutalon ohi kulkiessa kuulee usein koulun portista ulos juosseiden pikkuvekarain isäin ja isojen veljien miehuullisuudella tärähyttävän sen kaikkein ankarimman pukarisanan, jolla meidän sukumme miehet ovat oppineet terästämään luontoaan ja hankkineet meille niin raa'an rodun maineen.

Sitä me saamme vielä kauan valittaa. Mutta valittamastakaan ei voi lakata, ennenkuin parannus saadaan aikaan. Nuorten suusta kuullut raakuudet viiltävät mieltä enimmän; sillä ne pakottavat uskomaan, että raakuus elää vielä kauan. Kuten muistetaan, on kaupunginvaltuustolle jätetty anomus toimenpiteihin ryhtymisestä kaiken ala-ikäisten katukaupustelun ehkäisemiseksi. Yhtenä anomuksen tekijäin tarkoitusperänä on ollutkin saada nuoret pelastetuksi katuelämän raaistuttavalta vaikutukselta. Ehkäpä kirousten tulvakin saataisiin siten vähitellen supistumaan.

»Liikkuja» mainitsi erittäin Kauppatorin. Sen seudun kaunistamisesta ja käyttämisestä on paljon puhuttu Kappelin uudestaan rakentamista koskevan kysymyksen yhteydessä ja taas puhutaan, kun on tehty ehdotus raitiotieliikenteen toisin järjestämisestä siellä. Mutta mihin tarkoituksiin ja kuinka tori järjestettäneekään — kiroukset ja raakamaiset jutut eivät siellä koskaan ole paikallaan.

Matti.

Gustaf Mattsson sanomalehtikosöörinä.

(S. H.) Kun Gustaf Mattsson kuoli, teki julkinen sana yksimielisesti kunniaa hänen paariensa ääressä. Suomen sanomalehdistön sukkelin kynä oli äkkiä lyöty miehen kädestä, miehen, jolla vielä oli sydän kukkurallaan sanottavaa, jonka elämänhalu ja tiedonjano vielä tuntui palavan täydellä liekillä, miehen, jonka koko julkisuutta ympäröi leveä, joviaalinen esiintymisen ilo, onnellinen tietoisuus siitä, että oli osaltaan vaikuttavana tekijänä päivän elämässä.

»En sommarfärd till de lyckliga öarna», alkuaan julkaistu matkakirjeinä »Nya Pressenissä», siittemmin kirjan muodossa v. 1907, lienee ollut se Mattssonin kirjoitelma-sarjoista, joka ensi kerran kiinnitti häneen yleisemmän huomion myöskinsuomenkielisellä taholla. Sen jälkeen kasvoi hänen saavuttamansa kansansuosio vuosi vuodelta, kunnes hän kruunasi sanomalehtitoimintansa »I dag»-koserioilla, joita hän päivä päivältä julkaisi lehdessään »Dagens Tidning» ja jatkoi »Dagens Pressissä», säännöllisesti, ulkomaamatkan aiheuttamaa keskeytystä lukuunottamatta, kuolemaansa saakka. Nämä pienet jutelmat, joissa Mattsson pisaroittain anniskeli monipuolista elämänviisauttaan ja joita hänen lukijakuntansa oli tottunut nauttimaan aamusämpylän tai ilta-teen ohella, ovat meillä tehneet Mattssonista kaikkien sanomalehtikronikoitsijain ihanteen. Ne edustavatkin epäilemättä parhaalta puolelta hänen sanomalehtitoimintaansa: hänen suuri tietomäränsä, hänen nopea muistinsa, hänen leikillisyytensä ja hänen sanallinen taituruutensa, kaikki hänen kykynsä löysivät näissä päiväpakinoissa sen rajattoman liikkumisalan joka suuntaan, minkä ne tuntuivat tarvitsevan. Omistamatta varsinaista filosoofista taustaa, olivat nämä koseriat usein hyvinkin keskipakoisine päähänpistoineen ilmaus kehittyneen miehen ja persoonallisuuden tavasta katsoa ja arvostella maailmaa.

Suuren yleisön tietoisuudessa lienee kosöörin käsite jotenkin epämääräinen, ehkä osaksi verhottu aivan mytoloogiseen hämärään. Että hän on jotain sanomalehtimiehen ja kirjailijan väliltä, lienee kansanomaisin käsitys. Tässähän ei suuri yleisö ole aivan väärässä. Viime aikoina on runottarien lukua pyritty lisäämään, enkä tiedä, mitä esteitä olisi olemassa siihen, että koseriakin saisi oman runottarensa. Johtaen alkunsa Ranskan 17:n ja 18:n vuosisadan salongeista, oikeastaan paljon kauempaakin (sillä mitä ovatkaan esim. useat Lukianoksen kirjoitelmat muuta kuin filosoofisia pikkujutelmia!) on koseria nykyaikaisen sanoma-ja aikakauslehdistön mukana tullut suurissa sivistyskeskuksissa päivän tarpeeksi. Se on se kirjallinen muoto, jossa pikamoottorien aikakauden ihminen mieluimmin sallii itselleen tarjota jokapäiväisen sielunravintonsa. Minuutit ovat kalliita, paksut kirjat ovat riippumattoja varten, suurkaupungin ihminen, jonka päivä ja harrastuspiiri on paloiteltu lukemattomiin pienenpieniin osasiin, jonka aivoille kilpailu ja olemisen taistelu panee suunnattomat vaatimukset, hänen on saatava päivän yhteiskunnalliset, kirjalliset, filosoofiset tunnussanat ilman vaivaa, ilman ponnistusta. Kevyt, älykäs sanomalehtikronikoitsija, kosööri, on hänen paras ymmärtäjänsä ja liittolaisensa. Häneltä saa hän mitä hän välttämättä tarvitsee pysyäkseen ketken tasalla ja voidakseen liikkua ihmisten kesken mielessään turvallinen tietoisuus siitä, ettei mitään, joka kuuluu päivän keskeisimpään harrastuspiiriin, ole singonnut hänen ohitseen. Vaatimukset tällaiselle kosöörille ovatkin sen mukaiset. Hänen tulee olla runoilija, sillä hänen täytyy hallita sanaa ja löytää vertauskuvia kaikelle sille, mitä ei voida sanoin tulkita, hänen tulee olla filosoofi, sillä hänen täytyy nähdä pysyvä ja oleellinen hetken pinnallisten ilmiöiden alla, hänen tulee olla lukenut kaikki kirjat ja hänen täytyy tietää kaikki — ja lisäksi tulee hänen olla ihminen, tunteva ja toimiva ihminen, voidakseen kokemustensa ja inhimillisyytensä auktoriteetilla arvostella ilmiöitä ja elämää. Mutta huomaan, että alan kirjoittaa hymniä kosöörille, mikä ei ollut tarkoitus. Ja kuitenkaan en ole vielä maininnut kaikkea, mitä tällaiselta ihanne-kronikoitsijalta on vaadittava. Hänen tulee olla rohkea, niin että hänellä on uskallusta olla johdonmukainen ja jos niin vaaditaan, esiintyä myöskin yleistä mielipidettä vastaan, ja omistaakseen tämän uskalluksen tulee hänen olla riippumaton (henkisesti ja taloudellisesti). Hän on luonnostaan herra, ei palvelija, ja sentähden on onnellista, jos hän on (niinkuin esim. Mattsson oli) johtavassa asemassa siinä lehdessä, mihin hän kirjoittaa.

Olisi turhaa kuvitella, että Gustaf Mattsson olisi ollut ihanne-kosöörі kaikessa tässä mielessä. Filosoofi hän ei ollut — ja kun sen myönnämme, olemme jo tinkineet huomattavan osan vaatimuksistamme. Kun lähdemme etsimään varsinaisia suuria kosöörejä, löydämme niitä luon-

ENERGON

Suomalaisten lääkärien suosittelema.

Väsymystä, rasittumista ja hermoheikkoutta vastaan ei ole olemassa tepsivämpää valmistetta kuin **Energon,** joka sisältää hermolecithiniä, aivojen ja hermojen tärkeintä ainetta.

Energon'ia on paitsi sairaitten myöskin rasittuneiden henkilöiden nautittava, jotka haluavat korottaa ruumiillista ja henkistä työkykyään.

Ei mikään salaperäinen lääke; täydellinen analyysi ja käyttöohje seuraavat.

Halvempaa kuin muut lecithinkalmisteet.

Saatavana apteekeissa ja rohdoskaupoissa pulverin muodossa, 250 gramman laatikoissa à Smk. 13: —, 100 gr à Smk. 5: 50 ja 50 gr à Smk. 2: 75, sekä pillereitä à 100 kpl. Smk. 3: 25 apteekeista.

Valmisteet tarkastaa Professori, T:ri K. A. Vesterberg.

Päävarasto: **Kauppatorin apteekki, Helsingissä.** 15

Duodecim-seuran eilinen kokous.

Lääkintöneuvos Bergstedtin jälkisäädös ja suomalaiset lääkärit.

Duodecim-seuralla oli eilen ylimääräinen kokous lääkintöneuvos Bergstedt-vainajan Suomen Lääkäriseuralle tekemän jälkisäädöksen johdosta ja suomalaisten lääkärien suhtautumisesta Lääkäriseuran asiassa tekemään päätökseen. Kokoukseen oli saapunut osanottajia hyvin runsaasti, niiden joukossa melkoinen määrä maaseudultakin. Keskustelun alusti tohtori H. von Fieandt seuraavasti:

A. N.! H. H.!

Suomen Lääkäriseura on kokouksessaan viime helmikuun 26 päivänä päättänyt ottaa huostaansa Lääkintöneuvos K. Bergstedtin lahjoitusrahaston. Koska mainitulla lahjoitusrahastolla monessa suhteessa on mitä suurin merkitys ja koska siihen liittyvät lahjoittajan määräykset ilmeisesti vaikuttavat Suomen Lääkäriseuran ohjelmaan ja silminnähtävästi osaksi ohjaavat sen vastaisen toiminnan alalle, joka sangen läheltä tulee koskettelemaan Duodecim seuran tarkoitusperiä, on muutamien Duodecim seuran jäsenten aloitteesta kysymys mainitun lahjoitusrahaston merkityksestä päätetty ottaa pohdinnan alaiseksi Duodecim-seuran tämäniltaisessa kokouksessa ja on minulle jätetty se monessa suhteessa arkaluontoinen tehtävä selostaa kysymyksen varhaisemmat vaiheet ja käsitellä sen periaatteellista ja käytännöllistä merkitystä sikäli, mikäli keskustelun pohjustukseksi on välttämätöntä.

Testamentin sisältö.

Pyydän ensikei lyhykäisesti selostaa Lääkintöneuvos K. Bergstedtin testamentin sisällön. Testamentti jakautuu kolmeen kohtaan, joista ensimmäinen säätää, että kaikki seuraavat testamenttimääräykset astuvat voimaan vasta molempien aviopuolisoiden kuoltua. Toisessa testamentin kohdassa määrätään, että aviopuolisojen Bergstedt omaisuus muutamilla määrätyillä rajoituksilla lankeaa Suomen Lääkäriseuran käytettäväksi »Bergstedtin rahaston» nimellä ja säädetään samalla millä tavalla ja kuinka pitkien ajanjaksojen kuluttua rahaston korkoja saadaan käyttää. Testatorin määräysten mukaan saadaan rahaston korkomäärä käyttää ensimmäisten 25:n vuoden kuluessa — lukien siitä, jolloin Lääkäriseura on vastaanottanut rahaston — joka viides vuosi sekä seuraavien 25-vuotisten ajanjaksojen kuluttua yhä useammin, kunnes seura, hoidettuaan rahastoa sata vuotta, saa käyttää rahastoa vuotuisesti lahjoittajan määräysten mukaisesti. Samasen testamentin kohdassa määritellään mihin tarkoituksiin rahaston tuottamat korot ovat käytettävät. Koska näillä määräyksillä on mitä suurin periaatteellinen merkitys niihin kysymyksiin nähden, jotka tässä kokouksessa tulevat pohdittaviksi ja ratkaistaviksi, pyydän saada sana sanalta siteerata kysymyksessä olevat testamentin kohdat. Testamentin kohta II, K. kuuluu: »Det är vår uttryckliga vilja att de disponibla räntemedlen användas:

1:o till utförande och främjande af vetenskapliga forskningar rörande den svenskatalande befolkningens i Finland sanitära förhållanden och böra läkare med kändt intresse för svensk kultur tages i anspråk för ifrågavarande arbete;

2:o till anordnande och understödjande af medicinsk undervisning på svenska språket; samt

3:o till befordrande af framställningens och svenska språkets ans i Finska Läkaresällskapets publikationer.»

Testamentin viimeiset, kolmas ja neljäs kohta määräävät kuinka on meneteltävä siinä tapauksessa että Suomen Lääkäriseura kieltäytyy vastaanottamasta rahastoa ja säädetään että lahjoitus siinä tapauksessa lankeaa Ruotsalaisen Kirjallisuuseuran hyväksi; mainituissa kohdissa määrätään myöskin, että lahjoitusrahasto jos Suomen Lääkäriseuran ruotsinkieltä puhuvat jäsenet eroaisivat Lääkäriseurasta ja muodostaisivat oman lääketieteellisen yhdistyksen, on luovutettava tälle yhdistykselle. Samoin on meneteltävä siinä tapauksessa, että Suomen ruotsinkieltä puhuvat lääkärit Suomen Lääkäriseurasta riippumatta muodostaisivat uuden lääketieteellisen yhdistyksen; lahjoitusrahasto on myöskin tässä tapauksessa huolimatta siitä, syntyykö uusi yhdistys lahjoittajain eläessä tai vasta heidän kuoltuaan, siirrettävä mainitun yhdistyksen huostaan.

Alustajan käsitys määräysten sisällyksestä.

Edellä olen lyhykäisesti selostanut Lääkintöneuvos Bergstedtin testamentin sisällön ja ne määräykset, jotka Bergstedtin lahjoitusrahaston hoitoon nähden ovat velvoittavia. Ennenkuin jatkan suotakoon minulle tilaisuus muutamin sanoin tehdä selkoa omasta käsityksestäni mainittujen määräysten sisällyksestä ja siitä miten lahjoitusrahaston tarkoitus oikeastaan on ymmärrettävä.

Helposti ymmärrettävistä syistä tulen tässä koskettelemaan ainoastaan testamentin II osan kohtaa K. jossa lahjoittaja lausuu julki ne tarkoitusperät, joita varten rahaston korkomäärät ovat käytettävät. Rahastoa on käytettävä Suomen ruotsinkieltä puhuvain kansanainesten terveydellisiä olosuhteita koskevien tieteellisten tutkimusten suorittamiseen ja edistämiseen ja on lääkäreitä, jotka tunnetusti harrastavat ruotsalaista kulturia, käytettävä tään tutkimustyöhön. Kysymyksessä oleva säädös on merkillinen ensinnäkin siinä suhteessa, että se asettaa kokonaan epätieteellisen qvalifikation, nim. ruotsalaiseen kulturiin kohdistuvan harrastuksen pätevyysehdoksi tieteellisiä tarkoituksia varten aljottuja rahapalkintoja jaettaessa. Mainitun määräyksen kautta sekä tarjoamalla rahastoaan Suomen Lääkäriseuralle on lahjoittaja asettanut seuran, jonka tähänastinen tarkoitus on ollut puhtaasti tieteellistä laatua, valvomaan että kysymyksessä oleva epätieteellinen qvalifikatio ei jää huomioonottamatta ja luonnollisesti tämän kautta saattanut Suomen Lääkäriseuran sangen ikävään asemaan. Mutta huolimatta tästä niin sanoakseni loogillisesta tai periaatteellisesta virheestä testamentin kokoonpanossa on puheena olevalla säädöksellä sinänsä sangen suuri periaatteellinen ja käytännöllinen merkitys. Se nimittäin ei sisällä minkäänlaisia määräyksiä tieteellisistä pätevyysehdoista, jotka olisivat välttämättömänä ehtona palkinnon saamiseen rahaston käyttövaroista ja on siis senlaatuinen, että Suomen Lääkäriseura palkintoja jakaessaan ei tarvitse tai oikeammin ei ole oikeutettu kiinnittämään huomiota mahdollisten hakijain tieteellisiin ansioihin, vaan ainakin etupäässä ellei yksinomaan huolehtimaan siitä, että rahapalkintojen saajat tarpeellisessa määrin ovat osoittaneet harrastavansa ruotsalaista kulturia. On päivänselvää, että näin asian ollen mahdollisesti useinkin tieteellisessä suhteessa vähemmän pätevät henkilöt tulevat palkinnoista osallisiksi ja ansiokkaammat myötähakijat joutuvat syrjäytetyiksi. Periaatteellisessa suhteessa vielä tärkeämmäksi on kuitenkin katsottava se asianhaara että Suomen Lääkäriseura vastaanottamalla Bergstedtin lahjoitusrahaston ja sitoutumalla noudattamaan rahastoon liittyviä säädöksiä siis myöskin on sitoutunut säännöllisesti, eli niin usein kuin palkintoja rahastosta jaetaan, syrjäyttämään tieteelliset ansiot pätevyysehtona. Ilmeisesti joutuvat Lääkäriseuran puhtaasti tieteelliset harrastukset tämän kautta kärsimään ja saavat osaksi astua syrjään muitten seuran alkuperäisiin tarkoituksille vieraitten, nimittäin ruotsalaisen kulturin edistämiseen kohdistuvien harrastusten tiellä. Tuskin tarvinnen huomauttaa siitä, että Suomen Lääkäriseuran merkitys tieteellisenä yhdistyksenä sen jälkeen kuin Seura on ottanut hoitaakseen Bergstedtin lahjoitusrahastoa, melkoisessa määrin on supistunut; sitoutumalla noudattamaan kysymyksessä olevaa määräystä on Lääkäriseura nimittäin riistänyt itseltään mahdollisuuden yksinomaan toimia tieteellisten motivien perusteella ja ainoastaan lääketieteen etuja ja vaatimuksia silmällä pitäen.

Kysymyksessä oleva testamentin toinen kohta momentti K, ei sisällä minkäänlaisia määräyksiä siitä, että Suomen Lääkäriseura olisi velvollinen tai edes oikeutettu valvomaan, että ruotsalaisen kansanaineksen keskuudessa tehtävät terveydellisiä oloja koskevat tutkimukset suoritetaan tavalla, joka vastaa nykyaikaisen tieteen vaatimuksia. Edellä huomautin jo siitä, että minkäänlaista erityistä tieteellistä kompetenssia ei voudita siitä, joka tulee Bergstedtin rahaston palkinnoista osalliseksi ja jota Lääkäriseura käyttää mainittuihin tieteellisiin tutkimuksiin; palkinnon saajan tieteellinen kompetenssi tulee niinmuodoin supistumaan siihen, minkä niin sanoakseni keskimääräinen Lääkäriseuran jäsen voi tarjota. Tämän kaiken kautta puuttuu täydellisesti takeita siitä, etteivät ne tieteelliset, ruotsalaisen kansanaineksen terveydellisiä oloja koskevat tutkimukset, joista testamentin säädöksissä puhutaan, supsitu paljaaksi muotoasiaksi, puhtaiksi pro forma tehtäviksi töiksi, joilta puuttuu kaikki laajempi tieteellinen merkitys. Kaikissa tapauksissa on selvää, että lahjoittaja itse siihen nähden ettei hän säädöksissään näihin seikkoihin ole kiinnittänyt mitään huomiota, ilmeisesti on pitänyt kysymyksessä olevia tieteellisiä tutkimuksia merkityksettöinä toisarvoisina ja selvästi asettanut pääpainon siihen, että ne Lääkäriseuran tai muun vasta perustettavan ruotsinkielisten lääkärien välisen yhdistyksen jäsenet, jotka tunnetusti harrastavat ruotsalaista kulturia, pääsevät fondin rahavaroista osallisiksi. Kaikesta tästä käy eittämättömästi ilmi, että Bergstedtin lahjoitusrahasto, testamentin II osan, K-momentin ensimäisen kohdan perusteella, on tarkoitettu ennen kaikkea turvamaan niitten ruotsinkieltä puhuvien lääkärien taloudellista asemaa, jotka ovat näyttäneet harrastavansa niin sanottua ruotsalaista kulturia.

Edelliseen esityksen nojalla voin siis todeta, että Bergstedtin lahjoitusrahasto on tarkoitettu ennen kaikkea osaltaan edistämään ruotsalaisia kulturivirtauksia lääkäriemme keskuudessa sekä tukemaan niitten taloudellista asemaa, jotka ovat osoittaneet tai osoittavat harrastavansa tätä kulturia. Näin ollen nousee vastattavakseemme kysymys, mikä on ruotsalainen kulttuuri tai toisin sanoen, kuinka käsitteen »ruotsalainen kulttuuri» sisältö siinä järjestyksessä missä käsite esiintyy testamenttisäädöksissä on määriteltävä.

Käsitteellä kansallinen kulttuuri ymmärrämme niitten aatevirtauksien summaa, jotka ovat ominaisia eri kansallisuuksille; kansallisella kulttuurilla käsitämme siis yleistä kulturia — s. o. aatevirtauksia kaikilla henkisen toiminnan eri aloilla — varustettuna niillä erityisillä piirteillä, jotka johtuvat kanan tai kansallisuusryhmän maantieteellisestä asemasta, rotuominaisuuksista, kielestä ja sen käytöstä sekä kansan tai kansallisuusryhmän henkisestä kehitysasteesta. Kun puhumme ruotsalaisesta kulttuurista tässä maassa, asetamme käsitteen ilmeiseti vastakohdaksi käsitteelle suomalaisen kulttuuri painostamalla niitä eroavaisuuksia joita molempien kulttuurimuotojen välillä mahdollisesti löytyy. Mitkä ovat sitten nämä eroavaisuudet? Ruotsalaiselta kulttuurilta tässä maassa puuttuu selvästi sellaisia erikoispiirteitä suomalaiseen kulttuurimuotoon nähden, jotka johtuisivat eri kulttuuria edistävien kansanainesten erilaisesta maantieteellisesta asemasta ja erilaisesta henkisestä kehityksestä. Missä määrin Suomen molempien kansallisuusryhmien erikoiset rotuominaisuudet ovat painaneet ja painavat leimansa maamme ruotsalaiseen ja suomalaiseen kulttuurimuotoon, lienee vaikeata arvioida. Pääasialliseksi ja mitä ei ainoaksi eroavaisuudeksi mainittujen kulttuurimuotojen välillä jää siis sivistyksen välikappaleen ja ilmaisumuodon s. o. kielen erilaisuus.

Edellisessä esitettyjen näkökohtien nojalla en voi tulla muuhun johtopäätöpäätökseen kuin siihen, että Bergstedtin testamenttimääräysten II osan, osan, K-momentin ensimäinen kohta on käsiteltävä niin, että palkintoja rahastosta jaettaessa ennen kaikkea tulevat huomioon otetuiksi ne henkilöt, jotka ovat osoittaneet erityisesti harrastavansa ruotsinkielen käyttöä ja sen intressien turvaamista. Että tämä tulkinta kysymyksessä olevasta testamenttimääräyksestä itse asiassa on oikea, siihen viittaavat selvästi muut kohdat (nimittäin kohdat 2 ja 3) samassa momentissa, joissa yksinomaan kielelliset tarkoitusperät selvästi esiintyvät. Kohdat 2 ja 3 kuuluvat nimittäin niinkuin Herrat kenties muistavat: »de disponibla räntebeloppen användas 2:o till anordnande och understödjande af medicinsk undervisning på svenska språket: samt 3:o till befordrande af framställningens och svenska språkets ans i Finska Läkaresällskapets publikationer.

Mainitun toisen kohdan johdosta tahdon vielä huomauttaa eräästä asianhaarasta. Lahjoitusrahaston korkomäärät ovat heti kun Lääkäriseura on vastaanottanut rahaston, Seuran käytettävissä ylämainittuihin tarkoituksiin. Tästä seuraa, että mainittu määräys ruotsinkielisen lääketieteellisen opetuksen järjestämisestä ja edistämisestä ei suinkaan tarvitse tarkoittaa ruotsinkielisen opetuksen turvaamista yliopistossamme tulevina aikoina, jolloin ruotsinkielen käyttö olojen pakosta mahdollisesti on joutunut uhattuun asemaan, vaan voidaan rahaston varoja ilmeisesti käyttää sen suomenkielen rinnalla kohtuuttoman valta-aseman tukemiseksi, joka ruotsinkielellä tällä hetkellä kieltämättä on lääketieteellisessä opetuksessamme.

Jos muutamin sanoihin tahtoisi keskittää sen, jonka edellisessä olen tuonut esille Lääkintäneuvos Bergstedtin lahjoitusrahaston tarkoituksesta, ei voi tulla muuhun tulokseen kuin siihen, että mainitun rahaston tarkoitus ennen kaikkea on edistää ruotsinkielen käyttöä Suomen lääkäripiireissä, tukea ruotsinkielen valtaasemaa lääketieteellisessä opetuksessa ja antaa taloudellista avustusta ruotsinkielenetuja ja edistämistä harrastaville lääkäreille, jotka enemmän tai vähemmän pro forma lupautuvat tekemään terveydellisiä tutkimuksia ruotsinkieltä puhuvan kansanaineksen keskuudessa.

Katsoen siihen että Suomen Lääkäriseura lahjoittajan määräämillä ehdoilla on suostunut vastaanottamaan ja hoitamaan Lääkintäneuvos Bergstedtin lahjoitusrahaston, on seura selvästi tehnyt vastamainitun tarkoituksen omakseen. Suomen Lääkäriseura on siis päätöksellään astunut puhtaasti tieteelisten seurojen rivistä ja liittänyt entiseen lääketieteelliseen ohjelmaansa myöskin puhtaasti kielellisiä tarkoitusperiä, jotka kohdistuvat ruotsinkielen etujen valvomiseen sillä tavoin, kuin minulla edellä on ollut kunnia esittää.

Asian käsittely Lääkäriseuraassa.

Koska kysymys Lääkintäneuvos Bergstedtin lahjoitusrahaston vastaanottamisesta joutui Suomen Lääkäriseurassa käsittelyn alaiseksi, joka monessa suhteessa on merkillinen ja koska on mahdollista, että se tapa, jolla kysymystä Lääkäriseuran keskuudessa ajettiin tavalla tai toisella tulee vaikuttamaan Duodecim-seuran tämän iltaiseen päätökseen, pyydän lyhykäisesti tehdä selkoa mainitun kysymyksen varhaisimmista vaiheista. Teen sen sitä suuremmalla syyllä katsoen siihen, että Duodecim-seuralla tänään on ilo kokouksessaan nähdä useita maaseutujäsenilä, joille nämä vaiheet luonnolisista syistä ovat jääneet vieraiksi.

Viime tammikuun 4 päivänä ilmoitettiin Suomen Lääkäriseuran viimevuotiselle, nyttemmin eronneelle puheenjohtajalle Lääkintöneuvos K. Bergstedtin testamentista ja siitä lahjoitusrahastosta, jonka vainaja oli tarkoittanut jätettäväksi Suomen Lääkäriseuran hoidettavaksi. Asia oli ensi kerran esillä Lääkäriseurassa sen vuosikokouksessa viime tammikuun 15 päivänä ja esitti sen seuralle eroamisvuorossaan oleva puheenjohtaja ilman että asiaa — niinkuin Lääkäriseuran säännöt tärkeimmistä ekonomisista kysymyksistä edellyttävät — oli Seuran hallituksessa valmistettu ja ilman että suomalehdissä sitä ennen oli ilmoitettu, että sen laatuinen asia kokouksessa tulisi käsiteltäväksi. Mainitussa kokouksessaan päätti Seura yksimielisesti ja kiitollisuudella vastaanottaa lahjoitusrahaston. Lääkäriseuran seuraavassa viikkokouksessa tehtiin vuosikokouksen pöytäkirjaa tarkistettaessa Seuran suomenkielisten jäsenten taholta muistutuksia sitä tapaa vastaan, jolla asiaa edellisessä kokouksessa oli ajettu ja huomautettiin, että kokouksen päätös oli syntynyt niitä muodollisuuksia loukkaamalla, joita Seuran sääntöjen 10, 12 ja 26 pykälä tämänlaatuisia asioita käsiteltäessä edellyttävät. Mainitut pykälät määräävät nimittäin: § 10, että vuosikokouksessa ainoastaan kysymykset, joitten laatu on pykälässä tarkoin määriteltv, ovat eroamisvuorossa olevan puheenjohtajan Seuralle esitettävät; § 12, että kaikista Seuran kokouksissa käsiteltävistä kysymyksistä on ennen kokousta sanomalehdistössä ilmoitettava; § 26, että seurassa ratkaistavat ekonomisessa suhteessa tärkeät kysymykset ovat Seuran hallituksen valmistettavat. Paitsi näitä muodollisia muistutuksia asian varhaisempaa käsittelyä vastaan huomautettiin niistä pitkälle tähtäävistä Lääkäriseuran elämään ja vastaisseen toimintaan haitallisesti vaikuttavista seurauksista, joihin lahjoitusrahaston vastaan ottaminen ja sen säädöksien noudattaminen Seurassa veisivät. Koska pöytäkirjan tarkistaminen mainitussa kokouksessa niinkuin yleensä yhdistysten toiminnassa merkitsee ja voi sisältää vain edellisten päätösten toteamisen, ei luonnollisesti mainituilla huomautuksilla voinut olla mitään käytännöllistä merkitystä asian ratkaisuun nähden.

Ennen Lääkäriseuran seuraavaa kokousta jätettiin Seuran puheenjohtajalle kirjelmä, jossa uudelleen kosketeltiin Bergstedtin testamenttikysymystä. Kirjelmä oli Osv. Strengin ja allekirjoittaneen laatima ja pyydettiin siinä, katsoen siihen, että Lääkäriseuran päätös Bergstedtin rahastoa koskevassa asiassa kirjelmän allekirjoittajien harkinnan mukaan oli syntynyt tavalla, joka soti vastoin Seuran sääntöjen (§ 10, § 12, § 26) määräyksiä, että kysymys mainitun rahaston vastaanottamisesta otettaisiin uudelleen pohdittavaksi ja ratkaistavaksi. Samassa kokouksessa, nimittäin Lääkäriseuran vuosikokouksessa viime helmikuun 12 päivänä jätti Max Oker-Blom Seuralle kirjelmän, jossa esitettiin perusteellisesti motiverattu ehdotus siitä, että Lääkäriseura päättäisi luovuttaa Bergstedtin rahaston Ruotsalaiselle Kirjallisuusseuralle, joka ehdotus kuitenkin, siinä tapauksessa, että Seura muodollisista syistä ottaisi kysymyksen lahjoitusrahaston vastaanottamisesta koko laajuudessaan uudelleen käsiteltäväksi sääntöjen edellyttämällä tavalla, saisi raueta.

Lainoppineitten mielipide.

Kirjelmien eiheuttama keskustelu mainituissa Seuran kokouksissa rajoittui luonnollisista syistä asian muodolliseen puoleen, ja lausuivat useammat puhujat käsityksenään, että Lääkäriseura, Bergstedtin rahaston vastaanottamista koskevaa kysymystä vuosikokouksessa käsitellessään, oli menetellyt muodollisesti oikein ja että mainitussa kokouksessa tehty pää-

Uusi hinnastomme

käsittävä

kaikenlaisia metsä-, koriste- ja pensasaitapuita, marjapensaita, hedelmäpuita, puiden siemeniä y. m., y. m. on ilmestynyt ja lähetetään pyynnöstä ilmaiseksi.

Huom.! Meidän halvat hintamme.

Osakeyhtiö Ruokolan Taimitarha

ja

Suomen Puusiemenkauppa

Helsinki, Annankatu 2, puh. 3743.

(S. L. 5555 94069)

TIITUS:

TEE TYÖ JA OPI PELAAMAAN

Hinta sid. 4: 50, nid. 3: 50.

Viime helmikuun alkupäivinä ilmestynyt kolmas painos sai heti niin vilkkaan menekin, että olimme pakotetut aivan pian ajattelemaan neljättä painosta. Kolmannen painoksen nidotut kappaleet loppuivat varastostamme eilen, mutta neljäs painos on myöskin valmis.

Neljäs painos

on aivan yhtä hauska kuin kolmaskin sekä samanhintainen, joten sekin saanee nopeasti ansaittua kannatusta.

Kustannusosakeyhtiö Kirja

4610

Kruununverojen ja palstaverojen rästikanto Espoossa on t. k. 23 p:nä klo 10 a.-p. kunnantalolla Espoon aseman lähellä.

Manttaalikirjoitus on t. k. 15 p. klo 9 a.-p. samassa ja on silloin kaikkien palstatilallisten sakon uhalla **kirjallisesti ilmoitettava kaikki** vuoden alussa huviloissaan asuneet henkilöt.

K. A. Koskinen.

(S. I. 5680) 4723

Kellot, Kihlat

(ilman juotossaumaa)

y. m. **kulta- ja hopeatavarat** saadaan voittamattoman halvalla

K. Kallion

Kello- ja Kultatavarainliikkeestä

Mikonkatu 11. 12

rollisesti ensi sijassa coseur-sanan kotimaasta Ranskasta. Jos Montesquieu olisi kirjoittanut »Persialaiskirjeensä» johonkin aikakautiseen julkaisuun, ei sen lehden toimituksella varmaan olisi ollut syytä valittaa lukijain puutetta — Sainte-Beuve kohosi »Constitutionel»- ja »Moniteur»-lehtiin kirjoittamillaan maanantai-jutelmilla romantiisen koulun vaikutusvaltaisimmaksi arvostelijaksi — ja Rémy de Gourmont, tullakseni kaikkein uusimpaan aikaan, hankki ennen muita älykkäillä koseriollaan »Mercure de France»-aikakauskirjalle sen valitun kirjallisen yleisön. Saksankielisellä sanomalehdistöllä on tuskin ollut nerokkaampaa kronikoitsijaa kuin Heinrich Heine. Nämä ja muut suuret kosöörit ovat osoittaneet, että mikään käsiteltävä aihe ei sinänsä ole arvokas tai arvoton, kaikki riippuu siitä, miltä taustaa vastaan se asetetaan. Näennäisesti pienestä ja tilapäisestä voi tällainen sanan fakiiri houkutella esiin salaperäisiä hieroglyyfejä, joiden selittämiseen hän yksin omistaa tarvittavan avaimen.

Sanomalehti-jutteliian kaksinaisen tehtävän kasvattaa ja huvittaa oli Mattsson osannut omellisella tavalla yhdistää. Ehkä hänen ilonpitonsa joskus veivät hänen jutelmansa hiukan tyhjään eikä aina erikoisen sukkelaan leikittelyyn sanoilla. Hänen erinomaisen runsaat sana-vitsinsä lasketutuivat joskus hyvinkin vaatimattomalle tasolle. Mutta joskin Mattsson otti tehtävänsä sanomalehtijuttelijana usein enemmän huvittamisen kannalta, toisinaan kenties ajatellen tässä suhteessa liiaksi naislukijoitaan, jotka epäilemättä muodostivat hänen kaikkein uskollisimman yleisönsä, astui kuitenkin hänen persoonallinen sanottavansa siksi selvästi esiin hänen kirjoitelmistaan, että ilman vaivan voimme niistä lukea hänen harrastustensa suuntaa, hänen ihanteitaan ja hänen »opetuksiaan».

Ensinnäkin saamme tehdä sen huomion, että hänen ihanteensa olivat hyvin kansainvälisiä. Millekään erikois-suomalaiselle ei hän ole koskaan uhrannut, pikemmin on hän aina osoittanut meille europpalaisia esikuvia. Luulen, että se tyyppi, joka omisti hänen myötätuntonsa, sisältyy jotenkin tarkkaan siihen, mitä kansainvälisellä kielellä kutsutaan nimellä gentleman. Tällöin ajatelen etupäässä tämän nykyaikaisessa sivistys- ja suurkaupunki-elämässä syntynyen ja kehittyneen tyypin moraalista puolta: sitä täsmällisyyttä, sanansapitäväisyyttä, suoruutta ja itsensä-hillitsemiskykyä, jonka katsotaan kuuluvan tähän valkean rodun viimeiseen miehiseen edustajaan, ritarin ja kavaljeerin jälkeläiseen. Veisi liian pitkälle koettaa näyttää otteilla Mattsonin jutelmista miten hän tavan takaa laskee ivansekaista leikkiä maanmiehistään, joilla gentlemanni-hyveet eivät yleensä suinkaan vielä ole veressä — kaukana siitä! Mutta kuinka paljon gentlemanni-tyyppiin lieneekin kristallisoitunut nykyaikaista kulttuuria, ei se kuitenkaan luonnollisesti yksistään vastannut Mattsonin ihmisyys-vaatimuksia. Moralistina ja maailmanporvarina piti hän tähän tyyppiin sisältyvien hyveiden esiläpitämistä meillä ja meille terveellisinä.

Mattsonin notkea ja vilkas älyllisyys yhdistyneenä hänen harrastustensa monipuolisuuteen aukaisi hänen lukijalleen kulttuurinäköaloja, jotka eivät suinkaan enää mahdu yksistään gentlemannin käsitteeseen. (Gentlemannilla ei ole mitään velvollisuuksia olla älykäs eikä hänellä liioin ole mitään velvollisuuksia ymmärtää kemiaa, tähtitiedettä, runoutta, taidetta, yhteiskuntapolitiikkaa j. n. e.) Mattsonin retkeilyt eri tieteiden aloille, joilta hän toi mukanaan vakavampiin kirjoituksiinsa, esim. Arguksessa, usein aivan kosmillisia näköaloja ja pikkujutelmiinsa hauskoja havaintoja ja sukkeluuksia, todistivat harvinaisen monipuolista ja täsmällistä tietämistä. Siinä tyylin keveydessä ja vivahdusrikkaudessa, jolla hän esitti tieteellisiä jutelmiaan, sivuutaa hän tunnetun ruotsalaisen luonnontieteilijän ja sanomalehtimiehen Bengt Lidforssin, jota hän jossain määrin muistuttaa. Jos tahtoo etsiä ruotsinmaalaisesta sanomalehdistöstä jotakin vastaavaisuutta siile, mitä Mattsson oli Suomessa noin puolen vuosikymmenen aikana muoto- ja kielitaiturina julkisen sanan palveluksessa, saa luullakseni mennä takaisin aina Dalniin ja hänen Arguksensa saakka.

Mattsonissa oli paljon synnynnäisestä estetiikosta. Se ei ilmennyt ainoastaan hänen tyylitajussaan, vaan myöskin hänen sivistys-sympatioissaan. Hänen mielenkiintonsa piiriin mahtui paljon näennäisesti pinnallista, hän saattoi pitää pieniä enemmän tai vähemmän naamioituja luentoja seuratavoista, esiintymisestä julkisilla paikoilla, puvuista ja epäkauniista puheenparsista. Hänellä oli suuri kunnioitus myöskin kulttuurin ulkonaisia ilmenemismuotoja kohtaan, joita nuori sivistys usein vain vastahakoisesti ja hitaasti omistaa. Luulen, että hän olisi koko sydämestään yhtynyt Voltairen verrattomaan, mutta vaikeasti käännettävään lauselmaan: »Le superflu — chose très nécessaire!» (Ylellinen: tuiki tärkeä asia!) Tällainen mielenlaatuhan on kulttuuria kannattava mitä suurimmassa määrässä. Kaikki se mikä ahtaan porvarillisen käsitykseen mukaan kuuluu yleliisyyteen — ja mikä on esim. »ylellisempää» kuin kauniit seuratavat, taide ja kirjallisuus! — löytää tällaisessa mielenlaadussa suojelijan ja löysi nimenomaan juuri Mattsonissa. Vaikkakin hänen arvostelmansa kirjallisissa ja taiteellisissa asioissa useinkin olivat verraten dilettanttisia, kuulti niistakin aina näkyviin hänen kunnioituksensa esteetistä kulttuuria kohtaan.

Mutta kuinka yleis-europpalaisena, kuinka kulttuurisena ja monipuolisena maailmanmiehenä hän kirjoitelmissaan esiintyikin, eli hänessä kuitenkin syvimmällä luonnonlapsen vaivaton ja terve arvostelukyky. Tämä alkuperäinen suhtautuminen elämän ilmiöihin antoikin ensi sijassa hänen arvosteluilleen niiden tuoreuden ja viehätyksen. Kietoutuneena huumorinsa vaippaan kulki hän kanssaihmistensä kesken, silmät ja korvat avoinna, tehden havaintoja lähimmäistensä hyveistä ja heikkouksista ja kartuttaen alituisesti ihmistuntemuksensa korvaamatonta pääomaa. Hän kehittyi lakkaamatta, hänen »Valituissa kirjoitelmissa» on välimatka ensimäisistä matkakirjeistä viimeisiin sanomalehtijutelmiin sangen suuri. Huomioiden runsaus käy vuosi vuodelta rikkaammaksi ja ilmaisukeinot tulevat täsmällisemmiksi ja sukkelammiksi. Mutta personallisuuden ydin pysyy luonnollisesti samana. Kulttuurikerrostumien ja tietomäärien alla elävät humoristin ja luonnonihmisen sympatiat kaikkea sitä kohtaan, mikä on teeskentelemätöntä, suoraa, terveltä ja luonnollista. Kuinka verraton ja kuinka kuvaava onkaan esim. seuraava lauselma Mattsonin viime vuosilta: »Luonto on meikein aina äärimmäisiin saakka yhäinen. Me ihmiset olemme muodostelleet käsitteen tehdäksemme sen meille mukavammaksi.»

Mattsson, kouliutunut luonnontieteilijä sanomalehtimiehenä, toi aina tilapäisiin jutelmiinsakin jotain tieteiden menetelmästä: ennen kaikkea täsmällisyyden ja asiallisuuden. Kuinka laajoille aloille hän ulottikin harrastuksensa ja huomionsa, olivat hänen tietonsa aina luotettavia. Hän oli äärimmäisyyteen saakka tarkka, pikku seikoistakin, esim. muukalaisten nimien oikeinkirjoittamisesta. Tässä suhteessa oli hän sanomalehtimiehenä aivan esikuvaksi kelpaava ja erosi edukseen m. m. viimeisten vuosien ehkä kuuluisimmasta ranskalaisesta kosööristä Rémy de Gourmont'ista. Viimemainittu, jonka jutelmat muutoin liikkuivat (hänkin on jo kuollut, viime syksynä) aivan toisessa filosoofisessa tasossa kuin Mattsonin, saattoi olla hyvinkin huolimaton tosiasiain käsittelyssä. Hän onkin kirjoittanut m. m. seuraavan itsetunnustusta sisältävän lauseen: »Jutella asioista, joita tuntee liiankin hyvin, kuinka joutavaa!» Mattsson tahtoi luullakseni jutella vain asioista, joita hän tunsi ja joihin hän oli perehtynyt. Kaikki metafysiikka ja kaikki »psykologiseeraaminen» ranskalaiseen tapaan oli hänelle vierasta. Pohjoismaiseen, hiukan karuun, mutta perinpohjaiseen asiallisuuteen oli hänessä yhtynyt onnellinen muotokyky. Ja molemmissa näissä ominaisuuksissaan, luotettavassa asiallisuudessaan ja keveässä, kehittyneessä muotosaavutuksessaan on Mattsonin sanomalehtitoiminta säilyvä kiitollisessa muistissamme.

Huumorissaan hän on ennen kaikkea skandinaavi (ehkä voisi sanoa fennoskandinaavi). Hänen sukulaisuutensa esim. sellaisen leikinlaskijan kuin Albert Engströmin kanssa on aivan ilmeinen. Skandinaavisen vitsin edustajista on Mattsson epäilemättä kaikkein tyypillisimpiä.

V. A. K.

— Aikakauslehtiä on ilmestynyt: Kodin Kuvasto n:o 11.
Suomen vakuutusyhdistyksen aikakauslehti no 5.
Elanto no 2.
Lounais-Suomen Maatalouslehti n:o 10.
Maatalous n:o 5.

Toinen painos

Kauppis-Heikin
romaanista
Savolainen soittaja.

Wiime jouluna sai tämä romaani ojakseen arwostelun yksimielisen tunnustuksen. **„Elämän ja ihmisten tuwailijana wie Kauppis-Heikki siinä woiton itsestään. 'Savolaisen soittaja' on epäilemättä joulun paras kirja"**, sanoi m. m. Ylioppilaslehden arwostelija.

228 siwua, hinta 3 mk.

Werner Söderström O. Y.

Toinen painos

Ingeborg Maria Sidin
romaanista
Siellä kotona . . .
Kuwia wanhasta pappilasta.

„Wiehättäwä kirja, tähtinä tunteen hehkua la runollista kanneutta." (Kotimaa.)

Kirjan ensimäinen painos myytiin loppuun jo ennen joulua. Toinen painos sisältää 260 siwua ja maksaa 3: 50.

Saatawana kirjakauppoista ja asiamiehiltämme.

Werner Söderström O. Y.

4631

Söderströmin 50 pennin sarjassa

on edelleenkin julkaistu miellyttäwää lukemista koti- ja ulkomaan kaunokirjallisuudesta. Äskettäin on sarjaan liitetty kahtena niteenä

Marja Salmelan
suosituin romaani
Kappale kahden matkaa,

joka siten on nyt ilmestynyt jo kolmantena painoksena.

„Kirja on todellisella tunteella kirjoitettu, — elämän laulu sei siinä niin tuttuna ja wakuuttawana, että sitä kuunnellessa unohtaa tyhjin paikottaiset puutteet. — — —. Mieltäkiinnittäwän, uutuudellaan wiehättäwän aiheensa ja tämän elämää ymmärtäwän kirsimysjäweleensä takia löytää tämä tarina warmasti tiensä jokaiseen ymmärtäwään sydämeen." (Aamulehti.)

Kirjakauppoissa ja asiamiehiltämme.

Werner Söderström O. Y.

4632

Parantolojen ja Lepokotien
omistajia pyydetään casi postissa lähettämään käsikirjoituksen ja valokuvan lepokodistaan, jos haluavat saada tiedonantonsa painetuiksi »Parantolat ja lepokodit 1916» julkaisuun.

Suomen Matkailijayhdistys,
Helsinki, P.-Esplanaadink. 21.
(S. I. 5418) 4684

卐卐卐卐卐卐卐卐

Helsingin Sanomain tilaajamäärän kasvaminen.

Tänäkin vuonna on Helsingin Sanomain tilaajamäärä osottanut jatkuvaa ja säännöllistä nousua. Jo nyt maaliskuun alussa on levikki suurempi kuin wiime wuonna sen korkeimmillaan ollessa. Nykyään leviää Helsingin Sanomia sunnuntaisin 47,000 ja arkipäiwinä 34,000 kpl. Sunnuntaipainos on nyt 9,000 kpl. suurempi kuin wuosi sitten. Arkipäiwäpainos on saman ajan kuluessa kasvanut 6,000 tilaajolla.

(Hels. San.) 4734

卐卐卐卐卐卐卐卐

Talde-käsityö-Kurssit

Maalisk. 15 p. aikaville kursseille otetaan wielä muutamia oppilaita. Ilmoittautua voidaan puhel. 2815.

Elsa Kyander-Elenius.

Kurssit pidetään atelierissa, Bulevardinkatu 2.

Jättiläisromaani

Tällä wiikolla saapuu kirjakauppoihin kaksi ensimäistä osaa suomenkielisen kaunokirjallisuuden laajimmasta teoksesta, ansaiten kaikkien hywän lukemisen ystäwän huomiota: kustannusyhtiömme on nimittäin nyt alkanut ilmestyä Alexandre Dumas'n kuuluisan muskettisoturisikermän pääromaani

Bragelonnen warakreiwi
eli
Muskettisoturien wiimeiset urotyöt
(ilmestyy 10 osana à 1 mk.)

aiwan huokeahintaisena, mutta ajattaan arwokkaana suomennoksena. Tämä waltawa romaani on ennen muita se teos, jolla Dumas sai kuolemattoman maineensa werrattoman jännittäwien ja mielenkiintoisten historiallisten romaanien kirjoittajana. Yhdistäen historian ja seikkailukirjan, aatteellisuuden ja wirkistäwän kilpeyden mitä mestarillisimmaksi kokonaisuudeksi on Dumas erityisesti suuri laajojen kansankerrosten kirjailija, mutta keweässä kelpoisuudessaan hän samalla säilyttää korkean kirjallisen tason, joka on antanut hänen parhaille tuotteilleen klassillisen arwon ja saanut niille kaikkien lukijapiirien suosion jokaisessa siwistysmaassa.

Skotlantilainen kirjallisuushistorioitsija ja estetiikko Andrew Lang kaunoksi muskettisoturi-teoksista: „Kuka lukee yhden noista romaaneista, tahtomatta saada käsiinsä seuraawaa ja seuraawan jotkan ja jos mahdollista yhä lisää?" Niinpä on myös meiltä ahinaisen tiedusteltu „seuraawaa", kun olimme julkaiseet aikaisemman romaanin. — ja sellaista jännityksyttä odotusta eiwät muut kaunokirjalliset käännöshankkeet saa ujakseen. „Bragelonnen warakreiwi" on Dumas'n parhaan tuotannon huippu ja maailman kirjallisuuden wiehättäwimpiä tuotteita, terwetullut Dumas'n meitäläisille ystäwille ja erillisenä kokonaisuutena sowelaisin kaikille, jotka eiwät waremmin ole hankkineet Dumas'n romaaneja. Se ilmestyy nyt pohjoismaiden ainoana lyhentämättömänä käännöksenä; muualla on poikkeuksellisen mahtawa koko pakottanut jättämään pois lukuisia tapausjaksoja, mutta me julkaisemme ehdotetun kaiki

2400 siwua 10 osaa yht. 10 markalla

siinä wakaumuksessa, että wähäwaraisemmillekin käy helpoksi hankkia tämä hywän kaunokirjallisuuden waliotcos **1 mkn hintaisina osina** wähitellen; kuin teoksen kommenestä ojasta tulee tapaillaan itsenäinen, omalla kuwallisella konsiehdellä warustettu ja sopiwaan kohtaan päättywä, sisältäen noin 220—250 siwua.

Maisteri W. Hämeen-Anttilan taattuna suomennoksena ja ulkoasultaan siroilli uidoksilli hwoliteltuna on tämä erittäin helppo-luettaw mestariteos suunniteltu walmistuwaksi yhtyhyn menessä, ja koneena wiiteen niteeseen sidottuna julkaisuna se silloin on jokaisen koti- ja lainakirjaston huomattawimpia kirjoja. Tämänwuotisen käännöstuotannon merkkiteoksena se kankittakoon luettawaksi ennen muita. Kaikki hywän herkien ajanwieton harrastajat muistakoot tilata jen heti, sillä mutta painosta ei woi tällaisesta jättiläiskirjasta ilmestä taas sukupolwen aikoihin.

Tilauksia ottamat wastaan kaikki kirjakaupat ja lukuisat asiamiehemme. Uusia asiamiehiä otamme joka kylään. Menetki on kaikkialla hywä, sillä edellytykset ovat paremmat kuin millään muulla kaunokirjallisuudella. Tarkempia tietoja ja tilauslistoja saadaan kaiksta kirjakauppoista ja kustantajalta.

Katsokaa „Bragelonnen warakreiwin" kahta ensimäistä osaa kirjakauppoissa! Tutustukaa alkuun, niin Te tilaatte heti parhaan kesäluettawan, mitä on tarjona!

Arwi A. Karisto.
Kustannusliike, Hämeenlinna.

4572

Juhani Ahon
uusi teos
Rauhan erakko

on walmistunut. Lähetykset saapuwat maaseudun kirjakauppoihin tämän wiikon ensimäisinä päiwinä.

Hinta nid. 4: 25; sid. 5: 75.

Kustannusosakeyhtiö Otawa.

4628

tös siis oli katsottava Seuran sitovaksi päätökseksi. Tueksi tälle katsantokannalle luki herra Hagelstam entiseltä prokuraattorilta Julius Grotenfeltiltä hankkimansa juridisen lausunnon, jossa lausunnon antaja esittää käsityksenään, että mainittu päätös ei ole syntynyt sääntöjen vastaisesti (»i verklig strid med lag eller föreningens stadgar») ja että sitä siis on pidettävä Lääkäriseuran edelleen voimassa olevana laillisena päätöksenä. Koska kuitenkin useat puhujat olivat siltä kannalla, että Lääkäriseuran varhaisempi päätös puhtaasti formalisessa suhteessa voisi antaa aihetta muistutuksiin, päätti kokous lykätä asian ynnä mainitut kaksi kirjelmää Seuran hallituksen pohdittaviksi.

Suomen Lääkäriseuran viikkokokoukseen viime helmikuun 26 päiwänä oli Seuran hallitus waimistanut mietinnön, jossa ensinnäkin kosketeltiin kysymystä siitä, oliko Lääkäriseuran alkuperäinen päätös Lääkintänewos Bergstedtin lahjoitusrahastoa koskewassa asiassa tehty sääntöjen edellyttämiä muodollisuuksia warteenottamalla. Lisäselwitysten saamiseksi mainittuun seikkaan nähden oli Seuran hallitus hankkinut lausunnon kahdelta tunnetulta lakimieheltä nimittäin tri Onni Talaksela ja entiseltä prokuraattorilta Lorenzo Kihlmanilta; näistä edellinen, Tohtori Talas tulee lausunnossaan siihen päätökseen, että Lääkäriseuran wuosikokouksessa tammikuun 15 päiwänä tehty päätös on katsottawa syntyneeksi tawalla, joka sotii Seuran sääntöjä wastaan sekä, että ainakin sääntöjen 12:n pykälän määräyksistä poikkeaminen on ollut siitä laatua, että mainittua päätöstä ei woi pitää Seuran laillisena päätöksenä (»att det af Finska Läkaresällskapet fattade beslutet att emottaga de af Medicinalrådet Bergstedt testamenterade medlen fattats i strid mot §§ 12 och 26 af Sällskapets stadgar samt att åtminstone lederandet af § 12 är af den art att beslutet icke kan anses vara af Sällskapet laglig fattadt»).

Prokuraattori Kihlmanin lausunto päättyy siihen, että Suomen Lääkäriseuran viime tammikuun 15 päiwänä tekemää päätöstä, jonka kautta Seura wastaanotti Lääkintöneuwos Bergstedtin lahjoituksen, waikka päätös syntyikin sääntöjen määräyksiä syrjäyttämällä, ei woi pitää nulliteettina tai lakaneena olemasta. Mutta katsoo Prokuraattori Kihlman, että Seuran jäsenelle, joka ei ollut läsnä kysymyksessä olewaa päätöstä tehtäessä, on myönnettäwä täysi oikeus asianomaisilta anoa, että asia otettaisiin uudelleen käsiteltäwäksi, jossa tapauksessa Seuran puheenjohtaja olisi sekä oikeutettu että welwollinen — Seuran edellisen päätöksen sitä estämättä — ottamaan asian uudistetun käsittelyn alaiseksi («Föreningsmedlem, åtminstone sådan som icke närvarit vid sammanträdet, måste, enligt min mening, tillerkänna befogenhet att hos vederbörande anhålla om att ärendet blefvo, oberoende af det där redan tillkomna beslutet, efter föreskrifven kungörelse ånyo till handläggning upptaget. Således vore ordföranden såväl berättigad som skyldig att på sådan anhållan utan hinder af det tidigare beslutet företaga ärendet till förnyad behandling»).

Lääkäriseuran hallituksen mietintö.

Mainittuun kokoukseensa walmistamassaan mietinnössä ehdottaa Lääkäriseuran hallitus, katsoen siihen, että asiantuntijain lausunnot Seuran tammikuun 15:nä päiwänä tekemän päätöksen laillisesta pätewyydestä käywät eri suuntiin ja siihen, että muodolliset näkökohdat eiwät estä kysymystä uudelleen Seuraasa käsittelemästä, että asia muodollisista syistä koko laajuudessaan otettaisiin Seurassa uudelleen pohdittäwäksi. Mietinnössään koskettelee Seuran hallitus myöskin jossain määrin kysymyksen esiallista puolta ja niitä näkökohtia, joita Seuran suomalaisten jäsenten taholta silloin oli esitetty ja jotka seikat mainittujen jäsenten käsityksen mukaan puhuiwat Bergstedtin lahjoitusrahaston wastaanottamista wastaan. Tässä suhteessa rajoittuu hallitus kuitenkin pääsiassa wiittaamaan siihen, että muitten tieteellisten seurojen, jopa Yliopistommekin stipendirahastojen alalta woidaan tuoda esiin esimerkkejä sellaisista lahjoitusrahastoista, joista rahapalkkioita jaettaessa muitakin kuin tieteellisiä kwalifikatioita lahjoittajien määräysten mukaan on huomioon otettawa, mikä seikka niin ollen ei ole estänyt mainittuja tieteellisiä seuroja testamentarisia lahjoituksia wastaanottamasta, waikkapa niihin liittyisikin säädöksiä, jotka luonteeltaan ja tulkintamahdollisuuksinsa nähden olisiwat samaa laatua kuin määräykset Lääkintäneuwos Bergstedtin testamentissa. Etupäässä näihin asianhaaroihin wiitaten ehdottaa hallitus, että Lääkäriseura tahtoisi päättää kiitollisuudella wastaanottaa mainitun lahjoitusrahaston.

Seuran hallituksen mietintöön liittyi hallituksen ja Seuran puheenjohtajan Herra Sivénin wastalause, jossa hän etupäässä Lääkintäneuwos Bergstedtin testamentin kolmannen osan määräyksiin wiitaten ehdottaa, että Lääkäriseura kieltäytyisi kysymyksessä olewaa lahjoitusrahastoa wastaanottamasta. Mainittu osa testatorin säädöksistä — nimittäin se kohta, jossa määrätään, että lahjoitusrahasto, siinä tapauksessa, että useammat maamme ruotsiapuhuwista ja ruotsalaista kulturia harrastawista lääkäreistä croaisiwat Lääkäriseurasta ja muodostaisiwat uuden lääketieteellisen yhdistyksen, olisi luowutettawa tälle yhdistykselle — sisältää nimittäin wastalauseen laatijan mielestä ajatuksen Lääkäriseuran wastaisesta hajoamisesta kielellisellä pohjalla; rahaston wastaanottaminen tekisi tämän mahdollisuuden Seuran hajoamiseen, jota luonnollisesti kaikin tawoin olisi koetettawa wältää, uhkaawaksi.

Keskustelut.

Lääkäriseuran wiikkokokouksessa wiime helmikuun 26 päiwänä otettiin hallituksen laatiman mietinnön ensimäinen ehdotus ensin keskustelun alaiseksi, joka ehdotus, niinkuin huomautin, kohdistui siihen, että Lääkäriseura ottaisi Lääkintäneuwos Bergstedtin lahjoitusrahaston wastaanottamista koskewan kysymyksen uudelleen käsiteltäwäksi. Kokouksessa esiintyiwät puhujat näkyiwät, muistaakseni yhtä ainoata poikkeusta lukuunottamatta, kaikki asiallisesti kannattawan hallituksen ehdotusta. Sitäwastoin oli suurempaa erimielisyyttä huomattawissa siihen nähden, kuinka Seuran mainittuun suuntaan tähtäämä päätös oli formuleerattaw. Werrattain pitkän keskustelun jälkeen hywäksyi Seura, hylkäämällä mietinnön ensimäisen ponnen, Herra Tolletin tekemän ehdotuksen, jonka mukaan Lääkäriseura päätti ottaa Bergstedtin rahaston wastaanottamista koskewan kysymyksen uudelleen käsiteltäwäksi, koska muutamat Seuran jäsenistä, katsoen siihen, että sääntöjen 12 pykälän määräyksiä asian waremmassa käsittelyssä ei oltu noudatettu, olivat tunteneet oikeutensa loukatuiksi.

Keskustelussa, joka tämän jälkeen kohdistui kysymyksen asialliseen puoleen eli hallituksen mietinnön toiseen ehdotukseen, huomautettiin suomenkieliseltä taholta niistä waikeuksista, jotka Lääkäriseuralle koituisiwat, jos Seura päättäisi wastaanottaa Bergstedtin rahaston ja niin ollen sitoutuisi noudattamaan testamentin säädöksiä. Erityisesti painostettiin, että Seura näin ollen tulisi johdonmukaisesti syrjäyttämään tieteellisen kompetenssin pätewyysehtona palkintoja fondin rahastosta jakaessaan sekä niin ollen ohjelmanmukaisesti uhraamaan tieteelliset intressinsä muitten Seuran warsinaisille tarkoituksille wieraitten intressien, nimittäin ruotsalaisten kulturi-intressien hywäksi. Wielä huomautettiin siitä, että Seuran merkitys puhtaasti tieteellisenä yhdistyksenä tämän kautta tulisi wähenemään sekä siitä, että wastaisuudessa Seuran sisällinen elämä ja keskinäinen rauha todennäköisesti arweluttawassa määrässä tulisi kärsimään, jos Seura päättäisi säädöksien mukaisesti entiseen ohjelmaansa liittä mainituuaisia tarkoituksiä, jotka eiwät woi olla yhteisiä kaikille Seuran jäsenille. Kokouksessa esiintyiwät puhujat suomenmieliseltä taholta wastustiwat kaikki mainituuaisista periaatteellisista syistä rahaston wastaanottamista — yhtä puhujaa lukuunottamatta, joka kuitenkin niin sanoakseni enemmän käytännöllisiä näkökohtia huomioon ottamalla joutui samaan tulokseen — ja yhtyiwät ehdotukseen, että Lääkäriseura kieltäytyisi wastaanottamista Lääkintäneuwos Bergstedtin lahjoitukrahastoa.

Päätös: 38 äänellä 20 wastaan.

Keskustelun kuluessa ei Seuran enemmistön puolelta tuotu esille mitään, joka olisi woinut kumota tai edes asiallisesti waikuttaa siihen katsantokantaan, jota kokouksen suomalainen wähemmistö oli asettanut edustamaan ja niihin syihin, jotka sen taholta oli esitetty. Herra Tigerstedtin keskustelun kuluessa tekemä ehdotus, joka kulki siihen suuntaan, että Lääkäriseura lausuisi käsityksenään, että määritelmää »kändt intresse för svensk kultur» testamentin toisen osan K-momentin ensimmäisessä kohdassa olisi tulkittawa niin laajasti kuin suinkin ja että Lääkäriseura tässä wakaumuksessa päättäisi ottaa wastaan Bergstedtin lahjoituksen, woitti tosin jossain määrin kannatusta Seuran ruotsinmieliseen enemmistöön lukeutuwien jäsenten puolelta. Walmistawassa äänestyksessä sai tämä ehdoitus kuitenkin wäistyä hallituksen mietinnössä esitetyn ehdotuksen tieltä. Lopullisessa äänestyksessä päätti Seura 38:lla äänellä 20 wastaan kiitollisuudella ottaa huostaansa Lääkintäneuwos Bergstedtin lahjoitusrahaston.

Tätä seuran päätöstä wastaan panimat muutamat wähemmistöön kuuluwat Seuran jäsenet wastalauseen, joka kokonaisuudessaan oli näin kuuluwa:

Kokouksessaan wiime helmikuun 26 päiwänä päätti Suomen Lääkäriseura ottaa huostaansa Lääkintäneuwos K. Bergstedtin lahjoitusrahaston huolimatta niistä asiallisista ja kysymystä selwittäwistä wastaäänitelsta, jotka wähemmistön taholta tuotiin julki. Lahjoitusrahastoon liittyiwät testamenttimääräykset ouat ilmeisesti sitä laatua, että Suomen Lääkäriseura wastaanottamalla mainitun rahaston on sitoutunut palkintoja rahastosta jakessaan johdonmukaisesti syrjäyttämään tieteellisen kompetenssin pätewyysehtona ja niin ollen riistänyt itseltään mahdollisuuden tulewaisuudessa toimia yksinomaan tieteellisten motiwien perusteella ja ainoastaan huomioonottamalla lääketieteen etuja ja waatimuksia; mainitulla päätöksellään on Suomen Lääkäriseura samalla loukannut sitä aatetta, joka waremmin — Seuran perustamisesta aina tähän saakka — on sen toiminnaa ohjannut ja puhtaasti tieteellisten tarkoituksiensä rinnalle asettanut muita Seuran warsinaiselle tehtäwälle wieraita tarkoitusperiä.

Näihin tosiseikkoihin perustuen lausuwat allekirjoittaneet julki jyrkän paheksumisensa Lääkäriseuran päätöksen johdosta.

Helsingissä, maaliskuun 3 päiwänä 1916.

Lääkäriseuran ja Duodecim-seuran ristiriita.

H. H.: Olen koettanut tehdä selkoa Bergstedtin lahjoitusrahaston merkityksestä sekä siitä, missä määrin Suomen Lääkäriseuran ohjelma ja tuleva toiminta tulee muuttumaan sen kautta, että Lääkäriseura on sitoutunut noudattamaan lahjoitusrahastoon liittyiwiä säädöksiä. Olen sitäpaitse lyhyesti selostanut miten kysymystä mainitun rahaston wastaanottamisesta käsiteltiin Lääkäriseurassa. Tahdon seurauksessa kosketella Suomen Lääkäriseuran nykyisen, Seuran päätöksen kautta Bergstedtin lahjoitusrahastoa koskewassa asiassa laiintuneen ohjelman suhdetta niihin tarkoituksiin, jotka Duodecim-seura on toiminnalleen asettanut.

Edellisessä olen määritellyt Suomen Lääkäriseuran ohjelman niin, että se nyttemmin tarkoittaa paitsi lääketieteen ja lääkärintoiminnan edistämistä myöskin ruotsinkielen käytön edistämistä lääkäripiireissämme ja ruotsinkielen aseman tukemista lääketieteellisessä opetuksessa. Duodecim-seuran tarkoitus taas on sen mukaan kuin tämä tarkoitus on määritelty sääntöjen ensimäisessä pykälässä, wyöskennellä lääketieteen ja lääkärintoiminnan aloilla sekä samoilla aloilla edistää Suomen kieltä ja kirjallisuuttaa. Molemmat mainitut seurat omaksuwat siis itselleen puhtaasti tieteellisiä tarkoitusperiä ja toimiwat siis tieteen alalla samaan suuntaan. Toisin on asian laita mitä tulee molempien ohjelmien niin sanoakseni kielelliseen puoleen: toinen seuroista tahtoo edistää ruotsinkielellä lääketieteen ja lääkäritoiminnan alalla, toinen taistelee suomenkielen etujen hywäksi samalla alalla. Molempien yhdistysten tarkoitusperien wäliltä on siis tässä kohden selwä ristiriita olemassa. Woineo kenties huomauttaa, että molempien kysymyksessä olewien kielien etujen walwominen samoilla aloilla hywin woi käydä päinsä rinnastettuina harrastuksina, jotka eiwät tarwitse sulkea pois toinen toistaan. Tällainen olettaminen jää kuitenkin selwästi puhtaaksi teoretiseksi mahdollisuudeksi, jolta puuttuu kaikki realinen pohja. Jos nimittäin asetumme olewien olojen kannalle ja palautamme mieleemme minkälaiseksi suhde mainittujen kielibarrastusten wälillä olosuhteitten pakosta on muodostunut ja millainen se edelleen on sekä lääketieteellisissä piirissä että yleensä maassamme, käy myöskin ristiriita molempien seurojen — Duodecim-seuran ja Suomen Lääkäriseuran — kielellisten tarkoitusperien wälillä ilmeiseksi. Se mikä toiselle tällä alalla on woitto, merkitsee toiselle häwiötä. Yleiseltä kannalta katsoen ouat siis ne kielelliset tarkoitusperät, jotka maamme molemmat lääketieteelliset seurat pyrkiwät toteuttamaan, keskenään suoranaisesti ristiriitaiset.

Katsottakoon tässä kosketeltua kysymystä selwyyden wuoksi wielä yksilön kannalta, joka samalla on Duodecimin ja Suomen Lääkäriseuran jäsen. Lääkäriseuran jäsenenä tulee hänen olla mukana raha-awuilla edistämässä ruotsinkielistä lääketieteellistä opetusta ja antamassa taloudellista kannatusta henkilöille, jotka erityisesti ouat harrastaneet ruotsinkielen etuja samalla kuin hän Duodecim-seuran jäsenenä on welwollinen walwomaan suomenkielen edistystä kaikilla lääketieteen ja lääkärintoiminnan aloilla. Tällainen kaksipuolinen toiminta edellyttäisi kaksinaisuutta, joka kenties on ajateltaweissa, mutta realisesti tuskin on mahdollinen. Älköön huomautettako, että jokaisella yksilöllä on oikeus käsittää seurojen ja yhdistysten ohjelmat wain ehdollisesti tai osittain welwoittawiksi, nimittäin niin, että hän on oikeutettu kiinnittämään huomiota wain muutamiin yhdistyksen tarkoitusperistä ja jättämään muut huomioonottamatta sekä sen mukaan toimimaan. Sillä yhdistysten ohjelmat ja tarkoitusperät ouat itse asiassa yhdistysten jäseniin nähden suuressa määrin moraalisesti welwoittawia. Yhdistyksen tai seuran jäsen ei nimittäin suinkaan ole kaikissa suhteissa wapaa yksilö, jolla olisi rajaton toimintawapaus, waan on hän seuran jäsenenä osa corporatiosta, joka on olemassa ainoastaan tarkoin määriteltyjä tarkoituksia warten, ja on hän siis myöskin paljaan jäsenyytensä kautta yhdistyksen kaikista tarkoitusperistä edeswastuullinen. —

Ponnet.

Kaiken sen, minkä edellisessä olen tuonut esille, tahtoisin keskittää seuraawiin ponsiin, jotka ehdotan Duodecim-seuran hywäksyttäwiksi:

1:o Duodecim-seura toteaa, että Suomen Lääkäriseura, ottamalla huostaansa Lääkintäneuwos K. Bergstedtin lahjoitusrahaston, on ottanut ohjelmaansa ruotsinkielen käytön edistämisen lääkärikunnassa, sen walta-aseman tukemisen ja säilyttämisen lääketieteellisessä opetuksessa ja niitten lääkärien taloudellisen awustamisen, jotka erityisessä määrin ouat osoittaneet harrastawansa ruotsalaista kulttuuria.

2:o. Wiitaten sääntöjensä ensimmäiseen pykälään ja wakuutettuna siitä, että suomenkieleilä lääkärikunnassa ja lääketieteellisessä opetuksessa ei ole sitä asemaa, mikä sillä oikeuden ja kohtuuden mukaisesti pitäisi olla, lausuu Duodecim-seura käsityksenään, että Suomen Lääkäriseuran laajentunut ohjelma selwästi on ristirildassa niitten tarkoitusperien kanssa, jotka Duodecim-seura on itselleen omaksunut.

3:o. Kiinnittäen huomiota mainittuihin näkökohtiin, lausuu Duodecim-seura toiwomuksensaan, ettei wät Seuran jäsenet edelleen pysyttäytymällä Suomen Lääkäriseuran jäseninä tahtoisi waikeuttaa ja wastustaa Duodecim-seuran ohjelmanmukaista toimintaa.

Asian johdosta syntyi laaja keskustelu, jonka selostaminen myöhäisen ajan takia on siirrettäwä toistaiseksi. Kokousta jatketaan wielä tänään klo 5 i.-p. Tieteellisten seurain talolla.

Suomen Osuuskassojen IV edustajakokous

pidetään Helsingissä, Uudella Yliopistalolla, huhtikuun 19 p:nä 1916, alkaen klo 11 a.-p. Kokouksen ohjelma on seuraawa:

1. Kokouksen awaa Keskuslainarahaston puolesta sen toimitusjohtaja, professori Gebhard.

2. Kokousta warten wahitaan: a) kaksi puheenjohtajaa, b) kaksi sihteeriä, c) kaksi äänentaskijaa, d) kaksi pöytäkirjantarkastajaa sekä e) järjestäwä wahlokunta.

3. Esitelmä: Maatalouden kannattawaisuudesta. Agronomi Ake Lönnberg.

4. Olisiko mahdollista, että Keskuslainarahaston korkokantaa osuuskassoihin nähden woitaisiin alentaa? Alustanut Ilomantsin Kurkelan osuuskassan kirjanpitäjä, maanwiljelijä H. Kastinen.

5. Mitä parannuksia olisi tehtäwä osuuskassojemme yhteisosto-oloihin ja miten yhteisostoluotto olisi järjestettäwä? Alustanut walmistuswaliokunta.

6. Olisiko osuuskassojen myönnettäwä rakennuslainoille pitempi lainaaika kuin tähän saakka? Alustanut walmistuswaliokunta.

7. Onko syytä maksaa palkkiota osuuskassojen hallitusten jäsenille, jotta saataisiin hywät miehet näissä toimissa pysymään? Alustanut walmistuswaliokunta.

8. Päätetään seuraawan edustajakokouksen ajasta ja paikasta.

Kokousta warten on walmistawa waliokunta ehdottanut seuraawan työ-ohjelman:

Klo 11 a.-p. kokouksen awaus ja waalit. Sen jälkeen esitelmä ja keskustelua klo 3:een i.-p.

Klo 3 i.-p. Järjestäwän wahlokunnan kokous.

Klo 6— i.-p. Keskuslainarahaston wuosikokous.

Tarwittaessa jatketaan keskusteluja kokouksen päätöksen mukaan joko Keskuslainarahaston wuosikokouksen päätyttyä tai seuraawana aamuna.

Kuolleita.

Torstaina kuoli Porlammilla sydänhalwaukseen kansakoulunopettaja Johan Vilhelm Seikkala. Hän oli syntynyt 1858 Porlammilla, jossa isänsä oli maanwiljelijänä. Päästyään Jyräskylän seminaarista 1882 ryhtyi hän samana wuonna opettajaksi Porlammin kansakouluun. Sikäläisen postitoimiston hoitajana toimi S. useita wuosia. Lähinnä jäiwät wainajaa kaipaamaan puoliso, o. s. Nisén, kaksi tytärtä, poika, wanha äiti sekä sisarukset.

T. k. 6 p. kuoli täällä työnjohtaja Gustaf Vilhelm Hagel 65 wuoden wanhana. Lähinnä jäiwät wainajaa muistelemaan puoliso ja tytär.

T. k. 6 p. kuoli Pyhäjärwen (U. l.) Ahmon kylässä seppä Augusti Ferdinand Österlund 42 w. ikäisenä. Lähinnä surewat häntä puoliso, kaksi tytärtä ja kaksi poikaa.

— **Amerikan suomalaisten kirkollisia toimia.** Wakefieldin, Mich. suomal. lutherilaisen seurakunnan opettajaksi on, pastori B. Wuornoksen toimesta erottua, waliitu pastori D. A. Samanen. Pastori Samanen, päätettyään keräällä 1912 opintonsa Suomi-opistossa Hancockissa, Mich., wihittiin samana wuonna papiksi ja on toiminut siitä saakka Brainerd'in, Minn. suomalaisen seurakunnan hoitajana.

Kalewan sekä toisten Ala-Michiganin pienten seurakuntain papiksi on waliitu pastori Antti Könönen. Nämät seurakunnat ouat monet wuodet olleet ilman warsinaista opettajaa, wiimeksi pasi. Wargelinin siwutoimena niitä hoitaessa. — Pastori Könönen sai joitakin wuosia sitten papiksiwihkimisen Suomi-opistossa luoskeltuaan, mutta on wiimeksi ollut jonkun ajan poissa papintoimista.

— **Lasten puutarhatyöt.** Kasratuslautakunta on anonut oikeutta saada myöskin kesällä 1916 lapsille järjestettäwiä puutarhatöitä warten käyttää Tehtaankadun ja Sepänkadun wälillä sijaitsewaa wanhaa puutarha-aluetta. — Työlautakunta on anomusta puoltanut.

Tupakkatrusti loistossaan.

Ottanut haltuunsa Walion warastotontin ja -rakennukset.

(S. H.) Englantilais-amerikkalainen tupakkatrusti, jonka taistelukeinoista kotimaista teollisuuttamme wastaan on tämän tästä saatu mitä kuwaawimpia todistuksia, on nyt ryhtynyt aiwan merkillisiin toimenpiteisiin. Kuten tunnettua, ouat kauppiaamme toisensa jälkeen kieltäneet kuttonsa trustin tuotteilta. Nyt lienee käynyt itse tehtaan samalla tawalla, koskapa se häikäilemättä ja asianomaisten omistajain kaikista wastaäänteistä huolimatta on juuri ottanut haltuunsa maan osuuskeijerien keskusliikkeen, Voinwientiosuusliike Walion r. l. täkäläisen warastotontin ja -rakennukset Eerikinkadun 54:ssä. Warsinkin nykyisenä woipulan aikana olisi epäilemättä Waliolle tarpeen sen äsken haltuunsa saama uusi warastopaikka, johon sen täytyi waihtaa kaupungin siltä pakkolunastama tontti. Ennenkuin Walio ehti edes siirtää tänne woitaan, juustojaan, munaan y. m., alkoikin Hämäinen Tupakkatehdas oy. eilen muuttaa sisään tupakkawarastojaan ja -koneitaan. Lainopillista apuaan on tässä haltuunottamisessa trustille antanut takit. kand. Arwid Sourander.

Kaikki Walion johdon toimenpiteet tämän haltuunottamisen estämiseksi ouat olleet ainakin toistaiseksi turhat.

Kaupunginwaltuusmiesten kokouksessa

ensi tiistaina tulewat käsiteltäwiksi m. m. seuraawat asiat:

Mallasjuomain anniskeluoikeuksien myöntämisestä ensi kesäk. 1 p. alkawan myyntikauden ajaksi annetaan maistraatille lausunto. Juowutusjuoma-asian waliokunta puoltaa oikeuksien myöntämistä Anniskeluyhtiölle (10 oikeutta) ja kymmenelle yksityiselle sekä ehdottaa, että kahden hakijan hakemuksista annettaisiin epäwä lausunto.

Yksilöllisen tarkastusjärjestelmän käytäntöönottamisesta Suomessa wäkiwiinajuomien wähittäismyynnissä ehdottaa edellämainittu waliokunta waltuustolle, että monopoliyhtiöiden wakinaiselle komitealle annettawassa lausunnossa puollettaisiin mainitunlaisen järjestelmän käytäntöönottamista, kuitenkin eräiltä waliokunnan esittämillä muutoksilla mainitun komitean laatimiin sääntöihin.

Kaupungin lahjoitusrahastojen tilit esitetään waltuustolle. Rahastojen pääomasäästö wiime wuoden alussa oli 3,945,684: 28 ja wuoden lopussa 4,201,679: 85. Wuoden korkotuloista 237,834: 06 on wuoden kuluessa maksettu erinäisiin tarkoituksiin yhteensä 169,913: 95.

Taiwallahden purkauslaiturin rakennuttamista ensi wuoden aikana puoltaa walmisteluwaliokunta.

Sähkölaitoksen insinöörinwirkojen järjestelyä koskewan ehdotuksen hywäksymistä puoltaa walmisteluwaliokunta. Ehdotuksen mukaan tulisi johtajanapulaisentoimen täyttäminen kullakin kerralla riippuwaksi teknillisestä lautakunnasta. Ensimäisen käyttöinsinöörin palkka korotetaan 6,000 mk:sta 7,200 mk:aan ja johtajanapulaisen tehtäwien hoitamisesta määrätään 1,800 mkn palkkio.

Wesijohtoweden nykyistä puhdistustapaa wastaan, josta aikasemmin olemme lähemmin kertoneet, ei walmisteluwaliokunnalla ole mitään muistuttamista.

Kaupungin kulkulaitosolojen parantamista koskewat esitykset ehdottaa walmisteluwaliokunta annettawaksi erityisen komitean walmisteltawaksi, johon komiteaan jäseniksi ehdotetaan hrat E. Schybergson, E. A. Alfthan, T. Lindfors, Aug. H Soini ja J. Tallberg.

— **Kaupungin työpäälliköt.** Kaupungin r. t. apulaistyöpäällikkö E. A. Löthner on eronnut toimestaan ja on insinööri B. Weckman toistaiseksi määrätty tointa hoitamaan sekä oikeutettu nauttimaan menosäännössä wahwistettuja palkkaetuja kuluwan maaliskuun alusta lukien.

Kotikielen seura

vietää 40-vuotispäiväänsä yliopiston juhlasalissa ensi tiistaina, alkaen klo 7 i.-p. Ohjelmassa on prof. E. N. Setälän puhe, toht. L. Kettusen esitelmä Viron kirjakielen uudistuksesta, maist. E. Teräskiven 40-vuotiskertomus seuran toiminnasta, nti Haidi Bläfieldin lausuntoa ja ylioppilaslaulua.

Valion voinsaanti.

(S. H.) Valio, jonka viikottainen voin myyntimäärä on n. 1,000 astiaa, jakoi viime viikolla kuluttajille 949 astiaa voita. Maanantaiksi odottaa liike saavansa 4—500 astiallista voita.

Vesikauhu.

8 koiraa ja 1 kissa ammuttiin eilen kadulla.

Eilen ampui poliisi täällä 8 irtaintaa koiraa ja 1 kissan, joilla ei ollut kuonokoppaa. Koirista ammuttiin 5 ensimäisessä, 1 kolmannessa, 1 neljännessä ja 1 Hermannin poliisipiirissä. Kissa ammuttiin neljännessä piirissä.

Uusia tapauksia.

Nyttemmin on lopullisesti todettu täällä eläinsairaalassa kuolleen setterin sairastaneen vesikauhua. Saman taudin saastuttamaksi on havaittu Porvoosta lähetetty koiranpää. Eläinlääkintälaboratorioon on lähetetty tutkittavaksi koiranpää Sipoosta ja täältä.

Ylioppilaskokeet.

Eilen alkoivat ylioppilastutkintojen kirjalliset kokeet seuraavilla käännöstehtävillä toiseen kotimaiseen kieleen:

Käännettävä ruotsiksi.

»Keskiajan ritarilaitos syntyi ja kehittyi läänityslaitoksen yhteydessä. Vasallin tärkein velvollisuus lääniherraa kohtaan oli sotapalvelus, jota jo aikaisin ruvettiin suorittamaan ratsain. Alkuansa sanottiin kaikkia ratsuniehinä taistelevia vasalleja ja lääniherroja ritareiksi; tämä sana merkitseekin juuri ratsumiestä. Sittemmin sana ritari alkoi, varsinkin Ranskassa, saada ahtaamman merkityksen: sillä tarkoitettiin vain sellaista henkilöä, joka oli erityisillä juhlamenoilla otettu ritarisäätyyn. Ristiretket antoivat ritarien pyrkimyksille uskonnollisen ja aatteellisen päämäärän ja vaikuttivat siten jalostuttavasti ritarilliseen henkeen. — Ritariksi kasvattaminen alkoi jo nuorella iällä. Seitsemän vuoden iästä ritarin polka sai harjoitella urheilua ja aseiden käytöä; sittemmin hän jonkun ylhäisen herran linnassa sai hovipoikana oppia säädyllisiä (höviska) tapoja. Oltuaan sitten muutamia vuosia aseenkantajana (väpnare) hän saattoi 21-vuotiaana saada ritarinarvon. Ne juhlamenot, joilla ritarisäätyyn ottaminen tapahtui, saivat aikaa voittaen yhä enemmän kirkollisen leiman. Sittenkun tuleva ritari oli kylpenyt, rukoillut ja paastonnut, sai hän joltakin vanhemmalta ritarilta keveän miekaniskun olkapäihinsä, minkä jälkeen hänet puettiin ritariasuun (riddarrustningen). Ritari sitoutui taistelemaan kristinuskon puolesta, suojelemaan leskiä ja isättömiä sekä olemaan herrallensa uskollinen.»

Käännettävä suomeksi.

Staden Konstantinopels historia sammanfaller i betydlig mån dels med Östromerska rikets, dels med Turkiets historia. Det var av Byzantium, vilket sträckte sig blott från Seraljen till Brända pelaren och sålunda upptog halvön mellan Marmarasjön och Gyllene hornet, som Konstantin I år 330 e. Kr. skapade sin stad. Sedan Septimius Severus till straff för det Byzantium tagit parti för en medkejsare[1] lålit nedriva dess murar, hade staden fört ett tynande liv. Den snillrike Konstantin insåg genast platsens betydelse, och efter segern över Licinius omskapade han Byzantium till en präktig, rik och befäst residensstad, »Nya Rom», såsom han själv ville att den skulle kallas, ehuru eftervärlden gav den namn efter honom. Praktbyggnader, såsom kejsarpalatset och hippodromen, uppfördes, kyrkor ersatte de nedrivna hednatemplen; konstverk och dyrbarheter ditfördes från hela romerska riket; stora privilegier lockade nya invånare; ett lysande hov spred glans och välmåga. Efter romarrikets delning (395) fortfor Konstantinopel att växa, så att det utbredde sig utanför sina gamla befästningar, vilket i förening med hunnernas och goternas anfall nödvändiggjorde uppförandet av större och starkare utanverk. Byggandet av den s. k. theodosianska muren fullbordades 413 e. Kr. av pretorianprefekten Anthemius, riksföreståndare under Theodosius II:s minderårighet.

[1] Keisaritoveri.

— **»Elannon» myynti** kohosi helmikuulla entistäkin nopeammin, nousten jo lähelle 1 miljoonaa markkaa. Kuukauden myynti oli nim. 941,544 mk. Edellisen kuukauden myynti oli 800,000 mk. ja vuoden 1915 helmikuun myynti 514,402 mk. Lisäys edellisestä vuodesta on siis 427,132 mk eli 83 %.

Sekatavaraliikkeen myyn, johon osaltaan vaikutti se seikka, et. Elanto saattoi runsaammin myytä vehnäjauhoja ja alentaa huomattavasti niiden hintaa, kohosi helmikuulla 246 101 mkaan V. 1915 oli helmikuun myynti aihoastaan 50,000 mk.

Jäseniä liittyy Elantoon edelleenkin sangen runsaasti. Helmikuulla yhtyi siten 747 uutta jäsentä osuuskuntaan. Jäsenmäärä oli kuukauden lopussa 8,300.

Sairausrahasto Elannon työntekijöitä varten on tekeillä ja on hallintoneuvosto jo hyväksynyt sitä varten sääntöehdotuksen. Asia on nykyään henkilökunnan harkittavana.

— **Lahjoitus Maitopisaralle.** Toht. G. Mellin on Maitopisaralle lahjoittanut henkivakuutusyhtiö Kalevalta saamansa tekijäpalkkion lentokirjasestaan »Lastemme terveys».

— **Kotikasvatusyhdistyksen esitelmätilaisuudesta,** joka pidetään huomisiltana klo 7 N. M. K. Y:n talolla, Vuorik. 17, pyydämme vielä huomauttaa arvoisalle yleisölle. Tilaisuuteen ovat kaikki tervetulleet. Ohjelman loputtua keskustellaan kotikasvatusyhdistyksen haaraosaston perustamisesta Helsinkiin.

— **Kaupungin keskuskirjastolle** rakennettavaa uutta rakennusta varten valittuun komiteaan on työlautakunta puolestaan valinnut kaupunginarkkitehti K. Hård af Segerstadin ja arkkitehti A. Lindgrenin.

— **Kaupungin kaunistaminen.** Kaupunginpuutarhuri on ehdottanut, että Eläintarhaan, pohjoisimman lammen perustustöiden ohella, rakennettaisiin pergola-kujanne. — Työlautakunta on ehdottanut asian esilleottamista vuoden 1917 menosäännön yhteydessä.

— **Elintarvepörssi oy.** (Fabianinkatu 14) ilmoittaa tämänpäiväisessä numerossa, että se takaa lähettäjille myynneistä määrätyt alimmat hinnat, joitten alle tavaroita ei tulla myymään, ottaen näin itse kaiken vastuun lähettäjiltä, jotka näin tuleevat suojelluiksi tappioilta. Tämä myyntitapa on ensimäinen laatuaan maassamme. (S.H.)

— **Kaupungin kelkkamäet.** Työlautakunta on päättänyt rahatoimikamarilta anoa kaupungin kelkkamäkien kunnossapitoa varten aikaisemmin myönnettyjen 3,400 markan lisäksi vielä 1,000 markan määrärahaa.

— **Hyväksytyt piirustukset.** Työlautakunta on tarkastanut ja hyväksynyt Eläintarhaan rakennettavan tennishallin piirustukset.

— **Rakennuspalstat.** Rva I. Holmgren on anonut vuokra-ajan pidennystä rakennuspalstalle n:ro 1 Vallilassa. — Työlautakunta on puoltanut anomusta.

— **Kuolleisuus Helsingissä.** Viikon 27. 2—4. 3 kuluessa kuoli 33 henkeä (luterilaisia), joista 8 oli alle 1 vuoden, 5 1—10 vuoden ja 20 yli 10 vuoden ikäisiä.

Allamainittuihin kuolemansyihin kuolleiden henkilöiden lukumäärä oli:

Keuhkotauti ja muut tuberkulootiset taudit 10. Keuhkotalehdus 5, Vatsa- ja suolitulehdus 3. Hinkuyskä 1. Verenvuoto ja aivopehmennys 2. Pitkälliset sydän- ja verisuonitaudit 3. Syöpä 2. Muut kuolemansyyt 7.

Viikon kuolleisuutta vastaava vuotuinen keskikuolleisuus oli 9,7 1,000 henkeä kohti. (Keskikuolleisuus vuonna 1914 oli 11,9 1,000 henkeä kohti.)

— **Palokunnan hälyytys.** Eilen klo 12 aikaan hälyytettiin palokunta taloon Yrjönkadun 29:ssä, jossa tuli oli pääsyt irti Oscar Dannholmin kustannusliikkeen pihanperällä omistamassa puurakennuksessa. Huoneustossa olevat bylyt ulottuvat välittömästi keittiönnunin lähelle ja oletetaan, että tuli on saanut alkunsa liikakuumentumisesta. Toinen oletus on, että kekäleitä on pudonnut permannolle aiheuttaen tulenvaaran. Jo ennen palokunnan saapumista oli palo sammutettu; sen tuottama vahinko oli vähäinen.

— **Murtovarkaudet.** Perjantai-iltana klo ½7—10 ajoissa on murtauduttu erään leskirouvan asuntoon huvila Nygårdissa L.-Viertotien 28:ssa. Varkaat olivat, kelnoteltuaan itsensä sisään tilrikoilla, anastaneet eräästä lukitusta piirongin laatikosta 80 mk. rahaa sekä asunnosta yhden hopeisen naisten ja miesten taskukellon. Asia on ilmoitettu etsivälle poliisille.

Korttihuijarien kynimä maalainen.

Huolimatta niin monista varottavista esimerkeistä näyttävät maalaisten petkuttajat yhä onnistuvan puhdistamaan herkäuskoisten ihmisten taskut rahoista. Niinpä t. k. 2 p. joutui eräs itäsuomalainen maaseutulainen, joka oli matkalla Helsinkiin lääkäriin, junassa korttihuijarien kynittäväksi, menettäen melkein kaikki rahansa, noin 800 mk. Kouvolan ja Riihimäen asemien välillä yöllä matkustaessaan huomasi mainittu maalainen 4—5 nuoren miehen junassa pelaavan keskenään kortilla rahapelilä. Kun eräs pelaajista kehotti maalaista liittymään pelin, oli hän suostunut aikansa kuluksi pelaamaan vähän. Alussa hän voitti pienempiä summia, mistä hän innostui niin, että lopulta hävisi melkein kaikki rahansa 800 mk., jotka olivat osaksi omiaan, osaksi lainattuja. Peli jatkui aina lähelle Riihimäen asemaa, jolloin pelureista yksi tolsensa jälkeen alkoi hävitä junasta eri asemille ja maalainen sai ruveta yksin jäänneenä katumaan pelinsä seurauksia.

Aamulla Helsinkiin saavuttuaan huomasi hävinnyt onneksi kääntyä etsivän poliisin puoleen. Poliisin onnistuikin miehen antamien tuntomerkkien nojalla pian pidättää koko korttihuijarijoukkue, kolme Helsingissä ja kaksi Tampereella. Asian etsivässä osastossa tutkittaessa kävi selville, että petkuttajat olli kysymyksessä. Oli nimittäin pelattu n. s. kolmen kortin heittoa, jossa taitava pelaaja aina voittaa. Miehet kielsivät petkutusta poliisiä kuulottaessaan. Kun maalainen tahtoi välttää kärräjöimisiä mikä olisi tullut tapahtumaan jossain maalla, saivat miehet hänet sovitetuksi maksamalla takasin kaikki 800 mk., joten petkutettu poliisin nopean

Vero uetteloita katsomassa Heimolassa.

(S. H.)

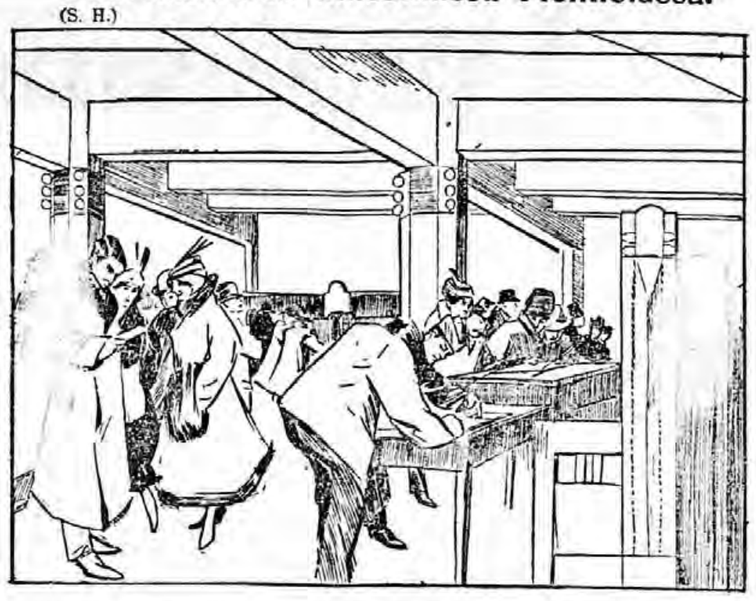

Helsingin luistinklubin kilpailut.

(S. H.)

Helsingin luistinklubin kansainvälisissä luistinkilpailuissa eilen saavutettiin seuraavat tulokset: 500 metrin matkalla 1. C. Thunberg 46,8 sek., 2. V. Vickström 47,1 sek., 3. A. Kalinin, Pietari, 47,8 sek., 4. V. Tverin 47,9 sek., 5. A. Lindholm 48,8 sek. ja 6. V. Bergström 49,9 sek.

5,000 m. matkalla: 1. V. Vickström 9 min. 20 sek., 2. V. Bergström 9 min. 21,4 sek., 3. C. Thunberg 9 min. 25,4 sek., 4. V. Tverin 9 min. 32,9 sek. 5. A. Kalinin 9 min. 35,4 sek. ja 6. A. Lindholm 9 min. 47,6 sek.

Tänään kilpailaan 1,500 ja 10,000 metrin matkoilla.

toiminnan kautta sai herkkäuskoisuutensa seuraukset korjatuksi. Myöskin petkuttajat pääsivät näin ollen vapaalle jalalle.

Kaikki viisi pidätettyä olivat poliisille tunnettuja maalaisten petkuttajia, hevoshuijareita ja korttipelureita. Yhden taskusta tavattiin pakka merkittyjä kortteja, mutta kielsi hän näitä kortteja kysymyksessä olevassa pelissä käytetyn. Rahaa oli petkuttajilla taskuissaan useita tuhansia, joten useampikin lienee joutunut heidän uhrikseen.

Kokouksia.

Suomalainen Tiedeakatemia.

Suomalaisen Tiedeakatemian maaliskuun istunto oli eilen illalla klo 6:lta. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran talossa. Puhetta johti prof. G. Melander. Yleisöä oli saapunut varsin runsaasti.

Toht. I. Leiviskä piti erittäin mielenkiintoisen esitelmän Salpausselän rakenteesta. Aluksi huomautti esitelmänpitäjä, että jääkautiset maalajit jaetaan kahteen pääryhmään, nimittäin murtokivisoraa eli moreni ja harjusora, jotka eroavat siinä toisistansa, että viimemainittu on huuhtoutunutta ja kerrallista. Erilaisissa jääkautisissa kasautumismuodostuksissa on useimmiten ero pintaosien ja syvemmällä olevien osien aineksissa.

Salpausselässä on runsaasti leikkauksia, joissa on nähtävänä sen rakennusaine syvälläkin selänteen sisässä. Kaikissa niissä sadoissa eri leikkauksissa, joita esitelmän pitäjä on nähnyt ja tutkinut, on S:n rakennusaineena selvästi kerrallinen ja huuhdeltu harjusora, samallainen kuin varsinaisissa harjuissa eli n. s. pitkittäisharjuissa. Tämän vuoksi sopii S:lle, joka on jotensakin kohtisuorassa jään kulkusuuntaa kohtaan nimitys poikittaisharju, jota nimitystä S:stä on yleisesti käytettykin. Vanhemmissa leikkauksissa näyttää selänteen aines usein epäselvän kerrallisella, vaan kaivamalla vähän syvemmälle saa aina esille kerrallisuuden. Ne ainekset, joista S:n kerrokset ovat muodostuneet, ovat eri karkea hieta hienompiin hietalajeihin saakka, sora ja pyöristyneet, tavallisesti korkeintaan 2—3 dm. vahvuiset kivet. Kerrokset ovat eri vahvuisia aivan ohuista kerroksista useampien metrien vahvuisiin kerroksiin saakka. Erilaiset kerrokset esiintyvät eri syvyyksissä miten milloinkin. Väliin on lähellä pintaa runsaammin hietaisia kerroksia ja syvemmällä kivisiä väliin taas päinvastoin. Kerrokset vaihtuvat myöskin hyvin nopeasti sivullepäin, niin että samasta sorakuopasta eri aikoina otetut huvat voivat olla hyvinkin erilaiset, kun kaivauksen kestäessä uusia ja erilaatuisia kerroksia paljastuu. Kerrokset ovat keskenään väliin yhdensuuntaisia, vaan tavallisemmin ovat ne erisuuntaiset, leikaten terävillä kulmilla toistensa suuntia. Usein ovat kerrokset monella lailla mutkistuneet. Selänteen eri sivuilla ovat kerrosten asennot tavallisesti rinteiden suuntaiset, mikä seikka on havaittavissa etenkin ulkopuoleisen rinteen lukuisissa soralcikkauksissa. S:ää vastaavista muodostuksista on esitetty kirjallisuudessa väitteitä, että niissä voi eroittaa erilaiset pohja-, keski- ja päällyskerrokset, vaan sellaista eroitusta ei voi huomata S:ssä missä, kuten mainittu, kerrokset suuresti vaihtelevat. Päällimmäiset kerrokset eroavat syvemmällä olevista tavallisesti siinä, että niiden kerrallisuus on epäselvä tahi puuttuu kokonaan ja itse aines on pölyisempi. Tämä riippuu rapautumisesta. Paitsi kemiallista rapautumista on tähän vaikuttanut fysikaalinen rapautuminen: samaten kuin kallioista irtaantuu lämpövaihtelujen vaikutuksesta sorastakin pölyhjenoja aineksia.

S:ää seuratessa tavataan siellä täällä paikkoja, joissa maaperä ei ole harjuainesta eivätkä sen muodot harjulle ominaisia muotoja. Tällaisilla paikoilla on tavallisesti runsaasti kiviä. Näissäkään poikkeavissa kohdissa ei kuitenkaan tavata morenimuodostuksia, siis vakinaista päätemorenia, vaan kivikkojen alla on lähellä kallioperä, mikä pistää esiin kivikkojen ja ohuen maakerroksen alta. Tämä kalliota verhoava maalaji joka on aina hyvin ohut, on väliin kallion rapautumissoraa, väliin hienoa hietaa y. m. ja on nähtävästikin muodostuksensakin puolesta eri kohdissa erilaatuista, jonka vuoksi esitelmänpitäjä on esittänyt sille nimeksi kalliioverho. Tämä on hyvin yleinen maalaji muuallakin kuin S:n välittömässä läheisyydessä.

S:n pinta-aineksista ovat huomattavimpia erilaatuiset kivikot, jotka muodostavat erikoisia pintamuotoja. Hyvin tavallisia ovat mukulakivien muodostamat valliit ja kivipellot, joita esiintyy erilaisilla paikoin, väliin selänteen laella valleina ja röykkiöinä, väliin rinteillä vaakasuorina valkeina, usein myöskin harjukuoppien rinteillä ja pohjassa sekä paikotellen vielä S:n sivuilla olevien järvien pinnan allakin. Tällaisia kivipeltoja on pidetty tavallisesti rantamuodostuksina, jollaisia niiden joukossa onkin. Pääosa niistä, ja erityisesti tietysti sellaiset, kuten kuoppien rinteillä ja pohjilla olevat, on kuitenkin muodostunut aivan rannikkotapahtumista riippumatta. Ne eivät ole mitään muuta kuin samoja kivikkokerroksia, joita on harjun sisälläkin. Jos nimittäin tällainen kerros on harjun muodostuessa jäänyt päällimmäiseksi tahi jossakin kohdin koskettaa pintaa, niin on sadevoden huuhtelukin riittävä pitämään paljaana tuollaisen kivikerroksen, joka siten esiintyy kivipeltona tahi vallina. Tämä käy selville m. m. siitäkin, että tällaisten kivikkovallien korkeudet vaihtelevat läheisilläkin paikoilla. Paitsi rantavalliksi on tällaisia kivikoita kirjalisuudessa selitetty maajään sulamisvesivirtojen huuhtelun merkeiksi.

Vielä yleisempänä kuin mukulakivien muodostamat kivipellot esiintyvät S:llä isommat kivenlohkareet, jotka harvemmin ovat pyöristyneitä, useimmiten kulmiltaan tylpistyneitä tahi särmikkäitä. Tällaisia kiviä on tavallisesti pidetty meren jäiden tuomina. Sellaisia kylläkin löytyy kivien joukossa, vaan pääosa on joutunut selänteelle toisella tapaa. Niitä on näet paikotellen niin runsaasti ja niin erikoisina muodostuksina, ettei voi mitenkään olettaa meren jäiden voineen sellaisia kivimääriä kuljettaa ja kasata. Ne ovat ilmeisesti peräisin jääkaudelta ja itse maajään kuljettamia ja kasaamia. Missä tällaisia kiviä on huomattu olevan suuremmassa määrässä harjumuodostuksien pinnalla, on niitä selitetty morenikiviksi ja oletettu maajään sellaisilla paikoilla liikkuneen harjumuodostuksen yli. S:n rakenne on kuitenkin kivisilläkin paikoilla niin säännöllisesti kerrostunut, ettei voida olettaa maajään siirtyneen sen yli, jotapaitsi sen pintalohkareet ovat pohjamorenikiviksi aivan liian särmikkäitä ja kulumattomia. Sen sijaan on todennäköistä että S:n pintalohkareet ovat peräisin n. s. sisämorenista, s. o. kivistä, joita maajää on kulettanut sisässänsä. Kiviä joutuu näet helposti jään sisään vuorennyppyloistä, jotka kohoavat ympäristöään korkeammalle ja joiden korkeutta myöten eteenpäin liukuvat maajään massat jakautuvat kahdeksi. Sisämorenin kivet joutuvat pois jään sisästä sillä paikalla, missä jää sulaa. Kun maajään reuna on S:n pohjalla ollut pysähdyksissä on luonnollista, että sisämorenikiviä on S:lle kasautunut. Pintakiviä on S:llä runsaimmin sellaisilla paikoin, missä vuoriperä pistää esiin S:n soramassoista, ja sen vuoksi on aivan ilmeistä, että kivien runsaus on suoranaisesti riippuvainen vuoriperän esiintymisestä. Koska suuret lämpövaihtelut ovat syynä kallioperän halkeilemiseen ja lohkareitten muodostumiseen, on todennäköistä, että maajään reunassa on paitsi suoranaista kulutusta tapahtunut myöskin huomattava fysikalinen rapautuminen, josta syystä reunamuodostuksen läheisyydessä on runsaasti kivikoita.

Kysymys siitä, miten S:n päärakennusaine, sen kerrallinen aines, on muodostunut, on yhteydessä itse selänteen muodostumisen ja synnyn kanssa, ja siihen pääkysymykseen ei esitelmänpitäjä tässä esitelmässään tahtonut vielä kajota.

Akatemian yksityisistunnossa esitti prof. Hj. Mellin julkaistavaksi Akatemian julkaisuissa erään tohtori K. A. Poukan kirjoittamon tutkimuksen, joka koskee ensimäisen ja toisen lajin limarjeten integraalitähtien ratkaisemista, sekä erään tohtori S. V. Hintikan kirjoittaman tutkimuksen, jossa esitetään välttämättömät ja riittävät ehdot, jotta harmonisen funktsionin voisi ympyrässä esittää logaritmisen potenssialin muodossa eräässä tapauksessa, jolloin tämä ei aina ole mahdollista.

Ilmoitettiin painosta valmistuneen Akatemian »Esitelmät ja Pöytäkirjat 1915».

— (S.T.T.) **Maalaisliiton vuosikokousta** jatkettiin eilen klo 9:stä a.-p. Esitettiin vuosikertomus ja eduskuntaryhmän kertomus sekä tilit ja tilintarkastajain lausunto, jonka mukaan myönnettiin tilivapaus.

Keskushallintoon valittiin puheenjohtajaksi uudelleen maanvilj. K. Kallio sekä erovuoroisten Aikion, Pykälän, Itaatikaisen ja Jalovaaran tilalle ensimmäiseksi uudelleen ja maanvilj. P. V. Heikkinen, rovasti A. O. Vuorimaa ja maanvilj. S. Linna sekä varalle toimittajat S. Haapanen ja K. Hautamäki.

Tilintarkastajiksi valittiin rakennusmest. M. Halonen ja F. J. Ollakka sekä varalle toimittaja E. Hiekkola.

Käsiteltiin sen lisäksi muutamia järjestäytymistä koskevia asioita.

Tämän jälkeen oli maalaisliiton kirjallisen yhdistyksen vuosikokous.

Kotiteollisuustarkastaja L. Mäkinen piti esitelmän kotiteollisuuden suhteesta maatalouteen. Opettaja V:m Sippola piti esitelmän anniskeluyhtiöiden hankkejista kieltolain sijasta saada aikaan jonkinlaisia uusia väkijuomain myyntijärjestelmiä. Kokous lausui asiasta syntyneen keskustelun perästä m. m. piiritoimikunnille kehoituksen asettamaan ehdokkaikseen henkilöitä, jotka ovat ehdottomasti raittiita.

Edusmies K. Kallio teki selkoa torppariky symyksen vaiheista, jonka jälkeen asetettiin toimikunta asian valmistamaan. Toimikunnan valitseminen annettiin keskushallinnolle.

Kokouksen loppuessa tähän lausui puheenjohtaja päättäjäissanat.

Keskushallinto valitsi vähän sen jälkeen torpparivaliokuntaan agronoomi P. Saalastin, kirjailija S. Aikion ja kotiteollisuustarkastaja L. Mäkisen sekä varalle tri L. K. Relanderin ja maanvilj. K. Kallion.

— **Kirjapaino Oy. Sanan** varsinaisessa yhtiökokouksessa eilen valittiin uudelleen johtokunnan jäseniksi tehtailija Toivo Sohlberg ja insinööri R. Saarinen, jotapaitsi johtokuntaan edelleen kuului yhtiön toimitusjohtajana varatuomari A. Granroth. Johtokunnan varajäseniksi valittiin johtaja Y. Kemppainen ja liikemies E. Palotie. — Tilintarkastajiksi valittiin pörssinjohtaja O. Engb. Jaatinen ja kamreeri J. V. Minni sekä varalle maisteri K. A. Videnius ja talonhoitaja Simo Kokko.

Urheilun alalta.

Suomen V.- ja U.-liiton 10-vuotisjuhla

oli koonnut eilen illalla klo ½9 saakan juhlajoukon Nybergin kahvilaan. Vieraat lausui tervetulleiksi liiton puheenjohtaja K. H. Majantie samalla lausuen kiitokset tähänastisesta työstä niille lukuisille työntekijöille, jotka liiton vallokunnissa ovat kiitosta kaipaamatta voimiaan ja alkaansa uhranneet yhteisen asiamme hyväksi. Johtaja Majantie luovutti puheenvuoron maisteri Lauri Pihkalalle, joka piti juhlaesitelmän. Viikkaassa esityksessään, jota kuunneltiin suurella mielenkiinnolla, urheiluneuvojamme loi lyhyen pääpiirteiltä seuraavan katsauksen kuluneeseen 10-vuotiskauteen. Tämä aikakausi — huomautti hän — on ollut enemmän urheilu- kuin voimistelukausi. Tämä on riippunut urheilun omasta luonteesta. Se kun on päämäärältään selvempänä, keinoiltaan yksinkertaisempana, halpana, vähän ja helposti saatavissa olevie johtajavoimia vaativana ja ulkonaisesti loistavana ollut helpommin toteutettavissa. Urheilun etu onkin se, että siinä on itsestään pursuavaa innostusta, jota ilman ei mikään aate voi elää ja että siinä vähillä keinoilla saadaan paljon aikaan.

Mutta on voimistelullakin korvaamattomat etunsa. Sen kasvattavaa vaikutusta ei voida liitella ja sen synnyttämä tottumus kurin ja kerraasaan korvaamaton. Puhuja lausui toivomuksen että voimistelunkin suuri hetki löisi ja että se meidänkin kansamme ennättäisi kasvattaa kurin kautta lujaksi kestämään niitä ehkä koviakin aikoja, joita tulevaisuus tuo tullessaan.

Johtaja K. H. Majantie jakoi liiton kunniapresidentille Ivar Wilskmanille ja kahdelle liiton kunniajäsenelle, voimistelun syvin riveihin johdattajalle, vahtimestari V. Dammille ja Suomen painiurheilun kohottajalle J. K. Lindstedtille tulevat kunniamerkit.

Kaarlo Lunkkonen luki runopukuisen onnittelun liitolle.

Fr. Salonius piti puheen, jossa hän kertoili muistoja liiton ensi ajoilta ja esitti tulevaisuuden toiveita.

Asioitsija J. Viljanen esitti Lahden piirin onnittelusanomat.

Hämeenlinnan edustaja E. Juureva lausui pontevan runon Suomen urheilulle.

Finlands Svenska Gymnastik och Idrottsförbund'in onnittelut esitti liitolle hra Uno Westerholm.

Kansakoulun johtaja John Henriksson onnitteli liittoa Suomen ulmaliiton puolesta.

Suomen palloliiton onnittelut esitti insinööri V. Qulst, kehottaen läsnäolevia kohottamaan olympialaisen eläköön-huudon, kolme eläköön-huutoon päättyvää hurraata ja tekemään sen yksimielisyyden ja myös tulevien olympiavoittojen merkiksi.

Tri K. Rikala puhui Suomen voimistelunopettajainliiton puolesta vakuuttaen voimistelunopettajaliiton suurella suopeudella seuraavan liiton edistystä ja riemuitsevan sen voitoista.

Hra O. Tilli lausui Kyminlaakson onnittelut.

Suomen Urheilulehden puolesta puhui liitolle Tolvo Aro.

Fr. Salonius toi perille Viipurin Reippaan terveiset puhuen erikoisesti palomestari Vaseniukselle kiittäen häntä niistä herätyksistä, joita hän Karjalasta saakka on sikaanaanut.

Palomestari Gösta Vasenius vastasi leikillisessä puheessa samalla lausuen Helsingin luistinliiton puolesta kiitokset juhlaan kutsusta ja lopetti puheensa lupaamalla lahjoittaa liitolle pokaalin.

Aikaisemmin jo oli ilmoitettu, että liiton toinen entinen rahastonhoitaja E. Hemming oli luvannut liitolle pokaalin. Vielä ilmoitettiin että myös osakeyhtiö Aikala on päättänyt lahjoittaa liitolle pokaalin.

Kotkan seurojen onnittelut toi perille voimistelunopettaja E. Havas.

Puheita, vakavia ja leikillisiä vaihteli edelleen pikkutuntien alkuun, jolloin hajaannuttiin kokoomaan voimia tämänpäivän keskushallinnon kokousta varten, joka alkaa klo 10 aamulla.

— **Suomalaisen luistinradan jäsentenvälisissa kilpailuissa** 5,000 m:n matkalla eilen saavutettiin seuraavia tuloksia: L. Brander 9,42,2, E. Vikström 9,47,7, Allan Lindqvist 9,47,8, Atte Lindqvist 10,08, Y. Pirhonen 10,08,7.

Kilpailujen aikana satoi lunta ja tuuli varsin kovasti. Hra Brander luisteli kuitenkin paljon edullisemmissa oloissa kuin vaarallisimmat kilpailijansa Vikström ja Lindqvist, joiden luistelun aikana samoin kuin Atte Lindqvistin ja Pirhosenkin, kiihtyi lumentulo ja tuuli verrattain kovaksi. Kilpailuja jatketaan tänään klo 12, jolloin luistellaan 500 ja 1,500 m:n matkat.

— **S. V. U. L:n H:gin piirin urheilumerkkitoimikunta** kokoontuu huomenna maanantaina t. k. 13 p:nä klo 8 illalla urheiluliiton kansilassa.

Pikku-uutisia.

Maalisk. 12 p:nä 1916.

Tänään: Gregorius.
Huomenna: Ernesti.
Aurinko nousi klo 6,29 ja laskee klo 5,52.

*

— **Kansanlastentarhain kesäsiirtolan hyväksi** kerääntyi viime lasklaistiistaina Helsingissä yhteensä Smk. 11,768: 91.

*

— **Henkilötietoja.** 50 vuotta täytti t. k. 9 p. Yläneen Kelhäskoskella talonemäntä Hilda Rekola.

70 vuotta täytti eilen rovastinrouva Mathilda Lindell Turussa.

80 vuotta täytti eilen maanviljelijä Konstantin Maukola Kärkölässä.

60 vuotta täyttää tänään kansakoulunopettaja Juhana Kokko Oulunjoen Gulunsuussa. Aikaisemmin on K. esiintynyt »Kyöstin» nimellä kirjallisellakin alalla ja hänen kynästään ovat »Kölliskö», »Räisäspolka» ja »Kruununmetsissä».

*

— **Perheuutisia.** Kihlauksensa ovat t.k. 5 p. julaisseet Vaasassa nti Jenny Kerrman ja kauppamatkustaja Niilo Pispala.

Kihlauksensa ovat julkaisseet dipl. insin. Martti Joutsen Vaasasta ja voimisteluopettajakandidaatti, nti Siiri Bäckman, tilanomistaja E. S. Bäckmanin ja hänen puolisonsa Alttinan, o. s. Nummenranta, tytär, Lohjalta.

Torstaina vihittiin Viipurissa varamaanmittari C. J. Heikel ja nti Mill Liljeblad.

*

— **Valtion historiallinen museo** (kansatiet. ja hist. osasto) on avoinna joka päivä k:lo 12—3. Arkip. 75 p., sunnunt. 50 p. Lapset alle 10 v. ja koulujen oppilasluokat, opettajan seuraamina, ilmaiseksi.

*

— **Kansan Näyttämön arpajaisten** ensimäiset voittokokoelmat ovat tästä päivästä lähtien yleisön nähtävinä joka päivä klo 12—3 päivällä Uudella ylioppilastalolla.

*

— **Hyvä lehmä,** Koskenkartanossa Koskella (T. l.) on „Rastas"-niminen lehmä saavuttanut niin korkean päiväisen maitomäärän, että sillä tiettävästi on lounaissuomalainen lypsyrekordi. „Rastas", joka poiki tammik. 14 p:nä, on näet lypsänyt:

25 p. tammik.	25,6	kg
5 p. helmik.	26,7	„
15 p. „	31,1	„
25 p. „	26,0	„

Samana päivänä, jolloin maitomäärä sivuutti 31 kg, oli rasvaprosentti 3,5. „Rastas" on keskikokoinen ja merkitty A. Y:n B-kantakirjaan ensimäisen sukupolven eläimenä (B[1]). — L.-S:n Maatal.

*

— **Suomen Lähetysseuran laulukunnan** pitäma on tänään klo 7 i.-p. Lähetyskirkossa.

*

— **Apollon Operetti** antaa tänään klo 5 (alenn. hinnoin) ja klo 8 uudenaikaisen operetin »Susi». Viisulaulajatar Svea Textorius laulaa väliajalla.

Viisulaulajatar Svea Textorius antaa tänään klo 2 Apollo-teatterissa viisu-matinéan. Lähemmin ilmoituksessa.

*

— **Kupin kuumaa kahvia** tuoreen leivän kera saa sunnuntaikävelyllään Huopalahdessa Lyyskin leipuri- ja kahvilaliikkeessä huvilassa n:o 70, lähellä asemaa ja raitiotiepysäkkiä.

*

— **Tampereen Teknillinen opisto.** Toimitukselle on lähetetty Tampereen Teknillisen opiston uusi kuvitettu ohjelma, joka sisältää selkäperäisiä tietoja opiston eri osastoista, sisäänpääsyvaatimuksista, barjoittelusta y. m. Ohjelma saadaan pyydettäessä osoitteella: Teknillisen opiston johtaja, Tampere. Viittaamme muuten ilmoitukseen tämän päivän lehdessä.

*

— **Koristetaiteilijain liiton Ornamon** järjestämää kuvitus- ja reklaamitaidenäyttelyä ei sattuneesta syystä toistaiseksi voidakaan pitää avoinna iltasin, kuten on ilmoitettu, vaan ainoastaan päivällä 12—3.

*

— **Suomalaisen luistinradan päättäjäiset** ovat Undella ylioppilastalolla keskiviikkona t. k. 22 p. klo 7—11. Pääsy etukäteen ostettuna 1: 50, jäseniltä 1: —, sotavero siihen luettuna. Ovella sotavero lisäksi. Lippuja radan kassassa.

*

— **Pieni ihannyehtoiskunta.** T. k. 9 p. tarjottiin huutokaupalla Leistilän kansakoulupiirin omistamasta Utti-nimisestä tilasta Huhdin palsta erinäiseksi ti ksi. Korkeimman tarjouksen 4,000 mk., joka myöskin hyväksyttiin, teki tilallinen Iivari Rekola samasta kylästä. Hinta oli ennenkuulumattoman korkea Honkilahdella, sillä myydyn alueen pinta-ala on vajaan 4 tynnyrinalan, joten siis tynnyrinalan hinnaksi tuli 1,000 mk.

Leistilän koulupiiri on hyvin monelle kunnalle ja koulupiirille esimerkiksi kelpaava siinä suhteessa että sillä ei kanaan ostetun tilan tuotannosta on rakenneitu uljas koulutalo ja samalla on tilan tuloista maksettu opettajain palkat, hankittu oppilaille vapaat opetusvälineet ja kirjat. Tilan metsästä saadaan luonnollisesti koulun polttopuut y m. Paitsi kaikken tätä on rahaa vielä lainassakin lähes 20,000 mk. Palstoja ei tilasta ole ennen luovutettu pois. Kaiken tämän vuoksi joutuvat sanotun koulupiirin asukkaat maksamaan veroa vain 65 penniä ja 3 litraa rukiita veroäyriä kohti.

*

— **Karhu ammuttu.** T. k. 2 p. ampuivat tarkastaja Luukkonen, metsänhoitaja Hortling sekä karhuukiertäjät uroskarhun Kuhmoniemen sydänmailla. Karhu, vaikka ei oliutkaan kooltaan suurempia, on useina kesinä tehnyt tuntuvan tuhoa seudun karjassa.

*

Taidemuseot

ovat tänään avoinna: TAIDEMUSEO Ateneumissa klo 11—4; 10 p:nä.

TAIDETEOLLISUUSMUSEO Hakasalmen huvilan 2:ssa kerr:ssa (vastapäätä Kansallismuseota) klo 12—3; 10 p:nä.

*

Taidemuseon lainanäyttely

Suljetaan huomenna.

Taidemuseon kolmas lainanäyttely, jonka muodostaa valikoima yliopiston piirustussalin omistamia maalauksia, on tänään viimeistä päivää avoinna. Näyttely sisältää m. m. Enckellin, Halosen, Thomén, Laurénin ja Åströmin sekä ulkomaalaisten Paulsenin, Maurice Denis'n, Manzanan ja van Ryselberghen teoksia. Gallenin v. 1890 tehdyillä ehdotuksilla yliopiston seinämaalauksia varten on näyttelyssä huomattava sija. Laureukselta on näytteillä 10 teosta.

Museo pidetään nyttemmin sunnuntaisin avoinna klo 11—4 päivällä.

Maaseutu-uutisia.

— **Kallis aika.** (S. H.) Tirvan tehtaan o. y:n johtokunta on aijemmin myönnettyjen kalliinajan palkkalisäysten lisäksi määrännyt 5,000 mk. ruisjauhojen hankkimiseksi ja jakamiseksi kaikille tehtaan töissä oleville työläisille ja työläisperheille.

— **Laivaosuuskunnat.** (S.T.T.) Eilen pidetyssä Kallaveden höyrylaivaosuuskunnan kokouksessa päätettiin osuuskunta lakkautaa. Osuuskunta on palvellut liikennettä väylällä Hirvilahti—Lamperila — Mömmölänlahti —Haminalahti—Kuopio 8 vuotta. Kuten muistettanee, myi osuuskunta tuonnottain omistamansa Kallavesilaivan Heinäveden höyryveneosuuskunnalle 50,000 mk:sta.

— **Nuorisoseurat.** T. k. 7 p:nä pitämässään kokouksessa päätti Karttulan Talluskylän nuorisoseura liittyä Karttulan, Tervon osuuskunnan jäseneksi yhdellä osuudella.

— **Suuri tilankauppa.** T. k. 9 p. tehdyllä kauppakirjalla möivät tehtailij. K. Hjorth ja hänen vaimonsa Tampereelta omistamansa Suupan kartanon, jonka muodostavat yhdysvilleilyksessä olevat: Kylä-Ollikan N:o 3⁶, Seiväskorven N:o 3⁶, Metsä-Ollikan N:o 3⁷, Ranta-Kurikan N:o 4⁸, Perkiön N:o 4²⁰, Metsä-Suupan N:o 4²¹ ja Suupan N:o 4²² perintötilat sekä Kellarimäen palstatilan, kaikki Pirkkalan pitäjän Naistenmatkan kylässä, maanviljelijä J. E. Henrikssonille Hausjärveltä. Vastaanotto tapahtuu t. k. 15 p:nä. Kaikki irtain seurasi kauppaa, jonka välitti Riihimäen talonvälitystoimisto Riihimäellä.

— **Tapaturmainen kuolema.** Eilen klo 11 aikaan joutui Turussa Kanavaniemelä työnjohtaja J. V. Aulio vaunujen puskurien väliin, joita vaunuja eräät työmiehet työnsivät, sillä seurauksella että hän saamistaan sisäisistä vammoista parin tunnin kuluttua kuoli. A. oli 40 vuoden ikäinen ja jätti jälkeensä vaimon ja 1 lapsen.

— **Hallinnolliset tuomiot.** Turun ja Porin läänin kuvernööri on viime tortaina tuominnut hallinnollista tietä annettujen pakollisten määräysten nojalla tilanomistaja J. Isotalo-Lamppalan, Kokemäen pitäjän Peipohjan kylästä osallisuudesta väkijuomain myyntiin 2,050 mkr sakkoon ja hänen sisarensa Alina Isotalo-Lamppalan väkijuomain annistelusta ja myynnistä sekä poussivirtoimittajien toimenpiteiden vastustamisesta pidettäväksi 3 kk. vankeudessa. Tuomittu pyysi ja pääsi heti rangaistustaan suorittamaan.

Kirjallisuutta ja taidetta.

Pekka Halosen näyttely

Strindbergin salissa.

»Millet ei olisi löytänyt tyyliään, jollei hän olisi keksinyt talonpoikien elämää, Turnerista ei olisi tullut Turneria, jollei hän olisi onnistunut yhdistämään kotimaansa sumunäyt Italian säteileviin väreihin. Gauguin loi tyylinsä vasta Tahitissa Carl Larsson löysi sen ruotsalaisesta kodista.»

Tähän tapaan kirjoittaa eräs tunneitu ruotsalainen taiteentutkija tahtoessaan osoittaa, että persoonallisen tyylin luomiseen vaaditaan ei ainoastaan alkuperäisiä taiteilijalahjoja, vaan myöskin niitä vastaava määrätty aiheala. Täydellä syyllä voisi jo luetellujen esimerkkien lisäksi mainita Pekka Halosen, joka eilen avasi tavanomaisen vuosinäyttelynsä Strindbergin salissa.

Halonen alotti taiteilijauransa etupäässä henkilömaalaajana, mutta viimeksi kuluneen vuosikymmenen aikana on hänen mielenkiintonsa suuntautunut melkein yksinomaan Suomen luonnon esittämiseen muodoin ja värein. Niin huomattavia kuin Halosen aikaisemmat, suuret henkilösommitelmat ovatkin — ja niin omalaatuinen kuin niidenkin sävy on —, näyttää kuitenkin siltä kuin olisi taiteilija vasta maisemamaalauksesta löytänyt sen alan, joka sallii hänen erikoisuutensa päästä täysiin oikeuksiinsa. Samalla tavalla kuin Pekka Halonen ei kukaan tässä maassa ole Suomen luontoa kuvannut. Hän on näillä teoksillaan tuonut taiteeseemme — ja miksei maailmantaiteeseen — uuden, merkittävän lisän.

Ei ole varsin helppoa sanoin määritellä Halosen maisemamaalauksen persoonallista laatua. Varmasti on kuitenkin jokainen, joka kerrankin on seisonut näiden milloin sateenkaaren väreissä säteilevien, milloin himmeän usvanharmaiden kuvien edessä, joutunut sen vastustamattoman elämänilon valtaan, joka niistä tulvehtii. Sillä Pekka Haloselle on luonto elämän lähde. Jokaisesta siveltimenvedosta näkee miilä rakkaudella taiteilija suhtautuu aiheeseensa, millä hartaalla antaumuksella hän sitä tulkitsee, jottei piirteakaan hukkuisi. Luontoon nähden asettuu tämä mestari palvelijan asemaan.

Ja tästä tosiasiasta voi johtaa erään toisen Halosen maisemamaalausta kuvaavan piirteen. Päinvastoin kuin aikoinaan Ruskin, joka vaati taiteilijoita lähestymään luontoa nöyrällä ja kunnioittavalla mielellä, opettavat nykyaikaiset maalarit Whistlerin tapaan, että luonto eli maisema on ikäänkuin soittokoneen klaviatuuri, jota jokainen saa käsitellä mielensä mukaan. (»Taiteilijan tehtävä on yhdistää ja valita, erotella ja jalostuttaa sinchisoa, niin että hän siitä pakoittaa esiin jotain kaunista, samalla tavalla kuin soittaja yhdistää äänet akordeiksi ja kaaokseta luo harmonian.») Halosen maisemamaalauksen lähtökohtana ei ole maalauksellis-taiteellinen teoria määrätty värioppi, vaan luonnontunnelma. Sen säilyttäminen niin raikkaana ja turmeltumattomana kuin suinkin mahdollista on hänen taiteellinen päämääränsä. Että taiteilija onnistuu esittämään lämän tunnelman niin voimakkaana, että se katsojaan usein vaikutaa suorastaan ilmestyksellä, johtuu hänen persoonallisen näkemyksensä laajuudesta, syvyydestä ja hienoudesta.

Tervehdimme Pekka Halosen näyttelyä, joka osoittaa, että taiteilija työskentelee väsymättömällä innolla ja herpaantumattomin voimin, vilpittömällä ilolla.

L. W.

Juhani Ahon uusi teos.

Juhani Ahon uusi teos »Rauhan erakko» on ilmestynyt Otavan kustannuksella. Kertomuksen aiheena on nykyisen maailmansodan syttyminen ja sen tuottamat mullistukset, katsottuina idyllistä alppikylästaustaa vasten. Samalla kirja valaisee tekijänsä suhdetta rauhanaatteeseen. — Hinta nid. 4: 25, sid. 5: 75.

— **Pekka Halosen näyttelystä,** Strindbergin salissa, ostettiin heti eilen, avajaispäivänä, 12 taulua.

Kotimaista valmistetta

Puhdistaa suun! Tekee hampaat valkoisiksi! Hyvänmakuista!

Konsertit.

Väinö Raition säivellyskonsertti.

Nuori säveltäjä antoi ensimäisessä säivellyskonsertissaan sangen lupaavan näytteen lahjoistaan ja tosi vakavuudella suoritetuista opinnoistaan. Konsertissa esitettiin vaativa, melkein 2 tuntia kestänyt ohjelma, joka sisälsi 5 eri numeroa, ja sai se osakseen yleisön lämpimän kannatuksen. Säveltäjä kutsuttiin useita kertoja esille, yksi orkesterinumero, »Fantastinen tanssi», vaadittiin toistettavaksi ja kukkia ojennettiin.

Ohjelman alkunumeroina oli sonaatti fiss-molli pianolle ja viululle, jonka esittivät säveltäjän veli, viulutaiteilija Eino Raitio, ja pianisti Ernst Linko, sekä Toccata pianolle, jonka soitti viimeksimainittu. Edellinen on jo ennen esitetty Musiikkiopiston näytteissä. Siinä on paljon melodiikkaa ja kauniita otteita, mutta kokonaisuus tuntuu hapuilevalta ja katkonaiselta. Toccata on mielestäni onnistunut.

Ohjelman jälkipuolisko, jonka muodostivat Fantastinen tanssi, Poème (sellolle ja orkesterille) ja konsertti c-molli (pianolle orkesterin säestyksellä) oli omiansa osoittamaan, mikä suuri kehitysaste erottaa sen ohjelman alkunumeroista. »Fantastinen tanssi» osoittaa näppärää orkesterin käyttöä ja hyvää väriaistia. Säivellyksenä on se kyllä sangen helppohintainen. »Poème» sitä vastoin on taiteellisesti arvokas ja ehjä säveltees. Sello-osa on kaiukas, hyvällä aistilla ja tekniikalla kirjoitettu; sen soitti ansiokkaasti hra B. Persfelt. Erikoisesti jäi mieleen jo ensi kuulemalta eräs kohta, jossa sellon laulavaa, erinomaisen kaunista kantilenea säestää orkesterin staccatokulku, ensikerralla puupuhaltimissa, sitten viulujen pizzicatoissa. Konsertti c-molli, jossa pianoosan soitti vauhdikkaasti Ernst Linko, teki niinikään hyvin mieltäkiinnittävän vaikutuksen. Säivellyksessä on voimaa, nuorta raikasta elämänilloa ja miehekästä tarmoa, eikä siitä puutu lyyrillistäkään puolta. Pianoosa on kiitollinen, hyvällä maulla ja teknillisellä taidolla kirjoitettu. Muodollinen puoli ehkä saattaisi antaa aihetta joihinkin huomautuksiin — ensi kuulemalta on siitä vaikea mitään sanoa — mutta joka tapauksessa huomaa säivellyksessä sisällystä, sitä oikeata ehtymätöntä runosuonta, jota ilman muotokin on arvoton.

Säveltäjä on tällä konsertillaan kiinnittänyt itseensä paljon vakavia toiveita.

Erikoisen arvokkaisuuden sai tämä konsertti vielä sen kautta, että prof. R. Kajanus oli harjoittanut ja johti säivellykset. Esitykset olivat siis kaikin puolin viimeistellyt ja mallikelpoiset.

A. M.

*

Kaupunginorkesterin konsertti tänään johtaa prof. R. Kajanus. Solisteina esiintyvät hrat Ossian Fohström ja Kusti Aerila. — Illalla on Pörssikonsertti, johtajana hra Apostol.

Musiikkiopiston päiväkonsertti tänään klo puoli 2 on Undella ylioppilastalolla. Beethoven-ohjelmasta toimme selkoa eilispäivän lehdessä.

Konsertista, joka tänään klo 2 annetaan työväentalolla hätäkärsivien lasten hyväksi esikaupungissa, huomautamme vielä, sulkien sen yleisön suosiollisen huomioon. Ohjelma on hyvin vaihteleva ja arvokas; sen suorittamiseen ottavat osaa: Helsingin työväenyhdistyksen orkesteri, näytelliät Axel Ahlberg ja Hemmo Kallio, sellotaiteilija Ossian Fohström laulajatar Idi Basilier, Helsingin mieskuoro ja konserttimestari S. Steinberg sekä pianistit Uuno Aarto ja E. Mårtenson.

Cecilia Hansen antaa perjantaina t. k. 17 p:nä konsertin yliopiston salissa. Ohjelmassa on Glazunoffin konsertti, Händelin, Couperin, Kreislerin, Paganinin ja Saint-Saënsin kappaleita sekä Sarasaten musiikaalisia laulut. Avustajana on taiteilijattaren sisar Elfrida Hansen.

Kansallisteatteri.

Kansallisteatterissa esitetään tänään iltapäivänäytännössä klo ½4 alennetuin hinnoin Ludvig Holbergin mestarillinen 5 näytöksinen ilveily „Jeppe Niilonpoika". Adolf Lindfors loisto-osaessaan Jeppenä. Näytelmä esitetään nyt 50:nnen kerran.

Iltanäytännössä, joka alkaa täsmälleen klo 7, esitetään korotetuin hinnoin 19:nnen kerran „Peer Gynt". Tähän näytäntöön on saatavissa enää vain joitakuita yksityisiä paikkoja ensiparven aitioissa sekä luokeistaintaisempia paikkoja toisella parvella.

„Peer Gyntin" seuraavat esitykset ovat ensi keskiviikkona, perjantaina ja sunnuntaina klo 7 illalla. Lippuja näihin näytäntöihin myydään tiistaista klo 10:ltä a.-p. teatterin lippumyymälässä.

— **Kansan Näyttämö** esittää tänään klo ½5 alennetuin hinnoin 58:nnen kerran Maiju Lassilan huvinäytelmän »Nuori Myllärі». — Illalla klo 8 näytteleé teatteri toisen kerran viimeisen uutuutensa, Johan Sigurjönssonin näytelmän »Tunturi-Ejvind ja hänen vaimonsa». Viime torstaisessa ensi-illassa esitettiin se täydelle katsomolle.

— **Maisteri Niilo Lehmuskoski** antaa lausunto-illan lauantaina 18 p:nä maaliskuuta yliopiston salissa.

— **Alma ja Toivo Kuula** ovat lähteneet pitkälle, noin viisi viikkoa kestävälle konserttimatkalle. Toissa päivänä oli taiteilijaparin ensimäinen konsertti Loimaalla, eilen Mäntän tehtaalla. Tänään on konsertti Korkeakoskella, huomenna Orivedellä ja edelleen jatkaen Jyväskylässä 15 p., Seinäjoella 17 p., Vaasassa 18 p. 19 p., Lapualla 21 p., Kokkolassa 22 p., Raahessa 23 p., Kemissä 25 p., Rovaniemellä 26 p. ja Oulussa 28 p. Huhtikuussa ovat konsertit seuraavissa paikoissa: Uudessakaarlepyyssä 1 p., Ilmajoella 2 p., Kaskisissa 4 p., Kristiinassa 5 p., Porissa 8 p., Tyrvällä 9 p., Raumalla 11 p., Uudessakaupungissa 12 p., Hämeenlinnassa 14 p. ja viimeisenä Porvoossa 15 p.

— **Septemin näytteely** Ateneumissa, jota kohtaan yleisö on osoittanut erittäin suurta harrastusta, on tänään avoinna viimeisen päivän. Pääsymaksu on alennettu 50 p:niin.

— **Elvira de Hidalgo,** kuuluisa koloratuurilaulajatar, on suuremmoisella menestyksellä laulanut Milanossa »La Scalassa». Muutama aika sitten ovat m:me Hidalgo Parisin Suuressa oopperassa eräässä italialaisessa oopperanäytännössä Donizettin »Don Pasquale»-ssa. Orkesteria johti maestro Arturo Vigna.

Muut lehdet.

Eräs työala sivistyneille naisille.

Viimeisessä eilen ilmestyneessä »Ylioppilaslehden» numerossa julkaisee tri O. V. Louhivuori ylläolevalla otsakkeella varustetun kirjoituksen, jossa hän painostaa köyhäintalon johtajatartoimen sopivaisuutta nuorten sivistyneitten naisten toimialaksi. Kirjoituksessaan lausuu tri Louhivuori m. m. seuraavaa:

»Maassamme on nykyään noin 200 köyhäintaloa ja niiden lukuisa joukko joko kuntien tahi yksityisten järjestöjen ylläpitämiä hyväntekeväisyyslaitoksia. Mitä varsinaisiin köyhäintaloihin tulee, on vain aniharvassa opillista sivistystä saanut johtaja tahi johtajatar. Aikaisemmin oli heidän suoteellinen lukunsa jonkun verran suurempi, mutta muutamet sivistyneistä kodeista lähteneet johtajattaret ovat viime vuosina tulleet jo täysin palveluksiksi ja vetäytyneet pois tältä työalalta. — Kuvailtuaan sitten köyhäintalojen asukkaita ja heidän hyväkseen tehdyn työn siinaukseilista merkitystä, jatkaa kirjoittaja edelleen:

»Kannattaako siten taloudellisesti esim. naisyliopiston antautua tähän tehtävään? Se saa yllä hänen itsensä vastattavaksi. Useassa kunnassa ovat tosin köyhäintalon johtajattaren palkkaedut huonot. Mutta yleistä ei on ja yhä yleisemmäksi täytyy tulla että johtajattarella on, paitsi asunto (tavallisesti 2 huonetta ja oma keittiö) ja ruokaa laitoksen ruoka-aineista, 600 markkaa rahapalkkaa. Sikäli kuin johtajatar kykynsä ja kuntonsa kautta tekee itsensä kykeneväksi hakemaan kaupunkien suurempiin köyhäintaloihin, paranevat palkkaedut.»

— Kirjoituksensa päättää tri Louhivuori seuraavasti: »Me köyhäinhoitomiehet tarvitsemme avuksemme monta kristillismiellistä, taitevaa ja uhrautuvaa sivistynyttä naista, että maamme kaikki köyhäinkodit muuttuisivat todellisiksi kodeiksi onnettomille ja ojennus- ja kasvatuslaitoksiksi niille, jotka ovat velvollisuutensa yhteiskunnan jäseninä unhottaneet.»

— **Goremykin sairaana.** (S.T.T.) Djenin tietojen mukaan on Goremykinin terveydentila kovasti huonontunut. Näinä päivinä on hän saanut sydämenkouristuksen ja lääkärit ovat määränneet hänelle täydellisen levon.

Suurvaltasota.

(S. H.)

Taistelut Verdunin luona jatkuvat: Muualla asema ennallaan. — Tietoja taisteluista Mesopotamiassa ja Saksan afrikalaisissa siirtomaissa.

Asema.

(S.H.) Eilispäivän päätapahtumana on Saksan sodanjulistus Portugalille. Saksan hallituksen virallinen äänenkannattaja, »Norddeutsche Allgemeine Zeitung» selittää sodanjulistuksen syyn seuraavasti. Helmikuun 23 p:nä Portugalin satamissa tapahtuneen saksalaisten kauppalaivojen takavarikoimisen johdosta otti Saksan Lissabonissa oleva lähettiläs saman kuun 27 p:nä Portugalin hallitukselle vastalausekirjelmän, jossa vaadittiin takavarikoitujen laivojen vapauttamista. Tähän antoi maaliskuun 4 p:nä Portugalin Berlinissä oleva lähettiläs vastauksen, jossa Saksan vaatimus hylättiin. Tämän johdosta on Saksan Lissabonissa oleva lähettiläs saanut tehtäväkseen sodan julistamisen Portugalin hallitukselle, ja »katsoo Saksan hallitus nykyään olevansa sodassa Portugalin kanssa».

Venäläiset lehdet, jotka asiaa käsittelevät, eivät näytä kiinnittävän suuria huomioita Portugalin maa-armeijaan, mutta sitä enemmän sen merivoimiin. Vaikka Portugalin sotalaivasto onkin vähäinen, on pienikin voimanlisä tervetullut, huomauttaa esim. »Ruski Invalid» ja on sitä mieltä, että Portugalin merivoimat riittävät pitämään silmällä, vieläpä kuriseakin, niitä Saksan sota-aluksia — muista kuin sukellus-aluksista tuskin tulee puhetta lukuunottamatta satunnaisia »Möwe»-ilmiöitä — jotka puolelta tai toiselta pyrkivät Gibraltarin salmeen. Tämä vartiopalvelus lieneekin toistaiseksi tärkein ja ainoa sotatoimi, mihin Portugal viipymättä saattaa ryhtyä, niin kauan kuin sen maavoimat ovat liikekannalle asettamatta.

*

Verdunin ympäristöllä jatkuvat taistelut entisellä voimalla. T. k. 10 päivän ranskalaiset tiedonannot mainitsevat asemassa tapahtuneen sen muutoksen, että saksalaisten onnistui Verdunin luoteispuolella jälleen tunkeutua Corbotin metsään, Forgesin ja Berthincourtin välimaalla. Tämän kohdan tärkeyttä osoittaa se sitkeys, millä saksalaiset ovat pyrkineet siihen kiinni. »Joukko hyökkäyksiä torjuttiin toinen toisensa jälkeen tykkitulella sekä myöskin jalkaväen ja kuularuiskujen tulella, jotka aikaansaivat suuria hävityslä vihollisen riveissä.» Vihdoin lähettivät saksalaiset hyökkäämään kokonaisen divisionan ja onnistui heidän silloin uudelleen valloittaa se osa metsää, jonka ranskalaiset olivat valloittaneet takaisin t. k. 7 p:nä. Ranskalainen tiedonanto selittää kuitenkin, että saksalaisten voitto ei läheskään vastaa heidän kärsimäänsä mieshukkaa. Maasjoen itäpuolella osoittaa taistelun tuimuutta nimitettyjen paikkojen tiheys: Douaumont, Vaux, Eix, Moulainville, Villes sous Bonchamps ja Benzée. Mitä Vauxin linnakkeeseen tulee, mainitsee ranskalainen virallinen tiedonanto t. k. 10 p:nä siitä ainoastaan, että »on osoittautunut todeksi, että jalkaväkihyökkäykset, joita saksalaiset eilen suunnasivat juoksuhautojamme vastaan Vauxin linnakkeen luona, maksoivat heille melkoisia uhrauksia.».

*

Vaikka tapahtuma ei suorastaan kuulukaan samaan sotasikermään, mainittakoon tässä yhteydessä Yhdysvaltain ja Meksikon rajaseudulla tapahtunut taistelu, joka saattaa sytyttää sodanlieskan Auerikassa. Pohjois-Amerikan Yhdysvaltoihin kuuluvan New-Mexikon valtion alueella sijaitsevaa Columbian kaupunkia vastaan on eräs meksikolaisen kapinapäällikön Villan joukkueita tehnyt hyökkäyksen, jonka osasto amerikalaista ratsuväkeä torjui. Amerikalaiset tunkeutuivat taistelun kestäessä puolestaan Meksikon alueelle, palaten kuitenkin taistelun päätyttyä takaisin. Yhdysvaltain hallitus on täydellisesti hyväksynyt amerikalaisen osaston päällikön, eversti Slocumin menettelyn tässä suhteessa, aikoopa antaa paikallisille viranomaisille täyden toimintavapauden rosvojen takaa-ajoon nähden, vaikkapa sen satunnaisesti täytyisi ulottua Meksikon rajan yli. Mitä siihen Meksiko sanoo, jää nähtäväksi.

Venäjän rintamat.

YLIPÄÄLLIKÖN ESIKUNNAN TIEDONANTO.

Pietarista, maalisk. 11 p. (P. T.) Korkean ylipäällikön esikunta ilmoittaa:

Läntinen rintama.

Kaksi melkoista saksalaista tiedustelijaosastoa, jotka lähenivät ampumahautojamme Oldavneida- ja Sussoi-jokien luona, hajoitimme tulellamme. Raskas tykistömme hajoitti vihollisosaston, joka liikehti Väinälinnan asemien oikealla sivustalla. Saksalaisten tykistö pommitti puolentoista tunnin kuluessa Kalkuhnen asemaa.

Kolkin kauppalasta kaakkoon olevalla alueella lyötiin taisteissa erään isohkon vihollisosaston yritys lähetä ampumahautojamme.

Keskisen Strypan alueella ottivat tiedustelijamme vihollisen suojajoukkojen kanssa syntyneissä kahakoissa vankeja. Tshernovitshin itäpuolella pommitti tykistömme hyvillä tuloksilla eräästä vihollispatteria sitä uudelleen sijoitettaessa. Havaittiin, että pommimme osuivat tykkeihin ja ampumatarvelaatikkoihin.

Kaukasian rintama.

Etenemisemme jatkuu.

RISAN VALLOITUS

Sevastopolista, maalisk. 11 p. (P.T.) Risan valloituksessa otimme sotasaaliiksi tykkejä, ampumavaroja, muonavaroja sekä paljon kiväärejä ja patruunoja. Turkkilaiset peräänlyivät niin kiireellisesti, että jättivät jälkeensä haavoitetuilla ja kaatuneilla sälytetyt kuormastot.

SIVAS.

(S.T.T.) Bukarestista, maalisk. 11 p. (V. Vr.) Sivasin kaupungin Vähässä Aasiassa on ruutitehtaan räjähdys melkein kokonaan tuhonnut.

LODS.

(S.T.T.) Tukholmasta, maalisk. 11 p. (V. Vr.) Saksasta saapuneet puolalaiset kertovat, että Lodsissa raivoaa pilkkukuume. Kaikki teatterit ja koulut on suljettu ja raitiotieliikenne on seisahduksissa. Koko saksalainen varusväki on siirretty pois Lodsista.

Ranskna rintama.

YLEINEN ASEMA.

Parisista, maalisk. 10 p. (P.T.) Virallinen päiväliedonanto ilmoittaa:

Argonneilla

pommitti tykistömme Montfauconin ja Avaucourtin välillä huomattua vihollisen kuormastoa.

Verdun.

Maasin länsi- ja itäpuolella on asema ennallaan. Yön kuluessa ei vihollinen tehnyt jalkaväkihyökkäyksiä asemiamme vastaan. Koko rintamalla jatkui tykkitaistelu, ollen erittäin ankara Maas-joen oikealla ja vasemmalla rannalla. Woëvressä tapahtui pommitus pienin väliajoin. Elsassissa hävittivät patterimme saksalaisten jucksuhautoja 425 m. kukkulalla Thanin itäpuolella.

Muualla rintamalla

yö kului rauhallisesti.

Lentosota.

T. k. 8 p:nä olivat lentokoneemme vilkkaassa toiminnassa. Tapahtui muutamia ilmataisteluja, joista suurin osa vihollisen sotajoukkojen asemain yläpuolella. Näitten ilmataistelujen aikana ajettiin 15 saksalaista lentokonetta pakosalle ja 10 lentokoneen huomattiin putoavan pystysuorassa linjassa asemilleen. Paitsi tätä ovat meikäläiset luotettavien tietojen mukaan syöseet kaksi saksalaista lentokonetta, joista toinen oli Fockermallinen, maahan Champagnessa ja kolme lentokonetta Verdunin alueella. Nämä lentokoneet putosivat saksalaisten asemille.

Parisista, maalisk. 10 p. (P.T.) Virallinen iltatiedonanto ilmoittaa:

Artoisissa

räjäyttivät saksalaiset Lilloon johtavan tien länsipuolella miinan, jonka aiheuttaman kuopan me valtasimme.

Argonneilla

pommitimme tykkitulellamme Montfauconin metsään matkalla olevaa viholliskolonnaa.

Verdun Maas-joen länsipuolella,

missä pommitus keskeytyi, teki vihollinen päivän kuluessa hurjia hyökkäyksiä asemiamme vastaan Corbotin metsässä. Joukko hyökkäyksiä torjuttiin toinen toisensa jälkeen tykkitulella sekä myöskin jalkaväen ja kuularuiskujen tulella, jotka aikaansaivat suuria hävityslä vihollisen riveissä. Mieshukastaan huolimatta, joka ei läheskään vastaa saksalaisten itselleen asettamaa päämäärää, lähettivät saksalaiset viimeisen kerran hyökkäämään vähintäin kokonaisen divisionan ja onnistui heidän tällä kerralla uudelleen valloittaa osa Corbotin metsää, jonka me olimme valloittaneet takaisin t. k. 7 p. Maas-joen itäpuolella teki vihollinen kaksi hyökkäystä juoksuhautojamme vastaan Douaumortin kylän länsipuolella. Kuularuiskujemme tulen pysäyttämiä ei vihollinen missään kyennyt saavuttamaan linjojamme. Vauxin kylää vastaan valmistettu hyökkäys ei voinut tapahtua tykkitulemme vuoksi. On osoittautunut todeksi, että jalkaväkihyökkäykset, joita saksalaiset eilen suuntasivat kylää ja juoksuhautojamme vastaan Vauxin linnakkeon luona, maksoivat heille melkoisia uhrauksia. Woevressä oli vihollisen pommitus, johon patterimme tarmokkaasti vastasivat, erittäin ankaraa Eixin, Moulainvillen ja Villers-sous-Bonchampin ja Benzéen suunnalla. Saksalaiset heittivät Maasjokeen St. Mihielin luona nivis miinoja, jotka onnistuimme pyydystämään, ennenkuin ne ennättivät aikaansaada mitään vahinkoa.

Lotringissa

hävitimme tuhoavalla tykkitulella vihollisen puolustuslaitteita Alleville —Bremenillen rintamalla.

VERDUNIN TAISTELUT.

(S.T.T.) »Denj» mainitsee hollantilaisen sanomalehden »Tijdin» arvelevan, että saksalaisten toiminnalla Verdunin piirissä on ollut tarkoituksena kiinnittää tälle rintamalle mahdollisimman paljon ranskalaisia joukkoja heikontaakseen siten muita rintamanosia. Ensi sijalla pitävät saksalaiset tällöin rintamaa Argonneilla ja Champagnessa.

BELGIAN ARMEIJA.

Havresta, maalisk. 10 p. (P.T.) Belgian virallinen tiedonanto ilmoittaa, ettei Belgian armeijan rintamalla ole tapahtunut mitään oleellista.

ENGLANNIN ARMEIJA.

Lontoosta, maalisk. 10 p. (P.T.) Ranskassa olevan Englannin armeijan päämaja ilmoittaa: Alppien seuduilla sataa lunta ja tapahtuu lumivyöryjä, kun taasen laaksoissa on rankkasateita, jotka aiheuttavat tulvia. Urhoolliset sotajoukkomme taistelevat kuitenkin näitä huonoja säösuhteita vastaan ja jatkavat menestyksellistä etenemistoimintaansa. Pieniä meille menestyksellisiä jalkaväkitaisteluja tapahtui Castelloda-nten ympäristöllä sekä Lagarinon ja Ciforna laaksoissa, Taragnolon laaksossa Lusernan luona, ylisellä Asticolla Vezzanon kukkulalla ja Marteron luona. Tykkitulemme hävitti vi-

Italian sota.

VIRALLINEN TIEDONANTO.

Roomasta maalisk. 10 p. (P.T.) Armeijan päämaja ilmoittaa: Alppien seuduilla sataa lunta ja tapahtuu lumivyöryjä, kun taasen laaksoissa on rankkasateita, jotka aiheuttavat tulvia. Urhoolliset sotajoukkomme taistelevat kuitenkin näitä huonoja säösuhteita vastaan ja jatkavat menestyksellistä etenemistoimintaansa. Pieniä meille menestyksellisiä jalkaväkitaisteluja tapahtui Castellodanten ympäristöllä sekä Lagarinon ja Ciforna laaksoissa, Taragnolon laaksossa Lusernan luona, ylisellä Asticolla Vezzanon kukkulalla ja Marteron luona. Tykkitulemme hävitti vi-

hollisen suojalaitteet Seiserin laakson yläosassa Fella-joen varrella ja pommitimme matkalla olevia vihollisen sotajoukkoja Ceritenzon laaksossa sekä Monteneroilla. Isonzon keskijuoksun varrella pakoitti joukkoosastojemme toiminta Selon luona sijaitsevaa Mrzlitä ja Bodretziä vastaan vihollisen tuomaan juoksuhautoihinsa tuorelta apujoukkoja, joita siitteminin tykistömme menestyksellisesti pommitti. Isonzon alisen juoksun varrella pommitti vihollisen tykistö asuttuja seutuja. Patterimme vastasivat vihollisen tuleen pommittaen itävaltalaista joukko-osastoa, joka oli matkalla Valonnan laaksossa Carsolla.

HALLITUKSEN ASEMA.

Roomasta, maalisk. 10 p:nä. (P. T.) Edustaja Turati teki parlamentissa Salandralle kysymyksen, onko perää siinä, että hallitus aikoisi aiheuttaa pulan eroamalla. Salandra ilmoitti, ettei hallitus ryhdy mihinkään toimenpiteisiin ennen äänestystä parlamentissa. Tämä tiedonanto merkitsee, että kysymys hallituksen kohtalosta lykätään ensi viikkoon, jolloin keskustelu hallituksen taloudellisesta politikasta alkaa.

KUNINKAAN KÄYNTI ROOMASSA.

(S.T.T.) Köpenhaminasta, maalisk. 9 p. (B.V.) Kuningas Viktor Emanuelin palaamisen johdosta kirjoittaa »Stampa», että kuninkaan paluaminen on yhteydessä suurten kansallisten tapahtumain kanssa, jotka saattavat kokonaan syrjään kärjistyneen yhteenoton parlamenttiryhmien välillä. Lehti tarkottanee kaikesta päättäen sodan julistamista Saksalle.

Balkanin sota.

BULGARIALAISET ALBANIASSA.

Salonikista, maalisk. 10 p. (P. T.) Asanista ilmoitetaan, että bulgarialaisten joukkojen marssittua Beratiin tapahtui kokonainen joukko murhenäytelmiä. Ensimäisistä päivistä lähtien ryöstettiin kaikki kreikkalaisille kuuluvat myymälät ja talot. Bulgarialaiset ryöstävät ja tekevät ilkitöitä rauhallisella kreikkalaisella väestölle. Pelästyneet asukkaat takenevat vuorille ja jättävät omaisuutensa oman onnensa nojaan. Kreikkalainen metropoliitta on saanut määräyksen poistua kaupungista 24 tunnin kuluessa. Muussa tapauksessa hän lähetetään Bulgariaan.

BULGARIA JA ROMANIA.

Bukarestista, maalisk. 10 p. (P.T.) Sofiasta ilmoitetaan, että koko Bulgarian sanomalehdistö käsittelee Romaniasta saapuneita tietoja Bulgariassa huomattavasta romanialaisvastaisesta kiihoituksesta. Bulgarialaiset sanomalehdet pyrkivät todistelemaan, että kaikki nämä huhut ovat johtuneet Bulgarian vihollisten juonitteluista. Oppositsioon ja enemmistöön kuuluvat edustajat laativat välikysymyksiä näistä huhuista, jotka ovat herättäneet levottomuutta poliittisissa piireissä. Bulgarian hallitus osottaakseen ystävällisiä suhtautumista Romaniaan on päättänyt taasen avata kaikki bulgarialaisten valtaamilla alueilla Makedoniassa olevat romanialaiset koulut.

Bukarestista, maalisk. 10 p. (P. T.) Sofiasta ilmoitetaan bulgarialaisten lehtien tiedonantojen perusteella, että vastustuspuolueen ja enemmistöön kuuluvain edustajain sobranjassa tehtäväksi aikomasta välikysymyksestä, jonka oli määrä koskea Romanian Dobrudshan kuvernöörin Kamarashescon toimintatapaa, on nyttemmin luovuttu, koska Bulgarian hallitus on antanut selityksiä, jotka vapauttavat tämän romanialaisen virkamiehen häntä vastaan tehdyistä syytöksistä ja selittävät yllytyksen bulgarialaisen kapinan aikaansaamiseksi Dobrudshassa ympärysliiton vireille panemaksi. Puolivirallinen »Narodni Pravo» kirjoittaa tämän johdosta, että on edellyteltävä asianomaisilla Bukarestissa olevan niin paljon terveyttä järkeä, että he välttävät eripuraisuuksien uudistumista Bulgarian kanssa, syystä että ne ovat ympärysliiton juonien aiheuttamia.

ROMANIA JA KREIKKA.

(S.T.T.) Bukarestista, maalisk. 10 p. (Rj.) Atenasta saapuneiden tietojen mukaan on Kreikan hallitus käsitellyt viime istunnossa suhtautumista Romaniaan. Päätös pidetään toistaiseksi salassa.

ROMANIAN EDUSKUNTA.

Bukarestista, maalisk. 10 p. (P. T.) Pääministeri Bratiano luki tänään edustajakamarissa julki kuninkaallisen käskykirjeen, jossa edustajakamarin istuntokautta pidennetään maaliskuun 15 p:ään asti.

SALONIKI

Salonikista, maalisk. 10 p. (P. T.) Selkkaukset turkkilaisten, saksalaisten ja bulgarialaisten välillä ovat yhä enemmän kärjistyneet. Turkkilaiset, jotka ovat pelästyneet venäläisten nopean etenemisen johdosta, haluavat lähettää Kaukasian rintamalle kaikki sotajoukkonsa Europasta. Heidän liittolaisensa taasen eivät tahdo tähän suostua, sillä ne tarvitsevat turkkilaisia sotajoukkoja työkäyttä varten Salonikiin.

Hajatietoja.

SAKSA JULISTANUT SODAN PORTUGALIA VASTAAN.

Köpenhaminasta, maalisk. 10 p. (P.T.) »Norddeutsche Allgemeine Zeitungissa» on julkaistuna tieto, jossa kerrotaan, että saksalaisten laivojen v. k. 23 p:nä tapahtuneen takavarikoimisen johdosta Portugalin satamissa oli Portugalin hallitukselle v. k. 27 p:nä annettu vastalausenootti, jossa vaadittiin saksalaisten laivojen vapauttamista. Vasta t. k. 4 p:nä antoi Berlinissä oleva Portugalin lähettiläs vastauksen, jossa tämä vaatimus hyljättiin. Tämän jälkeen oli Saksan Lissabonissa olevan lähettiläänn tehtäväksi annettu sodan julistaminen Portugalin hallitukselle ja katsoo Saksan hallitus nykyään olevansa sodassa Portugalin kanssa.

Köpenhaminasta, maalisk. 10 p. (P.T.) »Fremdenblattin» tietojen mukaan eivät Portugalin viranomaiset ole vielä antapeet käskyä itävaltalais-saksalaisten laivojen takavarikoimisesta.

SOTA RAUHAN JÄLKEEN.

Lontoosta, maalisk. 9 p. (P.T.) Puhuessaan alahuoneessa piakkoin pidettävästä ympärysliiton taloudellisesta konferenssista Asquith huomautti, etteivät Englannin edustajat konferenssissa mitenkään tule sitomaan Englannin hallituksen ja alahuoneen toimintavapautta. Konferenssin päätehtävänä on käsitellä kysymystä olisiko mahdollista jo sodan aikana määrätyn taloudellisen painostuksen harjoittaminen vihollisen samoinkuin taloudellisen avustuksen antaminen liittolaisillemme. Tämä tehtävä on jo alusta alkaen kuuluunut ympärysliiton yhdenmukaistutettuun toiminta-ohjelmaan. On varmaa, että kaikki toimenpiteet, joihin sodassa voimme ryhtyä helpommin saavuttaaksemme päämäärämme, saavat osakseen niin liittolaistemme kuin alahuoneenkin hyväksymisen. Järkevyys ja verovaisuus vaativat, että me neuvottelemme liittolaisiemme kanssa sodan jälkeen mahdollisista muutoksista taloudellisella alalla ja otamme huomioon uudet olosuhteet mikäli se tulevaisuuteen nähden on mahdollista. Me emme tekisi ainoastaan epäystävällistä ja tunnotonta vaan suoraan röyhkeän teon, jos olisimme kieltäytyneet kutsusta tällaiseen konferenssiin. Edustajamme palaavat Parisista täydellisesti vapaina kaikkinaisista sitoumuksista tulevaisuuden suhteen.

Tokiosta, maalisk. 11 p. (P. T.) Hallitus on kääntynyt kauppakamarien ja suurempien liikemiesten puoleen pyytäen lausuntoa ehdotuksesta, että maa liittyisi ympärysliiton europalaisten suurvaltojen tekemään taloudelliseen liittoon.

TAISTELUT AFRIKASSA.

Lontoosta, maalisk. 10 p. (P.T.) Kenraali Smutsilta saapuneessa virallisessa sähkösanomassa kerrotaan, että miehittämisen Tshalan jälkeen saapui kenraali Vandeventerin joukkoosasto Tavetan edustalle, joka osottautui jo osittain olevan vihollisen tyhjentämä. Pieni kuularuiskulla asetettu saksalaisjoukko antautui kenraali Verengerille. Nykyään pidämme hallussamme Tavetaa. Samanaikaisesti eteenpäin tunkeutumisen kanssa alkoi kenraali Gihe eilen pommittaa Salaitaa, jota vastaan hän sittemmin hyökkäsi valloittaen sen.

LENTOHYÖKKÄYKSET ENGLANTIIN.

Lontoosta, maalisk. 10 p. (P. T.) Pääministeri Asquithin antamien tietojen mukaan on rauhallisen väestön keskuudesta sodan aikana saanut pommitusten aikana surmansa 49 miestä, 39 naista ja 39 lasta; zeppelinien pudottamista pommeista on saanut surmansa 127 miestä, 92 naista ja 57 lasta ja laivoja upotettaessa on hukkunut 2,750 henkeä.

TAISTELUT MESOPOTAMIASSA.

Lontoosta, maalisk. 10 p. (P.T.) Mesopotamiassa olevien engiantilaisten sotajoukkojen komentaja ilmoittaa, että kenraali Aylmer jatkoi t. k. 8 p:nä sotatoimia 7—8 peninkulman päässä Tigriksestä tämän joen oikealla rannalla, mutta että hän veden puutteen vuoksi oli pakoitettu perääntymään joelle ensin korjattuaan kaikki haavoitetut.

SAKSAN KULUNKIARVIO.

Köpenhaminasta, maalisk. 11 p. (P.T.) Saksan valtakunnan vakinainen rahasäänto vuodelta 1916 päättyy 3,659,261,939 mkaan eli 326,189,558 mk. edellisen vuoden tukearvioita suurempaan määrään. Tuloi sotaveroisia lasketaan 480,000,000 mili. 3/4 vuodelta. Perusteluissa huomautetaan, etjä sotaa varten tarvittavat varat tullaan vanttimaan erityisten, sotatarkoituksiin käytettäviä määrärahoja koskevien lakiehdotusten avulla. Joulukuussa 1915 myönneiyn 10 miljardin suuruisen sotamäärärahan katsotaan riittävän muutamien kuukausien menojen peittämiseen, minkä vuoksi nykyiseen tulo- ja menoarvioehdotukseen ei ole otettu uutta määrärahaa sotaa varten. Perusteluissa sanotaan, ettei vakinaisten tulojen ja vuoden 1916 menojen saattaminen tasapainoon keskenään käy laatuun ilman uusia apulähteilä. Tupakkaverojen, kuittien leimamaksujen sekä postin ja lennättimen valtakunnanveron kuin myöskin fakturain leimaveron lasketaan tuottavan 520—540 milj., mutta on ne rahasääntöön otettu 480 miljoonaksi. Varainhoitovuoden 1914 ylijäämä 219,704,721 mk. säilytetään vakinaisten menojen eräiden osien suorittamista varten. Lainojen kuoletusta varten edellytetään 82,947,530 mkn suostuntatulo. Rahasääntöä koskeva lakiehdotus edellyttää, samoinkuin viime vuonnakin, että sotalainat kuoletetaan rauhan solmiamisen jälkeen. Määräraha valtiorahaston todistuksia varten lasketaan 2 miljardiksi markaksi.

(S.T.T.) Bukarestista, maalisk. 10 p. (Rj.) Bulgarian rautatiehallitus on ilmoittanut Romanian viranomaisille, että **Turkille tarvittavain tavarain kauttakulku Oboritzen kautta** Romaniassa on lakkautettu.

Lontoosta, maalisk. 10 p. (P.T.) Amiraliteetti ilmoittaa, että **torpeedonhävittäjä »Bouquet» ja torpeedovene n:o 2 ovat ajaneet miinoihin Englannin itärannikolla.** 44 upseeria ja 41 matrusia hukkui.

Lloydsin tietojen mukaan on ranskalainen nellimastoinen purjelaiva »Ville de Havre» upotettu. Laivan miehistöstä hukkui kaksi henkeä.

Lontoosta, maalisk. 11 p. (P. T.) **Joukko venäläisiä sanomalehtimiehiä, m:m Nemirovitsh-Dantshenko, Nabokov ja kreivi Tolstoi, on vastaanotettu Englannin armeijan päämajassa Ranskassa.** Tämän jälkeen käytiin puolustusinjoilla ja etumaisilla juoksuhaudoilla.

Köpenhaminasta, maalisk. 10 p. (P. T.) »Berliner Tageblatt» ilmoittaa, että viime pälvinä on muutamissa Berlinin osissa ollut huomattavissa leivän puute, joka on johtunut leipään sekoitettavien perunain puutteesta. **Perunain puute** vallitsee nähtävästi koko **Saksassa.** Sanomalehti siteeraa Saksin piirin päällikön julkaiseman käskyä, jossa ravintoloissa ja hotelleissa kielletään tarjoamasta keitettyjä tai paistettuja perunoita maksuvapaasti muun ruuan yhteydessä. Niitä, jotka tätä käskyä rikkovat, rangaistaan 1,500 mkn sakoilla, tai 3 kk. vankeudella. Samoin on Saksassa huomattavissa sokerin ja kahvin puute.

Köpenhaminasta, maalisk. 11 p. (P.T.) **Perunain** sekä myöskin **leipäjauhojen puute** on kahtena viime viikkona ollut huomattavissa useissa **Saksan** ipommissa kaupungeissa. Berlinin ja muiden kaupunkien maistraatit ovat rauhoittaneet väestöä vakuuttaen, että nykyinen asiaintila on ohimenevää laatua. Berlinin kaupunginhallinto on pohtinut nykyistä tilannetta ja keskustelujen aikana pantiin jyrkkä vastalause keskusvirastojen muonanhankintapolitiikkaa vastaan. Muutamissa maakunnissa ovat sotilaspiirien päälliköt levottomuuksien välttämiseksi piirityslaa koskevan lain nojalla antaneet määräyksiä muonitusolojen järjestämisestä: Näillä määräyksillä on siviliviranomaisten valtuudet kumottu.

Tukholmasta, maalisk. 10 p. (P.T.) Tänne palannut majuri Previtz on Ruotsin sähkölennätintoimiston välityksellä julkaisut tiedonannon, jossa hän kumoaa tiedot huonosta **vankien kohtelusta Bakun vankilassa,** rakuuttaen, että heitä on kohdeltu erittäin lempeästi ja että hänen vangitsemisensa johtuu hänen nimensä yhtäläisyydestä erään upseerin nimen kanssa, jota venäläiset viranomaiset etsivät.

Asema venäläisten lehtien mukaan.

Sotakatsaus. — Yli-zeppelinit. — Portugalin osanotto sotaan.

(S. H.) »Rjetsh» kirjoittaa:

Verdunin edustalla jatkuu edelleen veristä tappelua. Kymmentuhansissa lasketaan saksalaisten mieshukkaa. Yhä uusia apujoukkoja he lähettävät Maas-joelle. On täysin luonnollista, että asiain ollessa läntiselläi rintamalla täten, saksalaiset eivät voi ryhtyä suuriin hyökkäystoimiin meidän rintamallamme. Siihen ei heiltä riitä voimia eivätkä he yleensäkään kykene samaan aikaan rynnistämään eteenpäin kahdella vastakkaisella sotanäyttämöllä. Mutta siitäkin huolimatta he eivät itä rauhaan muutamia kohtia meidän rintamallamme, ja milloin siellä milloin täällä koettavat he ilmaista mielihisuuttaan.

Väinäjoen rintamalla heidän lentolaivansä toimittavat tiedustelupalvelusta, suorittaen lentoretkiä kaikkiin mahdollisiin suuntiin. Dalenin saaren luona he jatkavat etenemisvrityksiään, vrittävät Väinäjoen poikki Friedrichstadtin läpuolella Kokkenhusenin linnan luona ja pommittavat järeällä tykistöllään Rijan—Orelin rautatielinjaa Jakobstadtin ja Väinälinnan välillä. Väinälinnan suunnalla taas he pääsiallisesti keskittävät voimiaan Pöneteshin rautatien alueelle.

Tähän rajoittuukin saksalaisten etenemispuuhat Väinäjoen rintamalla.

*

Ilmasotaan, kuten jo ennenkin on mainittu, saksalaiset luovat aivan erikoista huomiota. He ovat äskettäin keksineet yli-zeppelinejä, jotka voivat viskellä sytytyspommeja hyvinkin suuria. »Ruski Invalidissa» on muun muassa mainittu tällaisista kokeisia, joita vihollinen on tehnyt Suvalkin läänissä. Yli-zeppelinit eivät ole tavallisen sikarin muotoisia vaan pikemmin muistuttavat kalaa, jonka suomuina on jonkunlaista alumiinikiillettä, mikä tekee sen sangen vaikeaksi erottaa ympäröivästä ilmakehästä jotenkin vähäisessäkin korkeudessa.

Salatakseen näiden suurten ilmalaivain kulkua, niitä kun tykeillä on verraten helppo ampua, ovat saksalaiset ruvenneet yrittämään sitäkin, että verhoovat zeppelininsä keinotekoiseen pilveen, mikä peittää ilmalaivan ja tekee sen tähystäjälle näkymättömäksi.

Yli-zeppelinit ovat tarkoitetut pitkiä lentomatkoja varten. Ne pystyvät nousemaan hyvin korkealle, aina 4 tuh. metrin korkeuteen 5—6 minuutissa, niiden kulkunopeus on suuri ja tykistö niissä voimakas. Yli-zeppelinissä on kolme potkuria, 8 voimakonetta, 200 hevosvoimaisia kukin ja voivat ne olla ilmassa 12 tuntia, kulkien tämän ajan 120 kilometrin tuntinopeudella. Paitsi miehistöä ottaa tällainen jättiläislaitos mukaansa kokonaisen tonnin (tuhannen kiloa) räjähdysaineita ja sähköilaitteen, joka heijastaa kylmää valoa 40 tuh. kynttilän voiman. Kylmän valon erikoisuutena on se, että se läpäisee säteillään sumunkin.

Kun ilmestyy sotanäyttämölle tällaisia zeppelinejä, joita täysin voi verrata dreadnoughteihin, on siitä epäilemättä seurauksena muutoksia ilmasodan keinoissa; ne ovat tavallaan aivan uusia taktillisia tekijöitä.

*

Mutta suursota, joka on yhteisen hermojen ponnistukseen kiehtonut koko maailman, ei tuota ainoastaan taktillisia vaan myös strateegisia ylätyksiä, jatkaa lehti. Niinpä, ihan odottamatta, juuri nyt on saatu kuulla että diplomaattiset välit Saksan ja Portugalin kesken ovat katkenneet. Millä hetkellä hyvänsä nuo kaukana toisistaan olevat riitaveikot voivat olla täydessä sodassa keskenään.

Tiedon tultua tästä herää iisestään jokaisessa kysymys, mitä merkitystä maailmansodalle voi olla siitä, että sotijain joukkoon astuu pieni Portugali, joka ei millään kulmalla maailmaa ole kosketuksissa saksalaiseen alueeseen. Tietystikään eivät voi hyökätä Saksan rajaa kohti Portugalin maasotajoukot, kun on puoluesion Espanja eroitamassa, mutta Portugalin sotalaivasto ei ole kytketty oman maan rannikoihin ja voi siis kantaa kortensa yhteiseen kekoon Saksan vedenalaisten tuhoamiseksi.

Kuten lienee tunneitua, käsittää Portugalin sotalaivasto 1 linjalaivan, »Vasco da Gama», 5 panssaroitua risteilijää, 6 tykkivenettä, 9 torpedonhävittäjää ja muutamia sukellusaluksia. Nämä merivoimat riittävätkin kyllä pitämään silmällä Saksan sotaaluksia, jotka puolelta tai toiselta pyrkivät Gibraltarin salmeen. Jokainen sotakelpoinen alus on sodan aikana sangen tärkeä, saati sitten jos sotanäyttämölle ilmestyy kolmatakymmentä sotalaivaa, varustettuina civallisella tykistöllä. Tätä on jo katsottava strateegiseksi tekijäksi, joka suotuisalla tavalla edistää ympärysvaltain toimintaa.

Joka tapauksessa tuottaa Portugalin laivaston ilmestyminen sotanäyttämöile suurempaa vauriota Saksalle kuin sen yli-zeppelinit ympärysliitolle.

Portugalin yhtyminen tähän liittoon helpottaa Englannin yhteytiä Välimeren kanssa; portugalilaiset tulevat toimimaan vartijoina merimatkalla, joka on tuiki tarpeellinen liittolaisillemme heidän toimiessaan sotanäyttämön monilla eri osilla. Paitsi kaikkea tätä merkitsee Portugalin osanotto sotaan ankaraa siveellistä iskua Saksalle, kun kysymys Saksan menettämistä siirtomaista sodan lopuitua esiintyy ihka uudessa muodossa ja Portugali voi silloin rohkeasti korottaa äänensä otettuaan osaa maailmansotaan, ja vaatia siirtomaakysymystä yleensäkin ratkaistavaksi tavalla, joka ei ole Saksalle edullinen.

Tämä on sen uuden strateegisen tekijän merkitys. — tekijän, joka voimiilä hetkellä hyvänsä ilmestyä toimivana suursodan näyttämölle, lopettaa lehti selityksensä.

Poimintoja.

Bernardino Machado,
(S. H.)

Portugalin presidentti.

(S.H.) Saksan sodanjulistuksen johdosta on Portugal nyt maailman huomion keskustassa. Sen presidenttinä on nykyään Bernardino Machado, paljon kokenut valtiomies. Hänen täydellinen nimensä on Bernardino Luis Machado Guimarees ja on hän nykyään n. 66-vuotias. V. 1893—94 oli hän lyhyemmän aikaa yleisten töiden ministerinä Hintze Ribeiron vanhoillisessa ministeristössä, mutta pidettiin häntä jo silloin huomattavan vapaamielisenä. Vuodesta 1903 esiintyi Machado, joka vuoteen 1907 oli antropologian ja paleontologian professorina Coimbran yliopistossa, julkisesti tasavaltalaisena, tuli pian yhdeksi tasavaltalaispuolueen vaikutusvaltaisimpia johtajia ja vaikutusvaltaisimpia johtajia ja vaikutusvaltaisimpia ja vaikutusvaltaisimpia ja vaikutusvaltaisimp

Me elämme samalla kertaa kahdessa piirissä, työskentelemme samanaikaisesti kahdella alalla. Toinen näistä on puhtaasti reaalinen: olka olassa armeijan kanssa me ponnistamme täällä kaikki voimamme yhteistä vihollista vastaan. Täällä tykit jyskyvät, täällä on kuolema, mutta yhteistyössä armeijan kanssa on täällä vallalla suuret sovinnon ja ystävyyden perusteet. Toinen piiri on — armeijan selkäpuoli. Täällä kotona eiole sotaa, ei sodan jylyä, mutta me elämme ja toimimme täällä alituisessa taistelussa. — — —

— — — — — — — — — — — — — —

Kaisokaa, herrat, tarkemmin, miten pienten laineiden, pinnan tuulahtelevan väreilyn alla hädin tuskin voi huomata itse virran mahtavaa juoksua. Samoin on laita kansan elämän mahtavan kulun. Taistelu ja työ estävät meitä näkemästä, mitä tapahtuu kansan hengen syvyyksissä. Emme edes itse huomaa valloituksiamme ja saavutuksiamme. Olemme levottoma taantumuksen kulusta. Mutta, herrat, se on vain laine, veden kalvon tuulahtelova, vähäinen värinä. Ahdasaatteiset, suunnattoman itsekkäät ihmiset ovat hämmästyneet nähdessään heidän silmissään kasvavan luovan voiman ja he turvautuvat epätoivoisimpiin keinoihin, pysäyttääkseen kansan elämän kulun. Mutta ei ole sellaista voimaa, joka pakoittaisi virran juoksemaan takaisin lähteilleen.

Suuri työ on jo tehty. Nykyisen sodan suuri saavutus on — joukkojen henkinen yhtyminen, niitten vahvistuminen samoin yhteisin aatteein. Kukkulain huipuilta, missä ne ovat muodostuneet, ovat ne laskeutuneet alas. Kujen ohut tomu ne ovat tunkeutuneet kaikkialle, kaikkiin käsitteihin, kaikkiin elämän mutkiin, joukkojen sieluun, ne ovat tulleet niitten suurimmiksi käskijöiksi ja saaneet musertumattoman voiman. Kollektiivinen sielu on yhdistynyt. Kansan sielun pääperusteitten yhtyminen on saavutettu ja sen kehittymisen vastaisen kulun takaa ilmikäynyt sisäinen voima ja itsenäisyys. Me lähenemme, herrat, yhteiskunnallisen evoluutsionin suurta hetkeä — kaikkien vaistomaista yksimielisyyttä valtiollisen elämän pääkysymyksistä ja tämä on erityisesti tullut näkyviin yhteiskunnallisissa kongresseissamme, jotka eivät ole aincastaan töittemme tulosten arvostelun hetkiä, vaan pyhiä yhteiskunnallisuuden juhlia.

Miten raskasta Venäjän onkaan puolustautua voimakasta vihollista vastaan, ei meidän sydämmissämme kuitenkaan ole pisaraakaan lopullisen voiton epäilyä, vaan päin vastoin rinnan suurien vaikeuksien kanssa elää iloinen tunne — ei aincakaan suuren aatteen innostama työ mene hukkaan.

Sellikaa, herrat, kehoittaa teitä edelleenkin ponnistamaan voimianne. Älkää peljästykö mitään, ponnistakaa kaikki tarmonne ja työmme menestyy. Te ensimäisinä, herrat, kehoittaessanne teollisuutta asettamaan liikekannalle, käänsitte kansalliset voimat armeijan varustamiseen. Teitä seurasi myöskin muut yhteiskunnalliset järjestöt — semstvo- ja kaupunkiliitot. Tämän vuoksi olen erityisesti onnellinen saadessani toivottaa teille tänään yhteiskunnallisuuden pyhää juhlaa. Sallikaa minun esittää teille semstvoliiton tervehdys ja toivottaa teille rohkeutta ja voimaa vastaisessa luovassa työssänne.

Kenr. Sadkevitshin puhe.

Kenr. Sadkevitsh lausui sotaministeri Polivanovin nimessä kokoukselle tervehdyksen:

Sotaministeriö antaa suuren merkityksen sotateollisuuskomiteoille, jättäen niiden tehtäväksi sen, jonka toteuttamisessa ministeriö itse kohtasi suuria vaikeuksia, vaikkei se voikaan toivoa, että komiteat saavuttaisivat kaikissa näissä yrityksissä täydellisen menestyksen. Se käsittää niiden tehtävien vaikeudet, jotka komiteat ovat ottaneet suoritaakseen. Ministeriö ei siis mitenkään aio ryhtyä moittimaan sotateollisuuskomiteoja muutamista puutteellisuuksista, sillä ne ovat aina mahdollisia ja nyt poikkeuksellisen mahdottomiakin välttää.

Huolehtien nykyhetken päätehtävästä, voiton järjestämisestä ja urhoollisen armeijamme varustamisesta kaikilla mahdollisilla keinoilla, koettaa sotaministeriö poistaa omasta ja sotateollisuuskomiteain tieltä vaikeudet tämän tehtävän toteuttamisessa.

Tämä kokous on yhtenä mahtavana keinona tämän päämaalin saavuttamiseksi. Se tekee mahdolliseksi vielä lisätä sotateollisuuskomiteojen aktiivista toiminta, yhdistää eri kokeet, lujittaa eri aineksien järjestäytymissiteet, ja täten vaikuttaa sotateollisuuskomiteojen kasvamiseen ja voimistumiseen.

Pitäen siis kokousta lähimpien avustajiensa sotateollisuuskomiteojen toiminnan menestyksen takeena, toivoo ministeriö koko sydämestään lämpimästi kokoukseen saapuneille yksimielistä, hedelmällistä toimintaa.

Shukovskin puhe.

V. Shukovskin selontekoa sotateollisuuden keskuskomitean edustajain osanotosta erityiseen neuvottelukuntaan kuunteli kokous suurella tarkkaavaisuudella. —

Mainittakoon tässä eräs opettavainen ja luonteenomainen ilmiö venäläisestä elämästä. Usein saa kuulla tällaisia huomautuksia: Mitenkä se on mahdollista, että maissa, joissa yhteiskunnallisuus on kehittynyt voimakkaammin ja syvemmin kuin meillä, sotilasjärjestö on pysynyt hallituksen hallussa, eikä yhteiskunnallisuus siellä vaadi tunkeutumista piireihin, jotka ovat sille outoja rauhan aikana, mutta meillä ilmenee pyrkimys kulsua yhteiskunnalliset ainekset niiden hallituselimien joukkoon, jotka johtavat maan puolustusta. —

Viittaan myös toiseen kummalliseen tosiasiaan, siihen, että Venäjän yhteiskunnallisuus on valtakunnanpuolustuksessa mieluimmin kääntynyt sotaministeriön eikä niiden ministeriöiden puoleen, joiden kanssa se on ollut tekemisissä rauhan aikana. Tämä sotaministeriön ja Venäjän yhteiskunnallisuuden yhteistoiminta on luonteenomaisimpana kohtana voimiemme mobilisoimisen historiassa. —

Yhteiskunta käsittää, että heikon päätehtävänä on taistella ulkomaista vihollista vastaan, ja se järjestäytyy sotaministeriön ympärille. Tästä johtuu, että kun esiintyi kysymys, minkä ministeriön luokse on järjestettävä uudet hallintoelimet, joko sotatai kauppaministeriön yhteyteen, kaikki yhteiskunnallisuuden, teollisuuden ja pienellä poikkeuksella valtakunnanduuman edustajat antoivat etusijan sotaministeriölle. —

Työryhmän julistus.

— —

Työryhmän deklaratsionissa viitataan niihin näkökantoihin, jotka ilmaisevat kaikkien sotaakäyvien maiden työväenluokan suhtautumisen sotaan. Sitten lausutaan, että pyrkimässään rauhaan, joka takaa kansanvallan vapaan kehityksen, toimivat työläiset täysin sen aatteen mukaan, että kansoja on suojeltava sotaisilta hyökkäyksiltä ja väkivaltaisilta sorroilta, puoltaen tarmokkaasti köyhälistön osanottoa itsenäiseen puolustustyöhön niissä maissa, joissa sota aiheuttaa häviön vaaran. —

Ainoastaan tämä tie johtaa syvimmän vakaumuksemme mukaan rauhaan, joka takaa vapaan kehityksen kaikille kansoille. —

Tshaikovskin puhe.

Osuuskuntien edustaja N. Tshaikovski lausui:

»Kun sota alkoi, lähettivät talonpoikamme mielellään poikansa ja veljensä torjumaan vihollista maasta, lausuen: »Nyt lähdemme karkoittamaan saksalaisia, mutta sitten vaadimme oikeuksiamme». Talonpojat yhdesä teidän kanssanne, herrat, tahtoivat järjestää selkäpuolen niillä voimilla, jotka heidän käytettäviksi jäivät, ja siellä, missä oli osuuskuntia, onnistui heidän toimittaa hyvin paljon. Kun kävi selville, ettei hallitus voi suoriutua vihollisesta, muodostettiin järjestö, joka yhdistää osuuskunnat keskuskunnaksi. Mutta tämä pian muodollisista syistä lakkautettiin ja elävä toiminta kuoletettiin. Osuuskuntien toimihenkilöiden tuli lakata työstä, silloin kun se oli hedelmällisin.»

Puhuja kehoitti kokousta lausumaan mielipiteensä, johtuiko keskuskunnan lakkauttaminen maanpuolustuseduista tai tarvitsiko sitä joku muu tuntematonta tarkoitusta varten ja kenelle lankeaa raskas edesvastuu tästä. (Innokkaita käsientaputuksia.)

Keskustelua.

P. Paltshinski lausui keskustelussa, että on yhtä vaarallista kuin itsemurha, että keskuskomitean muodostamat toimistot metallien ostoa varten ulkomailta ja metallien jakamista varten, on otettu keskuskomitealta ja siirretty erityisen neuvottelukunnan alaiseksi. Hän kehoitti keskuskomiteaa varjelemaan vieraisiin käsiin joutumasta järjestämäänsä asiaa.

Permin komitean edustaja Shirajev puhui lainsäädäntölaitosten hyvästä vaikutuksesta voiton järjestämiseen ja toivoi, että valtakunnanduuma työskentelisi lakkaamatta sotateollisuuskomiteojen toiminnan aikana.

Työryhmän edustaja Breido kehoitti yhteiskunnallisten voimien järjestämiseen, jota ilman vihollisen voittaminen on mahdotonta. —

Vapaaherra Maydell selitti, miksi keskuskomitea oli luovuttanut muutamia perustamiansa laitoksia erityiselle neuvottelukunnalle. »Me teemme myönnytyksiä vain siksi, ettemme itse voi paljoa toimittaa syistä, jotka eivät riipu meistä», lausui hän.

Samaran komitean edustajan Tshurkinin puhe yhteiskunnallisten voimien mielialoista syrjäisellä maaseudulla herätti yleistä huomiota. —

*****

Uusi myllylaitos.

(S.H.)

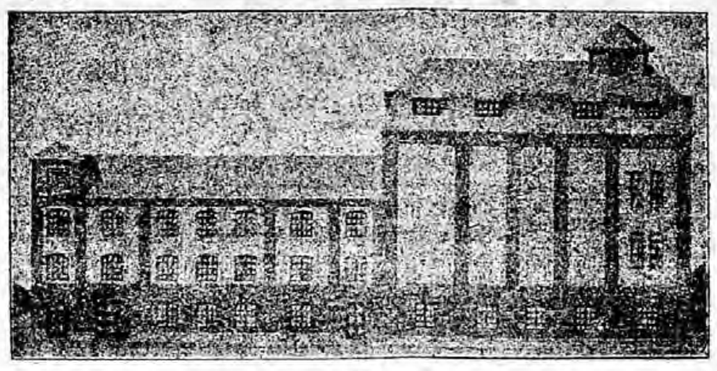

Etusivu.

(S. H.) Jokioisten kartanon alueella on äskettäin valmistunut ja asetettu käyntiin Jokkis Gods Aktiebolag'in omistama uusi, ajanmukainen myllylaitos, jonka ulkonäköä yläoleva kuva esittää. Myllyssä voidaan jauhaa noin 24,500 kg. rukiita 10 tunnissa. Oikeanpuolisessa, korotetussa osassa ovat elevaatorilaitteet ja viljasäiliöt (siilot).

Laitoksen on suunnitellut sekä koneiston toimittanut ja paikoilleen asettanut Keskusosuusliike Hankkija.

Valtakunnanneuvosto.

Tulovero.

Pietarista, maalisk. 10 p. (P.T.) Kulomshinin toimiessa puheenjohtajana ryhtyy valtakunnanneuvosto tuloveroa koskevan lakiehdotuksen pykälittäiseen käsittelyyn ja hyväksyy lakiehdotukseen tehdyn korjauksen, jonka mukaan veroa otetaan ainoastaan todellisesti saaduista tuloista eikä saatavaksi lasketuista. Yllämainittua korjausta vastusti valtakunnankontrolööri. Edelleen hyväksyy valtakunnanneuvosto Schreiberin lakiehdotukseen tekemän korjauksen, jonka mukaan eläkkeet vapautetaan verosta. Lakiehdotuksen 3:nnen §:n suhteen hyväksyy valtakunnanneuvosto korjauksen, jossa veronalaisuudesta vapautetaan satunnaiset tulot ja ainoastaan varsinaisia tuloja verotetaan.

Lyhyen välitajan jälkeen ryhtyy valtakunnanneuvosto käsittelemään lakiehdotuksen neljättä ja viidettä pykälää, jotka koskevat veroperusteita. Duuma ja valtakunnanneuvoston valiokunta olivat määränneet, että veroa kannetaan vähintäin 1,000 ruplan tuloista Kokovtsov ja Gurko ehdottavat, että tämä veroperuste alennettaisiin 700 ruplaksi. Valtakunnanneuvostossa toimitetaan tämän korjauksen johdosta lippuäänestys, jossa korjaus hyväksytään 97 äänellä 24 vastaan. Ryhdyttyään käsittelemään lakiehdotuksen viidettä pykälää hyväksyy valtakunnanneuvosto 24 jäsenensä tekemän sekä Stishinskin ja esittelijä Vasiljevin kannattaman ehdotuksen, ettei tuloveroa kanneta stanitsa-, volosti- ja kyläkunnilta.

Seuraava istunto on ensi maanantaina.

*****

Ent. sotaministerin Suhomlinovin juttu.

(S. H.) »Russk. Slovo» kertoo Taurian palatsiin saapuneen tiedon, että ent. sotaministerin V. A. Suhomlinovin juttu joutuu oikeuden käsiteltäväksi Korkeimman tutkintokomitean antaman lausunnon mukaan.

*****

Oikeistolaisten uusi hyökkäys duumaa vastaan.

(S.H.) »Birsh. Vjedomostille» on kerrottu muutamia yksityiskohtaisia tietoja oikeistolaisten kokouksesta, jossa käsiteltiin kysymystä sotaretkestä duumaa vastaan.

Kokous pidettiin entisen oikeusministerin I. G. Shtshegloviitovin asunnossa ja ottivat siihen osaa entiset ministerit N. A. Maklakov, A. A. Makarov, V. K. Sabler sekä valtakunnanduuman jäsenet S. V. Levashev, N. E. Markov II:n y. m. G. G. Samyshlovski ei sairauden vuoksi voinut saapua kokoukseen.

Kokouksessa arvosteltiin räikeästi duuman toimintaa. Siellä huomautettiin, että duuma on kutsuttu kokoon hyväksymään kulunkiarvion ja lausumaan julki maan isänmaalliset tunteet, mutta tämän asemasta duumanjäsenet harjoittavat yksipuolista hallituksen toimenpiteitten arvostelua, mitä oikeistolaisten mielestä ei nykyään voida sallia, sillä se muka on omiaan vieroittamaan hallitusta suoranaisten velvollisuuksiensa täyttämisestä. Ylistäen entistä ministerineuvoston puheenjohtajaa I. L. Goremykiniä, joka on varustettu teräväällä, valtiollisella järjellä ja joka tarpeen vaatiessa kykeni keskeyttämään rikollisen, duuman puhujalavalta harjoitetun kiihoitustyön, hajoittamalla lainsäädännölliset laitokset, huomauttivat kokouksen jäsenet hallituksen tekemästä virheestä, kun se on sallinut sotateollisuuskomiteain ja yleisvenäläisen semstvoliiton kongressien pitämisen.

Lopuksi päätettiin olla ryhtymättä mihinkään toimenpiteisiin duuman vastaan ennen kulunkiarvion lopullista käsittelyä ja hyväksymistä. Kulunkiarvion hyväksymisen jälkeen ovat duuman työt, oikeistolaisten mielestä, katsottavat päättyneiksi ja on tällöin kaikin voimin myötävaikutettava duuman hajoittamiseen.

*

»Russk. Slovo» kertoo, että oikeistolaisten mielestä osottautui vaikutelma hiljattain pidetystä oikeistolaisten kongressista liian mitättömäksi ja tämän vuoksi ajatellaan kutsua koolle uusi kongressi, jolle aiotaan antaa yleiskansallinen luonne. Tätä varten on päätetty tarvautua papiston apuun ja koota Pietariin noin 1,000 talonpolkaa Venäjän eri kulmilta.

Tämän toimenpiteen toteuttaminen vaatii suunnattomia summia, mutta rahoista, mikäli vakuutetaan, ei tule olemaan puutetta: Tarpeellista avustusta on jo saatu ja tullaan sitä edelleenkin hyvissä ajoin saamaan.

Edellisestä kongressista kävi selvästi ilmi huomattavimpien monarkistien johtomiesten välillä vallitsevan vihamielisyyden turmiollisuus. Tämän vuoksi on päätetty koettaa saada aikaan yhtyminen dubrovinilaisten ja pääneuvoston puolueiden välillä. Jo nyt ovat alkaneet keskustelu Markov II:sen ja »liusta. Saamjana ympärille ryhmittyneitten taisteluhenkilöitten Dubrovinin ja rouva Poluboyarinovin välillä. Muutamien päivärjestyksessä olevien kysymysten lopullista ratkaisua varten on Moskovasta kutsuttu Pietariin A. A. Pashalov ynnä muutamia muita huomattavia liittolaisia.

Suunnitellun kongressin tehtävänä on harjoittaa painostusta »horjuviin ja epäröiviin» nähden. Duuman oikeistolaisryhmän riveissä eivät asiat läheskään ole hyvin. Tähän asti kuuliainen joukko on viimeaikain tapahtumain vaikutuksesta noussut kapinaan johtajiaan vastaan. N. E. Markov II:sta vastaan on ryhmän kokouksissa tehty sellaisia hyökkäyksiä, että kurskilaisen edustajan oli pakko poistua kokouksesta.

Tietoja eri aloilta.

Amerikan suurin romaaninkirjoittaja kuollut.

(S. H.)

Henry James.

(S.H.) Viimeksi saapuneet Englannin sanomalehdet kertovat, että Amerikan suurin nykyaikainen romaaninkirjoittaja Henry James on kuollut Lontoossa 73 vuoden ikäisenä.

Henry James oli Svedenborgin-uskoisen amerikalaisen jumaluusoppineen Henry Jamesin poika ja William James-nimisen ajattelijan veli, jonka muuan kasvatusopillinen teos on suomeksikin käännetty.

Henry Jamesin kirjailijatoiminta kuuluu yhtä hyvin Europalle kuin Amerikalle, jollei enemmänkin: hän oli mitä suurimmassa määrin yleismaailmalainen. Hän sai kehityksensä jo nuorena pitkäaikaisilla opintomatkoilla Englannissa, Ranskassa ja Sveitsissä ja palasi, harjoitettuaan jonkun aikaa opintoja Harward-yliopistossa, takaisin Englantiin, jossa hän on elänyt enimmän osan myöhäisempää elämäänsä. Niinpä hänen kirjoissaan ei tavata vihiäkään liittymisestä siihen voimurikkirjallisuuteen, jota tähän saakka on pidetty amerikalaisen hengen kukkana. Ne ovat olleet — alkaen »Daisy Milleristä» »What Maisie knew'lin» saakka — ihmissieluntutkimuksia, mimmoisiksi ne sukeutuvat tuikittaessa sitä sielun kantaa, kun sikiuluontoisimmat intohimot ja itse olemassaolon taistelu jo on voitettu: hyvinvoipa perhehdone on tavallisesti sen puhtaasti sielullisen draaman näyttämönä, joka aina muodostaa hänen romaninsa ja novellinsa toiminnan. Siinä hienosäikeisyydessä, jolle hän rakentelee nämä draamansa — tahi luo ne uudestaan omien huomioidensa mukaan — saavutaa, samoin kuin veljen herrestuksissa yläistillisiin ilmiöihin, perintöä siitä henkevältä jumaluusoppineelta, joka oli heidän kummankin isänsä. Tämän taipumuksen Henry James kehitteli tietoisesti omistamalla itselleen Ranskan kokoonpuristavan romanteknikan varsinkin semmo'sena, kuin sen tapaa Flaubertilla, josta tuli hänen mieluisin esikuvansa. Jo v. 1878 nosti hän ranskalaishengen-ihailuleen kauniin muistomerkin syvätajuisessa tutkielmasarjassaan »French Poets and Novelists» ja niin myöhään kuin viime vuonna julkaisi hän teoksessa »The Book of France» Ranskan kunniaksi kirjoitelman, josta huokui miltei liikuttava heitryys.

Häneltä oli heti maailmansodan alusta perin tärkeitä — niinkuin hän itse sanoi — hänenkin »tehdä kaikki voitavansa ja kirjoittaa parhaansa, mihin pystyy». Hän teki siinä määrässä ympärystiittolaisten asian omakseen, että hän heinäkuussa viime vuonna, ikänsä 72 vuotena luopui amerikalaisesta kansalaisuudestaan ja rupesi englantilaiseksi voidakseen — niinkuin hän kirjoitti virallisessa anomuksessaan — »täysin määrin panna personallisuutensa vaakaan taistelussa kansakunnan nykyiseksi ja vastaiseksi onneksi».

Yksityiseisti muovaili hän tekonsa perustelun eräälle naisystävälleen kirjoittamissaan riveissä täten: »tein sen koska toivoin voiveni sauna me, kun puhun jostakin voitosta».

Lumimyrsky länsi-Europassa.

(S. H.) Lumimyrsky, jonka vertaa ei kymmeneen vuoteen ole koettu, raivosi viikko sitten yli Europan, peittäen kerrassaan puolueettomasti nietoksiinsa Berlinin, Parisin ja Lontoon ynnä ylätytsi lukemattomat muut paikkakunnat. Parisissa, jossa ei tavallisilla työvoimilla olla varustettuja tällaisen tavattoman lumipyryn vastaanottoon, oli kaupungin puhtaanapitolaitos alussa aivan neuvotonna. Lopulta täytyi mobilisoida naisia, poikia ja ukkoja lumen luontiin. Berlinissä turvauduttiin sotavien apuun, Lontoossa pantiin liikkeelle kaikenlaisia reservivoimia. Lumimyrsky raivosi Englannissa melkein kautta aallon yhtä raivoisesti. Esim. Wight-saarella olivat kevätsiikot jo viehkeimmässä kukassaan, mutta joutuivat näin ollen lumen alle. Monessa paikassa Englannissa keskeytti myrsky posti-, telegrafi- ja rautatieliikenteen, mitä ei ole sattunut monilin vuosilin.

Gilbert Murray luentomatkalla Tukholmassa.

Maineikkaan englantilainen oppinut, prof. Gilbert Murray vieraileen parhaillaan Tukholmassa ja luennoi kreikkalaisesta ja englantilaisesta muinaisnäytelmästä.

Luennoitsijan mukaan on nykyaikaisen ja kreikkalaisen näytelmän pääeroavaisuus siinä, että nykyaikaisen näytelmän pääpäämäärinä on katsojain mielenkiinnon ylläpitäminen, kun kreikkalainen näytelmä sensijaan oli pohjimmiltaan uskonnollinen toimitus. Sen uskonnollisuus ei ollenkään ilmennyt moraalisten elämänohjeitten esityksessä kuin tietoisuudessa siitä, että ihminen on riippuvassa suhteessa korkeampaan olentoon, Jumalaan. Vielä siitenkin, kun kreikkalainen draama ryhtyi käsittelemään saakarien ja ihmisten elämästä otettuja aiheita, pysyi siinä johtavana perusajatteena ajatus ihmisen ja korkeamplen voimien välisestä suhteesta. Ja juuri tämän vuoksi on kreikkalainen näytelmä pysynyt elinvoimaisena kautta vuosituhansien.

Prof. Murrayn kaunopuheliaasti esitetyillä luennoilla on ruotsinmaalaisten lehtien mukaan käynyt erittäin runsaasti väkeä.

— **Professori Garnerin apinakielen tutkimukset.** Lontoolainen prof. Garner, joka 25 vuoden aikana on kohdistanut tutkimuksensa apinain kieleen, matkustaa jälleen troopillisiin maihin tutustuakseen »sivistyksestä osattomiksi jääneitten serkkujemme» salaisuuksiin. Professori on apinoilta tur vaesa viettämällä aikansa tilavassa häkissä, jonka hän on siljottanut johonkin puuhun. Häkin sisällä on hänellä gramofoni, jonka avulla hän voi jäljittelemällä apinain huutoja olla keskustelussa niiden parissa. Prof Garner on löytävinään apinain huudoissa sukulaisuutta puhutun kielten kanssa. Simpanssit ovat hänen mielestään se apinalaji, joka kielellisessä kehityksessä on ehtinyt kauimmas.

Lähetettyjä kirjoituksia.

Uuden Suomettaren Toimitukselle.

Arv. lehdessänne pyydetään tilaa seuraavalle:

Viime maanantaina julkaisemassaan edellisen sunnuntain kansankonsertin arvostelussa moittii nimimerkki E. K. ankarasti Musiikkilautakuntaa siitä, että orkesterin viulut olivat liian vähälukuiset Sibeliuksen a-molli sinfoniaa esitettäessä ja pitää tätä seikkaa todistuksena »siitä vähäisestä arvonannosta, jota Musiikkilautakunta näkyy tuntevan Sibeliuksen musiikkia kohtaan», sekä sen »taiteellisesta epäpätevyydestä». Tämän johdosta pyytää Kaupunginorkesterin kanslia ilmoittaa, ettei soittajien työstä vapauttaminen kuulu lautakunnan tehtäviin, vaan on siihen oikeus yksinomaan asianomaisilla johtajilla, joitten huolena kaikkien muidenkin taiteellisten asiain järjestäminen on Puheenaolevassa konsertissa vähensi viulujen lukumäärää sairaustapaukset eikä ollut kykeneviä viulunsoittajia sijaisiksi saatavissa. Kaikista näistä seikoista olisi arv kirjoittaja voinut saada tietoja johtajalta tahi vaikkapa puhelimitse orkesterin kansliasta, joten hän olisi säästynyt väärään osoitettujen ja harhauttavien syytösten tekemisestä.

Kaupunginorkesterin kanslia.

Helsingin arvopaperipörssi.

Noteraukset.

Nimellisarvo		Maalisk. 1 p. Ostaja	Maalisk. 1 p. Myyjä	Maalisk. 10 p. Ostaja	Maalisk. 10 p. Myyjä	Maalisk. 11 p. Ostaja	Maalisk. 11 p. Myyjä
	Pankkiosakkeita:						
200	Kiinteistöpankki	325: —	—: —	335: —	348: —	335: —	350: —
100	Yhdyspankki	245: —	246: —	240: —	248: —	240: 25	242: —
500	Hypoteekkikassa	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —
200	Kansallis-Osake-Pankki	600: —	—: —	626: 50	627: —	622: —	629: —
100	Landtmannabanken Ab.	132: 50	135: —	128: —	—: —	128: 50	134: 50
200	Pohjoismaiden Osakep.	579: 50	580: —	568: —	575: —	568: —	575: —
200	Nylands Aktiebank	475: 50	478: —	440: —	448: —	441: —	450: —
100	Privatbanken	349: —	355: —	330: —	338: —	331: —	338: —
200	Tampereen Osake-Pankki	260: —	—: —	258: —	266: —	259: —	266: —
500	Wasa Aktie-Bank	996 —	1000: —	1005: —	1050: —	1005: —	1050: —
100	Suomen Kauppapankki, Oy.	140: —	—: —	140: —	150: —	140: —	150: —
200	Turun Osakepankki	444: —	450: —	435: —	—: —	440: —	—: —
100	Helsingfors Aktiebank	131: —	—: —	140: —	160: —	144: —	155: —
	Vakuutusosakkeita:						
2000	Palovakuutus Oy. Fennia	—: —	—: —	1255: —	—: —	1260: —	—: —
1500	Suomen Merivakuutus Oy.	620: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —
1000	Vakuutus Oy. Kaleva	—: —	—: —	580: —	—: —	585: —	—: —
1500	Merivakuutus Oy. Triton	590: —	—: —	590: —	670: —	—: —	650: —
500	Jälleenvakuutus Oy. Osmo	185: —	—: —	—: —	220: —	—: —	—: —
500	Tapaturmavak. Oy. Patria	320: —	400 —	320: —	380: —	—: —	—: —
500	Palovakuutus Oy. Pohjola	320: —	340: —	340: —	380: —	343: —	370: —
500	Tapaturmav. Oy. Kullervo	360: —	—: —	370: —	—: —	370: —	—: —
500	Palovakuutus Oy. Imatra	166: —	—: —	171: —	175: —	175: —	185: —
	Kulkulaitososakkeita:						
500	Suomen Pelast. Oy. Neptun	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —
1000	Suomen Höyrylaiva Oy.	2210: —	2250: —	2832: —	2900: —	2740: —	2810: —
500	Helsingin Höyrylaiva Oy.	700: —	790: —	780: —	810: —	790: —	820: —
200	Raitiotie- ja Omnibus Oy.	626: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —
1000	Ab. Navigator	1700: —	—: —	2040: —	2300: —	2100: —	2100: —
100	Wasa Nordsjö Angb. Ab.	180: —	—: —	180: —	—: —	150: —	204: —
	Teollisuusosakkeita:						
400	Ab. Dalsbruk	825: —	835:	914: —	916: —	900: —	917: —
2000	Tamp. Pellava- ja Raut. Oy.	4000: —	—: —	4740: —	4940: —	—: —	4900: —
2000	Tamp. Puuvillateollis. Oy.	5800: —	—: —	5800: —	—: —	5800: —	—: —
200	Billnäs Bruks Ab.	780: —	—: —	750: —	—: —	725: —	—: —
100	Ab. Kervo Tegelbruk	165: —	—: —	165: —	—: —	165: —	—: —
1000	Ab. Tornator	2800: —	3500 —	3850: —	4000: —	2800 —	—: —
100	Orimattilan Villatehdas Oy.	310: —	—: —	338: 75	375: —	345: —	380: —
200	Ab. Valkiakoski	432: —	443: —	555: —	560: —	569: —	570: —
500	Wasa Sockerfabriks Ab.	—: —	—: —	1920: —	—: —	2000: —	2500: —
300	Ab. Värtsilä Osakeyhtiö	—: —	—: —	1275: —	—: —	1275: —	—: —
500	Fiskars Ab.	—: —	—: —	2700: —	3000: —	—: —	—: —
4000	Forssa Ab	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —
250	Kotkan Sokeritehdas Oy.	380: —	400: —	422: —	440: —	430: —	—: —
200	Wasa Bomullsmanuf. Ab.	372: —	380: —	402: —	405: —	415: —	430: —
	Ab. Högfors Bruk och Vattola träsliperi						
1000		2070: —	2150 —	4125: —	—: —	2130: —	—: —
100	Wasa Ångkvarns Ab.	110: —	—: —	115: —	—: —	115: —	—: —
100	Pargas Kalkbergs Ab.	260: —	280: —	275: —	285: —	271: —	—: —
2000	Nokia Ab. (kanta)	—: —	—: —	4000: —	—: —	4200: —	—: —
2000	„ (etuoik. 1888)	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —
2000	„ (etuoik. 1912)	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —
600	Kymmene Ab. (kanta)	2055: —	2075: —	2760: —	2800: —	2780: —	2900: —
1000	„ „ (etuoik.)	2000: —	2080: —	2700: —	2900: —	—: —	—: —
1000	Maskin o. Brobyggnads Ab.	4700: —	—: —	—: —	4300: —	4000: —	4300: —
500	Läskelä Bruks Ab.	1380: —	1450: —	1550: —	1650: —	1530: —	—: —
500	De Förenade Ylleet (kanta)	1000: —	1100: —	1100: —	—: —	1000: —	—: —
500	„ „ (etuoik.)	1000: —	—: —	1000: —	—: —	1000: —	—: —
100	Oy. Suom Trikootehd. Ab.	360: —	—: —	475: —	595: —	475: —	600: —
—	Ab. Ferraria	785: —	—: —	1240: —	1275: —	1200: —	1240: —
	Sekalaisia osakkeita:						
500	Hfors Magasins Ab.	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —
800	Hfors Punt-Ab.	810: —	875: —	810: —	—: —	810: —	—: —
100	Helsingin Panttilainek. Oy.	95: —	—: —	—: —	—: —	—: —	—: —
	Etelä-Suomen kaupunkien väl. puhelinyhtiö (vanh.)						
200		365: —	375: —	370: —	380: —	375: —	390: —
160	Ab. Agros Oy.	347: —	355: —	395: —	398: —	393: —	397: —
	Obligationeja:						
	Helsingin kaupungin 1913 vuoden 5 % obl.	100 %	102 %	100,5 %	102 %	100 %	102 %

Päätetyt kaupat.

T. km 11 p. myytiin: Yhdyspankin osakkeita 50 kpl. à 240: —240: 50, Oy. Tritonin 5 kpl. à 590: —, Oy. Imatran 16 kpl. à 175: —, S. H. Oy:n 9 kpl. à 2750: —2800: —, Taalintehdas Oy:n 25 kpl. à 910: —915: —, Valkiakoski Oy:n 185 kpl. à 567: —570: —, Vaasan Puuvillat. Oy:n 90 kpl. à 415: —418: —, Kymi-yhtiön (kanta) 36 kpl. à 2780: —2800: —, Läskelän Tehdas Oy:n 8 kpl. à 1550: — ja Et.-Suomen kaup. välis. puhelinyhtiön 25 kpl. à 379: —381: —.

Oikeus- ja poliisiasioita.

— **Vararikko-asioita.** Erään velkojan vaatimuksesta, jota edusti varat. Birger Nyman, asetti täkäl. raastuvanoikeus eilen automobiilinkuljettaja Viiho Nurmen konkurssiin ja määräsi velkojainkuulustelun t. k. 18 p:ksi. Varat. Nyman määrättiin ottamaan pesä haltuunsa ja laatimaan pesäluettelo.

— **Kavalluksesta** tuomitsi täkäläinen raastuvanoikeus eilen raitiovaunun konduktöörin Paul Sundströmin, synt. 1897, 150 mkan sakkoon eli vastaavaan 25 p:n vankeuteen. Sundström oli 25 p:n erissä anastanut raitiotiemaksuja yhteensä n. 10 mk, siten että oli jättänyt panematta maksuja keräyslippaaseen. Sanoi tällaista tapahtuvan yleisesti. Paitsi mainittua rangaistusta velvoitettiin Sundström maksamaan takaisin anastuksensa ja korvaamaan raitiotieyhtiön kulut 20 mkilla.

Kaupan ja teollisuuden alalta.

Tavaranoterauksia.

Viljа.

Pietari, maalisk. 10 p. (P. T.)
Kalashnikovin pörssi.
Ruis, laatu 116/118 sol.
hinta . . . . . 150 kop.

Rybinsk, maalisk. 10 p. (P. T.)
Ruis, laatu 114 sol., irrallaan 14: 35
Ruisjauhot, volgal. 17: 85
Vehnäjauhot, 1 laji . . . . . 20: —

Samara, maalisk. 10 p. (P. T.)
Vehnä, pererod 180—207
„ venäl. 177—190
Ruis . . . . . 125—129

Odessa, maalisk. 10 p. (P. T.)
Vehnä, hyvä talvivehnä 162—165
„ keskilaji . . . . . 153—157
„ huonompi laji . . 142—147
Ruis . . . . . 115—120

*****

— **Kymi-yhtiö.** Eilen klo 3 i.-p. päättyi Kymi-yhtiön 5,400 uuden kantaosakkeen merkintä. Jo ennen tätä aikaa oli kysymyksessä oleva osakemäärä merkitty.

Kurssit.

Suomen Pankki maalisk. 11 p:nä.

	Myyntikurssi. M. p.	Ostokurssi M. p.
Pietari a/v	216: 50	216: —
3 kk.	— —	208: —
Lontoo a/v	34: 50	32: —
3 kk.	— —	25: 50
Paris a/v	123: —	114: —
3 kk.	— —	100: —
Amsterdam a/v	310: —	280: —
3 kk.	— —	225: —
Tukholma a/v	200: —	190: —
Kristiania a/v	200: —	189: —
Köpenhamina a/v	200: —	188: —

Venäjän rahan kurssi rautateilla, tullissa ja veronkannoissa: 87 ½ kop. markalta.

Pankkidiskontto.

Amsterdam	4½ % heinäk.	1 p:stä	1915
Brysseli	5 % elok.	20 „	1914
Helsinki	5½ % tammik.	11 „	1914
Kristiania	5½ % jouluk.	13 „	1915
Köp:hamina	5 % tammik.	5 „	1914
Lontoo	5 % elok.	9 „	1915
Pariisi	5 % elok.	31 „	1914
Pietari	6 % heinäk.	29 „	1914
Tukholma	5½ % tammik.	5 „	1915
Zürich	4½ % jouluk.	31 „	1915

Kuulutuksia

Kuulutus.

Sittenkun Keisarillinen Senaatti on oikeuttanut Rautatiehallituksen ottamaan palvelukseensa kolme erityistä metsien ostajaa ja metsänhakkuiden toimittajaa 400 markan kuukautisella palkkiolla ja oikeudella matkoilla nauttia 28 penniä kilometriltä hevoskyydiltä ja vapaata matkaa I luokassa laivassa, kehoittaa Rautatiehallitus täten halukkeita hakijoita jättämään hakemuksensa mainittuihin toimiin Rautatiehallituksen reistraattorinkonttoriin viimeistään ennen klo 12 päivällä lauantaina 18 päivänä kuluvaa maaliskuuta, ollen hakemuksiin liitettävä hakijan mainetodistus sekä muut hakijan pätevyyttä toimeen osoittavat todistukset.

Helsingissä, Rautatiehallituksella, 3 p:nä maalisk. 1916.

Toimeksi saanut:

(I.3258)4472 A. G. Heinricius.

Länsisten rakennusten hallitus.

Tiedoksi annetaan, että maaliskuun 7 pnä 1916 (vanh. lukua), klo 12, päätetään tarjouksista, jotka koskevat erinäisten aineiden hankkimista yllämainitun toimituskunnan tarpeeksi sekä kaivanstöiden suorittamista.

Hankkijoiden, jotka haluavat ottaa osaa, tulee jättää ilmoitus siitä venäjänkielellä ja suorittaa 2 ruplan leimavero.

Hakemukset jätetään suljetussa käärössä, joiden päällekirjoituksena tulee olla: Заявленіе на поставку разныхъ Матеріаловъ для западнаго Строительства.

Kaivaustöistä jätetään ilmoitus samaulaisessa järjestyksessä.

Takauksen esittäminen välttämätön.

Hankintaehdoista voi tiedustella Länsisten Rakennusten Hallitukselta (Управленіи Западнаго Строительства) os Tampere, Hallituskatu N:o 25, klo 10—2 päivällä joka päivä.

Kuulutus.

Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan, koskeva paitsi muuta, hedelmien kauppaamisen järjestämistä kiinteiltä vaunupaikoilta vuokrataan enimmän tarjoovalle julkisella huutokaupalla keskiviikkona tämän maaliskuun 22 päivänä klo 6 i.-p. Rahatoimikonttorin huoneustossa Raatihuoneella viisitoista (15) vaunupaikkaa; ja ilmoitetaan

että huutokaupatilaisuudessa ¼ paikkavuokrasta on maksettava kaupungin kassaan;

että ennen tulevan huhtikuun 1 päivää on jäljellä oleva ¾ paikkavuokrasta maksettava, mistä kuitiksi annetaan kortti, jossa on omistajan nimi, hänen myytäväkseen oikeutetut tavarat, paikka, mihin vaunu saadaan asettaa sekä suoritettu vuokramäärä;

että aika, joksi paikat vuokrataan, loppuu maaliskuun 31 p:nä 1917.

Helsinki, maaliskuun 9 p:nä 1916.

Rahatoimikamarin puolesta:

Alexis Gripenberg.

4709 Knut Furuhjelm.

Kuulutus.

Sittenkun Keisarillinen Senaatti on oikeuttanut Rautatiehallituksen asettamaan Rautatiehallituksen Puutavarakonttoriin metsänarvioimista ja hakkuiden tarkastusta varten erityisen metsänhoitajan 500 markan kuukauttisella palkalla ja oikeudella matkoilla nauttia 10 markan päivärahaa, 28 penniä kilometriltä hevoskyydiltä ja vapaata matkaa I luokassa laivalla, kehoittaa Rautatiehallitus täten halukkaita hakijoita jättämään hakemuksensa tähän toimeen Rautatiehallituksen reistraattorinkonttoriin viimeistään lauantaina 18 päivänä kuluvaa maaliskuuta ennen klo 12 päivällä, ollen hakemukseen liitettävä hakijan papintodistus, tarpeelliset kielitodistukset sekä muut hakijan kelpoisuutta osoittavat todistukset.

Helsingissä, Rautatiehallituksella, 3 p:nä maalisk. 1916.

Toimeksi saanut:

(I.3263)4471 A. G. Heinricius.

Kuulutus.

Pusulan telefooniosuuskunnan t. l. varsinainen kokous pidetään Abjolassa 26 p:nä maaliskuuta klo 2 j. pp. jossa keskustellaan 12 pykälässä mainittuja asioita, joka on telefooniosuuskunnan säännöissä. Uusien sääntöjen laatimisesta, millä tavalla maksetaan telefoonijohtojen korjauspalkka keskusasemalta jokaiseen telefooninomistajan kotiin ynnä muuta joka koskee telefooniosuuskuntaa.

Pusula, 7 III. 1916.

M. Manner.

Kuulutus.

Täten kehoitetaan niitä Helsingissä toimivia urheiluyhdistyksiä, jotka näytösten, kilpailujen ja urheilujuhlien toimeenpanemista varten nyt kuluvana vuonna haluavat saada luvan määrättyinä päivinä käyttää urheilukenttää Eläintarhassa, Rahatoimikamarin kanssaan tämän maaliskuun kuluessa jättämään kirjalliset hakemukset siitä.

Helsinki, Rahatoimikamari, maaliskuun 9 p:nä 1916.

Rahatoimikamarin puolesta:

Alexis Gripenberg.

4708 Knut Furuhjelm.

Huutokauppoja

Automobiili Keskusaseman Osake

kuin myös kaikenlaisia huonekaluja, tauluja, gramofooni, ompelukone y. m. huutokaupataan, ellei maksua tai muuta laillista estettä tule — julkisella pakkohuutokaupalla, joka maanantaina tämän maaliskuun 27:nä päivänä alk. klo 5 i.-p. pidetään täkäl. huutokauppakamarissa, Mariankatu N:o 3. —Ostohinnasta on puolet heti maksettava ja loput viikon kuluessa.

Helsinki, maaliskuun 10 p:nä 1916.

4713

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

Mieltäkiinnittäviä tauluja,
antiikkisia ja uudenaikaisia taideporsliinisineitä,
oikeita taidepronssisineitä sekä
antikviteettejä ja
harvinaisuuksia y. m.

huutokaupataan keskiviikkona 15 p. maaliskuuta alkaen klo 5 i.-p. täkäläisessä huutokauppakamarissa, Mariankatu n:o 3.

T. k. 13—15 p. klo 2—3 päivällä ovat huutokauppaesineet nähtävinä huutokauppahuoneustossa.

Helsinki, 11 p. maalisk. 1916.

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

4715

Everstiluutnantti Rudolf Schulmanin konkurssipesän laskuun myydään maanantaina ensi maalisk. 13 p. klo 2 päiv. julkisella, täkäläisessä huutokauppakamarissa, Mariank. 3, tapahtuvalla huutokaupalla omistusoikeus

8 Osakkeeseen

N:rot 107—114
FORSSAN OSAKEYHTIÖSSÄ,

vastaten jokainen 4,000: — Smk. nimellisarvoa. Osakkeet, jotka ovat talletettuina Pohjoismaiden Osakepankissa täällä, myydään erinäisillä ehdoilla m. m. että osakkeista lankeava osinko on testamentin määräyksen mukaan maksettava määrätylle nimeltä mainitulle henkilölle tämän jälleläolevan elämänajan aikana.

Kysymyksessä olevien osakkeiden ostohinnasta on puolet heti maksettava ja jäännös viikon kuluessa. Muutoin annetaan lähempiä tietoja huutokauppatilaisuudessa sekä sitä ennen huutokauppakamarissa klo 2—3 päivällä.

Helsinki, helmik. 23 p. 1916.

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

3367

Suuri osakkeiden myynti.

Julkisella huutokaupalla, joka toimitetaan lauantaina tämän maaliskuun 18 p. alkaen klo 2 päivällä täkäläisessä huutokauppakamarissa, Mariankatu N:o 3, myydään seuraavat arvopaperit:

15 osaketta Tampereen Pellava- ja Rautateollisuus Osakeyhtiössä à 2,000: —,
150 (osaketta) Osakeyhtiössä Valkiakoski à 200: —.
15 osaketta Suomen Merivakuutus Osakeyhtiössä à 500: —,
130 osaketta Blomqvist & C:o Osakeyhtiössä à 200: —,
123 osaketta Vaasan Puuvillatehdas Osakeyhtiössä à 200: —,
23 osaketta Osakeyhtiö Kissakoski Aktiebolagissa à 1,000: —,
3 osaketta Helsingin Makasiini Osakeyhtiössä à 500: —,
50 osaketta Läskelän Rautatehdas Osakeyhtiössä à 500: — sekä
1 osake Uudenmaan Osakepankissa à 200 mk.

Ostohinnasta on 50 % maksettava heti ja jäännös viikon kuluessa.

Helsinki, 11 p. maaliskuuta 1916.

4711

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

10 Kiinteistö Osakeyhtiö Helsinginkatu 7:n 500 mkn osaketta kuin myös kaikenlaisia huonekaluja y. m. myydään — ellei maksua tai muuta laillista estettä tule — maanantaina tulevan maaliskuun 13 p:nä alk. klo 5 i.-p. julkisella, täkäl. huutokauppakamarissa, Mariank. n:o 3, pidettävällä pakkohuutokaupalla. — Ostohinnasta on puolet heti maksettava käteisellä ja loput viikon kuluessa.

Helsinki, helmik. 26 p. 1916.

3404

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

Lunastamatonta panttitavaraa,

viime

syyskuulla

pantattua Helsingin Pantti Osake Yhtiön pääkonttoriin ja haarakonttoriin C, Ratakadun varrella myydään julkisella huutokaupalla talossa N:o 3 Helsinkadun varrella täällä tiistaina 28 p:nä ja keskiviikkona 29 p:nä kuluvaa maaliskuuta klo 10:ltä a.-p. ja, jos tarpeelliseksi käy, klo 5:ltä i.-p.; ja käsittää panttitavara etupäässä: arvopaperia, kuten säästöpankkikirjoja, 2 Helsingin Telefooniyhdistyksen osuustodistusta ja Arbetarnes I Helsingfors Byggnads aktiebolagin osake; kulta-, hopea- ja uushopeateoksia, joukossa kelloja, ketjuja, sormuksin rintasolkia, rannerenkaita, korvarenkaita, jalokivillä koristettuja koristeita, kravattineuloja, kalvosinnappeja, medaljonkeja, ristejä, sormustimia, paperossikotelolta, lusikoita, veitsiä, kahvelia, serviettirenkaita, pikaria, kahvikannuja, hopeatarjottimia ja hedelmämaljakoita, soittimia: pianinoja, harmonioita, luuttuja, mandoliineja, sitroja ja harmonikkoja; huonekaluja ja talouskapineita, joukossa piironkeja toalettineen ja ilman, liinavaatekaappeja, sohvia, pöytiä, tuoleja, rautasänkyjä osastoverhoja, leposohvamattoja ja sähkökattolamppu; sekä sekalaista muuta arvokasta tavaraa, kuten polkupyöriä, ompelu- ja kirjoituskoneita, telefooni- ja valokuvauskoneita, kiikaria, 5 vanhaa kuparirahaa, purjeita, silakkaverkkoja, riippumattoja, matkalaukkuja ja huonekalukankaita; samoinkuin joukko pito-, liina- ja sänkyvaatteita y. m. y. m.

HUOM.! Jonkun osan kysymyksessä olevasta panttitavarasta voivat asianomaiset panttisetelinomistajat lunastaa ennen huutokaupan alkua.

Helsingissä, maalisk. 7 p. 1916.

4710

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom

Helsingin Pantti-Osake-Yhtiö

toimeenpanee panttitavarainhuutokaupan täällä tiistaina 14:nä ja keskiviikkona 15:na päivänä tulevaa maaliskuuta aik. klo 10 a.-p. ja, jos tarve vaatii, klo 5 i.-p., jolloin myydään joukko viime

syyskuun

kuluessa

yhtiön haarakonttoriin A, Alpertinkadun varrella ja B, Kalliossa pantattua, mutta lunastamatta jätettyä tavaraa, jonka joukossa on: arvopapereita, kuten säästöpankkikirjoja, Helsingin Telefooniyhdistyksen osuustodistus ja 105 Söörnäisten Halko- ja Puutavaraliike O. Y:n osaketta; kulta-, hopea- ja uushopeatöitä, joiden joukossa kelloja, kellonperiä, sormuksia, rintasolkia, rannerenkaita, korvarenkaita, kaulakäätyjä, savukekoteloita, nuuskarasioita, kahvikalustoja, maljoja, leipäkoreja, kerma-astioita, veitsiä, haarukoita, lusikoita; soittimia: pianinoja, viuluja, kitaroita, sitroja, hanureita; huone- ja talouskaluja: sohvia, piironkeja sekä tualetin keralla että ilman, kirja- ja vaatekaappeja, pöytiä, tuoleja, kirjahyllyjä, pesukaappeja ja rautasänkyjä; sekä kaikellaista muuta arvokasta tavaraa, niiden joukossa 9 paria jalkineita, ompelu-, kirjoitus-, kutoma- ja levysepänkoneita, puhelinkopeita, kaukoputkia, kandeksabereita, käsi- ja lastenrattaita y. m.; kuin myös joukko pito-, liina- ja makuuvaatteita y. m., y. m.

HUOM.! Jonkun osan kysymyksen alaisesta panttitavarasta voivat asianomaiset panttilippujen omistajat lunastaa ennen huutokaupan alkua.

Helsinki, helmikuun 22:na päivän 1916

3405

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

Julkisella pakkohuutokaupalla, joka toimitetaan maanantaina 13 p. ja, jos niin vaaditaan, torstaina 16 p. maaliskuuta alkaen klo 5 i.-p. täkäläisessä huutokauppakamarissa, Mariank. 3, myydään— ellei maksua tai muuta laillista estettä väliin tule — suurehko joukko takavarikkoon otettua omaisuutta, kuten m. m. salin-, ruokasalin-, sänkykamarin- ja muita huonekaluja, sekä kaikenl. antiikisia mahonkihuonekaluja, 2 alkup. Ehrenstralin öljymaalausta (Kaarlo X & Kaarle XII), peilejä, kattokruunuja, lamppuja, Moran kello, akkunaverhoja, sänkyvaatteita, taloustavaraa, kirjoitus- ja ompelukoneita, vanka punnuksineen, matka-arkku, 45 rysää, 8 kuutiometriä nupukiviä (nähtävänä talossa Unionink. 39), 9 kottikärryä, 14 kihveliä ja muita työaseita sekä hevonen (ruskea valakka).

Maksu- ja muista ehdoista annetaan lähempiä tietoja myyntitilaisuudessa.

Helsinki, maalisk. 3 p. 1916.

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

Vuokratäytteisiä-, uisteri-, kesä- ja kevätnuttuja,

kuin myös **kävelypukuja** huutokaupataan **maanantaina maalisk. 13 p:nä alk. 11 a.-p.**

Cityn Huutokauppahuoneustossa,
L. Heikink. 12. Puhel. 37 92.

4690

Lujia jalkineita

huutokaupataan **tiistaina maaliskuun 14 pnä alk. klo 11 ap.**

4691

Cityn Huutokauppahuoneustossa,
L. Heikink. 12. Puhel. 37 92.

Löfstad'in kartanon

Porvoon pitäjässä, suuri ja kallisarvoinen

Irtaimisto

myydään tilan myynnin johdosta julkisella vapaachtoisella **huutokaupalla,** joka toimitetaan **maaliskuun 17 ja 18 p:nä klo 10 ap.** itse paikalla.

17 p:nä myydään kaikenlaista kuollutta irtainta omaisuutta, kuten:

Maanviljelyskaluja:
(viljankorjuukone, niitto-, ja kylvökoneita, kaikenlaisia peltokaluja, rekiä, rattaita y. m.)

Ajokalnja, kuten vaunuja, trilloja, tav. kaksipyöräisiä ajorattaita ja erilaatuisia työ- ja ajosiloja y. m.

Määrä koivulankkuja;
Sepänverstaan työkaluja;
Viljaa ja jaurikasveja;
n. 90,000 kg. prima heiniä,
„ 65,000 kg. kauran pehkuja,
„ 25,000 kg. rukiin pehkuja,
„ 300 hl. perunoita,
„ 100 hl. rukiita,
„ 1,200 hl. kauroja; y. m.

18 p:nä klo 11 ap. myydään kartanon kallisarvoinen hyvälypsyinen sekarotuinen, terve

Karja,

johon kuuluu:

71 hyvälypsyistä, suuremmaksi osaksi keväällä **kantavaa lehmää;**
18 hiehoa,
2 varsikaa,
3 sonnia, josta kaksi puhdasrotuisia ayrshire-eläimiä sekä
13 työhevosta ja
2 varsaa, josta toinen 3-vuotias ja toinen juoksijaori »Ilon» jälkeläinen.

Vaarmoiksi tunnetut ostajat saavat tunnustetta vastaan kolmen kuukauden maksuajan.

Käteismaksaille, jos huudot nousevat yli 100 markan, annetaan 2 % kassa alennus.

Andersbölen asemalle on 5 km., jonne pyydettäissä lähetetään hevosia.

Karjaluetteloita saatavissa tilattaissa.

Helsingissä, maaliskuun 5 p. 1916

Aksel Alander,
toimitusmies.
Helsinki, Mikonkatu 7.
P. 4214 & 1872

4316

Maatilojen huutokauppa.

Maanantaina t.k. 27 p. klo 10 ap. myydään huutokaupalla Boeliusen tilalla Kokemäensaaressa toimitettavan perinnönjaon takia Boelius Mattilan 7/40 manttaalin rustitila n:o 2 ja sen kanssa yhdysviljelyksessä oleva Boelius-Kleemolan 1/3 manttaalin rustitila n:o 3, mitkä tilat sijaitsevat Porin maaseurakunnan Kokemäensaaren kylässä 10 km Porin kaupungista ja ½ km Kyläsaaren pysäkiltä.

Tilojen pinta-ala on noin 295 ha, josta peltoa noin 76 ha, niittyä noin 46 ha ja nuorta, kasvuista metsää noin 173 ha.

Rakennukset hyvässä kunnossa, navetta, talli ja sikala kivestä sementtipermannoilla ja vesijohdoilla varustetut. Karjaa on pidetty nykyisin noin 30 nautaa ja 5 ajohevosta.

Torpparit tekevät 4 työpäivää viikossa ja lisäksi 125 suvityöpäivää sekä 40 hevostyöpäivää vuodessa ja rahassa noin 1,500 mkaa.

Karjasta ja myytävistä maanviljelystuotteista on vuositulo ollut noin 9,000 mk. vuodessa.

Lähempiä tietoja myyntiehdoista y.m. saa ennen huutokauppaa omistajalta paikalla tai myöskin K. Kyöstilältä Porissa, Hankkijan konttorissa.

Kokemäensaari 7 p. maalisk. 1916.

(Satuk.S.)4491 Amanda Boelius.

Kaikenlaisia huonekaluja,

2 paria mäkisuksia, klarinetti, erilaisia vaatteita y. m., y. m. huutokaupataan **keskiviikk. 15 p. maalisk.** alkaen **klo 11 a.-p.**

Cityn Huutokauppahuoneustossa,
L. Heikink. 12. Pub. 37 92.

4689

2 OSAKETTA

Kiinteimistöosakeyhtiössä Villa Solsken à 1,000 mk. osinkolippuineen huutokaupataan käteisellä kuluvan maaliskuun 20 p:nä klo 2:sta päivällä Helsingin Huutokauppakamarissa, Mariankatu n:o 3. 4716

Taidehuutokauppa

pidetään lauantaina kuluvan maaliskuun 18 p:nä klo 5:ltä i.-p. täkäl. huutokauppakamarissa, Mariankatu N:o 3, jolloin myydään seuraavien taiteilijain teoksia:

Alfred ja Ellen Favorin, Berndt Lindholm, I. V. Mattila, Hj. Munsterhjelm, J. Ruokokoski, A. Sandberg, Waldemar Toppelius, Th. Waenerberg y. m.

17 ja 18 p:nä t. k. klo 2—3 päiv. on taulukokoelma yleisön nähtävänä huutokauppakamarissa.

Helsinki, maaliskuun 10 p:nä 1916.

Helsingin Huutokauppakamari
Pehr Em. Hallblom.

Tuusulan pitäjässä löytyvän ANTTILAN kartanon

suuriarvoinen

Irtaimisto

myydään vapaachtoisella huutokaupalla tilan myynnin johdosta **maanantaina maaliskuun 27 p:nä klo 10 a.-p.,** jolloin huutokauppa aloitetaan tilan kallisarvoisen, puhdasrotuisen

Ayrshire-karjan

myynnillä ja tarjotaan myytäväksi:

28 reaktionivapaata lehmää ja astutettua hiehoa, joista **12 on A. kant. kirjaan** otettua tahi siihen oikeutettua, **6** on osaksi otettu **B. kant. k.** 4:een luokkaan tahi siihen oikeutettua ja **loput** ovat osaksi otetut osaksi oikeutetut **B kant. k. 3:een ensim. luokkaan;**

10 viime vuonna synt. A ja B kant. k. oikeutettua vasikkaa;

2 A kant. k. otettua sonnia ja 2 A kant. k. oik. Lord Hult'in sonnivasikkaa; sekä

7 sekarotuista lehmää.

Karja polveutuu suurimmaksi osaksi Suuttoman, Aittamäen ja Kosken kartanoiden karjoista.

Lord Hult A 398, jonka äiti on lypsänyt **4,626 kg., rasva 4,16 %,** on usean eläimen isä.

Viimevuotinen keskilypsy, huolimatta siitä, että karja kahdesti muutti taloa, oli **2,980 kg. rasva 4,02 %.**

Huutokauppaa jatketaan kartanon erinomaisten

Hevosien

myynnillä, jolloin myytäväksi tarjotaan:

Alarikin pojat »Ahma» ja »Magnus» sekä **Hilpurin** ja **Jorman** pojat **Eirik** ja **Kirre,** jotka kaikki ovat useammilla palkinnoilla palkitut.

Neljä useammilla palkinnoilla palkittua kantakirjatammaa kuin myöskin juoksijaoriiden **Alarikin, Hilpurin** ja **Jorman jättämiä** kantakirjaan oikeutettua, useammilla I palkinnoilla palkittua nuorta tammaa.

Tämän jälkeen myydään tilan kallisarvoinen hyvässä kunnossa oleva **kuollut**

Irtaimisto,

joista mainittakoon:

Kaikenlaiset maanviljelyskalut, kuten leikkuu-, niitto-, kylvö-, perunoiden istutus- ja nostokoneet, hevosharavat, aurat, kaikenlaiset äkeet y. m.

Erilaisia ajoneuvoja, kuten kummipyöräiset, tanskalaiset, patenttiakseliset uudet vaunut, pienemmät ajovaunut, erilaatuisia ajo- ja työrattaita ja rekiä, kallisarvoisia vaunu- y. m. siloja ja ajopeliä, vällyjä y. m.

Työkalnja talvi ja kesätarvetta varten.

Viljaa, perunoita y. m.

Varmoiksi tunnetut ostajat saavat tunnustetta vastaan 3 kuuk. maksuajan.

Käteismaksuista, jotka nousevat yli 100 markan, annetaan 2 % alennus.

Keravan asemalle, 6 km. tilalta, lähetetään pyydettäissä hevosia.

Tilatkaa karja- ja hevosluettelo!

4665

Aksel Alander,
Toimitusmies.
Helsinki, Mikonk. 7.

27 O. Y. Roinilan
200 mkn osaketta

huutokaupataan maanantaina tulevan maaliskuun 13 p:nä alk. klo 1 päiv. täkäl. huutokauppakamarissa, Mariankatu n:o 3. — Ostohinnasta on puolet heti maksettava ja loput viikon kul.

Helsinki, helmik. 23 p. 1916.

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

3365

Julkisella

Panttitavarain huutokaupalla,

joka perjantaina tämän maaliskuun 17 p:nä alk. klo 10 a.-p. ja 5 i.-p. pidetään talossa

N:o 3 Mariankadun varrella

täällä, myydään joukko viime syyskuun kuluessa Osakeyhtiö Helsingin Panttilainakonttorin pääkonttoriin (Fabianinkatu N:o 21) Numeroilla 27937—31227 ja haarakonttoriin (Pursimiehenkatu N:o 7) Numeroilla 34422—38826 pantattua, mutta lunastamatta jätettyä tavaraa, jonka joukossa on: arvopapereita, kuten osakkeita O. Y:ssä Alppi ja Asunto O. Y:ssä Manula sekä Helsingin Telefooniyhdistyksen osuustodistus; kulta- ja hopeatöitä, niiden joukossa kelloja, kellonperiä, sormuksia ja rannerenkaita sekä jalokivillä koristettuja että ilman, korvarenkaita, rintasolkia, kaulaketjuja, savukekoteloita, maljoja, kannuja, kerma-astioita, lusikoita, veitsiä ja haarukoita; soittimia: pianiino, viuluja, kitaroita, mandoliineja, sitroja, torvisoittimia ja hanureita; huone- ja talouskaluja: sohvia, piironki, pöytiä, tuoleja, seinä- ja pöytäkelloja, tauluja ja kupariastioita; sekä kaikellaista muuta arvokasta tavaraa, joka joukossa on polkupyöriä, ompelukoneita, punnituskone, valokuvauskoneita, kaukoputkia, luistimia, 17 gramofoonilevyä ja Meyerin tietosanakirja; kuin pito- ja liinavaatteita y. m., y. m.

Samalla huomautetaan, että asianomaiset panttilippujen omistajat voivat lunastaa osan huutokaupattavasta tavarasta ennen huutokaupan alkua.

Helsinki, maalisk. 3 p. 1916.

4227

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

Huomenna maanantaina,

13 p. maalisk. klo 11 a.-p. ja 5 i.-p. huutokaupataan hyviä kotim. ja englantil. herrain kankaita, sinistä naist. sevlottia, leninki- ja kävelypukukankaita, akkunanverhokankaita, paitoja, alusvaatteita, edustoja, samettia, peitesatiinia, musliinia, puuvillakankaita, nauhoja, noin 3,000 vyyhteä koruompelulankaa y. m.

O.Y. Helsingin Huutokauppaliikto A.B.
Kasarminkatu 25. Puh. 4074.

Maanantaina maalisk. 13 p:nä klo 5 i.-p. huutokaupataan miesten paitoja, puseroja, lakkia, kravattinauhoja, aamukenkiä, huone- ja talouskaluja y. m. y. m.

Huutokauppakamari SALAMA.
Mikonk. 8. Puh. 108 40. 4646

Huonekaluhuutokauppa.

Tiistaina maalisk. 14 p:nä klo 11 a.-p. huutokaupataan puu- ja rautasänkyjä, sohvia, kaappia, piironkia, komuudia, tuolia, pöytiä y. m. huone- ja talouskaluja.

Huutokauppakamari SALAMA,
Mikonk. 8. Puh. 108 40.

Kaikenlaisia perimättömiä saatavia, jotka kuuluvat kauppias Jonas Söderlundin ja Vaseniusten kirjakauppa Osakeyhtiön konkursseihin, kuin myös kaksi viimemainittuun konkurssipesään kuuluvaa sähkölamppua huutokaupataan käteisestä maanantaina tämän maaliskuun 27:nä päivänä alk. klo 1 päivällä Helsingin Huutokauppakamarissa, Mariankatu N:o 3.

4712

Epävarmoja saatavia,
Helsingin Uuden Karamellitehtaan (N. Bonsdroff) konkurssipesään kuuluvia myydään käteisestä maanantaina 13 p. t. k. klo 1:stä alkaen päiv. täkäl. huutokauppakamarissa, Mariank. n:o 3.

Helsinki, helmik. 23 p. 1916.

Helsingin Huutokauppakamari.
Pehr Em. Hallblom.

3366

Myytävänä

Arvoisat NAISET ja HERRAT!

Kireän ajan johdosta myydään kuosikkaimpia **päällystakkeja, pukuja** y. m. alle puolen hinnan. Tilauksia vastaanotetaan ja tehdään heti ja halvalla. ZALL, It.-Heikinkatu 1. Esplanaadink. kulmassa, 3 kerros. Pääovi. Puh. 52 16.

Huom.! Käyttäkää hissiä! Huom. !

Huokealla myydään:
Huoneusto 3 huonetta ja keittiö y.m. mukavuudet, aina varmasti 10 pros. rahoille. Toinen huoneusto 2 huonetta ja keittiö, vuokr. 54: — kuuk. Käteisellä. Lähemmin puhelin 35 97. Sunnunt. 8—11, arkina 8—2.

Ruoka- ja sekatavarakauppa myydään sairauden tähden hyvällä liikepaikalla. Erittäin sopiva vasta-alkavallekin. Vastaukset t.l.k. nimim.
»Käteisellä, 392».

Maitokauppa myydään. Lähemmin Hietalahdenk. 7. Blomberg.

3 maitosaavia myytävänä. Läh. puhelimella 15 42.

Kapitalisteille, jotka haluavat rakentaa kauniin ja ajanmukaisen yhdenperheentalon itseänsä varten, tarjoutuu hyvä tilaisuus ostaa halpa tontti 3:lla julkisivulla, aurinkoisella paikalla, puutarha-istutuksen varrella keskikaupungissa. Vast. merk. »25,000 mk.» t. l. kontt. 4693

Hbl. (ruots.) 1 k. tj. 12 mm.

1 huone, keittiö, kylpyh. y. m. muk. myydään, yhtiön vuokra 38 mk. 15 p. Vuorimiehenkatu 19, nähtävänä tänään 12—1. Läh. lämmittäjä K. Salo, Saunakatu 7, laivatelakka.

Huoneen ja keittiön osake halvalla. P.-Roopertink. 4—6, pr. H. Laiho.

Hevonen myytävänä, terve ja nuori, halvalla. Pietarink. 9, Nyqvist.

Leipomo.
Pieni kotileipomo myydään sairauden takia, missä on halpa vuokra. Vast. tämän lehden konttoriin nimim.
»250».

A. Willandt,

Uudenmaank. 15. P. 55 30.

Kudottua villatavaraa joka lajia. Villalankoja. Käsityöitä.

A. Willandt,
Uudenmaankatu 15.

4688

TONTTEJA
vapaalla paikalla oleville yksityisasunnoille, joille tonteille voidaan rakentaa aina 50 aurinkoista huonetta käsittävä taloja vastapäätä istutuksia ja puistoja. Vast. merk. Halpa 25 t. l. konttoriin.

4588

Uutta verta sikalaan!

2. v. Karju, puhd. iso Yorkshire (rotukirja m) seuraa, Herlan tila, Kökiaks. Puh. 18 92 H:ki. 4556

Hyvässä kunnossa oleva 15 m² tulipintainen

LAIVAKATTILA

sekä äsken uusittu 15 hv. laivakone myydään. Vastaus tämän lehden kont. nimim. »Koneet,390».

Huvila myydään

luonnonkauniissa Svinön saaressa, meren rannalla, lähellä laivareittiä, tunnin matka Helsingistä. Omalla maalla Hyvä puutarha. Huvila on uusi, 7 huonetta, 2 verantaa, sauna ja pesuhuone.

Toinen huvila Aalbergassa, 1 km. pysäkiltä. Omalla maalla. 10 huonetta sekä leivintupa, sauna ja kamari, myydään suoraan omistajalta. Lähemmin puhelin 15 12.

Ruis-jauhoja

4½ puudan ja 65 kilon säkeissä myy vaununlastittain

K. E. Heikola.

Turku. Puhelin 46.

412

Kaivopuiston läheisyydessä sijaitseva tuottava

KULMATALO

suurilla kehitysmahdollisuuksilla (tontti yli 2,200 neliöm.) myydään edullisilla ehdoilla.

Aksel Alanderin Asianajotoimisto O.-Y.
Helsinki. Mikonkatu 7.

4500

Suolahappoa, Jäänauloja

varastossa

Juselius & Jokinen,
L.-Heikinkatu 6. Puhelin 118 71.

4737

Suomalaisia

Apilan- ja Timoteinsiemeniä

myy

Osuuskunta Maantuote r. l.
Tampere, puh. 1354.

Hyviä kylvöheiniä samassa paikassa.

(S.I.5213)4685

Halutaan vaihtaa pienempään höyrykoneeseen, höyrypuimakone - yhdistelmään tahi myydäänkin

Sähkövoimalaitoksen koneet.

Höyrykattila 21 m². tulipinnalla melkein uusi, käytetyt hyvässä kunnossa olevat dynamo 240 volttia 125 ampäria tasavirta valmist. Strömbergin tehtaassa, moottori 220 volttia 20 amp. valm. A. E. G. latausdynamo 115 volttia 32 amp. A. E. G. accumulaattori - patteri 125 elementtiä ynnä taulut ja sisätarpeet.

OTTO KINNARI, Turenki.

Aurink. lämp. kahden huoneen, välikön ja keittiön osakkeet myyd. varmasta yhtiöstä Merik. varrella. Kylpyh. y.m. mukav. Arv. vast. t.l.k. nimim. »Osakkeet, 391».

Lämmin 2 h. keitt. osake, kylpyh. y. m. mukav., halpa vuokra. Vast. tämän lehden konttoriin nimim. »Hyvä yhtiö, 403».

Suuri Loppuunmyynti

Länsi Heikinkatu 6. Lähellä Hufvudst.-b. konttori.

Erään toiminimen laskuun loppuunmyydään koko suuri varasto naisten ja herrain villa- ja puuvillakankaita. Manufaktuuri tavaroita. Kaikenlaisia naisten ja herrain vaatetustarpeita. Lyhyttavaroita y. m. y. m.

HUOM.! Liike avataan keskiviikkona t. k. 15 p. ja kestää ainoastaan hyvin lyhyen ajan. Älkää laiminlyökö tätä harvinaista tilaisuutta.

C. L. Larssonin Huonekaluaitat Helsingissä, Aleksanterink. 19. Puh. 2811. — Turussa Erikink. 15. Puh. 39. 11

Runsas valikoima

Muodikkaita keväthattuja

y. m. tunnettuihin halpoihin hintoihin

Mandi Svahnin liikkeessä, Vladimirink. 9.

(S. I. 5637) 4731

Keväthattuja

suuri valikoima sekä **hatunkoristeita** n. k. **kukkia, töyhtöjä** y. m.

E. NISKANEN O.Y.

12 VLADIMIRINKATU 12 4639

S. W. Röök, Aleksanterink. 9.

Huom.! Juuri saapunut suuri valikoima silkki- ja fildeskjuketteja sekä liinavaatteita, naamupukuja, silkkisukkia, käsineitä, y. m., y. m. saatavana

S. W. Röökin liikkeessä, Aleksanterinkatu 9.

(S.I.5651)4703

KESKUSOSUUSLIIKE HANKKIJA HELSINKI

Viljanpuhdistuskoneita

myllyjä varten

sekä ajanmukaisia, vettä säästäviä

Vesiturpiineja

on saatavissa

Keskusosuusliike **HANKKIJALTA.**

Helsinki. 4649

Valkoisten tavaroiden erikoisliike

Vladimirinkatu 3.

Hameita 12: — mk:sta, villapuseroita 5: — mk:sta, villasukkia 2: 75 alkaen, trikoo-alushameita 9: — mk:sta, villapäällystakkeja 17: — mk:sta, kauniita koristeita, pitsejä, liinavaatteita, yksinkertaisia ja hienoja esiliinoja, kauluksia, brodyyreja y. m.

N:o 540. **Edullinen rahansijoitus Helsingissä.** Vilkkaalla liikepaikalla hyvin sisästettu ja kaikinpuolin kunnossa oleva 5:si kerroksinen

Kivitalo

kaupungin keskustassa myydään esiintyneistä syistä erinomaisen edullisesti. Vuosituotanto pienillä muutoksilla vaihtelee noin Smk. 40,000: —. Seisovia kassalainoja ilman takuita Smk. 309,600: — ja lisätakuilla Smk. 75,000: —. **Hinta Smk. 435,000:** — josta käteistä Smk. 30,000—50,000. Huom.! Palo- ja sotavakuutuksessa 455,000: — Smk. Vaihdetaan myöskin sopivaan kiinteistöön mieluummin Itä-Suomessa.

N:o 532. Karjalanradan varrella, lähellä asemaa ja Kirkonkylää, **kalarikkaan järven rannalla**

Maakartano.

Maanpinta-ala on 2,000 t. n. lissä palstassa. Laajat savimulta viljelykset. Karjaa on 30 lehmää, 7 hiehoa, 1 sonni ja 5 hevosta. Voisi nykyisin elättää noin 60 lehmää. **Päärakennus kauniine huoneineen pulston ympäröimänä ja tarpeelliset työväen asuinrakennukset.** Kivinavetta 54 lehm., talli 8 hev., ajanmukainen riihilaitos puima- ja höyrykoneella y. m. rakennukset. **Rakennuksien todellinen arvo Smk. 50,000: —.** Kiinnelainaa Smk. 20,000: —. **Myydään esiintuleista syistä irtaimistoineen noin Smk. 150,000: —,** maksut sopimuksen mukaan.

Lähempiä tietoja arv. ostajille ylämainituista antaa ja **erilaista kiinteistöjä hankki**

Ilmari Elovainion Asianajo- ja Liiketoimisto.

Viipurissa, Torkkelink. 18. Puh. 1813.

(I.I. 5581) 4680

Yksinkertainen

Myymälänsisustus

hattu- ja muotiliikettä varten. Kaksi jäljennöspuristinta. Puhelin 2754.

„Höyry"

on kuten tunnettua uusien, jo paljon **kysyttyjen** kauraryynien nimi. »Höyry»-ryynit eivät tule koskaan karvaiksi, ovat herkullisia, riittäviä ja ravitsevia sekä mahdollisimman vapaita kuorista. Uusi lähetys saapuu huomenna. Kokeilkaa ja arvostelkaa!

»Höyry»-ryynit myydään summissa **ja vähittäin**

A. E. Isakssonilla,

Museokatu 8. Puh. 291. L.-Roopertinkatu 1. Puh. 6647.

TALO 12 kaupunginosassa, päivänpuoleinen, 3 kadull. 1,620 m² tontti, 30 tulis. ja 8 hevosen tallit, 3 vaunuvaj.; Kaupunkien yl. y. vakuutettu 55,500 mk., ainoast. Hypoteekkilaina 40,000 mk., myydään 9 pros. tuottoisena.

11 kaup. os., päivänpuoleinen, 2,592 m² tontti, 57 as. h., 3 hev. talli, vaunuvaja, 4 kauppapuot. y. m. Vakuutettu 134,100 mk., seisov. kiinnelain. 238,450 mk. Myydään 295,000 mk.

Osake huoneust. 1—4 huoneeseen ja oma palstaisia huviloita liki Helsinkiä hyvillä ehdoilla. Lähemmin J. Koronen. Sirkusk. 6, A, h. 3 A, puh. 1514.

Työm. 1 k. tj. 9 mm.

Myytävänä maitoastioita,

J. A. Pyykönen, 2 linja 9.

Puhelin 83 43.

Piraali-poria

saatavana, puhelin 7447.

Asunto-osakkeita,

3 huonetta, keittiö

ja palvelijank.; 1 h., alk. ja keittiö sekä 1 huone hella-aikoovilla. Läh. Pitkäsillanranta 17, porr. C, ovi 25. Lentz. Puh. 15 42.

Hbl. (ruots.) 1 k. tj. 15 mm.

Erittäin mukavat ja aurink. 2 huoneen ja keittiön osakkeet varmassa yhtiössä kaup. keskustassa. Kysytään talonmieheltä.

Pohjois-Rautatienkatu 19.

Myytävänä 2:si osaketta;

2 huonetta, keittiö ja palvelijan huone, 3 huonetta ja keittiö, halpa yhtiön vuokra. Nähtäv. jälkeen klo 1 Luivurinkatu 41, porras oikealle.

Modnikov.

Kampalankaa 2/12

noin 200 kg., eri värissä, tukkuhinta alenn. vähint. 3 punttia ostettaessa. Lankakauppa Hämeenk. 29, Tampere.

Myytävänä

6 huoneen huvila

järven rannalla, lähellä rautatietä, 1 tunnin matka Helsingistä. Lähemmin Yrjönkatu 25, pr. E, ovi 45.

Melkein uusi hieromaplintti.

Vast. t. l. k. Plintti, 401.

Hyv. oppilas-viulu

ja siro laatikko myydään polkuhinnasta. Läh. Eerikink. 7, B, II, 11, 7—½8 i.p. maanantain.

Uudenmaiset osakkeet 2 huon. ja keitt., 1 huon. ja keittiö, myydään. Huoneustot voidaan yhdistääkin. Kauniilla paikalla. Varma yhtiö. Lähemmin Oikok. 5, ovi 44.

Polkupyörän osia

kuten:

Pyöränvanteita alumiiniumin kanssa ja ilman,

Likasuojuksia puusta,

Ohjaustankoja,

Vapaapyörän napoja (N. D. ja Eadie.)

Etupyörän napoja (N. D.)

Hammock naistensatuloita y. m.

O. Y. Otto Brandt

Helsinki, Fabianink. 31. 4666

Koivuhiiliä

saatavana heti lähemmin

K. F. Katajan Puutavara ja Hiililike

Vladimirinkatu 55.

Puhelin 115 58. 4738

Myydään osake: 1 huone, alk. Halpa. A. Joutsen.

Munkkisaarenkatu 14.

Saapunut myytäväksi

isompi määrä koneella kudottavaa **maalaisvillalankaa. Uudenmaankatu 44,** porr. E, ovi 6.

Valmiita puseroita, mustia ja värillisiä, ompeluliikkeessä, Museokatu 3. Tilauksia vastaan otetaan.

Hevosia.

suuria, terveitä, maalta tuotuja Antinkatu 31. puh. 8.

Helpolla saa todellinen ostaja ruokatan. Lähemmin 10—12. Porthaninkatu 6, ovi 6.

Värillistä **raitasta velvet,** sinistä ja mustaa **cheviottia**

Kävelypuvuiksi.

Sanni Leisio.

Tarkk'ampujank. 10. Puh. 7915.

Erittäin kauniilta

paikalta meren ja järven sekä joen ja kosken rannoilta hirsistä rakennettuja huviloita sekä erinomaisia maatiloja ja kaupunkitaloja, asunto-osakkeita. Asiainvälitysliike Helnö, puh. 6771. Mikonkatu 2. 3 kerros.

Parihuoneen osakkeet

myydään halvalla, yhtiön vuokra 36: 95 sekä yksityinen huone, yhtiön vuokra 19: 15. Oy. Roinila, Fredriksberginkatu 18. Sunn. klo 11—3.

(Työm.) 4657 Isännöitsijä.

---

10 % Kulmatalo

Kalliossa, oma tontti. Hinta 55,000, vuokrat 5,500.

KIVITALO

Arkadiankadulla. Hinta 475,000. Vuokrat 42,000. Läh. puh 108 04.

Balata-hihnoja

8", 9", 10", 11" ja 12" levyisiä **Pumpuri-, kamelinkarva-** ja **nahkahihnoja** eri kokoja myy varastostaan

Konekauppa Osakeyhtiö

AATRA

Mikonk. 23. Puh. 79 74. 4622

Kaunis ruoka- ja sekatavarakauppa

hyvällä paikalla, myydään sattuneesta syystä heti. Huom.! Vanha kauppa. Vastaukset t. l. Kallion kontt. nim.

A. S. 811.

Omalla alueella, 1½ km. asemalta Loviisa—Lahti radan varrella sijaitseva, vesiturpiinilla käyvä

SAHA-MYLLYLAITOS,

jossa on 4 kiviparia ja mankeli y. m. ryynien valmistamiseksi. Ruamisaha sirkkelineen, kanttaus- ja höyläyslaitos. Hyvät rakennukset yhteensä 10 tulisijalla. Navetta ja talli 5 lehmälle ja 2 hevoselle, useita makasiineja. Myydään käteisostajalle vuoden valmisteiden kanssa. Hinta 75,000 mk.

Itä-Uudenmaan Välitystoimisto.

Loviisa, puh. 155, kontt. aika 10—12, 2—4. (Östra N.) 4650

PIANO (Tafel) myydään 185 mk. Pysyy hyvin virityksessä, sopiva harjoittelijalle. Puhel. 74 35.

Joukko mainioita kylpylakanoita, käsilinoja, sänkyhuopia ja yksi kylpyamme myydään. Aug. Nordström, Pietarinkatu 16. (S. I. 5641) 4700

Maatila. Pinta-ala 130 t.-a., peltoa 84 t.-a. Hinta 75,000 mk.

Maatila. Pinta-ala noin 60 t.-a., peltoa 35 t.-a. Hinta 14,000 mk.

Maatila. Pinta-ala 300 t.-a., peltoa 50 t.-a. Hinta 20,000 mk.

Ajokalutehdas asuinrakennuksineen. Hinta 15,000 m.

2 sekatavarakauppaa, moottorivene myydään kauttamme.

Hankinta-Konttori,

H:ki, Vilhonkatu 5.

(S. I. 5656) 4704

A. B. Lifsmedelbörs — Elintarvepörssi O. Y.

Fabianinkatu 14. Helsinki.

Puhelin 117 95.

Vastaanottaa myytäväksi huutokauppalaitoksensa kautta kaikenlaisia ruokatavaroita, maantuotteita y. m.

Johtava liike

Naudan-, Lampaan-, Sianlihan; Meijerivoin; Maalaisvoin; Kanojen; Munien myymisessä, jotka tavarat meillä alati saavat vakiintuneen hintansa huolimatta torihintain vaihteluista.

Pankaa mieleenne

ettei **A. B. Lifsmedelbörs — Elintarvepörssi O. Y.** pidä sekoittaa ilmaantuneisiin jäljitteleviin yrityksiin.

Automobiili

vähän käytetty, hyvässä kunnossa oleva, 30 hv. myytävänä. Lähemm. Hels. San. kontt. nimimerkille »Siro nikoasu 4867». 4644

Ford-

niminen, 17 hevosvoim. automobiili ja kuparinen kattila, joka vetää noin 260 litraa. Kattila on tinattu ja varustettu kuparikannella. Lähempiä tietoja antaa nimismies Sparfvén, osoite: Ikaalinen.

Riisijauhoja,

Blinijauhoja,

Herkullisia Anjoviksia

(Turun uusia säilykkeitä)

kaikki tukuttain ja vähittäin

A. E. Isakssonilla,

Museokatu 8. Puh. 291.

Iso-Roopertink. 1. Puh. 6647.

Maatila,

jossa on halko- ja osaksi hirsimetsää myytäväksi paljon, 5 km. asemalta, 1 tunn. jun matka Helsingistä. Peltoa 160 ta. sekä lisäksi ylösotettavaa maata. Maidosta on saatu yli 1,000 mk. kuussa, **sillä lehmät ovat hyvät.** Torpparit ja huvilaasukkaat tekevät melkein kaikki talon työt kesällä. Eläkettä ei ole. Hyvät huoneet ja ajanmukainen koneisto. Hinta irtaimistoineen 120,000 mk., josta 20,000 mk. kaupan tultua, lopulla erittäin hyvät ehdot. Seisova kiinnelaina on. Lähemmin:

Juho Nikkilä,

Jokelan asema. Puh. Nurmijärvi 42.

(S. I. 5401) 4683

Lukekaa tämä!

300 paria eritt. hyvää lajia vanhempimallisia jalkineita, joiden nykyinen arvo olisi 20—25 mk., myydään tukuttain ja vähittäin, naisten koko kenkiä n:o 35 ja 36 11 mk., 37 ja 38 13 mk., 41 ja 42 15 mk. N:o 39 ja 40 on ainoastaan Ranskan korolla 13 mk. Puolikenkiä kalken suuruisia 11 mk. Miesten kokokenkiä 16—18 mk. Uudenaikaisia miesten ja naisten ajan halvimpiin hintoihin.

Kalosseja

tuoreita Provodnikin ja Venäläis-Amerikalaisia naisten 5: 50, miesten 7 mk. Vanhempaa mallia naisten n:o 0, 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10 4 mk.

M. RINTALA.

Porthanink. 7, p. 117 81.

Lähetetään kaikkialle Suomeen.

(S. I. 5577) 4676

---

2 huoneen ja keittiön osakkeet noin puoleen hintaan keskikaup. Vast. t.l.k. »Osakkeita. 383».

Halutaan ostaa

Uudempaa kirjallisuutta ostetaan Helsingin kaupungin kirjastoon.

(I. 2504) 1327

Kiviranoja ja työtökärryn pyöriä.

Kirjalliset tarjoukset lähetettävät os. **Evert Ridderstad,** Aleksanterink. 19.

(I. 3316) 4746

HALKOJA,

kuivia ja puolikuivia, 10—20,000 syltä, myös pienem. erissä, vapaasti asemilla keski- ja itä-Suomessa. Halvimpia tarjouksia hetimiten os:

P. A. Sundman.

Helsinki, Uudenmaank. 31.

Puhelin 67 73.

I. 324) 4744

Halutaan ostaa vähän käytetty

Sähkömoottori

2½—3½ hevosv. tasavirt. 140 volt.

Puhelin 7232. 4735

Halutaan ostaa käytettyä

Moottoripyörää,

(ei Indian).

K. Rautasen Polkupyörätehdas ja Urheilukauppa Oy.

Helsinki, Mikonkatu 11. Puh. 3658

Halutaan ostaa tai vuokrata

Pieni Huvila

Helsingin lähistöltä, jossa voisi harjoittaa leipurin- ja ruokatavaralin myyntiä ja valmistusta. Lähempiä tietoja pyydetään tämän lehden konttoriin merkille

Käsityöläinen 411.

Vanhoja Tekohampaita

ostaa

Oy. Dentaldepot Ab.

Korkeavuorenkatu 45.

(I. 3126) 42.6

Halutaan ostaa käytettyä

Polkupyörän Pumppuja.

K. Rautasen Urheilukauppa.

Mikonkatu n:o 11. 4707

Halutaan palvelukseen

Kunnolliset, tottuneet KUTOJAT ja PARSIJAT saavat heti paikan edullisilla ehdoilla kalliinajan lisäyksellä ja korkealla ylimääräisellä palkkiolla ylityöstä. Asunto ja saatavissa 3, 4 ja 5 mk. huoneelta kuussa. Ilmoittautua voi kirjallisesti tahi suullisesti tehtaan konttoriin Hyvinkäällä.

Yhdistetyt Villatehtaat, Osakeyhtiö.

(I. 3265) 4510

Hyvä sivuansio.

Asiamiehiä Helsingissä ja maaseudulla otetaan.

Lähemmin

Suomen Irtaimistoliikevälitystoimisto,

Turku, Iso-Hämeenk. 32.

Puhelin 15 82.

(Å. U.) 4290

Nais-Proviisori tahi Farmaseutti

saapi paikan touko—kesäkuulla maaseutuapteekissa. Hakemukset palkkavaatimuksineen t. lehden konttoriin nimimerkillä: Maaseutuapteekki 4303

Hyvänsuositeltu

Karjakko

saa heti paikan **Lahan kartanossa Pornaisissa.**

Lähempiä tietoja antaa tilanhoitaja tahi

Aug. Eklöf

Osakeyht. konttori, Porvoo.

(Uusim. 4651

Tottunut pesijä

saa paikan. Lähemmin Vladimirinkatu 11, rappu C, huoneusto 19.

Klo 12—2.

Liinaompelija

saa paikan

Malvina Weckmanin

ompeluliikkeessä, Kluuvikatu 4.

15—16 vuotias asiatyttö, jolla on koti kaupungissa, saa paikan Lihakauppiaiden tukkukauppa O.-Y. Undenmaank. 17.

14—15 vuoden vanha tyttö saa paikan Välikatu 3. L. Koskinen.

Kunnollinen siistijä saa työtä Kirkkokatu 5 A, huoneusto 5.

Palvelijattaret huom.!

Hyviä paikkoja virkamiesperheisiin on saatavana k:tta Liiketoim. Fennia, Pohj.-Makasiinink. 3. port. o. oik.

Kalastusopiston suorittanut

henkilö, joka omaa myöskin ruokatavaroiden tuntemusta, saa pysyväisen paikan. Toimi otettava vastaan t. k. ajalla. Suomenkielen taito välttämätön, ruoteinkielen taito suotava. Hakemukset palkkavaatimuksineen ja todistusjäljennöksineen nimim. »Silakkatuotanto», os. Sanomalehtien Ilmoitustoimisto, Helsinki, Aleksanterinkatu 40.

(S. I. 5705)

Viisi hyvää

Liinavaateompelijaa

saa työtä kotilinsa, kun ilmoittavat puh 6233, aamupäivällä 11—12.

(S. I. 5649) 4702

Tarjoilijattar, myyjätar sekatavarakaupp., tarjoilija kansanruokalaan, köksiä, yksinpalvelijoita, lapsenhoitajia halut V.-toim. ALKU, Mikonk. 8.

Kunnolliset palvelijattaret saavat hyviä paikkoja Minervan kautta, Katrinankatu 5

Puhelin 7932.

Suomen ja venäjän kieltä

suullisesti ja kirjallisesti taitava henkilö halutaan avustamaan täkäläisen tukkuliikkeen konttoriin. Toimi voisi olla sivutoimena ja sen hoitajan pitäisi olla pari määrättyä tuntia päivässä saapuvilla konttorissa. Vastaukset palkkavaatimuksineen lähetettäköön merk. »Tukkuliike», os. **Sanomalehtien Ilmoitustoimisto,** Helsinki, Aleksanterink n:o 40. (S. I. 5587) 4681

NEITI,

joka tekee kotonaan ompelutöitä, saa edullisen paikan yksityisen käsityöläisen pienen kodin hoitajaksi. Tav. k. 10—1 L.-Roopertink. 3, pr. E. ovi 48.

Kengittäjä,

ammatissaan taitava saa heti paik. Holst. & Komulainen, Valilla 1 B.

Kassanhoitoon tottunut [illegible] saa paikan [illegible] Lähemmin

Fokank. 7, porr. D.

Asiapoika, mieluimmin joka puhuisi suomea ja ruotsia, saa paikan

Uudessa Polkupyöräpajassa, Annankatu 25.

Asunto-osake

3 huonetta ja keittiö sisältävään huoneustoon kaikilla nykyajan mukavuuksilla halutaan ostaa vakavaraisessa ensiluokkaisessa yhtiössä (ei Töölössä, Kruununhaassa tai Katajanokalla). Kiireellinen vastaus nim. »Asunto-osake» tämän lehden konttoriin.

Vesiturpiini, Pellavatehtaan tekon. 500 tahi 550 m:n juoksupyörällä.

V. Sinisalo,

Nurmijärvi, Klaukkala.

Maitoa ostetaan suuremmissa ja pienemmissä erissä vuosikontrahdilla. Annetaan takauksesta eturahoja sopimuksen mukaan. Tarjoukset os. Helsinki, Pursimiehenk. 4. — Maitokauppa

---

Hydraulinen Prässi

halutaan ostaa. Tarjoukset tehtävä O.Y. Viipurin Teknokemiall. Tehtaalle Viipuri. 4641

Halutaan ostaa!

Pienempi, kuljetettava, kivillä jauhava mylly ostetaan. O. Y. Viipurin Teknokemiall. Tehdas, Viipuri. 4642

---

2 moottoripyörää,

joko James, Humber, Rudge Multi, B. S. A., Douglas, Indian, tahi muuta ajanmukaista merkkiä, mieluumm. ilman vaunua ostetaan heti. Vast. alimpaa hintoineen ja täyd. selostuksineen nimimerk. Varmat koneet läh. Hufvudstadsbl. konttoriin. (Lahti) 4620

Hels. S., Työm. 1 k.tj. 20 mm.

Mökki maalta,

järven rannalla, sisält. 1 tai 2 huon. ja keittiön y. m. Tietoja hinnasta y. m. mökkiä koskevista asioista pyydetään U. S. kontt. nimim. Kiire on, 404.

Leipomo hal. ostaa Sörnäisten puolelta tai vuokrata. Vast. t. l. k. nim. »Ostaja, 50».

Halutaan ostaa.

3,000 kiloa asfalttipikeä ja 1,500 kiloa kipsiä ostetaan. O.y. Viipurin Teknokemiallinen Tehdas, Viipuri. 4640

Helsingin lähistöltä

halutaan ostaa 3—4 huoneen huvila sekä 3 pienempää huvilaa samalla palstalla. Asiainvälitysliike Helnö, puh 6771. Mikonkatu 2, 3 kerros.

Halutaan ostaa pienempiä

Maatiloja

Karjanradalta sekä Helsingin—Lahden ja Karjalan ja Heinolan sekä Saimaan kanavan seutuvilta sekä myös huviloita. Asiainvälitysliike Helnö, puh. 6771 Mikonkatu 2, 3 kerros.

Moottoripyöriä,

3—10 hv. hyvässä kunnossa, otetaan myytäväksi; ostetaan mahdoll. kiintoistäkin. Tarkka selostus kunnosta, halvimman sitovan tarjouksen ohella nimim. »Moottori», Viipuri, Majurinkatu 1. 4733

Käytöksiöntoinen

Kirjoituskone

ostetaan. Tarjoukset Hels. San. kontt. nimim. »Kirjoituskone, 4882». 4736

Platinaromua

ostaa

Oy. Dentaldepot Ab.

Korkeavuorenkatu 45.

(I. 3276) 4275

---

1 miljoona kg. KAUROJA

2 „ „ HEINIÄ

ostetaan hankintaa varten Maaliskuussa. Kirjalliset tarjoukset lähetettävät os. Hugo V. Lövgren, Fennian hotelli, Helsinki (I. 3315) 4747

TALO,

kannattava ja hyvällä paikalla sijaitseva, ostetaan heti. Suosiollista vastausta hinta- y. m. ilmoituksineen odot. merk. »Vapaana oleva pääoma 189», t. l. k. 4692

Rakennushirsiä

ostetaan Tuusulan pitäjän Kellokosken kansakoululle 4,000 metriä ja Paijalan koululle 4,000 m. sekä 5" ja 7" piirujä. Hirret tulee olla 8" latvasta sekä kaadettu vilmeistään tämän maaliskuun aikana. Tarjouksia ilmoituksella hirsien keskipituudesta vastaanottaa allekirjoittanut, joka myös antaa lähempiä tietoja. Osoite: Korso, puh. Korso 4.

Karl Edv. Avall.

(I. 3231) 4401

Ilmaterästä,

hyvä hinta. Puh. 7683, 2 viikon ajan.

Kiertävän

Puu- ja kasvitarhanhoidon neuvojan

toimen

julistaa haettavaksi Luvian maatalousseura. Toimiaika alkaa huhtik. 20 pnä, ja kestää 4 kk. Tointa seuraa vapaa asunto ja lämpö, sekä ylöspito toimituspaikoissa. Hakemukset suosituksineen ja palkkavaatimuksineen on lähetettävä ennen 1 p. huhtikuuta osoitteella:

Maatalousseura,

(Satak.S.)4569 Luvian postitoimisto.

Työläleikkaaja

täysin taitava leninkiompelussa, saa paikan täällä Helsingissä. Puhuva maamme molempia kieliä. Vastaus t.l.k. »Työläleikkaaja, 395».

Endottomasti rehellinen siisti ja miel. kieliltaitoinen

Neiti saa myyjättären paikan

Bazar Continental'issa. Lähemm. tänään Erottajakatu 5, rouva Myntti.

Suoraluontoinen, ruuanlaittoon ja taloustoimiin tottunut, täällisempi palvelija saa paikan yksinäisenä pikku perheessä, kun laittaa suosituksen, valok., tiedon ijästä ja palk. A. A:lle 102 tämän lehd. kontt.

Maatalousneuvojan toimi

siiden kesäkuukauden ajaksi julistetaan täten maataloustoimiin innostuneiden henkilöiden haettavaksi Keuruun Multian ja Liesjärven maalaisseurojen neuvojana. Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen on lähetettävä allekirj. ennen maalisk. 31 päivää. Toimeen on saavuttava toukok. 1 p:nä. Toimituspaikoissa vapaa ylöspito.

Multia, 10. III. 1916.

Fr. Valkeisenmäki,

Os.: Multia. 4637

Katsastajan

toimi

käyrän turvakodissa julistetaan haettavaksi 30 päivän kuluessa tästä päivästä lukien. Tointa seuraa, paitsi asuntoa, 1 huone ja keittiö sekä lämpö, 100 markan kuukausipalkkio. Katsaatajan, joka otetaan 1 vuoden koepalvelukseen, tulee valvoa laitoksen metsänhoitoa vahvistetun metsänhoitosuunnitelmaan mukaisesti sekä johtaa ja opastaa oppilaita puutarhanhoitotöissä. Jommässakummassa ammatissa tulee hakijalla olla pätevyys. Hakemukset lähetetään turvakodin johtajalle osoitteella: **Käyrä.** Valitun on astuttava toimeen heti kutsun saatua.

Turussa, maalisk. 7 p. 1916.

(U.Aura)4618 **Johtokunta.**

Tarkastusasistentti

saa paikan Kiukaisten tarkastusyhdistyksessä ensi toukok. 1 p:stä. Todistukset ja palkkav. lähetettävä ennen huhtik. 1 päivää allekirjoittaneelle.

4643 **N. Viinikkala, Kiukainen.**

Rakennuspiirustaja,

joka myös taitaa venäjän kieltä, saa heti edullisen paikan maaseutukaupungissa. Lähemmin puh. 259 tahi persoonallisesti N. W. Lax'in konttorissa, Kruununvuorenkatu 5. (I. 3329) 4712

Vanhempi leipurioppilas saa työtä. Läh. A. Ristrom.

Mikonkatu 17.

Hyviä paikkoja tytöille ja pojille,

Kansak. paikanvälitystoimisto. 4626

Palvelusta haluaa

Hevvat Liikemiehet!

Yli 10 v. liikealalla apulaisena ja myymälän hoitajana palvellut, raitis ja rehellinen nuorimies haluaa paikan muuttoa myyjäksi tai matkustajaksi. Puhuu suomea ja ruotsia sekä autt. venäjää. Arv. vast. Hels. San. kontt. nimim. »Tiskimies 27». 4613

Työtä Ylioppilaille.

Ylioppilaskunnan Välitystoimisto välittää sitä haluaville: koti- ja tuntiopettajia, preparaattoreja, konttori- ja kanslia-apulaisia, viransijaisia opettajan ja muihin virkoihin, käännöstyön tekijöitä, laskuapulaisia y. m.

Toimisto avoinna **arkipäivinä klo 4-5** i.p. **Ylioppilastalolla, puh. 123. Työtarjouksia otetaan vast. kirjeellisestikin.**

Tottunut ruokaleivän leipoja haluaisi paikkaa pienemp. leipomoon. Vast. nimim. »Leipoja 407» t. l. kontt.

Arv. Rouvat!

Kunnon palvelijattaria hyvillä suosituksin on saatavana k:tta Liiketoim. Fennia, puhel. 108 75

Arvoisat Rouvat!

Hyviä palvelijattaria monivuotisilla todistuksilla suosituksineen on saatavana Puutarhak. 6. puh. 86 75. Rouva R. J. Fahler. Huom.! 23 v. kokemus. (S.I. 5594) 4697

Ehdottomasti raitis ja kykenevä

TYÖNJOHTAJA,

käytännöllisesti perehtn., 2 v. m. k. k. hyät tod. om., haluaa paikk., joko heti tahi huhti- tai toukok 1 p:stä.

Arv. vast. od. maalisk. aikana nim. »Työtäpelkäämätön 625» Uuden Suomettaren konttoriin, Helsinki.

Naisylioppilas
haluaisi viransijaiseksi kansakouluun; omaa jonkun verran kokemusta. Kiir. vast. t. l. k. nimim. (Aamul) 4619 »Praktikka».

30 vuot., karjanhoitoon tottunut palvelijat haluaa paikkaa maalle y. m. palvelusväkeä saad. kautta V.-toim. ALKU, Mikonkatu 8, puh. 7882.

Keittäjiä, yksinp., lastentytt., maalaistytt., tarjoil., tisk. y. m. saadaan heti Liiket. Vuori, Puh. 7751.

Taitava leninkiompelija haluaa päästä perheistin. Taitaa myös lapsille. Vast. t. l. kontt. nimim. Mieluinmin maalle 406.

Kansakoulun käynyt siivo, reheilinen maalaistyttö haluaa palvelusta tai muuta sopivaa tointa. Vastaukset Töölö, Topeliuksenkatu 13, porr. D, Viinikaisen luona.

Yksinäisiä palvelijoita ja siivoojia etsii paikkaa Palvelijatarkodista Tarkkampujankatu 1, puh. 6055.

Vuokralle tarjotaan

Hbl. (ruots.) 1 k. tj. 20 mm.

5 huonetta ja keittiö ja 2 „ „ „
mukavuuksineen. Lähemmin V. W. Holmberg. L.-Satamakatu 9, puh. 21 21.

1 pistä kesäk. 3 huonetta ja keittiö. Unionink. 8: näht. 13—3.

Nikolainkatu 29.
1 p. kesäkuuta 3—5 huoneen huoneustot. 1 puotihuoneusto. Läh. 12—2. Puh. 8205. Isännöitsijä.

Hbl. (ruots.) 1 k. tj. 9 mm.
3:n ja 2:n huoneen huoneustoja 1:stä p:stä kesäk. L.-Viertotie 28. Isännöitsijä.

Hbl. (ruots.) 1 k. tj. 20 mm.

Keskustassa:
2:den ja 3:men huoneen huoneustoja mukavuuksineen kesäk. 1 p:stä talossa n:o 28 Annankadun varrella, talonmies paikalla eli puh. 2121.

1 p. kesäk. 2 huon. ja keittiö mukavuuksineen Laivanvarustajank. 4. Lähemmin isänn. tai puh. 534.

Keittiö vuokr. 1 p. huhtik. Vyökatu 4. Karlsson.

15 pstä huone, keittiö ja alkoovi sekä 1 pstä kesäk. saman suuruisia huoneustoja nykyaik. mukav. Näht. 1—2 ip. Pietarink. 14, porr. B, huon. 12.

Huhtik. 1 p. huone ja keittiö, eri käyt. Lapseton perhe. Eerikink. 23, 10—2. Isännöitsijä.

Erittäin edullisesti
vähittäismaksuilla myydään osakkeita 1 ja 2 huoneen huoneustoihin talossa n:o 30 Vaasankadun varrella. Vuokrat halvat ja yhtiön asiat varmalla kannalla. Läh. Kirjapaino-o.-y. Sanan konttorissa, Citypasaasissa. (S.I.5535)4671

15 p. maalis- tai 1 p. huhtikuuta 1 huone ja keittiö mukavuuksineen L.-Viertotie 28 D, 34. Lähemmin isännöitsijä tai puh. 534. Nähtävänä 12—2.

1 huone hellakakluunilla ja mukavuuksilla Liinank. 7.

Työm. 1 k. tj. 6 mm.
Nuori mies saa asunnon toverina, Hietalahdenk. 5. E. Hietakari.

Hyvin kalustettu huone vuokratuaan tämän kuun 15 pstä Yrjönkatu 30. ovi 2.

Siisti kalustettu huone 1 herralle tai neidille. Kapteeninkatu 3, porras E, ovi 53.

Työssä käypä tyttö saa asunnon puh. 69 97.

2 toimessa olevaa miestä saa asunnon 15 p. Eerikink. 3 C, 19, klo 10—12.

Hbl. (ruots.) 1 k. 6 mm.
Kalustettu huone L.-Heikink. 34, prs B ovi 15. M. Koski.

2 neitiä saa asunnon Hietalahdenkatu 5, pr. B, Huovinen.

2 siistia tyttöä saa asunnon Engeltori 2, pr. A, ovi 2. Tavataan 2—6.

1 nuori mies saa asunnon 15 p. toverina. Yrjönkatu 25, pr. A, Strähl.

1 siisti kunnon nuorimies saa asunnon 15 p. 4 linja 20, pr. E, ovi 15.

Kalustettu huone 15 p. Iso-Roopertink. 26, pr. C, ovi 20, puh. 6927.

Tyttö saa asunnon tover. Liisankatu 18, porr. D, ovi 28.

Kaunis kalustettu huone siist. miehelle tai naiselle Munkkissarenk. 16, porr. B, ovi 15.

Kaunis kalustettu huone 15 päivästä. Kankurinkatu 1, ovi 11. Nähtävänä 10—2.

Halpa kalustettu huone Iso-Roopertinkatu 20, ovi 12, klo 10—6. (S. I. 5678) 4724

Kaunis kulmapuoli
ja huone vuokr. Läh. puh. 5236.

Puotihuoneusto
heti, sopii myös asuinhuon. Fredrikinkatu 69. Läh. Talonmies. (S.I.5642)4701

Hbl. (ruots.) 1 k. tj. 9 mm.
Vielä joku myymälähuoneusto Länt. Viertotie 28. Isännöitsijä.

Puoti varastohuoneen kanssa Siltavuorenkatu 4—6. Isännöitsijä.

Hbl. (ruots.), Hels. S. 1 k. tj. 15 mm.

Leipurit Huom.!
Iso leipomohuoneusto vuokrattavana nyt heti tai kesäkuun 1 p:stä Hämeenkatu 2 b. Lähemmin puh. 6805.

Hbl. (ruots.) 1 k. tj. 6 mm.
Tilava leipomo 3 uunilla Hämeenk. 3 B. Talonmies.

Maaseudulla:
3 huon. keittiö ja lasiver.
1 p. huhtik. tai 1 p. kesäk., 4 min. matka asem.
F. Alander, Oulunkylä, Grindbacka 10.

Halutaan vuokrata

2 huon. ja keitt. mukav. keskikaup. heti tai myöh. Vast. pyyd. L.-Roopertink. 26, pr. A, ovi 4, nim. »Lapseton».

Neiti, jolla on toimi kaupungissa, haluaa asunnon täysihoidolla, mieluummin perheessä. Vastaus hinnan kanssa t.l.k. merk. »Hyvä koti, 396».

Nuori mies
haluaa vuokrata siististi kalustetun huoneen nyt heti. Eri sisäänkäytävä. Vast. tämän lehden konttoriin nimim. »Nyt heti, 398».

Kesä-asunto, 2—3 kalustettua huonetta ja keittiö, halutaan vuokr. Uudellamaalla tai Hämeessä. Vast. Tri L. Tudeerille, Fredrikink. 32, H:ki.

Kesäasunto:
3 huon. ja keitt. halutaan vuokrata lähellä Helsinkiä. Vast. t. l. kontt. »555, 400».

Tehdashuoneusto
tai kenties itsenäinen pienehkö talo, missä on pinta-ala vähintäin 400 m² halutaan vuokrata heti. Jos huoneusto on mukava, maksetaan hyvä vuokra. Vastaukset merkille „Tehdashuoneusto" os. **Sanomalehtien Ilmoitustoimisto, Helsinki, Aleksanterinkatu 40.** (S. I. 5426) 4588

Syysk. 1 p:stä
haluan vuokrata kaksi kalustettua huonetta, mieluimmin täydellä ylöspidolla. Osoite: lehden konttori »P. D.».

Alkoovihuone tai kamari ja keittiö. Vast. t. l. k. nim. »2 henkeä, 405».

Maitomyymälä, jossa on myös varastohuone ja talli 1—2 hevoselle sekä huone ja keittiö asunnoksi pienelle perhelle, halutaan vuokrata nyt tai myöhemmin. Vastaus merk. »Hyvä kauppa 397» t. l. k.

Lyseol. haluaa hyvää täysihoitoa 15 p:stä. Vast. t. l. k. merk. »Joonas, 412».

Helsingin lähistöllä halutaan vuokrata rauhaisa huone täysihoidolla. Pitäisi vastausta odottaa »Ylopp. 23» t. l. konttoriin.

Sekalaisia ilmoituksia

Venäjänkielen Tulkki,
tohtyt maist. H. J. Viherjuuri. Liike-elämää silmälläpitäen laadittu. Sisältää myös yleisen elämän alalla tarvittavat lauseet ja sanastot. Hinta 1: 50, sid. 2: 25. Saatavana kaikista kirjakauppoista. Hakaniemen Kirjakauppa Oy. 4358

Saavun Helsinkiin t.k. 14 p. Terve tuloai Flaksi.

Karkun Puutarha- ja Talouskoulu
alkaa 4:nnen toimintakautensa huhtikuun 5 p:nä ja kestää kurssi lokakuun loppuun.
Opetusta annetaan pääasiallisesti käytännöllisessä puutarhanhoidossa ja taloustoimissa, mutta pidetään sanotuissa aineissa myöskin tietopuolisia tunteja.
Täysihoito ja opetus 50 mk. kuussa. Hakemus ynnä papin- ja lääkärintodistus on lähetettävä ennen maaliskuun 25 päivää.
Ylimääräisiä oppilaita otetaan vähintään kuukauden ajaksi.
Lähempiä tietoja antaa
Katri Lagerblad, os. Karkku. (S. I 3163) 2677

Ompelukoneita korjataan.
P. Sidorow.
Suomalainen Kalustokauppa Oy. 4132 Aleksanterink. 7

Tyttö haluaisi opetusta kirjoituksessa ja laskennossa. Vast. t. l. k. nim. Opetteleva, 402.

Koneenkäyttäjä-oppijakso,
aijoitu maa- ja höyrykoneenhoitajia varten (III luokan koneenkäyttäjiä varten) toimeenpannaan suomeksi ja ruotsiksi jos riittävä määrä osanottajia ilmoittautuu. Oppijakso alkaa 5 p:nä huhtikuuta ja kestää 4 viikkoa. Ilmoittautuminen oppijaksoon voi tapahtua joko kirjallisesti tai suullisesti maaliskuun kuluessa osoitteella Helsingin Teollisuuskoulu, rehtori M. Sergelius, joka antaakin lähempiä tietoja.
Iltakurssi ylämainitulla tarkoituksella aijotta työläisiä varten Helsingistä kestäen 7 viikkoa, järjestetään yhtaikaisesti. Ilmoittautuminen tähän oppijaksoon tapahtuu myös maaliskuun kuluessa. Helsinki, 7 p:nä maaliskuuta 1916.
4638 Max Sergelius.

Hiustöitä
vastaanotetaan, palmikkoja, valkkeja ja kellonperiä myy halvalla Johanna Larsson, Unioninink. 30. Hinksia ostetaan.

Hels. S., Tyom. 1 k. tj. 9 mm.
Taksoitusvalituksia laatii lääninrekisteröitsijä R. M. Lindelöf. Uudenmaank. 35 A. 9—10, 4—6. Puh. 11897.

Neulemaneskeli „Le Roy".
Korjatkaa itse silanne, ajokalunne, purjeenne y. m. Välttämätön maalaisille, autonomisteille y. m., 3 neulaa ja vahattua lankaa. Hinta yhteensä Smk. 3: 95, 3 kpl. 10: 85, neulat erikseen 35 p. Kerä prima vahattua lankaa 2: 50. Postimaksu 65 p. Jälkivaatimusliike, Helsinki, Maneesink. 2 B, ovi 7.

Sähköttömies Väinö Anselm Saarinen, synt. 15 p. huhtik. 1889 Orimattilassa. Vaimo Alma Johanna. Pyydetään, että hän itse tai ne, jotka hänestä tietävät ilmoittaisivat hänen nykyisen osoitteensa nimimerkille »Tärkeä», os. Sanomalehtien Ilmoitustoimisto, Helsinki, Aleksanterinkatu 40. (S. I. 5638) 4721

Verotusvalituksia
aulisti ja asiantuntemuksella laatii ja ajaa Helsingissä, Siltasaarenkadun 4:ssä B Av. 10—2 ja 5—7.
Helsingin Asioimisto.
Puh. 8804. 4562

Olisiko niin hyvä joku, joka auttaisi yksinäistä äitiä pienellä rahasummalla tai ottaisi lapsen omakseen. Vastaus t.l.k. nimim. »Pettynyt äiti, 394».

Taksoitusvalituksia
lainopillisella ja käytännöllisellä asiantuntemuksella laatii 2 mk:sta alkaen
Vähäväkisten Asianajotoimisto
Mikonk. 3 (Pohjolan talo) tel. 4715. (S.I.5374)4532

Helsingin Tanssi-opisto
Muutamia oppilaita voidaan uuteen kursiin vielä ottaa. Läh. itse, opiston johtaja **Raff. Penger.** Sisäänkirj. maanant. 12/3 opiston kansliassa (Mikonkatu 3) klo 2—3 ja 6—7 i.-p. P. 4715. Yksit. tunt. annetaan. (S.I.5280)4533

Viktor Lång'in Raumis- arkkutehdas
Erottajank. 2 & Siltasaarenk. 14.
Ehdottomasti ensiluokkaisia ja halvimpia arkkuja. Puhel. 429, 3375.

Uutta! Uutta!
Gillette-teriä
tarjoitamme uudella, amerikkalaisella erikois-teroituskoneellamme.
O.Y. Husqvarna
Aleksanterink. 54. 3

Venäjän ja Englannin kielissä
alkavat uudet **halvat iltakurssit** vasta-alkajille ja edistyneimmille tällä viikolla.
Hinta ainoastaan 10 mk. kuuk.
Ilmoittautua voipi 10—2 ja 5—7.
Kielioppisto
Reform School of Languages
39 Pohj. Esplanadink. 39
Puh. 41 10. 4150

Lithénin Kauppakoulu
Huom.! Helsinki, Vladimirinkatu 19 niin hyvin vanhemmille kuin nuoremmille henkilöille, on vanhin ja luotettavin kauppaoppilaitos yhdistetyillä lyhyillä kursseilla. Vastaanottaa uusia oppilaita joka päivä. Täydellisiä oppilukukausia ja yksityisiä kirjanpito-, kauppa-, konttori- ja konekirjoituskursseja annetaan.
Pyytäkää koulun ohjelma!
Huom.! Myös iltakursseja annetaan klo 7—9. Maksuton palkanvälitys.
Lähemmin Carl A. E. Lithén. 4017.

Tanssikurssi
alkaa keskiv. 15 p. t. k. klo 8 ill. Arb. vännerin huoneustossa, Annankatu 26. Opetetaan kaikki nyky- ja uudenaik. tanssit. Sisäänkirjoitus keskiv. klo 7 ill. ja tänään sunnuntaina klo ½3—5. HUOM.! Vasta-alkaville hyvä tilaisuus. Hinta vain 5 ja 10 mk. (S. I. 5707) S. Kuusela.

3,500 paria
tuoreita Treugolnik ja Provodnik kalosseja (ajanmukaisia malleja), naisten 5: 75, miesten 7: 50 pari sekä paljon kysytyitä naisten ja tyttöjen kalosseja, sopivia matalille, leveille koroille jälleen saapunut. G. A. Johanson, Korkeavuorenkatu 2, puh. 5437. (S. I. 5701)

Taksoitusvalitukset
laatii halvalla ja lainopillisella asiantuntemuksella Eteläinen Liiketoimisto, Yrjönkatu 2, avoinna 9—8. Huom.! Auki tänään klo 1—4. (S. I. 5684) 4722

Halvat ruotsin kurssit. Uudet oppilaat ilmoittautukoot August Krookin luona, Galitzintie 8, puh. 6552. (S. I. 5677) 4725

Taksoitusvalituksia
laatii asiantuntevasti ja halvalla, monivuotisen kokemuksen omaavat henkilöt. Suomen Kauppa- ja Välityskonttori, Fredrikinkatu 20. Puh. 10867. Auki pyhänä 10—12, arkip. 9—6. (S. I. 5607) 4729

Tavarainkuljetusta
koskevia asioita ja tulliasioita ajaa K. Sanaatissa runsaa virastoissa
Varatuomari B. J. Lindelöfin Asianajotoimisto, Helsinki, Yrjönkatu 11, puh. 4146. (S. I. 5619) 4732

Verotusvalituksia
laatii Särkilahden Perimistoimisto, Aleksanterinkatu 7, puh. 4390, klo 10—1 ja 4—6, muina aik puh. 5204. (S. I. 5690) 4720

Katunkorjausliike
Ullanlinnank. 1, Kasarmink. kulma. Naisten filttihattuja värjätään, kovitetaan ja siitetään uusikuosisiksi.
Silkki- ja samettihattuja muunnetaan. Huom.! Uusia kuosikkaita samettihattuja myytävänä. (S. I. 5694) 4719

Taksoitusvalitukset
laatii halvalla ja lainopillisella asiantuntemuksella sekä niistä huolehtii Välitystoimisto Alku, Mikonk. 8, auki klo 9—8 ja sunnuntaisin klo 2—6.

Tanssi-kurssi
alkaa keskiviikk. t. k. 15 p. klo 8 ill. Antink. 13 suur. juhlassal. Opetetaan 20 nyk. tanssia. Kurssi kestää 5 viikkoa. Huom.! Varmasti opetan hyväksi tanssijaksi. Sisäänkirj. joka päivä klo ½7-8 ill. Annank. 8, pr. A, 2 kerros. Huom.! Hinta on halpa.
A. G. Thompson.

Matilda
tiistaina 14 p. t. k.

Tilauksia vastaanotetaan
Kotileipomo Primulassa
S.I.5631)4727

Hieroja ja Sairasvoimistelija Ida Suomi
antaa hierontaa kotona ja käy kodeissa. Puh. 42 33. Olkok. 6—8, r. D, as. 60. (Työm.)4658

„Puhdistaja"
neste on paras tahrain poistaja kaiken värisistä naisten ja herrain vaatekappaleista. Ei pilaa kangasta eikä muuta arompaakaan väriä. On kokonaan kotimainen ja hyvätuoksuinen. Jokainen perhe ja yksilö pitäisi omist. pullon Puhdistajaa, jolla saa heti tahran pois kun se ilmenee. Kysykää »Puhdistajaa». Joukko todistuksia seuraa joka pulloa. — Hyvä uusi artikkeli kaikille kauppaille. Myytävänä tukuttain ja vähittäin suurimmissa Suomen kaupungeissa, sekä valmistajalta
V. E. Grönmanilla Labden kaupungissa. 4646 Puhelin 100.

Herrain ja naisten räätäli, Kasarminkatu n:o 4, porr. B, ovi 18, valmistaa kaikkia ammattiin kuuluvia töitä huolellisesti, kohtuullisella hinnalla. Huomaa! Monivuotinen kokemus.

Nuori tyttö haluaa ajatusten vaihtoon näyttämötaidetta harrastavan, lukuhaluisen nuoren herran kanssa. Vast. Bulevardin p. t. nimim. Kaarina Vuo.

Liikavarpaita,
haitallista hiuskasvua, ihonäppylöitä, käsiä poistetaan kivuttomasti. Korkeavuorenkatu 27, ovi 6. Puh. 3403.
V. Nordling (Mery Siljander.)

Taksoitusvalitus-toimisto,
Bulevardi 8, auki 5—7 i.-p.
Lakimiehet laat valitukset 3 m:sta alkaen. (I. 3833) 4741

Veroitusvalituksia
tekee halvalla. Pesonen, Uudenmaankatu 38, prs A.

Weckmanin Yksityinen
Kauppakoulu,
Helsinki, Vilhonkatu 6, puh. 2721,
alkaa uudet 2, 3 ja 5 kuuk. kursinsa huhtik. 3 p:nä. Kirjanpito- ja konekirjoituskursseja voidaan alottaa joka aika. HUOM.! Koulu omaa parhaat kiitoslauseet sekä liikemiehiltä että oppilaita. Tuulispää kirjoittaa m. m. viime numerossaan: »Yksityisistä kauppakoulustamme lienee ensiksi asetettava joht. S. Weckman'in oppilaitos. Olemme tutustuneet koulun kursseihin ja huomanneet ne aangen hyvin järjestetyiksi ja päteviksi.»
Pyytäkää ohjelma ensi tilassa.
SULO WECKMAN, koulun johtaja.
4695

Hiustöitä
suoritetaan huolellisesti ja halvalla. Iso-Roopertink. 17. L. Vikström, parturi.

A. TAHTELÄ,
luonnonparantaja, hieroja, ottaa vastaan sairaita joka päivä, varmemmin tavattavissa klo 2—3. Helsinki, Vuorikatu 7, pr. C, 3 kerros, ovi 29. On parantanut kaikenlaisia vaikeita tauteja, joista on todistuksia nähtävänä. Taudit huomataan sairaan kertomatta. Puhelin 116 25. (S. I. 5539) 4670

Sähkö-kasvohierontaa,
Käsi-, jalka- ja tukkahoitoa
Finnit, rasvarakk., rypyt y. m. poistetaan. Sähköä päänsäryille. Eva Forström, sairaanhoitaja. P.-Esplanaadinkatu 31, puhelin 9149. (S. I. 5556) 4675

TAKSOITUSVALITUKSIA
toimittaa Aug. Nordström, Pietarinkatu 16. (S. I. 5640) 4699

Tunteja kielissä ja matem. antaa kokenut opettaja. Vuorik. 4 C. 29.

Liikekumppania
halutaan hyvin tuottavaan liikeyritykseen 3,000 mkn pääomalla. Läh.
Hankinta-Konttori, H:ki, Vilhonk. 5. (S. I. 5657) 4705

Kätilö
vastaanottaa synnytyksiä, myös nimensä ilmoittamattomia. Weckström, Sockenbacka, asema, Sundströmin huvila. Tel. 37.

Takseerausvalituksia
tekee halvalla, mutta asiantuntevasti v.-tuomari Wallenius, Arkadiank. 19, C.

Löydetty
Naisen kultakello. Hakaniemestä. Lähemmin klo 11—1. Vainio, H. I. 25, prs 39.

Kadotettu
Hbl. (ruots.), Hels. S. 1 k. tj. 15 mm.
Naisen Kultakello
nimim. »A. M.» kadotettu. Löytäjää pyydetään palkkiota vastaan ilm. puh. 11752 klo 12—2.

Kaksi setelirahaa kirjekuoressa 10, 3, kulkiessa Aleksanterinkadulta Sörnäisiin. Rehellinen löytäjä toisi Valtinink. 10. Jalkanen.

Päivälista.

Eteläinen suomalainen seurakunta: 1 s. Paastossa, klo puoli 1 rippisaarna ja Herran Ehtoollisen. Johanneksen kirk. Klo 10 a.-p. saarna Betaniassa rov. Hilden. Klo puoli 1 p. saarna ja Herran Ehtoollisen. Johanneksen kirk. rov. Hilden. Klo 6 i.-p. saarna Johanneksen kirk. past. Kuusisto. Keskiv. klo 7 i.-p. raamatunselitys Betaniassa rov. Hilden.

Pohjoinen suomalainen seurakunta: Lauv. klo 6 i. rippisaarna Nikolain kirk. past. Brander. Klo 7 i. raamatunkeskustelu seurakuntasalissa, Bulevardink. 16, alust. tri Päivänsalo. Klo 9 a. saarna Vanhassa kirk. tri Päivänsalo. Klo 11 a. saarna Fredriksbergin kirkkossa. past. Laasonen. Klo 12 saarna ja p. Ehtoollinen Nikolain kirk. tri Päivänsalo. Klo 5 i. saarna Fredriksbergin kirkkossa. past. Laasonen. Klo 6 i. ahtisaarna Nikolain kirk. past. Brander. Klo 6 i. saarna Töölön Rauhalassa: past. Sylvander. Tiist. klo 7 i. saarna Vanh. kirk. past. Sylvander.

Ruotsin suomal. seurakunta. Klo 9 a. saarna ja Herran Ehtoollinen Kallion kirk. past. Wallén. Klo 10 a. saarna Hermannin Kansankod. kbra Hurmerinta. Klo 13 päiv. saarna Herran Ruokoushuon. past. Wallén. Klo puoli 5 i.-p. saarna Kallion kirk. kbra Hurmerinta. Torst. klo 7 i. saarna Kallion kirk. past. Byman.

Alliansit. Korkeavuorenk. 22: Sunn. klo 11 pien. sal. ja klo 5 is. sal. V. Sundelin y. m. Tiist., klo 7,30 nuorille is. sal. E. Sarsoja. Torst. klo 7,30 is. sal. V. Sundelin.

Nuort. Naist. Kr. Yhd. Fabianink. 31 A: Sunnunt. klo 5 i. rukouskokous. Tiist. klo 7,15 i. laulukuoro. Torst. klo 6—9 i. ompelukokous.

Lähetyskirkossa: Sunn. klo 5 i. past. Paasio, klo 7 i. rov. Hildén. Torstaina klo 7 i. läh. opp. Perheentupa.

Harjun (As'in) rukoushuoneessa: sunn. klo puoli 6 i.-p. suom. past. Böök.

Betaniassa: sunn. klo 7 i.-p. ruots. past. Böök.

Met. läh. tal. Fredrikintorin varr.: sunn. klo puoli 10 a.-p. Iisten jumalaupalv. Klo 11 a.-p. past. Holmström. Klo 6 i. past. Häggman, Holmström. Sinisalo y. m. Torst. klo 8 i.-p. J. Virtanen.

Diakonissalaitoksen kirkossa suom. saarna klo 11 a.-p. past. H. Halmosmäki.

Rukoushuoneella, 3 L. 8 klo 11 a.-p. ja klo 6 i.-p. — Lasten kokous klo puoli 2.

Luth. Ev. Yhdistyksen rukoush. Fredrikink. 42: Sunn. 12 p. klo 9 a.-p. sunnuntaikoulu; klo 11 a.-p. ruots. saarn. Hydén; klo 5 i.-p. suom. saarn. Kyrklund. Torst. 16 p. klo 6 i.-p. ruots. saarn. Kyrklund. Perj. 17 p. klo 6 i.-p. suom. past. Tammisen.

Kallion rukoush. Alppik. 19: Sunn. 12 p. klo 9 a. sunnuntaikoulu; sunn. klo 11 a. suom. past. Forsblom; klo 5 i. ruots. saarn. Hydén. Tiist. 14 p. klo 6 i. ruots. past. Byman. Keskiv. 15 p. klo 6 i. suom. past. Toivio.

Luth. Ev. Yhd. rukoush. Oulunkylässä: Sunn. 12 p. klo 10 a. ruots. saarn. Kyrklund; klo 11,15 a. suom. saarn. Kyrklund.

Huopalahdessa, Tuomisen huvilassa: Sunn. 12 p. klo 10,45 ruots. kolp. Bergman; klo 12 suom. kolp. Tunturi; suom. sunnuntaikoulu klo ½3 i.-p.

Ev. Luth. Nuoret, Malmink. 13: Lastenosasto sunnunt. klo ½1: puhuvat pastorin rouva Koskenniemi, A. Niemisen y. m.

Ev. Luth. Nuorten Hyväntekeväisyyspiiri toimii iltaman köyhien sairaiden ja kärsivien hyväksi. Sunnunt. 12 p. klo 6,15 i. rukoushuoneessa Fredrikinkatu 42. Tilaisuudessa puhuvat past. Ronimus, ylioppilaat Sjöblom, Lehtola ja kolp. K. Vainio; kuorolaulua runsaasti. Yhsinlaulua esittää laulaja hra Hihlman. Kaikille vapaa pääsy.

Hermannin Nuorisoliitto vietää toveri-illan sunn. t.k. 12 p. klo 3 ip. Kansankodissa. Puheen pitää ylopp. Kaurinkoski, kuorolaulua y.m.

Aarne Rintalan hengellinen esitelmä kokoussalissa It. Teatterikuja 3 B (3:s kerros) tänään sunnunt. klo 6 ip. Katso ilmoit. ens. siv.!

Helsingin Krist. Työv. Yhd., Neitsytpolku 2 B. Iltama tänään sunnunt. klo 6 ip. Ohjelmassa puhuvat lähet. oppilas A. Järvinen. Esitelmän pitää veli H. Reijonen aineesta rukous. Runo, laulua y.m. Kaikki sydäm. tervetulleita. Pääsy vapaa.

Yhdistyksen vuosikokous ja perheiltama on sunnunt. t.k. 19 p. alkaen klo 3 ip. Kaikki jäsenet sydäm. tervetulleet. Jäsenkirjat mukaan.

Ev. Luth. Nuoret, Kallissa: Toveriitama keskiv. 15 p. klo ½8 ill. Puheita pitävät past. Byman ja ylopp. Ahtola. Runo y. m.

Sörnäisten N. M. K. Y. kutsuu kaikkia jäseniään Itä-Viertot. 34 illanvietoon, alkaa klo 6 i.-p. Puheita, laulua, keskustelua, alustaa kirkkoherra Hurmerinta. Tervo tuloa!

Höyrylaivaliike

(S. H.)
Suoranaisia pilettejä
kaikkiin paikkoihin
Yhdysvaltoissa ja Canadassa
Ruotsin tai Tanskan kautta myy seuraavien linjain laivoilla:
Allan, American, Anchor, Canadian Pacific Railway Co., Cunard, Dominion, Donaldson, Royal, Scandinavien —American ja White Star
Suomen Höyrylaiva Osakeyhtiö,
Helsinki, Etelä-Makasiinikatu 4, (Puhelin 4620)
Hanko, Boulevardi 15, (Puhelin 84)
Asioimisto New York'issa
Finland Steamship Company Agency,
15 State Street. 8

(S. H.)
Junien kulut.
P. = posttijuna.
Pl. = pikajuna.

Pitkämatkaiset junat:

Helsingistä lähtevät:

P. 8,00 a.-p. Karjan kautta Saloon (12,13), Turkuun (1,50), Tammisaareen (11,20), Hankoon (12,15).
P. 8,40 a.-p. Högforsiin (1,00), Porvooseen (10,55), Hämeenlinnaan (11,43), Tampereelle (2,07), Vaasaan (11,40), Turkuun Toijalan kautta (4,30), Porin (7,06), Hyvinkään kautta Tammisaareen (2,05) ja Hankoon (2,56), Mänttään (6,00), Kaumalle (8,10), Lopelle (1,35), Forsaan (6,30), Kauttuaan (7,30).
P. 10,20 a.-p. Lahteen (2,05), Viipuriin (7,30), Pietariin (11,55), Mikkeliin (8,52), Kotkaan (6,55), Lappeenrantaan (7,13), Lovisaan (6,38), Haminaan (7,10), Lopelle (1,35).
Pl. 1,10 i.-p. Lahteen (3,44), Viipuriin (7,08), Pietariin (10,50), Mikkeliin (8,52), Kotkaan (6,55), Lappeenrantaan (7,13), Imatralle (10,40), Elisenvaraan (11,35). Tällä junalla pääsee myös suorimmin yhtymään Pietarista S:n lähtoeeseen ja Torniooon 10,57 a. saapuvaan pikajunaan, saapuen Tukholmaan 10,55 a.-p. kolmantena päivänä. I ja II lk. makuuvaunuja Tampereelta Torniooon.
P. 3,15 i.-p. Hämeenlinnaan (6,13), Tampereelle (8,20), Lopelle (7,05).
P. 5,52 i.-p. Karjan kautta Saloon (10,07), Turkuun (11,40), Tammisaareen (8,58), Hankoon (9,53).
P. 6,20 i.-p. (makuuvaunuja I ja II lk. Torniooon) Högforsiin (10,23), Hämeenlinnaan (8,31), Tampereelle (11,37), Kokkolaan (11,14), Oulun (5,17), Kemiin (8,35), Torniooon (9,18), Rovaniemelle (12,26), Jyväskylään (8,13), Suolahteen (10,14), Vaasaan (9,10), Kristiinankaupunkiin (12,33), Kaskisiin (12,59), Pietarsaareen (10,44), Raaheen (5,00), Mänttään (3,20), Lopelle (10,00).
P. 6,50 i.-p. Lahteen (10,28), Viipuriin (3,32), Pietariin (8,13), Lappeenrantaan (4,18), Lopelle (10,00).
M. 10,15, i.-p. Lahteen (1,46), Viipuriin (7,08), Pietariin (11,50), Kotkaan (7,30), Haminaan (7,55), Mikkeliin (6,55), Kuopioon (11,40), Iisalmeen (2,31), Kajaaniin (5,04), Varkauteen (11,47), Savonlinnaan Pieksämäen kautta (3,10), Sortavalaan (1,38), Joensuuhun (5,49), Nurmekseen (10,23), Imatralle (9,39), Lovisaan (8,57)
Pl. 11,30 i.-p. (ainoastaan makuuvaunuja I ja II lk. Pietariin) Lahteen (2,21), Viipuriin (6,25) Pietariin (9,20).

Saapuvat:

M. 8,51 a.-p. Pietarista (5,40), Viipurista (9,44), Lahdesta (3,09), Kotkasta (9,36), Kajaanista (10,40), Iisalmelta (1,04), Kuopiosta (8,56), Mikkelistä (8,52), Haminasta (9,20), Nurmeksesta (6,50), Lieksasta (8,27), Joensuusta (11,37), Sortavalasta (3,38), Savonlinnasta (3,05), Imatralta (6,33).
P. 8,55 a.-p. Pietarista (8,05), Viipurista (11,52), Lahdesta (5,10), Porvoosta (6,20).
Pl. 9,56 a.-p. (ainoastaan makuuvaunuja I ja II lk. Pietarista) Pietarista (12,00), Viipurista (2,40), Lahdesta (6,57), Lappeenrannasta (1,55).
P. 11,00 a.-p. (makuuvaunuja I ja II lk. Torniosta) Torniosta (7,40), Kemiestä (8,35), Oulusta (11,49), Kokkolasta (5,45), Tampereelta (5,46), Hämeenlinnasta (8,08), Pietarsaaresta (6,10), Vaasasta (7,35), Kristiinankaupungista (3,00), Kaskisista (2,40), Suolahdesta (7,14), Jyväskylästä (9,23), Mäntästä (1,40), Högforsista (6,40), Lopelta (8,00), Raahosta (11,15).
P. 12,52 i.-p. Tampereelta (7,35), Hämeenlinnasta (9,48), Högforsista (6,40), Lopelta (8,00).
P. 1,00 i.-p. Turusta Karjan kautta (7,15), Salosta (8,51), Hangosta (9,03), Tammisaaresta (9,58), Nummelasta (3,50).
Pl. 5,52 i.-p. (makuuvaunuja I ja II lk. Torniosta Riihimäelle) Pietarista (3,00), Viipurista (11,24), Lahdesta (2,44), Imatralta (7,24), Torniosta (5,10), Tukholmasta (6,45), Oulusta (8,04), Kokkolasta (1,05), Tampereelta (11,40), Turusta (8,50), Lopelta (2,45), Forssasta (8,40), Rovaniemeltä (12,00).
P. 8,04 i.-p. Vaasasta (5,15), Tampereelta (2,34), Hämeenlinnasta (5,10), Mäntästä (10,30), Högforsista (3,50), Porvoosta (5,10), Lopelta (2,45).
P. 9,57 i.-p. Pietarista (9,40), Viipurista (1,24), Lahdesta (6,37), Lappeenrannasta (1,10), Mikkelistä (11,25), Kotkasta (1,47), Hyvinkään k. Hangosta (3,10), Tammisaaresta (4,03), Lovisasta (2,10), Haminasta (1,30).
P. 10,26 i.-p. Turusta Toijalan kautta (3,00), Porista (12,16), Tampereelta (4,57), Hämeenlinnasta (7,28), Raumalta (11,00), Kauttualta (11,40), Lopelta (7,30), Forssasta (3,10).
P. 10,56 i.-p. Karjan kautta Turusta (5,05), Salosta (6,39), Hangosta (7,01), Tammisaaresta (7,54).

Pääradan paikallisjunat:

Lähtevät Helsingistä:

6,30 a.p. tulo Järvenpäähän 7,53 a.
8,06 » » Keravalle 9,10 a.p., Porvooseen 10,55 a.p.
9,20 » » Tikkurilaan 10,00 a.p.
11,19 » » Malmille 11,47 a.p.
1,15 i.p. » Tikkurilaan 1,56 i.p.
2,12 » » Keravalle 3,12 i.p.
3,21 » » Tikkurilaan 4,06 i.p.
4,20 » » Keravalle 5,30 i.p.
5,21 » » Keravalle 6,31 i.p.
6,25 » » Keravalle 7,49 i.p.
7,36 » » Keravalle 8,42 i.p., Porvooseen 10,45.
9,46 » » Tikkurilaan 10,26 i.p.
10,40 » » Keravalle 11,44 i.p.
12,10 yöllä » Riihimäelle 3,01 a.p.

Saapuvat Helsinkiin:

6,30 a.p. lähtö Keravalta (arkipäivinä) 5,20 a.p.
7,40 » » Keravalta 6,30 a.p.
8,44 » » Riihimäeltä 6,20 a.p.
9,36 » » Järvenpäästä 8,09 a.p., Porvoosta 6,20 a.p.
10,48 » » Tikkurilasta 10,07 a.p.
11,44 » » Keravalta 10,33 a.p.
12,36 i.p. » Malmilta 12,07 i.p.
2,50 » » Tikkurilasta 3,03 i.p.
4,44 » » Riihimäeltä 1,30 i.p.
5,39 » » Keravalta 4,28 i.p.
6,40 » » Tikkurilasta 5,54 i.p.
7,26 » » Keravalta 6,16 i.p.
8,58 » » Keravalta 7,47 i.